

# Il-Ġurnal Uffiċjali

## tal-Unjoni Ewropea

C 17



Edizzjoni bil-Malti

### Informazzjoni u Avviżi

Volum 56

19 ta' Jannar 2013

Avviż Nru

Werrej

Pagna

#### I Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet

##### RIŻOLUZZJONIJIET

###### Il-Kumitat tar-Regjuni

###### It-98 Sessjoni Plenarja tad-29 u t-30 ta' Novembru 2012

2013/C 17/01	Riżoluzzjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar "Il-prijoritajiet tal-Kumitat tar-Regjuni għall-2013 abbażi tal-Programm Leġislattiv u ta' Hidma tal-Kummissjoni Ewropea" .....	1
2013/C 17/02	Riżoluzzjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar "In-negozjati li għaddejjin bħalissa dwar il-qafas finanzjarju pluriennali" .....	6

##### OPINJONIJIET

###### Il-Kumitat tar-Regjuni

###### It-98 Sessjoni Plenarja tad-29 u t-30 ta' Novembru 2012

2013/C 17/03	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar "Aġenda għall-Konsumaturi Ewropej — spinta lill-fiduċja u lit-tkabbir" .....	8
2013/C 17/04	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar "Kodiċi tal-Kondotta dwar is-Shubija" .....	13

Prezz:  
EUR 7

(Ikompli fil-pagna li jmiss)

<u>Avviż Nru</u>	Werrej (ikompli)	Pagna
2013/C 17/05	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Żvilupp Lokali Mmexxi mill-Komunità” .....	18
2013/C 17/06	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Il-Modernizzazzjoni tal-Għajnuna mill-Istat tal-UE (SAM)” ....	25
2013/C 17/07	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Lejn is-Seba’ Programm ta’ Azzjoni Ambjentali: implimentazzjoni aħjar tal-liġi tal-UE dwar l-ambjent” .....	30
2013/C 17/08	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “L-implimentazzjoni tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija”	37
2013/C 17/09	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Ninnovaw għal tkabbir sostenibbli: bijoekonomija għall-Ewropa” .....	45
2013/C 17/10	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni: produttività u sostenibbiltà fil-qasam agrikolu” .....	51

---

### III Atti preparatorji

#### IL-KUMITAT TAR-REGĠUNI

##### **It-98 Sessjoni Plenarja tad-29 u t-30 ta’ Novembru 2012**

2013/C 17/11	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Qafas Strateġiku Komuni” .....	56
2013/C 17/12	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “L-impjieg ta’ haddiema fil-qafas ta’ prestazzjoni ta’ servizzi”	67
2013/C 17/13	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “L-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea” .....	81
2013/C 17/14	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Sustanzi ta’ prijorità fil-qasam tal-politika dwar l-ilma” .....	91
2013/C 17/15	Opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni dwar “Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-Snin 2020 sal-2033” ....	97



## I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

## RIŻOLUZZJONIJIET

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

IT-98 SESSJONI PLENARJA TAD-29 U T-30 TA' NOVEMBRU 2012

**Riżoluzzjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar "Il-prijoritajiet tal-Kumitat tar-Regjuni għall-2013 abbażi tal-Programm Leġislattiv u ta' Hidma tal-Kummissjoni Ewropea"**

(2013/C 17/01)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni tal-KtR tad-19 ta' Lulju 2012 dwar il-prijoritajiet fid-dawl tal-Programm ta' Hidma tal-Kummissjoni Ewropea <sup>(1)</sup> u r-Riżoluzzjoni tiegħu fir-rigward tal-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tar-Rebbiegħa tal-2012 <sup>(2)</sup>,
- wara li kkunsidra l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-Programm ta' Hidma tagħha għall-2013 <sup>(3)</sup> u l-Protokoll ta' Kooperazzjoni tiegħu mal-Kummissjoni Ewropea ffirmat fis-16 ta' Frar 2012,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tal-11 ta' Settembru 2012 dwar il-Programm ta' Hidma tal-Kummissjoni għall-2013 <sup>(4)</sup>,

**Prijoritajiet politiċi ewlenin għall-2013**

1. jahseb li l-isfida ewlenija tal-Unjoni Ewropea hija n-neċessità li tegħleb il-kriżi ekonomika, soċjali u finanzjarja. Għalhekk, jappoġġja bil-qawwa l-isforzi biex tiżdied u tinzamm l-enfasi tal-UE fuq:

— l-Istrateġija Ewropa 2020,

— is-Suq Uniku,

— investimenti mmirati, b'mod partikolari fir-riċerka u l-innovazzjoni fejn l-istituti tal-edukazzjoni u tar-riċerka (Ewropej), l-intrapriżi u l-awtoritajiet pubbliċi (l-ispiral tripla) jikkoo-peraw biex jimplimentaw l-Istrateġija Ewropa 2020 b'mod intelliġenti,

— u riżultati tajbin, flimkien mal-awtoritajiet lokali u reġionali;

2. jappella għal Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) ambizzjuż u riżorsi proprji genwini għall-Unjoni;

3. jilqa' b'sodisfazzjon l-enfasi fuq il-qgħad fost iż-żgħażaġh u huwa herqan biex jghin fit-tiswir tal-Pakkett tal-Impjeg taż-Żgħażaġh li ġej;

4. ifakkar li t-Trattat ta' Lisbona saħħahlu r-responsabbiltajiet tiegħu fir-rigward tal-principju tas-sussidjarjetà, u l-impenn tiegħu li jsir punt ta' referenza għall-applikazzjoni korretta tiegħu; f'dan ir-rigward jenfasisza l-importanza li ser jagħti lill-monitoraġġ tal-inizjattivi tal-UE inklużi fil-Programm ta' Hidma tal-Kummissjoni għall-2013, u jiġbed l-attenzjoni għall-programm ta' hidma tiegħu dedikat għall-monitoraġġ tas-sussidjarjetà fl-2013, li għandu jiġi adottat f'Janar;

<sup>(1)</sup> CdR 1031/2012 fin.

<sup>(2)</sup> CdR 42/2012 fin.

<sup>(3)</sup> COM(2012) 629 final.

<sup>(4)</sup> P7\_TA(2012) 0319.

5. jappoġġja l-idea ta' diskussjoni fid-dettall dwar il-gejjieni tal-Ewropa mill-perspettiva tal-leġittimità demokratika, ir-responsabbiltà u l-integrazzjoni effettiva. Iqis li huwa essenzjali li jiddefinixxi l-pożizzjoni politika tiegħu dwar ir-rwol futur tal-livell lokali u reġjonali, inkluża l-possibbiltà li jsiru bidliet fl-arranġamenti istituzzjonali tal-UE; għaldaqstant, fl-2013 il-KtR ser jagħti spinta lil kwalunkwe dibattitu dwar ir-riforma tat-Trattat billi jorganizza dibattiti politici u billi jiddefinixxi ahjar il-principju tas-sussidjarjeta' u l-kuncett ta' governanza f'diversi livelli bhala għodod importanti għall-ksib ta' dawn l-oġettivi;

6. jappoġġja t-talba li għamel il-Parlament Ewropew fir-rizoluzzjoni tiegħu tal-20 ta' Novembru 2012 biex l-Istati Membri jikkunsidraw li jiffirmaw "Patt dwar l-Investment Soċjali". Dan il-"Patt dwar l-Investment Soċjali", li tfassal abbażi tal-mudell tal-"Patt Euro Plus", jistabbilixxi miri ta' investment għall-investimenti soċjali li għandhom isiru mill-Istati Membri fi żmien definit sabiex jiksbu l-miri tal-Istrateġija Ewropa 2020 fir-rigward tal-impjiegi, l-edukazzjoni u l-qasam soċjali b'konformità mal-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir u l-Programmi Nazzjonali ta' Riforma;

7. se jkompli janalizza bir-reqqa l-impatt territorjali tal-programm leġislativ tal-Kummissjoni Ewropea;

### Unjoni Ekonomika u Monetarja

8. jitlob li jiġi kkonsultat dwar il-Blueprint tal-KE għal Unjoni Monetarja Ewropea komprensiva u ġenwina, meta wiehed iqis id-dimensjoni territorjali ta' kull wiehed mill-erba' pilastru tagħha;

9. jappella għal koordinazzjoni ahjar tal-politiki ekonomiċi u soċjali bejn il-livell Ewropew u dak nazzjonali fil-kuntest tas-Semestru Ewropew u jitlob għal partecipazzjoni ikbar tal-awtoritajiet lokali u reġjonali f'din il-koordinazzjoni. Il-KtR se jkompli jimmonitorja l-progress f'din id-direzzjoni filwaqt li jfittex kooperazzjoni iktar mill-qrib mal-Parlament Ewropew;

10. jappoġġja bil-qawwa l-appell li għamel il-Parlament Ewropew lill-Kummissjoni<sup>(5)</sup> biex "tindirizza bis-shih", fis-SAT (Stharrig Annwali dwar it-Tkabbir) tagħha li jmiss, "ir-rwol tal-baġit tal-UE fil-proċess tas-Semestru Ewropew billi tipprovdi data fattwali u konkreta dwar l-effetti katalitici, sinerġetici u kumplimentari li jqanqlu bidla fuq in-nefqa pubblika generali fuq livell lokali, reġjonali u nazzjonali";

11. jilqa' l-fatt li jitwaqfu mekkaniżmi effettivi fil-livell tal-UE sabiex jiġu żgurati politiki baġitarji sostenibbli fl-Istati

Membri iżda jwissi dwar ir-riskji li tista' tohloq il-koordinazzjoni tal-politika baġitarja fil-livell tal-UE għall-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-forniment ta' servizzi pubbliċi adegwati;

12. jiddispaċih li l-proposta għal Green Paper dwar is-sinerġiji bejn il-baġits tal-UE, nazzjonali u sottonazzjonali ma gietx inkluża fil-Programm ta' Hidma; ifakkar b'mod speċifiku l-appoġġ tiegħu għal Komunikazzjoni Ewropea dwar il-kwalità tal-infiq pubbliku li għandha tindirizza, *inter alia*, il-kwistjoni tas-separazzjoni tal-infiq attwali u l-investment fil-kalkoli tad-deficit tal-baġit sabiex jiġi evitat li investimenti b'beneficċji netti fit-tul jiġu kkalkolati bhala negattivi;

13. jimpenja ruhu li janalizza bis-shih id-dimensjoni lokali u reġjonali tal-Unjoni Bankarja;

14. jitlob kjarifika dwar l-istrument legali previst għall-Inizjattiva dwar il-Kontijiet Bankarji;

### Politika ta' koeżjoni

15. japprova bil-qawwa, fid-dawl tan-negozjati li għaddejjin bhalissa dwar il-QFP, li l-Politika ta' Koeżjoni hija politika ta' investment li tehtieg kemm infiq effettiv kif ukoll baġit b'sahħtu li ma jstax jitnaqqas jekk irridu nistimolaw it-tkabbir u l-impjiegi, inżidu l-kompetittività u nsahhu l-ġlieda kontra d-differenzi territorjali fi hdan ir-reġjuni kollha tal-UE u bejniethom, b'mod speċjali fi żmien ta' krizi;

16. jiddispaċih li l-"Kodiċi tal-Kondotta" propost mill-Kummissjoni Ewropea ma ġiex adottat mill-Presidenza Ċiprijotta; jappella lill-Kummissjoni Ewropea biex tippromovi u tana-lizza bir-reqqa l-partecipazzjoni tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fit-tfassil tal-ftehimiet ta' shubija u l-programmi operattivi rilevanti, u jitlob għal rapport dwar din il-kwistjoni sa tmiem l-2013. F'dan ir-rigward, il-Kumitat tar-Reġjuni ser isegwi mill-qrib in-negozjati rilevanti abbażi tal-mandati ta' negozjar speċifiċi għal kull pajjiż tal-Kummissjoni għall-fondi tal-QSK għall-2014-2020, b'mod partikolari fid-dawl tal-principju tas-shubija;

17. jitlob għal konsultazzjoni formali mill-Kummissjoni Ewropea fir-rigward tar-revizjoni tal-linji gwida għal għajnunha reġjonali;

18. jitlob għal strateġija ta' żvilupp rurali Ewropea sabiex jiġu bbilanċjati r-riżorsi għal żoni rurali li l-livell ta' żvilupp tagħhom huwa inqas mill-medja tal-UE u ta' sikwit hafna inqas minn żoni li fil-biċċa l-kbira tagħhom huma urbani;

<sup>(5)</sup> Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew "Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika: implimentazzjoni tal-prijoritajiet għall-2012".

19. jitlob għall-adozzjoni ta' Regolament rivedut dwar ir-Raggruppament Ewropew ta' Kooperazzjoni Territorjali separat mill-pakkett leġislattiv dwar il-Fondi Strutturali;

### Suq Uniku

20. jiddispijaċi għall-pass bil-mod tal-implimentazzjoni tal-Att dwar is-Suq Uniku;

21. jiehu nota tal-intenzjoni tal-Kummissjoni li tippreżenta proposta għal fatturi elettronici obligatorji fl-akkwist pubbliku, iżda jirrimarka li bidla shiha għal sistemi elettronici se tkun ta' sfida għal uhud mill-awtoritajiet lokali u reġjonali li jistgħu jirrikjedu għajjnuna jew perjodu ta' tranżizzjoni itwal;

22. jitlob għall-holqien ta' Shubijiet tal-Att dwar is-Suq Uniku sabiex l-Att dwar is-Suq Uniku jiġi implimentat iktar fil-livell sottonazzjonali. Jahseb li l-inizjattiva tar-Reġjuni Intraprenditorjali Ewropej (EER), li ilha tingħata mill-KtR mill-2010, tista' tkun sors ta' ispirazzjoni għal aktar promozzjoni tal-intraprenditorija, b'mod speċjali fost iż-żgħażaġh;

23. jitlob lill-Kummissjoni tispjega għala l-Pjan ta' Azzjoni dwar is-Saħħa Elettronika, li ġie mitlub precedentement mill-Kumitat tar-Reġjuni u li thabbar fil-Programm ta' Hidma għall-2012, għadu ma ġiex ippreżentat u ma jidherx la fost il-miżuri li huma pplanati li jiġu adottati sa tmiem l-2012 u lanqas fil-Programm ta' Hidma għall-2013;

24. jemmen li aktar ċertezza legali hija meħtieġa għal attivitajiet fl-ekonomija soċjali u f'dan il-kuntest jappella għal statut ta' impriża mutwa Ewropea;

25. jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni Ewropea li timmodernizza r-regoli tal-għajjnuna tal-istat tal-UE u li tnaqqas il-piżijiet amministrattivi billi tadatta l-eżenzjonijiet ta' kategorija ġenerali, u f'dan ir-rigward isejjah għal zieda fil-limitu *de minimis*;

26. jiddispijaċi li l-Kummissjoni Ewropea ma kkonsultatx formalment lill-KtR b'rabta mat-tfassil tal-linji gwida godda li jirregolaw l-applikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar l-għajjnuna mill-istat għall-finanzjament pubbliku ta' netwerks tal-broad-band;

27. jilqa' b'sodisfazzjon l-enfasi fl-Anness II tal-Programm ta' Hidma fuq inizjattivi konkreti dwar is-semplifikazzjoni u t-tnaqqis ta' piżijiet amministrattivi, u behsiebu jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tagħhom;

### Nibnu n-netwerks tal-ġejjieni

28. jitlob lill-Kummissjoni Ewropea biex tiehu passi lejn is-soluzzjoni ta' problemi ta' konnettività bejn l-Istati Membri u

bejn ir-reġjuni; jappella lill-Kummissjoni Ewropea f'dan il-kuntest biex iżżid l-isforzi tagħha mmirati lejn it-tnaqqis tal-iżolament enerġetiku ta' Stati Membri individwali u li tistabbilixxi suq intern tal-enerġija kompletament operattiv sal-2014;

29. jiddispijaċi dwar in-nuqqas ta' impenn ċar mill-Kummissjoni Ewropea sabiex issaħħah il-politiki tagħha mmirati lejn l-iżvilupp ta' grilja infrastrutturali moderna, u b'mod speċifiku l-iżvilupp ta' grilji intelligenti u l-kejl intelligenti (smart metering), li huma aspetti importanti tal-efficjenza enerġetika u s-sigurtà tal-provvista; jitlob lill-Kummissjoni Ewropea biex tippromovi miżuri li jiffacilitaw it-tixrid tal-mikroproduzzjoni tal-enerġija u l-integrazzjoni tagħha fil-grilji ta' distribuzzjoni;

30. jiddispijaċi li l-programm ta' hidma tal-Kummissjoni ma jinkludix aktar inizjattivi relatati mal-mobilità urbana; itenni, f'dan il-kuntest, is-suggeriment tiegħu li l-biljetti elettronici u intelligenti, pereżempju dawk mobbli, għall-mezzi ta' trasport kollha huma prerekwizit essenzjali għall-mobilità urbana sostenibbli, u jittama li din il-kwistjoni tkun tista' tiġi indirizzata fis-segwitu pplanat tal-Green Paper dwar "Lejn suq Ewropew integrat għal pagamenti bil-kard, bl-internet u bil-mowbajl";

31. jistenna li l-Kummissjoni Ewropea tiehu kull opportunità biex l-għanijiet stabbiliti fr-reviżjoni tan-Netwerk trans-Ewropew tat-Trasport jiġu implimentati b'mod konsistenti;

32. jistenna bil-herqa l-proposta futura dwar il-politika portwarja tal-ġejjieni tal-UE u jfakkar dwar il-htieġa li tkun soġġetta għal Valutazzjoni tal-Impatt Territorjali;

### Tkabbir, impjegji u inkluzjoni

33. jahseb li l-mobilità tal-haddiema fi hdan u bejn l-Istati Membri hija fattur importanti fil-ġlieda kontra l-qgħad u għal-hekk jappoġġja l-pjani biex jiġu modernizzati s-servizzi pubbliċi ta' impjeg, b'attenzjoni partikolari għar-riforma tal-EURES, li bhalissa qed jopera fl-livell inqas mill-possibilitajiet tiegħu; madankollu jfakkar ukoll li s-servizzi pubbliċi ta' impjeg ta' sikwit huma ġestiti mill-awtoritajiet lokali u reġjonali, li jridu jiġu kkonsultati b'mod shih dwar ir-riformi;

34. jiddispijaċi li l-Kummissjoni Ewropea ma kkunsidratx is-sejha ripetuta tiegħu għal agenda Ewropea dwar l-akkomodazzjoni soċjali, li tikkjarifika fost affarijiet oħra r-regoli tal-kompetizzjoni applikabbli għall-akkomodazzjoni soċjali u tagħti s-setgħa lill-awtoritajiet lokali u reġjonali biex jipprovdu akkomodazzjonijiet soċjali decenti u affordabbli, jippromovu t-tahlit soċjali u jiġġieldu d-diskriminazzjoni;

35. jirrimarka dwar l-importanza ta' pensjonijiet tal-irtirar għall-awtoritajiet lokali u reġjonali, li huma entitajiet kbar li jhaddmu n-nies u jstenna li l-proposta tal-Kummissjoni dwar din il-kwistjoni tinkludi proposti dwar trasferibilità transkonfinali mtejba tal-pensjonijiet tax-xogħol;

36. jahseb li t-twaqqif ta' pjattaforma sabiex jiġi miġġieled ix-xogħol mhux iddikjarat huwa inizjattiva f'waqtha; u huwa tal-fehma li huwa essenzjali li l-entitajiet tal-infurzar reġjonali u l-ispettorati tax-xogħol jiġu inkluzi f'din il-pjattaforma; barra minn hekk jara li hemm possibiltajiet kbar għal sinerġiji bejn din il-pjattaforma u l-proposti li jsahhu l-infurzar tar-regoli dwar l-istazzjonar tal-haddiema;

37. jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tiżgura li fil-linji gwida godda tagħha dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-films u xogħlijiet awdjovizivi ohra jinżamm il-prinċipju tal-obbligi ta' nfiq territorjali, kif spjegat fil-Komunikazzjoni dwar iċ-Ċinema tal-2001, b'konformità mal-Artikolu 107(3)(d) tat-TFUE;

38. jiddispijaciha dwar il-livell baxx ta' ambizzjoni fil-Programm ta' Hídma fir-rigward tal-kultura, meta wiehed iqis l-importanza tagħha għal identità Ewropea u li hija mutur tat-tkabbir;

#### L-użu ahjar tar-riżorsi tal-Ewropa

39. jilqa' l-pubblikazzjoni tal-Qafas għas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali li huwa għodda ewlenija biex l-ghanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 jissarrfu f'azzjoni ambjentali u li għandu jiffoka fuq it-tiġib tal-implimentazzjoni tal-politika ambjentali tal-UE f'kooperazzjoni mill-qrib mal-livelli kollha ta' governanza, fuq l-integrazzjoni tat-thassib dwar l-ambjent fl-oqsma ta' politika kollha u fuq id-dimensjoni internazzjonali tal-isfidi ambjentali;

40. jitlob biex l-Istrateġija ta' Adattament tal-UE għat-tibdil fil-klima tinkludi sezzjoni dwar azzjoni ta' adattament speċifika fil-livell reġjonali u municipali kif ukoll linji gwida u appoġġ f'termini ta' soluzzjonijiet ta' finanzjar u governanza għal dawk li jiehdu d-deċizzjonijiet fil-livell lokali u reġjonali, kif propost mill-Patt tas-Sindki;

41. huwa impenjat li jahdem mal-Kummissjoni Ewropea biex jiġi implimentat b'suċċess ir-riżultat tal-UNCCC f'Doha kif ukoll il-Pjan Direzzjonali għal Ewropa b'Użu Effiċjenti tar-Riżorsi;

42. jistenna li r-reviżjoni tal-politika tal-UE dwar il-kwalità tal-arja ssahha id-Direttiva dwar il-Limiti tal-Emissjonijiet Nazzjonali sabiex jitnaqqsu l-konċentrazzjonijiet fl-isfond. Jappoġġja istandards iżjed stretti għall-vetturi u jsejjaħ għall-indirizzar tal-

emissjonijiet mill-bastimenti, it-traffiku tal-ajru u l-agrikoltura, filwaqt li jiġu semplifikati l-indikaturi u l-kriterji tal-kejl. Isejjah ukoll għall-integrazzjoni tal-politika tal-UE dwar il-kwalità tal-arja ma' oqsma ta' politika ohra, b'mod partikolari t-trasport, id-djar, l-industrija, l-enerġija u l-klima;

43. iġedded l-impenn tiegħu għal kooperazzjoni msahha mal-Kummissjoni Ewropea dwar l-implimentazzjoni tal-Istrateġija għall-Bijodiversità 2020 tal-UE;

44. jilqa' b'sodisfazzjon l-istedina tal-Bank Ewropew tal-Investment biex il-Kumitat tar-Reġjuni jikkontribwixxi għall-politika futura tiegħu dwar is-self enerġetiku u jsejjah biex l-aċċess għal self għal investimenti fl-oqsma tal-effiċjenza enerġetika u rinnovabbli jiġi faċilitat għall-imprizi ż-żgħar u ta' daqs medju u l-awtoritajiet lokali u reġjonali. F'dan il-kuntest, jahseb li għandu jitqies il-periklu dejjem jikber tal-faqar enerġetiku fl-inizjattivi tal-politika tal-enerġija tal-UE;

#### Ewropa għaċ-ċittadini

45. ifittex biex ikun involut fit-tfassil tal-azzjonijiet kollha tal-UE relatati mas-Sena Ewropea taċ-Ċittadini 2013 sabiex jiżiedu s-sensibilizzazzjoni u l-fehim taċ-ċittadini dwar id-drittijiet tagħhom, sabiex jitnehhew l-ostakli li baqa' għall-applikazzjoni u t-tishih min-naħa tagħhom tal-idea taċ-ċittadinanza fl-Unjoni;

46. jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni Ewropea li tipprepara rapport kontra l-korruzzjoni u klassifika għudizzjarja, bhala mekkaniżmi li se jghinu biex tissahha il-fiducja taċ-ċittadini fl-amministrazzjonijiet pubbliċi fil-livelli kollha, u joffri l-ghajnuna tiegħu fl-iżvilupp tagħhom;

47. jistenna bil-herqa li jahdem mal-Kummissjoni Ewropea fl-iżvilupp tan-netwerk ta' integrazzjoni, bil-ghan li jkun hemm unità fid-diversità;

#### L-Ewropa bhala attur globali

48. jirrakkomanda li l-Kummissjoni tidhol faktar dettall fir-rapporti dwar l-istrateġija ta' tkabbir tagħha dwar il-gvernijiet awtonomi lokali u reġjonali, u li tenfasizza lill-pajjiżi tat-tkabbir – fejn dan ikun adatt – dwar il-htieġa għad-decentralizzazzjoni;

49. jitlob li jiġi faċilitat l-aċċess tal-atturi lokali u reġjonali fil-pajjiżi tat-tkabbir u fil-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat (PEV) għal fondi speċifiċi tal-UE għal dan il-qasam, u jappoġġja użu akbar tal-programmi li diġà jeżistu, inkluz l-Erasmus Mundus u r-REKT lill-imsieħba fil-pajjiżi ġirien;

50. jafferma mill-ġdid l-intenzjoni tiegħu li jkompli l-kooperazzjoni pożittiva mal-Kummissjoni Ewropea fil-kuntest tal-programm tal-Faċilità tal-Amministrazzjoni Lokali sabiex jitjieb il-bini tal-kapaċità lokali u jiġi promoss l-għarfien tal-UE u l-proċeduri tagħha fil-pajjiżi kandidati u ta' qabel il-kandidatura; jistieden lill-Kummissjoni biex tistudja l-possibilità li dan jiġi estiż għall-gvernijiet lokali tal-pajjiżi tal-PEV;

51. jilqa' b'sodisfazzjon id-distinzjoni li għamlet il-Kummissjoni Ewropea bejn ir-rwol tal-awtoritajiet lokali u reġjonali u soċjetà ċivili fit-twassil tal-politika ta' kooperazzjoni fl-iżvilupp

billi tippreżenta Komunikazzjonijiet separati, u jsejjaħ lill-Parlament Ewropew biex jaġmel l-istess;

52. jistenna li l-bliet u r-reġjuni jkunu involuti fid-definizzjoni tal-pożizzjoni tal-UE fid-dawl tas-Summit dwar l-Għanijiet tal-Iżvilupp tal-Millennju tal-2015;

53. jaġhti istruzzjonijiet lill-President tal-Kumitat tar-Reġjuni biex iressaq din ir-riżoluzzjoni quddiem il-President tal-Kummissjoni Ewropea, il-President tal-Kunsill Ewropew, il-President tal-Parlament Ewropew, il-Presidenza Ċiprijotta tal-Kunsill tal-UE u l-Presidenza futura Irlandiża u dik Litwana tal-Kunsill.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President  
tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ



## Riżoluzzjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “In-negozjati li għaddejjin bhalissa dwar il-qafas finanzjarju pluriennali”

(2013/C 17/02)

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

— wara li kkunsidra l-Opinjoni riveduta tiegħu dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali wara l-2013 li giet adottata fid-9 ta' Ottubru 2012;

— wara li kkunsidra l-abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew;

1. jiddispijaċih li l-Kunsill Ewropew tat-22 u t-23 ta' Novembru 2012 ma setax jilhaq ftehim dwar il-Qafas Finanzjarju Pluriennali l-gdid wara l-2013;

2. jenfasizza l-importanza li jintlaħaq ftehim u jwissi dwar il-konsegwenzi tad-dewmien għat-thejjija tal-programmazzjoni, b'mod partikolari tal-Qafas Strategiku Komuni għall-fondi wara l-2014 li se jkollhom impatt serju fuq l-investimenti li jridu jsiru fir-reġjuni u l-bliet tal-UE;

3. jiehu nota tar-rikonoxximent mill-Kunsill Ewropew li “Il-baġit Ewropew huwa importanti għall-koeżjoni tal-Unjoni u għall-impjiegi u t-tkabbir fil-pajjiżi kollha tagħna”; madankollu, dan ir-rikonoxximent mhuwiex kompatibbli mal-proposti għat-tnaqqis fil-politika ta' koeżjoni minn xi Stati Membri; jenfasizza li fi kwalunkwe każ hemm bżonn iktar hin biex jingħataw iktar dettalji dwar il-konsegwenzi konkreti taċ-ċifri fuq il-politiki u l-proposti li qed jiġu negożjati bhalissa;

4. jenfasizza li fl-istess hin il-Kumitat tar-Reġjuni, bhala korp tal-UE li jirrappreżenta lill-awtoritajiet lokali u reġjonali, huwa għalkollox konxju mill-problemi ekonomiċi li qed jiffaċċjaw il-membri tal-UE u jemmen li l-ewwel prijorità għandha tkun l-istabbiliment ta' ekonomiji b'sahhithom, b'inqas burokrazija, li jwasslu għal aktar opportunitajiet ta' impjeg fl-Istati Membri;

5. itenni l-appell tiegħu għal baġit pluriennali tal-UE kredibbli bhala għodda ta' investiment għall-benefiċċju tal-Istati Membri u r-reġjuni kollha tal-UE tal-inqas fl-istess livell f'termini ta' approprjazzjonijiet ta' impenn bhala perċentwal tad-Dhul Nazżjonali Gross (DNG) bħal dak li gie miftiehem għall-perjodu ta' programmazzjoni attwali 2007-2013 u jappoġġja l-appell tal-Parlament Ewropew għal baġit li jista' jniedi tkabbir mill-gdid, b'konformità mal-għanijiet tal-Ewropa 2020 u li jirreaġixxi b'mod adegwat għall-bżonnijiet tal-awtoritajiet lokali u reġjonali f'termini ta' koeżjoni territorjali, ekonomika u soċjali;

6. jenfasizza l-importanza tar-rwol tal-Parlament Ewropew fil-proċess tan-negożjar, mhux biss fir-rigward tal-proċedura ta' approvazzjoni applikabbli għall-QFP kollu kemm hu, imma anke meta jitqies li għadd sinifikanti ta' kwistjonijiet fl-abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew (il-verżjoni tat-22 ta' Novembru 2012), u b'mod partikolari l-punti relatati mas-sottointestatura 1(b) (il-koeżjoni), l-intestatura 2 (il-PAK), u dawk relatati mal-Qafas Strategiku Komuni kif ukoll il-kwistjonijiet orizzontali, huma soġġetti għall-kodeċiżjoni;

7. ifakkar li t-Trattati (Artikolu 312 tat-TFUE) jinkludu dispożizzjonijiet speċifiċi biex tiġi indirizzata l-possibbiltà li l-QFP ma jiġix adottat qabel ma jiskadu l-bażijiet legali tal-programmi kollha tal-UE tal-infiq pluriennali fl-aħhar tal-2013, apparti mill-ewwel pilastru tal-Politika Agrikola Komuni (PAK);

8. jopponi t-tnaqqis għall-baġit ta' koeżjoni. Ifakkar li l-politika ta' koeżjoni hija għodda ta' investiment li tistimola l-kompetittività b'mod sostenibbli u tikkontribwixxi għat-tnaqqis fid-disparitajiet bejn ir-reġjuni;

9. ifakkar li għall-kwistjonijiet relatati mal-politika ta' koeżjoni, koperti mill-Artikolu 177, bhall-metodu għad-distribuzzjoni tal-allokkazzjonijiet nazżjonali u l-limiti fuq il-livelli għall-politika ta' koeżjoni u l-iżvilupp rurali, tapplika l-proċedura ta' kodeċiżjoni b'konsultazzjoni obligatorja tal-KtR u d-dritt permanenti tiegħu quddiem il-Qorti tal-Gustizzja, ibbażat fuq l-Artikolu 263(3);

10. b'segwitu tal-Opinjoni jiet li adotta mill-bidu tal-2012 dwar id-diversi proposti legiżlattivi tal-Kummissjoni, itenni li:

a. rigward is-sottointestatura 1(a), 1(b) u l-Fondi koperti mill-Qafas Strategiku Pluriennali (QSP):

— jappoġġja finanzjament iktar b'sahhtu għar-riċerka u l-innovazzjoni;

— jappella għar-riintegrazzjoni tal-baġit propost inizjalment għall-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa għall-finanzjament tal-investimenti fin-netwerks Trans-Ewropej, jappoġġja l-holqien ta' QSP għaž-żewġ Fondi Strutturali u l-Fond ta' Koeżjoni, il-FAEZR u l-FEMS;

— itenni li, b'mod ċar u sod, huwa kontra kwalunkwe forma ta' kundizzjonalità makroekonomika;

— bi pjaċir jinnota li l-proposta biex tiġi stabbilita kategorija ta' reġjuni “fi transizzjoni” u l-bżonn li titqies is-sitwazzjoni speċifika u unika tar-reġjuni ultraperiferiċi ġew adottati;

— itenni li għandha tinzamm xibka ta' sigurtà għar-reġjuni kollha li ma jibqgħux jaqgħu taht l-oġettiv ta' konverġenza li tkun tikkonsisti minn żewġ terzi tal-allokkazzjoni attwali;



- jappoġġja l-fatt li għandhom jiġu żgurati l-livell ta' riżorsi maħsuba għar-reġjuni u l-Istati Membri l-anqas żviluppati u t-tnaqqis tad-disparitajiet fl-intensitajiet medji tal-ghaj-nuna per capita peress li dan huwa l-objettiv ta' prijorità tal-politika ta' koeżjoni;
  - jiddispjaċih li l-abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew jipproponu tnaqqis ta' 26 % għall-objettiv tal-koeżjoni territorjali Ewropea; madankollu, bi pjaċir jinnota li l-appell tal-KtR biex ir-rata ta' kofinanzjament tiżdied għal 85 % intlaqgħet;
  - jappoġġja t-twaqqif ta' rata ta' kofinanzjament li tkun 10 punti perċentwali oghla għall-Istati Membri li jkun qed jiffaċċjaw diffikultajiet baġitarji;
  - jappoġġja li l-VAT mhux rikuperabbli tkun infiq eliġibbli għal kontribuzzjoni mill-Fondi tal-QSK;
  - itenni l-oġġezzjonijiet tiegħu għar-riżerva ta' prestazzjoni li ġiet proposta;
- b. rigward l-intestatura 2:
- jiddeplora li l-abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew jipproponu limitazzjoni tal-pagamenti diretti mill-Istati Membri fuq bażi volontarja;
  - ihegġeġ li l-appoġġ dirett jinqasam b'mod aktar ġust bejn l-Istati Membri b'pagamenti diretti għal kull ettaru ta' inqas minn 90 % tal-medja tal-UE matul il-perjodu li jmiss, u b'hekk jinbada l-proċess dinamiku li jingħalaq id-distakk sa mill-bidu tal-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss u tinkiseb il-medja tal-UE sa nofs il-perspettiva finanzjarja li jmiss;
  - jilqa' r-rata ta' 30 % għall-ekoloġizzazzjoni;
  - jappoġġja l-għażla ta' trasferimenti baġitarji mill-ewwel pilastru għat-tieni wiehed;
  - jappoġġja l-inkluzjoni tar-reġjuni fi transizzjoni fir-regolament dwar l-iżvilupp rurali;
  - jopponi l-holqien ta' riżerva ġdida għall-kriżijiet fis-settur tal-agrikoltura u b'mod partikolari l-proposta tar-rimborż għall-ammonti li ma jintefqux fil-forma ta' pagamenti diretti;

11. bi pjaċir jinnota li l-abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew żammew il-programm tal-ghajnuna għall-ikel lill-persuni l-iktar fil-bżonn, iżda jopponi bil-qawwa li l-fondi jiġu mill-allokazzjoni tal-FSE;

12. iqis li t-tnaqqis b'47 % tal-ammonti assenjati għall-Fond Ewropew ta' Agġustament għall-Globalizzazzjoni (FEAG) meta mqabbla mal-baġit attwali tiegħu huwa kompletament kontra-dittorju fil-kuntest tal-kriżi li għadha għaddeja. Jifhem li l-abbozz ta' konklużjonijiet tal-Kunsill tfasslu fuq is-suppożizzjoni li l-FEAG ma japplikax għas-settur tal-agrikoltura;

#### **Dhul u riżorsi proprji**

13. jiddispjaċih li n-negozjati ffokaw fuq it-tnaqqis fl-infiq tal-baġit tal-UE, mingħajr ma taw l-attenzjoni dovuta lid-dhul u lill-bżonn kruċjali tar-riforma tas-sistema attwali biex l-UE tkun tista' tid-disponi minn riżorsi proprji u l-għan li jiġi eliminat is-sett attwali ta' korrezzjonijiet u eżenzjonijiet finanzjarji;

14. bi pjaċir jinnota l-proposta li żewġ terzi tal-ammonti miġbura mill-Istati Membri li hadu l-impenn li jintroduċu Taxxa fuq it-Transazzjonijiet Finanzjarji (TTF) fil-qafas tal-proċedura ta' kooperazzjoni msahha għandhom jiġu intaxxati għal riżorsa proprja ġdida fil-baġit tal-UE u li l-kontribuzzjoni bbażata fuq id-DNG ta' dawn l-Istati Membri għall-baġit tal-UE ser titnaqqas kif dovut;

15. jaġhti istruzzjonijiet lill-President tal-Kumitat tar-Reġjuni biex iressaq din ir-riżoluzzjoni quddiem il-President tal-Kummissjoni Ewropea, il-President tal-Kunsill Ewropew, i-President tal-Parlament Ewropew, il-Presidenza Ċiprijotta tal-Kunsill tal-UE u l-Presidenza futura Irlandiża u dik Litwana tal-Kunsill.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

## OPINJONIJIET

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

IT-98 SESSJONI PLENARJA TAD-29 U T-30 TA' NOVEMBRU 2012

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Aġenda għall-Konsumaturi Ewropej — spinta lill-fiduċja u lit-*tkabbir*”**

(2013/C 17/03)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- huwa konvint li l-politika tal-konsumaturi ser tikkontribwixxi biex l-UE toħroġ mill-kriżi aktar malajr: konsumaturi responsabbli huma rekwiżit essenzjali għall-produzzjoni ta' oġġetti u servizzi sikuri, ta' kwalità u kompetittivi, fattur li jikkontribwixxi għall-irkupru sostenibbli tal-ekonomija;  
  
u jappella lill-Kummissjoni Ewropea biex
- l-awtoritajiet lokali u reġjonali jiġu mghammra bl-ghodod adatti halli jiddefendu kemm jistgħu d-drittijiet tal-konsumaturi;
- tikkoopera aktar mill-vicin mal-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali. B'mod aktar speċifiku, anke jekk fin-natura tagħhom l-azzjonijiet tal-aġenda jridu jiġu implimentati prinċipalment mill-awtoritajiet Ewropej u dawk nazzjonali, ir-rwol tal-awtoritajiet lokali huwa importanti peress li jirrapprezentaw lill-komunitajiet lokali u jistgħu jikkontribwixxu għall-applikazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet;
- ma tinsix il-fatt li l-awtoritajiet reġjonali u lokali huma huma stess konsumaturi ta' oġġetti u servizzi u li għaldaqstant, għandhom bżonn, qafas sikur li jggarantixxi r-rispett tal-interessi tagħhom u ta' dawk il-komunitajiet li jirrapprezentaw u li spiss jikkontribwixxu għall-baġits tagħhom;
- tagħraf li l-ghoti tal-awtonomija lill-konsumaturi tirrikjedi wkoll l-edukazzjoni tagħhom u f'dan ir-rigward, jiġbed l-attenzjoni għall-importanza li l-awtoritajiet lokali u reġjonali kif ukoll is-socjetà civili jipparteċipaw fil-kampanji ta' informazzjoni tal-konsumaturi;
- jenfasizza l-importanza li l-mekkanizmi ta' sorveljanza fir-reġjuni li jbatu minn limitazzjonijiet ġeografici jew demografici permanenti jitjiebu permezz ta' riżorsi u kompetenzi adegwati;

<b>Berichterstatter</b>	Spyros SPYRIDON (EL/EVP), Mitglied des Regionalrats der Region Attika
<b>Referenzdokument</b>	Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, il-Kunsill, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u l-Kumitat tar-Regjuni Agenda għall-Konsumaturi Ewropej - Spinta lill-fiduċja u lit- <i>tkabbir</i>  COM(2012) 225 final

## I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REGJUNI

#### Introduzzjoni

1. jilqa' b'sodisfazzjon il-komunikazzjoni approfondita tal-Kummissjoni Ewropea, li tkopri firxa wiesgħa ta' problemi li jirrigwardaw il-protezzjoni tal-konsumaturi;

2. jinsab sodisfatt li l-agenda tiffirma strument koerenti u komplut li jwassal għall-progress fil-qasam tat-tishih tal-protezzjoni tal-konsumaturi. Għandu jkun hemm rikonossiment ta' kemm hi kbira l-isfida li naslu għall-awtonomija tal-konsumaturi u għat-tishih tas-suq intern. Il-fattur essenzjali biex l-Istrateġija Ewropa 2020 ikollha suċċess huwa li l-konsumaturi jkunu informati u responsabbli;

3. jesprimi t-thassib tiegħu li filwaqt li l-ambitu tal-agenda huwa pjuttost globali, ma jinkludix is-servizzi tas-saħħa, li huma element importanti tal-politika tal-konsumatur. Is-servizzi tas-saħħa huma pprovduti lill-konsumaturi, il-konsumaturi jhallsu għalihom u fil-biċċa l-kbira huma jipprovdu missjoni ta' interess generali. Il-politika tas-saħħa għalhekk għandha tiġi inkluża fl-agenda bhala politika rilevanti għall-konsumatur;

4. huwa jaqbel mal-erba' għanijiet tematiċi ewlenin magħżulin mill-Kummissjoni Ewropea, bhala oqsma li fuqhom trid tiffoka l-politika tal-protezzjoni tal-konsumaturi, jiġifieri i) titjib tas-sigurtà tal-konsumaturi ii) titjib tal-għarfien, iii) titjib tal-implimentazzjoni, zieda fl-infurzar u l-iżgurar tar-rimedju u iv) allinjament tad-drittijiet u l-politiki ewlenin mal-bidla fl-ekonomija u s-soċjetà. Il-Kumitat jappella għat-tishih tat-trasparenza u li l-konsumaturi jingħataw informazzjoni li tista' titqabbel u ta' kwalità ahjar, biex ikunu jistgħu jagħmlu għażliet aktar razzjonali;

#### Implimentazzjoni tal-prinċipji fundamentali tal-Unjoni Ewropea

5. jinsisti li waqt li jkunu qed jifasslu l-azzjonijiet, iridu jiġu rispettati l-prinċipju tal-proporzjonalità tal-miżuri li jkunu ser jittiehdu u b'mod partikolari trid issir analiżi fil-fond tal-bilanċ spejjeż-vantaġġi;

6. jenfasizza l-importanza li jiġu garantiti l-effikaċja u l-adegwatezza tal-miżuri li ser jittiehdu, b'mod partikolari fl-oqsma tas-saħħa u tas-sigurtà. Il-metodi li jintgħażlu jridu jkunu flessibbli biżżejjed biex ikunu jistgħu jiġu aġġustati

għar-realtajiet reġjonali, il-htigijiet tal-gruppi vulnerabbli u l-iżviluppi mgħaġġlin tas-swieq, bil-għan li jitharsu l-konsumaturi;

7. jipproponi li biex jitharsu d-drittijiet tal-konsumaturi fil-politika Ewropej b'mod globali, ikun hemm ukoll perspettiva orizzontali fil-qafas tal-kompetenzi eżistenti tal-implimentazzjoni tal-miżuri, barra mill-miżuri settorjali msemmija hawn fuq;

8. jinnota n-nuqqas ta' enfasi fuq l-għan tal-koeżjoni territorjali li kien iddahhal mit-Trattat ta' Lisbona. B'mod partikolari, huwa jiġbed l-attenzjoni għall-htieġa li jiġu mharsa l-gruppi ta' konsumaturi vulnerabbli, li jkollhom diffikultajiet kemm ta' access għas-swieq, kemm ta' għażliet limitati kif ukoll ta' problemi meta jiġu biex jiddefendu drittijietom. F'din il-kategorija jinsabu l-konsumaturi li ġejjin minn reġjuni ultraperiferiċi, dawk minn reġjuni b'densità baxxa fil-popolazzjoni, kif ukoll dawk minn reġjuni iżolati jew muntanjużi, fejn is-suq jahdem b'mod imperfett.

9. għaldaqstant jinsisti fuq l-importanza dejjem tikber tal-internet għal dawn il-kategoriji ta' konsumaturi, peress li permezz tiegħu jkunu jistgħu jilqqu s-swieq, jiksbu informazzjoni, iqabblu l-prodotti u s-servizzi differenti, u jiddefendu d-drittijiet tagħhom f'każ ta' tilwim;

10. jenfasizza l-importanza li l-mekkaniżmi ta' sorveljanza fir-reġjuni li jbatu minn limitazzjonijiet ġeografici jew demografici permanenti jitjiebu permezz ta' riżorsi u kompetenzi adegwati;

11. jiġbed l-attenzjoni tal-Kummissjoni Ewropea u tal-istituzzjonijiet nazzjonali leġislattivi li huwa mehtieġ li jiġi żgurati li l-miżuri adottati jiġu adattati għal dak li jistgħu jagħmlu l-produtturi minn reġjuni żvantaġġjati. Għal dawn il-kategoriji, l-ispejjeż u ż-żmien mehtieġa għal dawn l-adattamenti jistgħu jkunu differenti ferm minn dawk ta' reġjuni oħra Ewropej;

#### L-isfruttar tal-opportunitajiet li joffri l-Internet, kontroll u aġġornar

12. qed jiehu l-okkażjoni biex jenfasizza l-htieġa li tiġi implimentata agenda digitali, fil-qafas tal-Istrateġija Ewropa 2020 peress li r-rwol tal-internet huwa partikolarment importanti għall-kategoriji kollha tal-konsumaturi. Il-livelli differenti ta' governanza, minn dak Ewropew għal dawk nazzjonali u reġjonali, iridu jippartecipaw b'mod attiv f'dan l-isforz, sabiex titjeb il-kwalità tal-hajja taċ-ċittadini Ewropej;

13. jinsisti fuq l-influenza tal-internet fuq dawk l-aktar żgħar, li nistgħu nassumu li huma ferm aktar vulnerabbli mill-adulti quddiem it-teknoloġiji l-godda li huma jużaw hafna aktar;

14. josserva li l-użu tal-internet huwa aktar baxx fost gruppi vulnerabbli tal-popolazzjoni bħall-anzjani, il-persuni b'diżabbiltà u dawk soċjalment żvantaġġati. B'mod partikolari, il-Kumitat jenfasizza li r-reġjuni li jbatu minn żvantaġġi ġeografici għandhom problemi akbar ta' tixjih tal-popolazzjoni mill-ohrajn. B'mod ġenerali, dawn il-kategoriji tal-popolazzjoni għandhom inqas possibbiltà li jgawdu l-opportunitajiet li joffri s-suq uniku u li jiddefendu drittijiethom. Għandu jsir sforz speċjali, bil-kollaborazzjoni tal-awtoritajiet lokali u reġjonali biex tiġi promossa prosperità li tilhaq ukoll din il-kategorija ta' ċittadini permezz ta' azzjonijiet immirati;

15. fid-dawl tad-diffikultajiet li jiffaċċjaw it-territorji u l-komunitajiet sabiex itejbu aċċess għall-internet, b'mod partikolari ż-zoni rurali, dawk muntanjużi, il-gżejjer u dawk imbiegħda u periferiċi, jappoġġja l-proposti reċenti tal-Kummissjoni biex tinbidel il-leġislazzjoni dwar l-għajjuna Statali. Hija tipproponi fost affarijiet oħra li l-eżenzjoni mill-obbligu ta' notifika legali tal-għajjuna għall-provvista ta' konnessjoni broadband hija kompatibbli mas-suq intern

16. jistieden lill-Kummissjoni Ewropea li taħdem flimkien mal-Istati Membri biex jitnedew inizjattivi mmirati li jtejbu l-kompetenzi elettronici tal-konsumaturi, filwaqt li taċċerta li l-gruppi kollha taċ-ċittadini jkollhom aċċess għas-suq uniku diġitali u li jkun jistgħu jgawdu minnu kompletament;

17. jenfasizza li l-iżvilupp mgħaġġel tal-kummerċ elettroniku huwa essenzjali għall-konsumaturi peress li jzid il-possibbiltajiet li jkollhom ta' għażla, l-aktar fil-każ taċ-ċittadini li jgħixu freġ-ġuni li mhumiex aċċessibbli hafna, f'dawk ultraperiferiċi jew lil hinn miċ-ċentri prinċipali, kif ukoll għal dawk b'mobbiltà ridotta, li, altrimenti, ma jkollhomx aċċess għal għażla kbira;

18. jirrimarka b'insistenza li s-sigurtà tal-Internet hija problema kbira hafna li l-importanza tagħha tiżboq l-aġenda tal-konsumaturi. Hemm bżonn li jittiehdu l-miżuri adegwati kollha biex din l-ghodda importanti tintuża għall-benefiċċju taċ-ċittadini, kemm konsumaturi kif ukoll intrapriżi, u biex jiġu evitati l-prattiki kriminali u sleali, preżempju l-gbir abbużiv ta' data personali jew il-vjolazzjoni tad-dritt fuq il-proprietà;

19. jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattivi tal-Kummissjoni biex tressaq proposti leġislattivi tal-Kummissjoni dwar ir-riżoluzzjoni tat-tilwim onlajn u r-riżoluzzjoni alternattiva tal-kontroversji,

peress li jiffurmaw strument importanti għall-koeżjoni territorjali. Il-Kumitat jaqbel mal-fehma tal-Kummissjoni li l-infurzar tal-liġi tal-konsumaturi għandu jiġi semplifikat anke permezz tas-soluzzjoni extra-ġudizzjarja tat-tilwim. Madankollu jqis li hemm bżonn li l-kamp ta' applikazzjoni tad-direttivi jiġi limitat għall-kompetenzi tal-UE u b'mod partikolari għal sitwazzjonijiet transkonfinali;

### **Ir-rwol tal-awtoritajiet lokali u reġjonali**

20. huwa konvint li huwa indispensabbli li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jingħataw għodod adatti biex jiggarrantixxu l-protezzjoni tal-konsumaturi, skont il-kompetenza tagħhom. F'dan il-qafas, u fid-dawl tal-fatt li bhalissa qed jiġi diskuss il-qafas finanzjarju għall-perjodu 2014-2020, u minhabba f'hekk ninsabu fi żmien propizju, il-Kumitat jipproponi li ma jintuzaw biss ir-riżorsi tal-fondi strutturali għall-implimentazzjoni tal-aġenda imma wkoll il-previzjonijiet tal-programmi nazzjonali ta' riforma;

21. fir-rigward tal-fondi strutturali b'mod partikolari, jipproponi li jiġu adottati miżuri biex l-iffinanzjar tal-intrapriżi jiġi marbut ma' kriterji ta' rispett tal-obbligi tagħhom u l-attitudni ġenerali lejn il-konsumaturi (pereżempju, il-produzzjoni sostenibbli) u ma jkunux limitati biss għal fatturi marbutin essenzjalment mas-sostenibbiltà ekonomika;

22. dwar dan il-punt, jenfasizza l-htieġa li jkun hemm kooperazzjoni mill-viċin bejn l-awtoritajiet Ewropej, nazzjonali, reġjonali u lokali meta jiġu adottati dawn il-miżuri. B'mod aktar speċifiku, anke jekk fin-natura tagħhom l-azzjonijiet tal-aġenda jridu jiġu implimentati prinċipalment mill-awtoritajiet Ewropej u dawk nazzjonali, ir-rwol tal-awtoritajiet lokali huwa importanti peress li jirrappreżentaw lill-komunitajiet lokali u jistgħu jikkontribwixxu għall-applikazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet;

23. jenfasizza wkoll li m'għandux jiġi traskurat il-fatt li l-awtoritajiet reġjonali u lokali huma huma stess konsumaturi ta' oġġetti u servizzi u li għaldaqstant, għandhom bżonn, kif jammettu huma stess, qafas sikur li jiggarrantixxi r-rispett tal-interessi tagħhom u ta' dawk il-komunitajiet li jirrappreżentaw u li spiss jikkontribwixxu għall-baġits tagħhom;

24. josserva li l-isforz biex l-aġenda tal-konsumaturi tiġi applikata b'mod effikaci fil-perjodu attwali ta' kriżi m'għandux jitqies bħala lussu. Għall-kuntrarju, il-KtR huwa konvint li l-politika tal-konsumaturi ser tikkontribwixxi biex l-UE tohrog mill-kriżi aktar malajr: konsumaturi responsabbli huma rekwiżit essenzjali għall-produzzjoni ta' oġġetti u servizzi sikuri, ta' kwalità u kompetittivi, fattur li jikkontribwixxi għall-irkupru sostenibbli tal-ekonomija;

## Id-dimensjoni soċjali tal-aġenda

25. jirrimarka li l-kriżi finanzjarja attwali għandha tibdel b'mod radikali d-drawwiet tal-konsum taċ-ċittadini, peress li minn naħa, hija qed tkabbar id-diżugwaljanzi soċjali u min-naħa l-oħra qed tnaqqas id-dhul disponibbli għall-konsum. Dan jista' jwassal biex iċ-ċittadini jdurru lejn modi ġodda ta' konsum, li permezz tagħhom il-konsumaturi jkunu jridu jkollhom kontroll aktar strett fuq it-tranzazzjonijiet, informazzjoni aktar shiħa u l-possibbiltà li jgħabblu, li jbiddu d-deċiżjoni li jkunu hađu u jiddefendu d-drittijiet tagħhom f'każ ta' tilwim. Il-Kummissjoni trid tqis il-kundizzjonijiet il-ġodda li qed jifacċaw u tuża l-aġenda b'mod li tohloq l-aħjar ambjent possibbli għall-promozzjoni tal-benesseri taċ-ċittadini, kif wara kollox jipprevedi t-Trattat ta' Lisbona;

26. jindika li sabiex il-konsumatur ikun jista' jivvaluta r-rapport bejn il-kost u l-kwalità tal-merkanzija, jehtieg li jkollu aktar informazzjoni u garanziji dwar it-traċċabbiltà tal-prodotti;

27. jinnota li hemm riskju li dejjem qed jiżdied li l-konsumaturi jibdeu iduru lejn għażliet li jkunu dettati mill-prezz tal-merkanzija kkonċernata, għad-detriment tal-kwalità. Peress li dan jirrigwarda b'mod speċifiku n-negozju fuq il-fruntieri tal-UE, il-Kumitat jibża' li tista' tiġi reġistrata zieda fil-każijiet ta' kuntrabandu;

28. jilqa' b'sodisfazzjoni l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tnedi studju dwar l-effetti tad-dejn tal-familji. Jissuġġerixxi li dan l-istudju ma janalizzax biss il-metodi li bihom tista' tiġi indirizzata l-problema, li bil-kriżi kibret u harġet mil-limiti tal-kontroll, iżda li janalizza wkoll il-kawżi u jipproponi miżuri bħal, pereżempju, il-garanzija ta' self responsabbli u fl-istess waqt it-tnedija ta' azzjonijiet speċifiċi mmirati li jnaqqsu l-effetti tad-dejn eċċessiv;

29. jinnota li hemm bżonn li jiddaħhal regolament dwar isigurtà tal-prodotti u tal-prestazzjonijiet fil-qasam tal-medicina, kwistjonijiet li recentement ġibdu l-attenzjoni tal-istampa;

30. jinnota b'sens ta' preokkupazzjoni li, skont il-Komunikazzjoni, kienu biss 2 % tal-konsumaturi li rrispondew tajjeb għall-mistoqsijiet dwar id-drittijiet tagħhom. Dan il-perċentwali jidher baxx hafna; għalhekk il-Kumitat jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri li jsaħhu l-isforzi tagħhom halli d-drittijiet tal-konsumaturi jsiru magħrufa b'mod aktar mifrux. Il-proposta li tiġi organizzata kampanja ta' informazzjoni fil-livell Ewropew tagħti kontribut f'dan ir-rigward. L-awtoritajiet lokali u reġjonali jistgħu jikkontribwixxu wkoll, b'kollaborazzjoni mal-partijiet interessati li jaħdmu fid-difiża tal-konsumaturi;

31. jesprimi wkoll il-qbil tiegħu mal-konkluzjoni tal-Kummissjoni li l-awtoritajiet inkarigati mill-applikazzjoni tal-liġi huma mistiedna li jaħmlu aktar b'anqas riżorsi. Dan jehtieg ippjanar iddettaljat u l-eżami kontinwu tal-effikaċja tad-dispożizzjonijiet mehuda biex jinkiseb l-aħjar riżultat;

32. jenfasizza li l-ghoti tal-awtonomija lill-konsumaturi tirrikjedi wkoll l-edukazzjoni tagħhom u f'dan ir-rigward, jiġbed l-attenzjoni għall-importanza li l-awtoritajiet lokali u reġjonali kif ukoll is-soċjetà ċivili jippartecipaw fil-kampanji ta' informazzjoni tal-konsumaturi. Għandu jkun hemm lok li l-kampanji tal-informazzjoni jiġu adattati għall-karatteristiċi reġjonali. Huwa jissuġġerixxi li l-enfasi tkun fuq il-programmi ta' taġġim fl-iskejjel u l-universitajiet, biex il-ġenerazzjonijiet iż-żgħar jithejjew halli jsiru konsumaturi attenti fl-għażliet tagħhom; barra minn hekk, m'għandux jiġi injorat ir-rwol li għandhom l-istituzzjonijiet li joffru taġġim lill-adulti;

33. jaqbel mal-isforzi biex il-problemi jissolvew fis-sors, b'miżuri intiżi li jinkoraġġixxu l-konformità tal-intraprizi. Madankollu, dan l-approċċ irid iqis il-kundizzjonijiet partikolari tal-produtturi, f'kull pajjiż u reġjun, kif ukoll madwar id-dinja, fejn jinsabu l-fornituri. Il-miżuri ta' incentivazzjoni jridu jkunu suffiċjenti biex jikkumpensaw l-ispejjeż tal-konformità mar-regolamenti l-ġodda li għad jorġu u trid titqies ukoll il-kapaċità tal-intraprizi li jadattaw;

34. jenfasizza li hija u timplimenta l-politika għall-konsumaturi, il-Kummissjoni Ewropea ser ikollha tirrispetta l-ordni ġuridiku tal-Istati Membri u l-prinċipju tas-sussidjarjetà. Min-naħa l-oħra, huma u jintegraw il-leġislazzjoni tal-Unjoni fil-liġi nazzjonali tagħhom, l-Istati Membri għandhom jaħmlu sforz partikolari biex tiġi evitata l-impożizzjoni ta' eżiġenzi akbar minn dawk li huma meħtieġa għal dan il-ghan. Dan għandu jsir mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Istati Membri, f'każijiet individwali, jimmiraw lejn livell oghla ta' protezzjoni tal-konsumaturi;

35. iqis li l-konsumaturi jridu jiġu informati dwar it-tibdil li jsehh biex ikunu jistgħu jibbenefikaw mit-titjib fil-leġislazzjoni. Il-Kumitat jinsisti wkoll dwar il-possibbiltà li għandha tingħata lill-awtoritajiet lokali u reġjonali li jikkontribwixxu għall-promozzjoni ta' miżuri ta' informazzjoni fost il-konsumaturi dwar drittijietom u t-tibdil li sehh fil-liġijiet għall-benefiċċju tagħhom;

36. jinsab sodisfatt li l-aġenda għall-konsumaturi tirreferi għall-azzjonijiet kollettivi u jhegġeg lill-Kummissjoni biex tippromponi qafas speċifiku sabiex dawn jitwettqu; il-proposti tal-Kummissjoni dwar l-istrumenti kollettivi għall-protezzjoni legali għandhom ikunu limitati għal leġislazzjoni qafas li tinkludi linji gwida dwar standards minimi li għandhom jiġu applikati fil-livell nazzjonali, u li thalli f'idejn l-Istati Membri d-deċiżjoni dwar kif jistgħu jiġu implimentati l-istrumenti kollettivi ta' protezzjoni legali fid-dawl tat-tradizzjonijiet legali nazzjonali rispettivi individwali. Sakemm l-UE ma titlobx li jkollha kompetenza regulatorja għal aktar strumenti legali kollettivi, dawn għandhom jirrispettaw l-ordinamenti ġuridici rispettivi u sistemi ta' infurzar tal-liġi tal-Istati Membri individwali;



37. huwa konvint li l-promozzjoni ta' strateġija integrata għall-konsumaturi tissupponi li huma jkollhom rappreżentanza qawwija fil-korpi deċiżjonali. F'dan ir-rigward, il-Kumitat jinsisti fuq ir-rwol tal-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, li għandhom l-aktar stampa shiħa tal-problemi li jiltaqgħu magħhom il-konsumaturi fil-hajja ta' kuljum, u b'hekk jistgħu jikkontribwixxu biex jinstabu s-soluzzjonijiet meta jintalbu biex jagħmlu dan. Fl-istess waqt, dawn l-organizzazzjonijiet huma kanali ta' informazzjoni bejn iċ-ċittadini u l-amministrazzjoni, li b'hekk jippermettu d-diffużjoni tal-informazzjoni minn fuq għal isfel. Il-Kumitat jirrikonoxxi li hemm lok li r-relazzjonijiet bejn l-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi jitjiebu, kemm fil-livell primarju kif ukoll f'dak sekondarju, fl-istess waqt jistieden lill-Istati Membri li jappoġġjawhom skont il-htieġa, u li jistabbilixxu qafas għall-azzjoni f'każ ta' bżonn;

### **Lejn implimentazzjoni aktar effikaċi tal-aġenda**

38. jitlaq mill-prinċipju li iċ-ċittadini jridu jkunu jistgħu jafdaw fl-awtoritajiet responsabbli li japplikaw il-liġi; dan l-għan jintlahaq kemm bl-applikazzjoni korretta tar-regolament kif ukoll bil-possibiltà li iċ-ċittadini jingħataw li jirrikorru għand dawn l-awtoritajiet f'każ ta' tilwim;

39. jenfasizza li fir-rigward tal-intrapriżi, tul il-katina tal-produzzjoni kollha, l-intrapriżi jridu jiġu konvinti li jkun aħjar għalihom li jirrispettaw l-impenji tagħhom marbutin mal-liġi milli li ma jikkonformawx. Ta' min wiehed jinnota li l-informazzjoni marbuta mal-liġijiet dwar il-konsumaturi m'għandhiex tkun immirata biss lejn dawn tal-aħhar imma għandha testendi wkoll għall-intrapriżi;

40. jaqbel li l-importanza tar-rwol tal-intermedjarji, qed tikber dejjem aktar speċjalment għas-servizzi bl-internet. Għaldaqstant, huwa essenzjali li jiġu ggarantiti t-trasparenza u l-kunfidenza iżda wkoll li jiġi assigurat li ssir ġustizzja u li jiġu imposti sanzjonijiet f'każijiet ta' insolvenza tal-intermedjarji. Dan jirrikjedi l-holqien ta' strutturi ta' kontroll u ta' sorveljanza, kemm fl-Istati Membri kif ukoll fil-livell tal-UE;

41. jissuggerixxi li jiġu adottati wkoll regoli vinkolanti dwar il-garanziji kummerċjali biex jimtela vojt importanti fil-harsien tal-konsumaturi fir-rigward tal-proposta tal-Kummissjoni li taħdem mal-intermedjarji u mal-professjonisti biex ittejjeb il-qafas li jirregola l-ftehimiet kummerċjali;

42. jappella lill-Kummissjoni biex tara li l-Istati Membri japplikaw il-leġislazzjoni dwar l-approfondiment tas-suq uniku fil-hin u fil-waqt u fuq kollox li japplikawha mingħajr riżervi;

43. jesprimi d-dizappunt tiegħu li l-baġit previst għall-azzjonijiet tal-aġenda tal-konsumaturi huwa limitat, peress li jilhaq madwar 0,05 € għal kull ċittadin Ewropew fis-sena. B'hekk jiġbed l-attenzjoni tal-Kummissjoni Ewropea għall-htieġa li tkun prudenti hafna fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' dawn il-miżuri biex tikseb l-aħjar riżultat possibbli;

44. ser ikun attent biex jara li l-Aġenda għall-Konsumaturi Ewropej tiġi implimentata b'mod effiċjenti u effikaċi, biex titjieb il-kwalità tal-hajja taċ-ċittadini Ewropej.

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO



**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Kodiċi tal-Kondotta dwar is-Shubija”**

(2013/C 17/04)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI:

- jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tobbliga lill-Istati Membri jorganizzaw kooperazzjoni bbażata fuq is-shubija bejn l-awtoritajiet pubbliċi fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali u l-imsieħba ekonomiċi, soċjali u s-settur tal-NGOs;
- jappoġġja l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tikkomplementa r-Regolament tad-Dispożizzjonijiet Komuni (RDK) b'Kodiċi tal-Kondotta Ewropea dwar is-Shubija (KKES), u jiddispaċiħ ferm dwar id-deċiżjoni tal-Kunsill li jnehhi l-Kodiċi tal-Kondotta mill-kaxxa tan-negozjati;
- jitlob lill-Kummissjoni biex il-KKES tiżgura bilanċ ġenwin bejn il-htieġa li l-Istati Membri jissodisfaw ir-rekwiżiti previsti għas-shubija u d-dritt tal-Istati Membri li jżommu l-possibiltajiet speċifiċi tagħhom u l-prattiki attwali tagħhom, b'mod partikolari b'referenza għall-prinċipju tas-sussidjarjetà;
- jenfasizza li s-shubija hija rekwiżit essenzjali biex tittejjeb l-effiċjenza tal-politika ta' koeżjoni u li hija biss sistema ta' governanza f'diversi livelli li tinvolvi l-livelli kollha li tista' tiżgura rabta effettiva bejn il-linji gwida strateġiċi stabbiliti mill-Unjoni Ewropea u l-isfidi lokali u reġjonali;
- jitlob li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jkunu involuti bis-shiħ fit-thejjija tal-Ftehimiet ta' Shubija u anke fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' investiment tal-politika reġjonali;
- ihoss li jehtieġ li tiġi stabbilita ġerarkija adatta ta' msieħba fejn il-pożizzjoni prinċipali fil-proċess ta' shubija tkun fidejn l-awtoritajiet lokali u reġjonali peress li jesprimu fehmiet, valuri u interessi komuni;
- jinnota l-bżonn li l-imsieħba jkunu adattati għat-tip tal-programm, iżda jiddubita jekk il-programmi jistgħux jingabru skont it-tip ta' fond.

<b>Relatur</b>	Is-Sur SZWABSKI (PL/AE), President tal-Kunsill tal-Belt ta' Gdynia
<b>Dokument ta' referenza</b>	Dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni – Il-prinċipju tas-shubija fl-implimentazzjoni tal-Fondi tal-Qafas Strateġiku Komuni – elementi għal Kodiċi tal-Kondotta Ewropea dwar is-Shubija
	SWD(2012) 106 final

## 1. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMMITAT TAR-REĠJUNI

#### Dahla

1. jaqbel mal-fehma tal-Kummissjoni li s-shubija hija **kruċjali** biex l-Istrateġija Ewropa 2020 tiġi implimentata b'suċċess u biex il-fondi relatati mal-Qafas Strateġiku Komuni (QSK) tal-Unjoni Ewropea jiġu implimentati b'mod effikaċi;

2. jilqa' b'sodisfazzjon l-intenzjoni tal-Kummissjoni li **tobb-liga** lill-Istati Membri jorganizzaw **kooperazzjoni bbażata fuq is-shubija** bejn l-awtoritajiet pubbliċi fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali u **l-imsiehba** ekonomiċi, **soċjali u s-settur tal-NGOs** f'kull aspett ta' implimentazzjoni tal-politiki tal-Unjoni Ewropea;

3. jappoġġja l-inizjattiva tal-Kummissjoni li tikkomplementa r-Regolament tad-Dispożizzjonijiet Komuni (RDK) b'Kodiċi tal-Kondotta Ewropea dwar is-Shubija (KKES), dokument **konkret u speċifiku** dwar il-proċess ta' shubija fit-tfassil, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-programmi u l-fondi tal-Qafas Strateġiku Komuni (QSK);

4. jiddispijaċi ferm dwar id-deċiżjoni tal-Kunsill li jnehhi l-Kodiċi tal-Kondotta mill-kaxxa tan-negozjati u b'hekk jinjora l-pożizzjonijiet li hađu l-Parlament Ewropew u l-KtR li ser ikomplu jiddefendu l-bżonn ta' strument bhal dan fil-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020;

5. f'dan il-kuntest, jitlob lill-Kummissjoni biex il-KKES tiżgura **bilanċ ġenwin** bejn il-htieġa li l-Istati Membri jissodisfaw ir-rekwiżiti previsti għas-shubija u d-dritt tal-Istati Membri li jżommu l-possibiltajiet speċifiċi tagħhom u l-prattiki attwali tagħhom;

6. b'rabta ma' dan, jissuggerixxi li fil-proposta għal KKES tiġi kkunsidrata l-possibbiltà li tiddaħhal procedura għal **ftehim minn qabel** dwar kif l-Istati Membri individwali għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti għas-shubija, b'konformità mal-kundizzjonijiet speċifiċi tagħhom. Id-dispożizzjonijiet tat-tali ftehimiet joffru l-Kummissjoni l-baži biex tivverifika l-konformità mal-ftehimiet ta' shubija u l-programmi bir-rekwiżiti tal-KKES;

7. ifakkar u jenfasizza li l-politika ta' koeżjoni fiha nnifisha **tghaqqad dimensjoni strateġika mad-deċentralizzazzjoni**

tar-responsabbiltajiet lill-awtoritajiet reġjonali u lokali, li għandhom l-esperjenza u l-kompetenzi li huma essenzjali biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva fl-Istati Membri. Ladarba jintlahaq ftehim dwar l-istrateġija generali tal-Kummissjoni, hafna drabi jkunu r-reġjuni li huma responsabbli biex jittiehdu deċiżjonijiet kruċjali dwar kwistjonijiet bhall-għażla u l-ġestjoni ta' proġetti;

8. jenfasizza li għalhekk is-shubija hija rekwiżit essenzjali biex tiġi żgurata l-**effiċjenza** tal-politika ta' koeżjoni biex il-linji gwida tal-Unjoni Ewropea jkunu jistgħu jiġu adattati għall-isfidi lokali u reġjonali. Fil-prattika, hija biss sistema ta' **governanza f'diversi livelli** li tinvolvi l-livelli kollha li tista' tghaqqad b'mod effettiv dawn iż-żewġ dimensjonijiet. L-awtoritajiet lokali u reġjonali huma parti essenzjali tal-**governanza** f'diversi livelli u għalhekk ma jistgħux jitqiegħdu fl-istess livell tal-imsiehba mis-settur **nongovernattiv**;

9. fl-istess hin, **ma japprovax** dan it-tip ta' implimentazzjoni tal-prinċipju tal-governanza f'diversi livelli, li effettivament jagħti **rwol ikbar** lil-livelli oghla ta' gvern milli lil-livelli iktar baxxi fil-proċeduri tas-shubija. Il-KKES għandha tteġġeg b'mod determinat lill-Istati Membri biex jevitaw din is-sitwazzjoni permezz ta' azzjoni effettiva;

10. jitlob li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jkunu **involuti bis-shiħ fit-tnejn tal-ftehimiet ta' Shubija** bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri, u biex tali kuntratti jinkludu dispożizzjoni li tistipula r-regoli miftiehma għall-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali u l-entitajiet reġjonali u lokali, li jistgħu jiddaħhlu bhala waħda mill-kundizzjonijiet ex ante stabbiliti fir-Regolament Generali;

11. jixtieq ukoll jara l-awtoritajiet lokali u reġjonali jaqdu rwol ewlieni fid-**definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet ta' investiment tal-politika reġjonali**. Għalhekk jappella lill-Kummissjoni biex tikkonferma r-rwol mexxej tal-awtoritajiet lokali u reġjonali b'rabta ma' msiehba ohra identifikati fil-KKES;

12. jappoġġja l-intenzjoni dikjarata mill-Kummissjoni li fil-KKES tistabbilixxi biss rekwiżiti **minimi** rigward l-obbligu tal-Istati Membri li jinvolvu l-imsiehba fid-diversi fażijiet tal-programazzjoni. Fl-istess hin, jittama li t-tali rekwiżiti jkunu ambizzjużi u ċari biżżejjed biex tiġi żgurata shubija ġenwina fl-iktar kwistjonijiet importanti;

13. jenfasizza b'mod partikolari l-importanza tal-principji tas-**sussidjarjetà u l-proporzjonalità**, li minn naha għandhom jippermettu u jsahhu l-partecipazzjoni fis-shubija tal-entitajiet flivell li jikkorrispondi mal-ambitu territorjali ta' programm partikolari, u min-naha l-oħra jiżguraw li l-partecipazzjoni tal-imsieħba tkun taqbel mal-potenzjal u r-rwol tagħhom fl-implimentazzjoni tal-programm;

14. jiġbed l-attenzjoni li, apparti d-differenzi fl-istituzzjonijiet u l-kultura politika, l-Istati Membri huma **ferm diversi** mil-lat tal-erja tal-art, id-daqs u l-firxa ta' distribuzzjoni tal-popolazzjoni. B'rabta ma' dan, it-tqassim bejn il-livell nazzjonali, reġjonali u lokali fl-Istati Membri individwali fil-prattika tfisser sitwazzjoni varjata sew, haġa li taffettwa l-metodi għall-implimentazzjoni tas-shubija;

15. bi pjaċir jilqa' l-fatt li l-Kummissjoni behsiebha tadotta l-KKES bhala att iddelegat **eżatt** wara li jidhol fis-seħh ir-Regolament tad-Dispożizzjonijiet Komuni. Jekk jiġi deċiż li dan id-dokument jinghata status legali differenti, il-Kumitat jappella għal soluzzjonijiet li jiżguraw konformità reali u aħjar mal-principji tas-shubija fil-perjodu tal-baġit 2014-2020;

#### L-imsieħba

16. jiġbed l-attenzjoni li fl-abbozz ta' KKES it-tqassim **fir-rigward tal-imsieħba potenzjali fi tliet gruppi**: (a) l-awtoritajiet pubbliċi reġjonali u lokali, (b) l-imsieħba ekonomiċi u soċjali u (c) il-korpi li jirrappreżentaw is-soċjetà ċivili, inklużi l-imsieħba ambjentali, l-NGOs u l-korpi responsabbli għall-promozzjoni tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni, iqiegħed fl-istess livell korpi ta' tipi ferm differenti u b'opportunitajiet differenti biex jinfluwenzaw b'mod reali l-implimentazzjoni tal-programmi;

17. fid-dawl ta' dan, iħoss li jehtieg li tiġi stabbilita **ġerarkija adatta ta' msieħba**. Il-pożizzjoni prinċipali fil-proċess ta' shubija għandha tkun fidejn **l-awtoritajiet lokali u reġjonali**, billi huma għandhom il-leġittimità – u għalhekk ir-responsabbiltà – politika, inkluża r-responsabbiltà finanzjarja. B'hekk għandhom l-obbligu li jirrappreżentaw l-interess ġenerali u huma responsabbli wkoll għall-implimentazzjoni ta' għadd kbir ta' programmi u proġetti. Barra minn hekk, fxi pajjiżi deċentralizzati, l-awtoritajiet reġjonali għandhom kompetenzi leġislattivi;

18. jiġbed l-attenzjoni li l-istqarrija li r-reġjuni għandhom rwol ewlieni fl-organizzazzjoni tal-proċess tas-shubija fl-Istati Membri "deċentralizzati" m'għandhiex tintiehem li fi Stati Membri oħra dan ir-rwol irid jinqeda mill-awtoritajiet nazzjonali;

19. jaqbel mal-Kummissjoni li huwa partikolarment **importanti li jintgħazlu istituzzjonijiet, organizzazzjonijiet** u gruppi li jistgħu verament **jinfluwenzaw** l-implimentazzjoni ta' programm partikolari jew li jintlaqtu b'mod konsiderevoli mit-tweġiq tiegħu;

20. jilqa' l-fatt li l-Kummissjoni tagħraf il-proċeduri u l-metodi **diġà stabbiliti** fl-Istati Membri għall-implimentazzjoni tas-shubija (workshops, stharrig, forums, konsultazzjonijiet, laqgħat), filwaqt li jiġbed l-attenzjoni għall-bżonn li jitqiesu **l-bidliet rivoluzzjonarji fit-tipi tal-komunikazzjoni soċjali** fil-kuntest tat-tixrid tat-teknoloġiji l-godda tat-telekomunikazzjoni. Il-KKES għandha thegġegħ l-Istati Membri jkunu iżjed ambizzjużi u innovattivi f'dan il-qasam. Din hija wkoll kundizzjoni neċessarja sabiex jiġu involuti ċ-ċittadini l-iktar żaġġhaġħ fil-proċessi ta' shubija;

21. jaqbel mat-tħassib tal-Kummissjoni dwar l-inklużjoni ta' rappreżentanti **tal-iktar gruppi vulnerabbli u marginalizzati**, iżda ma jarax il-bżonn li jissemmew speċifikament fid-dokument ġenerali, billi, skont il-kundizzjonijiet lokali u l-programm speċifiku konċernat, jistgħu jkunu involuti diversi gruppi;

22. madankollu, jiġbed l-attenzjoni li fid-dawl tal-esperjenza tal-passat ta' **kunflitti** soċjali li nholqu mill-implimentazzjoni ta' ċerti inizjattivi, il-KKES għandha thegġegħ lill-Istati Membri biex, fi stadju bikri tal-proċess ta' shubija, jinvolvu lir-rappreżentanti tal-gruppi u l-korpi li jistgħu jikkritikaw l-implimentazzjoni ta' programm partikolari;

*Awtoritajiet pubbliċi reġjonali, lokali, urbani u oħrajn*

23. ifakkar li **l-imsieħba li jirrappreżentaw l-komunitajiet reġjonali u lokali**, irrispettivament mill-kompetenzi formali tagħhom fl-Istati Membri individwali, jesprimu fehmiet, valuri u interessi **komuni**. Għalhekk, il-pożizzjoni tagħhom bhala msieħba hija oġġettivament differenti minn dik tal-imsieħba settorjali u soċjali li jirrappreżentaw fehmiet, valuri u interessi frammentati. Dan il-fatt għandu jiġi **rifless b'mod ċar** fid-dokument tal-KKES;

24. jissuggerixxi li t-tipi ta' korpi territorjali li jistgħu jiġu involuti fil-proċess ta' shubija jissemmew speċifikament fil-KKES. Dan jikkonċerna b'mod partikolari l-korpi li mhumiex unitajiet territorjali ta' Stat Membru partikolari: **żoni funzjonali** (urbani, rurali, infrastrutturali, naturali, transkonfinali, kostali, eċċ.), gruppi ta' **kooperazzjoni intermuniċipali** territorjali u netwerks ta' kooperazzjoni tal-bliet;

25. jappoġġja l-intenzjoni tal-Kummissjoni li, fil-kuntest tal-KKES, **tirrikjedi lill-awtoritajiet reġjonali li jiġġestixxu l-programmi jorganizzaw** - fil-livelli kollha tal-implimentazzjoni tal-programm - **il-proċess ta' shubija** bejn ir-rappreżentanti tal-awtoritajiet lokali u urbani, l-imsieħba ekonomiċi u soċjali u tas-soċjetà ċivili, inklużi l-imsieħba ambjentali, l-NGOs u l-korpi responsabbli għall-promozzjoni tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni;

26. jissuggerixxi li **l-awtoritajiet muniċipali u r-rappreżentanti taż-żoni funzjonali urbani** jiġu involuti fil-proċessi ta' shubija mhux biss meta jkunu qed jimplimentaw l-investimenti territorjali integrati (ITI) iżda kull meta dan ikun utli fil-kuntest ta' programm partikolari;

*L-imsieħba ekonomiċi u soċjali*

27. jaqbel mal-Kummissjoni li **l-organizzazzjonijiet ta' min iħaddem u tal-impjegati** għandhom jingħataw **rwol indaqs** fis-shubija. Madankollu, għandhom jitqiesu wkoll il-livelli u l-metodi ferm differenti ta' kif inhuma organizzati dawn il-korpi fl-Istati Membri differenti. F'hafna setturi n-natura tax-xogħol effettivament tagħmilha impossibbli li jiġu stabbiliti organizzazzjonijiet tal-impjegati. Il-KKES għandha tinkludi rakkomandazzjonijiet li, filwaqt li ma jimponux soluzzjonijiet speċifiċi, jirrikjedu li l-Istati Membri jfasslu proċeduri għall-kooperazzjoni mal-imsieħba ekonomiċi u soċjali li jqisu l-karatteristiċi nazzjonali, reġjonali u anke lokali;

28. jiġbed l-attenzjoni li fid-dawl tas-sitwazzjoni f'hafna swieq tax-xogħol Ewropej, fost l-imsieħba soċjali msemmija għandhom jiġu inklużi **l-organizzazzjonijiet jew l-istituzzjonijiet li jirrappreżentaw lill-persuni li qed ifittxu impjeg**, speċjalment dawk li jkunu żgħażaġh u kwalifikati;

*L-imsieħba li jirrappreżentaw is-soċjetà ċivili, inklużi l-imsieħba ambjentali, l-NGOs u l-korpi responsabbli għall-promozzjoni tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni*

29. jappoġġja għal kollox is-suggeriment tal-Kummissjoni li s-shubija bejn l-organizzazzjonijiet numerużi u diversi li jirrappreżentaw lis-soċjetà ċivili għandha tkun ibbażata fuq il-kooperazzjoni mal-organizzazzjonijiet **umbrella** tagħhom, u li għandu jiġi appoġġjat l-iżvilupp ta' diversi **forum ta' netwerking u kooperazzjoni** bejn l-organizzazzjonijiet individwali li jiehdu sehem fis-shubija;

30. josserva li l-KKES għandha tinkludi **kriterji** ċari u trasparenti **għas-selezzjoni tal-NGOs rappreżentattivi**, l-iktar fuq il-bażi tal-kompetenzi tagħhom u l-attività li jkunu wettqu fil-qasam kopert mill-programm inkwistjoni;

**IL-proċess ta' shubija***Nadattaw is-shubija għall-programm*

31. jinnota l-bżonn li **l-imsieħba jkunu adattati għat-tip tal-programm**, iżda jiddubita jekk il-programmi jistgħux jingħabru skont it-tip ta' fond (Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR), Fond Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FEŻR), Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS), Fond ta' Koeżjoni u Fond Soċjali Ewropew (FSE)), speċjalment għax hemm il-ħsieb li l-programmi jiġu kofinanzjati minn diversi fondi. L-għażla tal-imsieħba għandha tkun determinata mit-tip ta' programm u l-isfera ta' attività;

32. jissuggerixxi li l-KKES tinkorpora prinċipju ġenerali li r-rikonoxximent ta' tip speċifiku ta' msieħeb bħala wieħed **ewlieni** m'għandux jeskludi awtomatikament lil korpi oħra milli jiehdu sehem fis-shubija, jekk dan ikun ġustifikat;

33. jiġbed l-attenzjoni li fil-programmi finanzjati mill-FEŻR u mill-Fond ta' Koeżjoni, jeħtieġ li jiġi żgurati li s-shubija tinkludi l-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw lill-gruppi tal-awtoritajiet **pubbliċi reġjonali u lokali, inklużi l-gruppi transkonfinali**;

34. jara l-bżonn li **l-korpi tar-riċerka u l-iżvilupp** jiġu inklużi bħala msieħba fil-programmi rilevanti kollha, bl-ambitu u l-forma ta' shubija li jikkorrispondu mal-karatteristiċi speċifiċi tagħhom. Dan jirriżulta mill-kumplessità tal-proċessi ta' żvilupp moderni u l-bżonn ta' access għall-għarfien espert dettaljat bil-għan li dawn il-proċessi jiġu influwenzati b'mod effettiv;

*L-involvement tal-imsieħba fit-thejija tad-dokumenti ta' programmazzjoni*

35. jaqbel mal-approċċ suggerit mill-Kummissjoni li l-imsieħba jiġu involuti **fl-iktar stadju bikri possibbli tal-programmazzjoni**, u mal-idea li dawn is-shubijiet ikunu separati mill-proċedura tal-Valutazzjoni Strategika Ambjentali (VSA);

36. b'mod partikolari, jenfasizza l-importanza **tal-involvement tal-awtoritajiet lokali u reġjonali** f'dawn il-fażijiet tal-programmazzjoni: (1) fl-analiżi tal-isfidi u l-ħtiġiet indirizzati mill-Qafas Strategiku Komuni (QSK), (2) fl-għażla tal-ghanijiet u l-prijoritajiet, u (3) fil-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni li għandhom l-għan li jinkisbu s-sinerġiji fl-iżvilupp. Fl-istess hin ihegġeġ lill-Istati Membri jgħidu b'mod konkret kif beħsiebhom jiżguraw dan it-tip ta' shubijiet;

*It-tfassil tal-Ftehimiet ta' Shubija*

37. jitlob li jiġu definiti xi rekwiżiti ġenerali għall-Istati Membri fil-kwistjoni tat-tfassil ta' proċeduri biex tiġi żgurata shubija ġenwina matul it-tfassil tal-Ftehimiet ta' Shubija;

38. jemmen li l-awtoritajiet reġjonali u lokali kompetenti għandhom ikunu parti integrali mill-proċess ta' negozjar għat-thejija tal-Ftehimiet ta' Shubija kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak reġjonali;

39. japprezza l-fatt li l-abbozz ta' KKES jirrifletti l-inizjattiva tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar il-**Patti Territorjali għall-Ewropa 2020** bħala element ewlieni tal-governanza f'diversi livelli. Fl-istess hin, huwa tal-fehma li dan l-istrument ma ntuzax biżżejjed;

*Il-prinċipji tal-partecipazzjoni fis-shubija*

40. **jaċċetta u jappoġġja r-rekwiżiti** stabbiliti fl-abbozz ta' KKES li l-Istati Membri jistabbilixxu **prinċipji ċari ta' proċedura għas-shubija** b'rabta ma' dawn il-kwistjonijiet: (1) l-aċċessibilità tad-dokumenti fi stadju bikri, (2) il-garanzija ta' hin biżżejjed biex jinqraw id-dokumenti, titwettaq konsultazzjoni u tingħata tweġiba, (3) l-iżgurar li jiġu stabbiliti l-kanali ta' informazzjoni, (4) l-iżgurar tat-trasparenza fil-metodi li bihom jitqiesu s-suggerimenti u l-kummenti, (5) it-tixrid tar-riżultati;

*L-informazzjoni fid-dokumenti ta' programmazzjoni dwar l-implimentazzjoni tas-shubija*

41. **jaċċetta u jappoġġja r-rekwiżiti** stabbiliti fl-abbozz ta' KKES għall-Istati Membri biex jinkludu prinċipji dettaljati għas-shubija fil-Ftehimiet ta' Shubija. Madankollu, ir-rekwiżiti għandhom jirriflettu s-sitwazzjoni speċifika fl-Istati Membri individwali. Dan japplika b'mod partikolari għas-sitwazzjoni tal-awtoritajiet pubbliċi fil-livell reġjonali u lokali;

*Il-kompożizzjoni, l-importanza u l-ġestjoni tal-kumitati ta' monitoraġġ*

42. jaqbel mal-fehma tal-Kummissjoni li **l-kumitati ta' monitoraġġ għandhom rwol ewlieni x'jaqdu** fl-implimentazzjoni tal-programmi kollha tal-Qafas Strategiku Komuni (QSK) tal-Unjoni Ewropea. Jaċċetta u jappoġġja r-rekwiżiti dettaljati għall-Istati Membri fl-abbozz ta' KKES rigward l-involviment tal-imsieħba, u b'mod partikolari l-awtoritajiet pubbliċi fil-livell lokali u reġjonali fil-holqien tal-kumitati ta' monitoraġġ. Dawn l-awtoritajiet għandhom ikunu involuti fit-twaqqif tal-prinċipji uffiċjali ta' kif għandhom jaħdmu dawn il-kumitati ta' monitoraġġ u l-hidma kontinwa tagħhom;

*L-involviment tal-imsieħba fl-ghażla tal-proġetti*

43. jaċċetta l-proposta għal sugġeriment fl-abbozz ta' KKES li l-awtoritajiet ta' ġestjoni jistabbilixxu rekwiżiti dettaljati għall-ghanijiet li ġejjin: (1) l-involviment tal-imsieħba rilevanti fid-definizzjoni tas-**sejhat għal proposti** u l-valutazzjoni tagħhom, (2) il-**prevenzjoni** effettiva ta' **sitwazzjonijiet ta' kunflitt ta' interess bejn l-imsieħba**, (3) il-garanzija ta' tibdil regolari fil-persuni li jirrappreżentaw l-imsieħba involuti fis-sejhat għall-offerti, (4) l-iżgurar li l-imsieħba jkunu kompletament konxji tal-**obbligi** tagħhom meta jkunu involuti fil-proċeduri tal-ghażla tal-proġetti. L-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom rwol

ewlieni fl-ghażla u fl-evalwazzjoni ta' proġetti li huma mistennija li jkollhom impatt territorjali;

*L-involviment tal-imsieħba fil-fażijiet ta' rappurtar u evalwazzjoni*

44. jaċċetta l-proposta għal sugġeriment fl-abbozz ta' KKES li l-awtoritajiet ta' ġestjoni jistabbilixxu rekwiżiti dettaljati sabiex **l-imsieħba jiġu involuti fit-tfassil tar-rapporti annwali** dwar l-implimentazzjoni tal-programmi, kif ukoll tar-rapporti perjodiċi dwar l-implimentazzjoni tal-Ftehimiet ta' Shubija fl-ewwel nofs tal-2017 u l-2019, b'mod partikolari b'rabta mal-informazzjoni li jinkludu dwar il-progress u l-evalwazzjoni tar-rwol tal-imsieħba fl-implimentazzjoni;

45. jaqbel mal-insistenza tal-Kummissjoni li l-awtorità kontra-enti tfassal pjan ta' valutazzjoni għal kull programm kopert mill-QSK. Jemmen ukoll li hemm raġunijiet importanti għall-**adozzjoni ta' prinċipji differenti għat-tfassil tal-pjani ta' valutazzjoni** għall-programmi finanzjati minn naħa mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS), il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Soċjali Ewropew u min-naħa l-oħra mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR);

*Assistenza għall-imsieħba*

46. ċerti msieħba, b'mod partikolari l-organizzazzjonijiet li jirrappreżentaw is-soċjetà ċivili, inkluzi l-organizzazzjonijiet ambjentali, l-NGOs, u l-korpi responsabbli għall-promozzjoni tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni, jistgħu jsibuha diffiċli li jiehdu sehem b'mod suffiċjenti fil-proċess ta' shubija minhabba n-nuqqas ta' għarfien u r-riżorsi limitati;

47. għalhekk jaċċetta u jappoġġja s-sugġeriment fl-abbozz ta' KKES li l-Istati Membri jużaw parti mill-fondi allokatati għall-assistenza teknika għall-bżonnijiet tal-imsieħba dgħajfa.

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Regjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO



**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Żvilupp Lokali Mmexxi mill-Komunità”**

(2013/C 17/05)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- huwa tal-fehma li, għall-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss, l-iżvilupp lokali jehtieg iżjed appoġġ iffinanzjat mill-UE bil-għan li jkun hemm sjeda aħjar tal-għanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 miċ-ċittadini u biex jiġu ffacilitati u tinghata spinta lill-irkupru ekonomiku u l-holqien tal-impjieg;
- huwa tal-fehma li s-CLLD huwa fost l-iżjed aspetti radikali tal-pakkett legiſlattiv propost għall-2014-2020, u li għandu jiġi iħeġġeġ bil-qawwa l-użu tiegħu;
- josserva li s-CLLD huwa l-unika dispożizzjoni fis-CPR fejn jiġu previsti sinerġiji ġenwini fil-livell tal-implimentazzjoni biex flimkien iwasslu għall-użu tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali; il-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd; il-Fondi Strutturali u l-Fond ta' Koeżjoni; għalhekk, is-CCLD jista' jservi bhala “punt ta' kuntatt waħdieni” għall-benefiċjarji lokali, li jagħmilha possibbli li jkun hemm użu integrat u ssemplifikat fil-post;
- huwa tal-fehma li s-CLLD huwa strument ewlieni għall-iżvilupp armonjuż taż-żoni urbani u rurali, li jsahhah il-kapaċità li jiġu żviluppati rabtiet maż-żoni periurbani u rurali tal-madwar;
- iħeġġeġ lill-Kummissjoni tibni fuq is-sejbiet tal-Qorti tal-Awdituri u rapporti u valutazzjonijiet ohra biex tiżgura li t-tagħlimiet li tawna LEADER u URBACT iwasslu fil-fatt għal mudell tas-CLLD li jkun ferm iżjed b'sahħtu, trasparenti u responsabbli;
- jitlob li l-Kummissjoni thejji mill-iżjed fis possibbli linji gwida indikattivi ssemplifikati komuni għall-implimentazzjoni tas-CLLD foqsma kruċjali.



**Relatur**

Is-Sur Graham GARVIE (UK/ALDE), Membru tal-Kunsill tas-Scottish Borders

**Dokumenti ta' referenza****I. RAKKOMANDAZZJONIJIET TA' POLITIKA****IL-KUMITAT TAR-REGJUNI**

1. jilqa' b'sodisfazzjon il-proposti tal-Kummissjoni għall-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss li jagħmlu enfasi speċifika u mġedda fuq l-iżvilupp lokali fil-politiki reġjonali, rurali u marittimi tal-UE;

2. huwa tal-fehma li l-iżvilupp lokali jagħmel parti minn approċċ usa' tal-UE għall-iżvilupp territorjali;

3. huwa tal-fehma li l-iżvilupp lokali huwa definit ahjar bhala kuncett olistiku li jiffoka fuq l-isfidi u l-potenzjal fi hdan ir-reġjuni ta' kull tip, sew dawk urbani, rurali, u rurali-urbani (rurbani), sew dawk funzjonali;

4. huwa tal-fehma li, għall-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020, l-iżvilupp lokali jehtieg iżjed appoġġ iffinanzjat mill-UE bil-ghan li mhux biss ikun hemm sjieda ahjar tal-ghanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 miċ-ċittadini u biex jiġi ffacilitat il-ksib ta' dawn l-ghanijiet iżda wkoll biex jiġi ffacilitati u tinghata spinta lill-irkupru ekonomiku u l-holqien tal-impjiegi fl-oqsma li ntaqtu b'mod partikolari mill-kriżi ekonomika u finanzjarja attwali;

5. josserva li l-approċċ imsejjes fuq l-iżvilupp lokali jista' jiġi implimentat permezz ta' strumenti differenti, u l-istrument il-gdid Żvilupp Lokali Mmexxi mill-Komunità (Community-Led Local Development – CLLD) huwa waħda mill-possibiltajiet ewlenin proposti mill-Kummissjoni; madanakollu, il-kuncett ta' żvilupp lokali għandu tifsira usa' u għandu jqis il-qafas istituzzjonali u l-prattiki ta' kull Stat Membru tal-UE;

6. jilqa' b'sodisfazzjon kbir il-fatt li huwa ddedikat kapitolu shih fir-Regolament li jstabblaxxi Dispożizzjonijiet Komuni (Common Provisions Regulation – CPR) għall-istrument CLLD;

7. josserva li s-CLLD huwa l-unika dispożizzjoni fis-CPR fejn jiġu previsti sinerġiji ġenwini fil-livell tal-implimentazzjoni biex flimkien iwasslu għall-użu tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-

Iżvilupp Rurali (FAEŻR); il-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS) u l-Fondi Strutturali – il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew (FSE) u l-Fond ta' Koeżjoni. Għalhekk, jaqdi rwol sostanzjali biex jagħti spinta lill-kredibbiltà tal-politika ta' koeżjoni billi juri li fondi differenti tal-UE jistgħu fil-fatt jintużaw flimkien b'mod integrat u effettiv;

8. huwa tal-fehma li dan l-istrument jista' jintuza kemm biex tiġi garantita ahjar il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali fi hdan l-Unjoni Ewropea kif ukoll biex jiġu implimentati fil-livell lokali l-hdax-il għan tematiku tal-Qafas Strateġiku Komuni (QSK) u, b'hekk, l-Istrateġija Ewropa 2020. Madankollu, jixtieq jenfasizza li għandu jiġi estiż il-perjodu ta' żmien għat-tfassil tal-istrateġija għall-iżvilupp lokali;

9. huwa tal-fehma li, f'dawn iż-żminijiet diffiċli ta' kriżi u tnaqqis fir-ritmu ekonomiku, nilqgħu iżjed minn qatt qabel it-tnehhija tal-ostakli artifiċjali bejn il-fondi differenti tal-UE, sabiex ikunu jistgħu jintużaw fil-livell lokali, sew fiż-żoni urbani kif ukoll f'dawk rurali billi jiġu kkunsidrati ahjar il-bżonnijiet speċifiċi ta' kull territorju u billi jinghataw attenzjoni mmirata;

10. jenfasizza li t-tishih tal-kapaċitajiet huwa aspekk fundamentali tas-CLLD, u għandhom isiru disponibbli biżżejjed riżorsi biex il-partijiet interessati jkunu jistgħu jhejju u jimplimentaw l-istrateġija lokali tagħhom;

11. jilqa' b'sodisfazzjon kbir il-fatt li s-CPR jipprovdi għaż-żoni tas-CLLD biex jibbenefikaw minn rata oġhla ta' kofinanzjament (jiġifieri, 10 % addizzjonali ta' kofinanzjament tal-UE għall-FEŻR u l-FSE jekk jiġi implimentat assi shih permezz tas-CLLD) u huwa tal-fehma li għandhom japplikaw l-istess incentivi, jew incentivi simili, għall-fondi kollha, inkluż, b'mod partikolari, il-FEMS;

12. jenfasizza li l-valur miżjud ewleni tas-CLLD huwa l-partecipazzjoni tal-komunità lokali, inkluż is-settur privat u dak tal-volontarjat permezz tat-twaqqif ta' Gruppi ta' Azzjoni Lokali (GAL) li ser ifasslu Strateġiji ta' Żvilupp Lokali integrati;

13. huwa tal-fehma li dan l-approċċ minn isfel għal fuq jikkuntrasta bil-qawwa mal-approċċ minn fuq għal isfel użat għall-infiq tal-fondi tal-UE li f'każi bħal dawn normalment jippreddomina. Dan jagħmel lis-CLLD l-aqwa eżempju prattiku ta' xi jfisser il-prinċipju tas-sussidjarjetà fil-livell lokali, u ser jgħin fiż-żieda tal-appartenenza pubblika u l-għarfien ta' azzjonijiet fil-post appoġġjati mill-UE;

## Għanijiet ewlenin

### *L-Istrateġija Ewropa 2020 u l-Qafas Strateġiku Komuni*

14. jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-Istati Membri u r-reġjuni huma kompletament fil-libertà li jiddeciedu li jintroduċu s-CLLD għall-FEŻR u l-FSE fil-kuntratti ta' shubija u l-programmi operattivi tagħhom;

15. huwa tal-fehma li, flimkien mal-Aġenda Urbana, l-investimenti territorjali integrati u l-pjani ta' azzjoni konġunti, is-CLLD huwa fost l-iżjed aspetti radikali tal-pakkett leġislattiv propost għall-2014-2020, u li għandu jitheghegħ iżjed l-użu tiegħu;

16. huwa tal-fehma li s-CLLD jista' jsir għodda kruċjali biex jiġi ffaċilitat il-ksib tal-għanijiet stabbiliti fil-qafas strateġiku komuni u fl-Aġenda Territorjali 2020 fil-livell lokali billi jagħmilha possibbli li jkun hemm programmazzjoni konġunta tal-politiki li jimplementaw l-Istrateġija Ewropa 2020;

17. huwa tal-fehma li s-CLLD għandu jibni fuq dak li tghallimna minn strumenti preċedenti adattati għal setturi speċifiċi bil-għan li jkun hemm żvilupp lokali, b'mod partikolari LEADER fil-qasam tal-iżvilupp rurali u l-Fond Ewropew għas-Sajd – l-inizjattivi taht l-Assi 4 kif ukoll il-Programm ta' Network għall-Iżvilupp Urban (URBACT) u l-inizjattiva preċedenti URBAN għall-iżvilupp sostenibbli f'distretti urbani fi kriżi u l-inizjattiva preċedenti EQUAL għall-eskluzjoni, id-diskriminazzjoni u l-inugwaljanza;

18. jinsab imhasseb li l-attivitajiet għat-thejjija tas-CLLD fil-QSK jagħmlu enfasi żejda fuq l-iżvilupp ta' strateġiji u t-tishih tal-kapaċitajiet. Filwaqt li l-proċess għandu jitqies bħala wiehed essenzjali, l-enfasi ewlenija tas-CLLD hija l-ksib ta' riżultati konkreti u sinifikattivi permezz ta' investimenti li jistgħu jtejbu l-benesseri tal-komunità lokali;

19. għandu dubju dwar il-loġika li s-CLLD jissemma biss taht l-Għan Tematiku 9 tal-QSK: inkluzjoni soċjali. Is-CLLD huwa strument multidimensjonali ffukat fuq il-komunità lokali, li n-natura u l-isfidi diversi tiegħu jmorru ferm lil hinn mill-inkluz-

joni soċjali. B'mod konkret, jista' jgħin b'mod konsiderevoli biex jikkoreġi zbilanċi ġeografici u demografici sostanzjali li jxekklu l-iżvilupp ekonomiku u soċjali f'ċerti reġjuni;

20. għalhekk, jitlob bil-qawwa li l-QSK jiġi emendat biex is-CLLD jissemma fil-firxa shiha tal-hdax-il għan tematiku tal-QSK u jkun jista' jintuża skont iċ-ċirkustanzi lokali u mhux biss fil-kuntast ta' attivitajiet relatati mal-inkluzjoni soċjali;

21. jenfasizza li l-GAL tas-CLLD għandhom ikunu jistgħu jibbenefikaw mir-rata addizzjonali ta' kofinanzjament ta' 10 % irrispettivament minn liema għanijiet tematiċi tal-QSK jindirizzaw. Huwa importanti li l-bonus ta' 10 % japplika anke meta l-fondi maħsuba għall-inkluzjoni soċjali prevista fis-CPR ma jiġux allokati għas-CLLD biss;

### *Valur miżjud speċifiku*

22. huwa tal-fehma li l-elementi tal-valur miżjud tas-CLLD huma: il-partecipazzjoni, il-konsultazzjoni u l-kooperazzjoni tal-popolazzjoni lokali u tal-atturi pubbliċi u privati kollha tat-territorju, l-adeqwatezza tal-istrateġija ta' żvilupp lokali fir-rigward tal-bżonnijiet speċifiċi tat-territorju; influwenza qawwija fuq il-kooperazzjoni transsettorjali u dik f'diversi livelli; l-użu ta' għarfien u għarfien speċjalizzat sod fil-livell lokali; il-kapaċità taż-żoni lokali li jinnovaw; u l-approċċ integrat u multisettorjali; azzjonijiet u riżultati definiti fil-livell lokali u approċċ flessibbli u strateġiku.

23. huwa tal-fehma li approċċ imsejjes fuq l-iżvilupp lokali b'konformità mas-CLLD jindirizza wkoll il-bżonn ta' politika ta' koeżjoni iżjed orjentata lejn il-ksib ta' riżultati billi jindirizza l-isfidi fil-livell territorjali adatt, u jagħti s-setgħa lill-komunitajiet u l-gvernijiet lokali biex jaqdu rwol attiv fl-implimentazzjoni tal-għanijiet tal-politika tal-UE u, b'mod partikolari, l-Istrateġija Ewropa 2020;

24. josserva li s-CLLD jista' jservi bħala "punt ta' kuntatt waħdieni" għall-benefiċjarji lokali, li jagħmilha possibbli li jkun hemm użu integrat u ssemplifikat tal-fondi tal-QSK fil-post. Dan jista' potenzjalment ikun pass kbir hafna 'l quddiem biex jiġi zgurat li municipalità tkun tista' tiżviluppa proġetti integrati li jistgħu jirċievu kofinanzjament minn firxa ta' fondi tal-UE;

25. jargumenta li s-CLLD, minhabba n-natura integrata tiegħu u s-sehem tal-komunità, strutturalment jista' jappoġġja iżjed id-diversifikazzjoni tal-attivitajiet, l-iżvilupp u l-innovazzjoni ekonomika u soċjali mill-proċessi standardizzati ta' applikazzjoni minn fuq għal isfel;

26. jemma li għandu jiffaċilita l-implimentazzjoni ta' proġetti innovattivi li normalment ma tkunx prevista fi programmi operattivi. Il-valur miżjud ewlieni tas-shubijiet ta' żvilupp lokali jinsab fil-mod kif jużaw id-diversità ta' għarfien espert involut fil-GAL, li billi jahdmu mal-benefiċjarji biex ikomplu jiżviluppaw l-applikazzjoni oriġinali tagħhom għall-finanzjament, itejbu l-kwalità tagħhom u jgħinuhom biex issir iktar adatti għall-bżonnijiet speċifiċi lokali;

27. ihegġegħ lill-Istati Membri u lir-regjuni jivvalutaw birreqqa jekk l-inkluzjoni ta' assi speċifika tas-CLLD fil-fehim ta' shubija jew programm operattiv tagħhom tagħtihomx livell oġhla ta' valur miżjud għall-allokkazzjonijiet tagħhom mill-fondi tal-UE milli programmi standard minn fuq għal isfel;

#### Skala

28. ihegġegħ lill-Kummissjonii u lill-Istati Membri jiżguraw li hemm biżżejjed massa kritika, kemm mil-lat tad-daqs tal-Gruppi ta' Azzjoni Lokali kif ukoll mil-lat tal-ammont finanzjarju medju li s-CLLD tal-GAL jistgħu normalment ikunu mistennija li jimmanigġjaw. L-esperjenza attwali fil-LEADER u l-FES Assi 4 tissuggerixxi li l-GAL individwali tas-CLLD jistgħu jkopru popolazzjoni totali ta' żona ta' GAL ta' bejn il-5 000 u l-150 000 persuna, u strateġija lokali integrata tista' twassal għal medja ta' bejn EUR 2 miljun u EUR 10 miljun matul il-perjodu ta' seba' snin;

29. huwa tal-fehma, madankollu, li s-CLLD għandu l-potenzjal f'ċerti każi li jwassal għal livell oġhla ta' massa kritika milli dak imsemmi fil-punt 28, u għandhom jiġu permessi eċċezzjonijiet ġustifikati għal żoni urbani ikbar u żoni ġeografiċi bħall-gżejjer jew iż-żoni remoti, bil-kundizzjoni li jinżamm l-aspett marbut mat-tmexxija min-naħa tal-komunità;

#### Żvilupp Territorjali Integrat

30. jixtieq ifakkar li s-CLLD bħala strument fakultattiv biex jiżgura żvilupp lokali bl-użu ta' fondi tas-CPR huwa relatat ma' strumenti oħra bħall-Investimenti Territorjali Integrati (ITI), u jikkontribwixxi biex titwettaq strateġija ta' żvilupp usa' li tippermetti li l-politiki jiġu lokalizzati;

31. jappoġġja l-fatt li r-regoli Ewropej u dawk nazzjonali relatati mal-implimentazzjoni jipprevedu biċ-ċar li l-ITI u l-GAL jistgħu jintrabu biex flimkien iwettqu ambizzjonijiet lokali skont strateġija kondiviża, meta dan jinħass li din l-għażla tkun adatta. B'mod partikolari, ir-regoli ta' implimentazzjoni għan-

dhom jagħmluha possibbli u jiffaċilitaw il-fatt li GAL wiehed jew iżjed jiġu inkarigati biex iwettqu, fuq skala iżgħar, biċċa mill-attivitajiet fdati f'idejn ITI flivell ġeografiku ikbar;

32. huwa tal-fehma li f'dawn il-każi jista' jkun għalkollox bis-sens li ITI jibbenefika wkoll mill-10 % addizzjonali previsti għas-CLLD;

33. jixtieq, madankollu, ifakkar li l-valur miżjud tas-CLLD huwa preċiżament il-partecipazzjoni tal-komunità lokali usa' u r-rabta esplicita bejn l-ghodod eżistenti bħal-LEADER u l-FES Assi 4 fi hdan il-Fondi Strutturali;

#### Is-CLLD fiż-żoni urbani u rurali

34. huwa tal-fehma li l-element komunitarju tas-CLLD huwa partikolarment adatt biex jindirizza l-problemi kkonċentriati f'żona ġeografika li jitolbu tweġiba fil-livell komunitarju;

35. jilqa' bi pjaċir kbir il-fatt li s-CLLD jista' jkun ukoll wiehed fost għadd ta' għodod potenzjali disponibbli għall-istabbiliment ta' servizzi pubbliċi aċċessibbli għal kulhadd fi hdan iż-żoni urbani inkluzivi, bil-għan li ma jinholqux gettos, jinstabu soluzzjonijiet għal sitwazzjonijiet ta' faqar u jiġu promossi rabtiet soċjali fi hdan komunitajiet diversi, fosthom politiki għat-thegġig tat-tixxijiet attiv, l-innovazzjoni soċjali u l-appoġġ reċiproku bejn il-generazzjonijiet u l-kulturi;

36. jemma li, filwaqt li l-enfasi ta' din l-Opinjoni hi li tesplora l-użu tas-CLLD f'oqsma u setturi oħra barra l-użu eżistenti u ttestjat sew tal-LEADER fiż-żoni rurali, is-CLLD, bħala l-estensjoni naturali tal-LEADER wara l-2014, jista' jkun ukoll wiehed fost għadd ta' għodod possibbli intizi biex jindirizzaw l-isfidi taż-żoni rurali fir-rigward tal-aċċessibbiltà, id-diversifikazzjoni u l-iżvilupp ekonomiku u ż-żamma tas-servizzi essenzjali għall-pubbliku, inkluzi l-politiki li jippromovu t-tixxijiet attiv, l-innovazzjoni soċjali u l-appoġġ reċiproku bejn il-generazzjonijiet u l-kulturi;

37. huwa tal-fehma li għadd ta' GAL tas-CLLD fil-livell tal-vicinat jew dak komunitarju jistgħu jeżistu wkoll f'żoni urbani ikbar biex jagħmlu possibbli soluzzjonijiet minn isfel għal fuq jew għall-isfidi bbażati fuq il-lokalità bħall-privazzjoni multipla u d-degradazzjoni ambjentali jew l-impjegabbiltà ta' gruppi speċifiċi bi żvantagġi komuni. Għandu jinkiseb livell ta' koordinazzjoni bejn il-GAL meta jkun hemm iżjed minn grupp wiehed attiv fl-istess żona lokali;

*Żoni rurbari (ir-rabta bejn iż-żoni urbani u rurali)*

38. huwa tal-fehma li s-CLLD huwa strument ewlieni għall-iżvilupp armonjuż taż-żoni urbani u rurali, li jsahhah il-kapaċità li jiġu żviluppati rabtiet maż-żoni periurbani u rurali tal-madwar, għajnuha biex jiġi evitat it-tifrix urban (urban sprawl), jithegġeġ it-twaqqif ta' netwerk bilanċjat ta' bliet żgħar u ta' daqs medju u jissahhu r-rabtiet bejn il-produtturi u l-konsumaturi ta' prodotti agrikoli lokali;

39. jilqa' b'sodisfazzjon l-azzjoni preparatorja msejha RURBAN li għandha l-ghan li tiġbor riċerka aġġornata u żviluppi fil-politika fil-qasam tar-rabtiet bejn iż-żoni urbani u rurali. Il-KtR jixtieq li qabel jibda l-perjodu 2014-2020 din tiġi żviluppata fi programm li jinkoraġġixxi l-iskambju tal-prattiki tajba u l-evalwazzjoni bejn il-pari filwaqt li jidentifika netwerking u soluzzjonijiet innovattivi li jistgħu jintużaw mis-shubijiet il-ġodda tas-CLLD;

40. jixtieq ukoll itenni l-proposta tiegħu li jiġi stabbilit programm operazzjonali bl-isem ta' RURBACT li jinkoraġġixxi l-iskambju ta' Prattiki tajbin u l-holqien ta' netwerks dwar kwistjonijiet urbani u rurali <sup>(1)</sup>;

41. huwa tal-fehma li jeżistu għadd ta' forom ta' rabtiet urbani-rurali fl-UE li huma influwenzati bil-kbir mis-sistemi politiċi u amministrattivi fil-livell nazzjonali. Għalhekk, kwalunkwe forma ta' intervent tal-UE għandha tkun flessibbli biżżejjed biex takkomoda din il-firxa wiesgħa ta' sistemi ta' governanza;

42. jara bhala sfida ewlenija l-bżonn li neghlu s-separazzjoni ġeografika u settorjali attwali fil-qasam tal-fondi tal-UE. Filwaqt li l-programmi operattivi għandhom it-tendenza jkunu pjuttost settorjali, l-istrumenti l-ġodda bhas-CLLD, u l-ITI b'mod partikolari, jistgħu jipprovdu l-approċċ territorjali mehtieg u jegħlu s-separazzjonijiet settorjali;

43. huwa tal-fehma li s-CLLD li jindirizza r-relazzjonijiet urbani-rurali għandu jirrikonoxxi l-fatt li l-kuntesti nazzjonali huma differenti hafna, b'mod partikolari rigward ir-rabtiet urbani-rurali fl-Istati Membri kollha (differenzi ikbar fil-benesseri bejn iż-żoni urbani u rurali, inqas kapaċità) jew bejn pajjiżi b'hafna municipalitajiet (fejn jehtieg li l-kooperazzjoni tkun bejn il-fruntieri lokali biex tinkiseb massa kritika) jew dawk b'municipalitajiet ikbar (fejn l-ikbar għadd ta' shubijiet lokali jinsabu fi hdan iż-żona lokali);

*Komunitajiet ikkaratterizzati minn sajd mal-kosta u sajd fuq skala żgħira*

44. josserva li s-CLLD jista' jiġi applikat b'suċċess anke f'żoni bi problemi settorjali speċifiċi. Pereżempju, dan hu l-każ tal-Assi 4 attwali tal-Fond Ewropew għas-Sajd, fejn tintuża metodoloġija tas-CLLD biex jiġu meġhuna l-komunitajiet lokali tas-sajd, kif ukoll is-settur tas-sajd;

45. josserva li fhafna postijiet fl-Ewropa, is-CLLD jista' jibni b'suċċess fuq is-shubijiet lokali eżistenti ffinanzjati mill-FAEŻR u/jew il-FES; barra minn hekk, f'ċerti żoni, diġà ngħatat prova tal-kooperazzjoni bejn l-Assi 4 tal-FES u s-shubijiet tal-LEADER, għax kultant ikunu l-istess korp. Is-CLLD ser jipprovdi wkoll l-ambitu biex dawn l-interventi tal-FAEŻR u l-FEMS jiġu kkolligati mal-FES u l-FEŻR meta dan japplika;

46. huwa mħasseb b'mod partikolari dwar il-fatt li huwa mistenni li l-FEMS jiġi ġestit fil-livell tal-Istati Membri, mentri l-Fondi Strutturali u l-LEADER huma ta' spiss reġjonalizzati. Din l-inkonsistenza ser tkun ta' xkiel għas-CLLD;

*Shubija*

47. jixtieq ifakkar fit-talbiet tal-Kumitat tar-Reġjuni li tiġi kkunsidrata mill-ġdid ir-regola li skontha l-awtoritajiet pubbliċi ma jistgħux iżommu iżjed minn 49 % tad-drittijiet tal-vot meta shubijiet istituzzjonalizzati fil-qasam tal-iżvilupp lokali jkunu diġà twaqqfu u, f'dawn il-każi, jirrakkomanda "rappreżentanza bilanċjata" tas-setturi differenti li jhaddan il-Grupp ta' Azzjoni Lokali;

48. huwa tal-fehma li, fost affarijiet ohra, il-proċessi tal-GAL għat-tehid tad-deċiżjonijiet għandhom ikunu b'sahhithom u ddefiniti b'mod ċar sa mill-bidu nett, sabiex l-awtorità lokali, bhala l-istituzzjoni pubblika responsabbli demokratikament fis-shubija lokali, tkun tista' tmexxi l-istrategija wiesgħa, filwaqt li fl-istess hin tiżgura li l-GAL ma jkunx iddominat mill-municipalità;

49. jenfazizza li, filwaqt li s-CLLD għandu l-ghan li jagħti s-setgħa lis-settur privat u dak tal-volontarjat fil-livell lokali, hemm bżonn li jiġi rikonoxxut ir-rwol ta' appoġġ li għandu jaqdi l-gvern lokali f'dawn l-arranġamenti. Ta' spiss, l-awtorità lokali jkollha taqdi rwol ta' tmexxija sabiex isserrah mohh l-awtoritajiet ta' ġestjoni u l-KE li ser jiġu ġestiti b'mod adatt ir-riskji ta' awditjar u konformità tad-deċiżjonijiet mehuda, u li tkun disponibbli l-kapaċità lokali biex l-istrutturi u l-proċeduri tal-GAL ikunu effettivi;

<sup>(1)</sup> Il-programm RURBACT ikun ibbażat fuq l-esperjenza tan-netwerk RUR@CT sabiex tiġi kkunsidrata ahjar ir-rabta bejn id-dimensjonijiet urbani u rurali.

50. għalhekk, jixtieq ifakkar li s-CLLD jista' jiġi organizzat b'tali mod li d-delega tar-responsabbiltajiet lill-GAL min-naħa ta' awtorità ta' ġestjoni jew kwalunkwe korp lokali jew reġjonali iehor inkarigat mill-implimentazzjoni, skont kif ikun xieraq, issir b'mod proporzjonat li jirrifletti l-kapaċità reali tal-GAL u l-bżonn li d-deċiżjonijiet tiegħu jkunu inkluzivi, trasparenti u responsabbli;

51. ihegġeġ bis-shih lill-Kummissjoni Ewropea biex tqis l-inizjattivi lokali li jeżistu diġà f'kull Stat Membru bil-għan li dawn l-inizjattivi jiġu allinjati b'mod armonjuż mal-istrument il-ġdid ta' CLLD;

#### Sfidi

52. ihegġeġ lill-Kummissjoni tibni fuq is-sejbiet tal-Qorti tal-Awdituri u rapporti u valutazzjonijiet oħra biex tiżgura li t-tagħlimiet li tawna LEADER u URBACT iwasslu fil-fatt għal mudell tas-CLLD li jkun ferm iżjed b'saħħtu, trasparenti u responsabbli;

53. ihegġeġ li jiġu definiti regoli ċari sa mill-bidu nett sabiex jiġu evitati kunflitti ta' interess u, tal-inqas, ir-responsabbiltà, l-iskrutinju pubbliku, ir-rikorsi kontra deċiżjonijiet meħuda u r-regoli tat-trasparenza għall-GAL jkunu stretti kemm jista' jkun bħal dawk diġà meħtieġa għall-kunsilliera lokali. Sew il-muniċipalitajiet u l-GAL għandhom ikun responsabbli b'mod trasparenti fejn għandhom x'jaqsmu l-flejjes pubbliċi li jonfqu u d-deċiżjonijiet li jiehdu;

54. jenfasizza li l-kapaċità hija kwistjoni kruċjali li jehtigħilha tiġi indirizzata permezz tal-kjarifika u s-semplifikazzjoni tar-rekwiżiti proċedurali u amministrattivi u, fejn possibbli, it-twaqqif ta' interfaces f'forma ta' punt ta' kuntatt wahdieni fost il-fondi, fejn possibbli, permezz ta' mezzi elettronici;

55. huwa tal-fehma li dan jitlob awditjar u konformità fil-fondi kollha lil hinn minn dak li qed jiġi propost attwalment. Jemmen ukoll li dawn ir-rekwiżiti għandhom ikunu proporzjonati, inkella jiskoraġġixxi l-benefiċjarji lokali potenzjali milli japplikaw għall-fondi tal-UE;

56. għalhekk, huwa mħasseb li hemm mnejn li s-CLLD ikollu jiffaccja tipi differenti ta' ġestjoni finanzjarja u piż tal-awditjar għal kull fond, ta' spiss b'fondi differenti ġestiti b'mod vertikali permezz ta' awtoritajiet differenti ta' ġestjoni jew ministeri diffe-

renti, li jista' jwassal għal proġetti integrati f'żewġ fondi jew iżjed, li jimxu 'l quddiem skont ir-ritmu tal-iżjed fond li jimxi bil-mod. Barra minn hekk, huwa importanti hafna wkoll li l-awtoritajiet ta' ġestjoni ma jzidux ir-rekwiżiti proċedurali tagħhom li johlqu iżjed diffikultajiet;

57. jenfasizza li t-tishih tal-kapaċità lokali u tal-istrategġiji huma biss il-mezz biex jintlahaq l-għan aħhari, li huwa li s-CLLD jagħmel possibbli investimenti tangibbli u riżultati kwantifikabbli għall-benefiċċju tal-komunità lokali;

58. huwa tal-fehma li hemm bżonn ta' enfasi iżjed b'saħħitha fir-rigward tas-CLLD f'dak li għandu x'jaqsam mad-definizzjoni u l-implimentazzjoni ta' strategġiji lokali li jimxu lejn riżultati ddefiniti b'mod ċar;

59. jenfasizza li wiehed mill-benefiċċji ewlenin tas-CLLD huwa l-kapaċità li jkun innovattiv u dan jinkiseb permezz ta' flessibilità fl-implimentazzjoni. F'dan ir-rigward, ir-regoli tal-UE u dawk nazzjonali ma għandhomx jimponu miżuri minn fuq għal isfel u uniformi, u regoli u kriterji tal-elegibbiltà fil-pajjiżi u r-reġjuni bil-għan li jkun iżjed faċli li jiġu identifikati s-soluzzjonijiet lokali għall-problemi lokali minn isfel għal fuq;

60. huwa tal-fehma li jehtieg li r-rabta bejn id-definizzjoni ta' strategġiji lokali u l-iskambju ta' ideat tajbin u implimentazzjoni fuq skala iżjed wiesgħa jkunu diretti u b'saħħithom, b'mod partikolari rigward l-implimentazzjoni ta' interventi fuq skala kbira taht il-Fondi Strutturali;

61. josserva li l-awtoritajiet ta' ġestjoni tista' tiġihom it-tentazzjoni ma jappoġġjawx operazzjonijiet integrati, u li jirrikjedu hafna riżorsi, bħas-CLLD, jekk jeżistu modi iżjed sempliċi kif jintefqu l-fondi. Madankollu, bis-saħħa ta' iżjed għajnuna teknika minn dik disponibbli bħalissa, is-CLLD jkollu dimensjoni kwalitattiva iżjed b'saħħitha u xiri sfurzati mill-komunità lokali milli approċċ minn fuq għal isfel;

62. jiġbed l-attenzjoni għall-inkonsistenza li, meta jkun qed jintuza s-CLLD, ikun hemm 5 % allokati f'riżorsi għal-LEADER iżda mhux għal fondi oħra. Jitlob li l-awtoritajiet ta' ġestjoni jikkunsidraw li japplikaw dawn il-5 % għat-tliet fondi l-oħra meta s-CLLD jintgħażel fost il-fondi tas-CPR jew fl-istadju tal-ftehim ta' shubija jew f'dak tal-programm operattiv;



63. huwa tal-fehma li jehtieg li tigi indirizzata l-frammentazzjoni attwali tal-iżvilupp lokali fil-programmi, sabiex jiżiedu l-viżibbiltà, ir-responsabbiltà u d-dimostrazzjoni tal-proġetti, it-tagħlim reċiproku, u t-trasferiment tal-gharfien, b'mod partikolari dwar ir-riżultati rotob (soft outcomes);

64. jitlob lill-erba' direttorati ġenerali kkonċernati fi hdan il-Kummissjoni biex, mill-izjed fis, u b'mod komuni, ihejju linji gwida indikattivi ssemplifikati għall-implimentazzjoni tas-CLLD foqsmha kruċjali, pereżempju valutazzjoni ta' kif il-fondi tas-CPR jistgħu realistikament iwettqu programmi lokali integrati u proġetti individwali, l-eleġibbiltà tal-infiq, ir-rappurtar, il-kooperazzjoni, u l-metodi relatati mal-istandards applikabbli mal-awditjar u l-konformità u mal-promozzjoni u t-trasferiment tal-gharfien. Hija u tagħmel dan, il-Kummissjoni għandha tniedi djalogu strateġiku mal-prattikanti fil-livell nazzjonali, reġjonali u dak tal-iżvilupp lokali li jistgħu jipprovdu ċerti mistoqsijiet biex jiġu indirizzati fil-linji gwida, kif ukoll xi twegġibiet potenzjali u eżempji ta' shubijiet eżistenti fil-qasam tal-iżvilupp lokali.

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Regjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

---



**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Il-Modernizzazzjoni tal-Għajnuna mill-Istat tal-UE (SAM)”**

(2013/C 17/06)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- jilqa' l-għan tal-Kummissjoni li tiffoka fuq il-każijiet li għandhom impatt partikolarment qawwi fuq is-suq intern, u għalhekk li tiżdied il-prijoritizzazzjoni fil-proċeduri tal-għajnuna mill-Istat biex jittaffa l-piż minn fuq dawk kollha kkonċernati – il-Kummissjoni Ewropea, l-Istati Membri u l-awtoritajiet reġjonali u lokali;
- jinnota li l-punt tat-tluq adatt għal din il-prijoritizzazzjoni tal-għajnuna b'rilevanza reali u essenzjali għas-suq intern jista' jkun, fost affarijiet oħrajn, li jiġu ċċarati l-kriterju tal-impatt fuq il-kummerċ transkonfinali u l-kunċett ta' impraża;
- jitlob li f'dan il-kuntest jiġi kkunsidrat il-fatt li għalkemm il-pagamenti għal attivitajiet li essenzjalment ikunu ta' natura purament lokali jistgħu jiġu kklassifikati legalment bħala għajnuna mill-Istat, dawn jista' jkollhom impatt limitat fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri;
- jitlob li joghlew il-limiti għar-regolament *de minimis* u fl-istess hin jiżdiedu l-limiti *de minimis* mahsuba b'mod speċifiku għas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (SIEĠ), u jappella wkoll li jiġu estiżi l-kategoriji orizzontali fir-regolament ta' awtorizzazzjoni u li jiġi estiż u ċċarat ir-regolament għal eżenzjoni ta' kategorija bħala alternattivi sabiex jinkiseb l-għan tal-Kummissjoni fil-kuntest ta' din il-modernizzazzjoni.

<b>Relatur</b>	Is-Sur LINDEMANN (DE/PSE), Kap tal-Awtorità tal-Kontea ta' Saarpfalz (Landrat des Saarpfalz-Kreises)
<b>Dokument ta' referenza</b>	Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni – Il-Modernizzazzjoni tal-Għajnuna mill-Istat tal-UE (SAM)
	COM(2012) 209 final

## I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### Kummenti ġenerali

1. jilqa' l-fatt li l-Kummissjoni tirrikonoxxi li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat saru qafas legali frammentat u kumpless li jinvolvi piż kbir għal dawk kollha kkonċernati, irrispettivament mill-impatt tiegħu fuq is-suq intern;
2. jitlob, għalhekk, li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat jiġu ssemplifikati b'mod ċar, li dawn ir-regoli jiġu ffokati fuq il-każijiet essenzjali, li tittejjeb l-applikazzjoni prattika tagħhom u li jithaffu u/jew jitnaqqsu l-proċeduri;
3. għaldaqstant, jilqa' li l-Kummissjoni Ewropea habbret li ser tirrazzjonalizza r-regoli u tiċċara l-kunċetti importanti;
4. jilqa' l-għan tal-Kummissjoni li tiffoka fuq il-każijiet li għandhom impatt partikolarment qawwi fuq is-suq intern, u għalhekk li tiżdied il-prijoritizzazzjoni fil-proċeduri tal-għajnuna mill-Istat biex jittaffa l-piż minn fuq dawk kollha kkonċernati – il-Kummissjoni Ewropea, l-Istati Membri u l-awtoritajiet reġjonali u lokali;
5. jinnota li l-punt tat-tluq adatt għal din il-prijoritizzazzjoni tal-għajnuna b'rilevanza reali u essenzjali għas-suq intern jista' jkun, fost affarijiet oħrajn, li jiġu ċċarati l-kriterju tal-impatt fuq il-kummerċ transkonfinali u l-kunċett ta' impraża;
6. jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tiċċara f'liema kundizzjonijiet jista' jitqies li qed jiġi ostakolat il-kummerċ bejn l-Istati Membri u f'liema każijiet attivitá ma tkunx rilevanti għas-suq intern;
7. jitlob li f'dan il-kuntest jiġi kkunsidrat il-fatt li għalkemm il-pagamenti għal attivitajiet li essenzjalment ikunu ta' natura purament lokali jistgħu jiġu kklassifikati legalment bhala għajnuna mill-Istat, dawn jista' jkollhom impatt limitat fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri;

8. jipproponi li jekk dawn il-pagamenti kompensatorji ma jagħmlux parti minn eżenzjoni ġenerali, għall-inqas għandha tiġi kkunsidrata l-alternattiva ta' proċedura semplifikata;

9. ihegġeg li l-kunċett ta' impraża jiġi ċċarat permezz ta' separazzjoni ċara bejn il-qasam ekonomiku u dak mhux ekonomiku, pereżempju bl-użu ta' kriterji, u permezz ta' listi nazzjonali speċifiċi għall-Istati Membri li jitfasslu b'mod kongunt mill-istess Stati Membri u mill-Kummissjoni. Filwaqt li l-kriterji astratti jikkunsidraw ukoll l-iżviluppi dinamici, il-listi mfassla b'mod kongunt jipprovdu ċertezza legali għall-oqsma stabbiliti. Dan jissempjifika l-affarijiet kemm għall-korpi lokali u reġjonali kif ukoll għall-Kummissjoni;

10. bhala alternattiva f'każ li dan ma jiġix aċċettat, jipproponi li jiġu definiti aktar fid-dettall il-kundizzjonijiet li abbażi tagħhom jitqies li tkun qed issir attivitá ekonomika f'dawn l-oqsma;

11. huwa tal-fehma li tipikament il-kunċett ta' impraża la jkopri l-qasam soċjali, kulturali u edukattiv u lanqas is-servizzi ta' interess mhux ekonomiku ġenerali;

12. jishaq li l-Kummissjoni Ewropea m'għandhiex tiġi notifikata b'kull għajnuna li tkun limitata hafna fid-daqs u l-ambitu tagħha, u li l-Istati Membri għandhom jassumu r-responsabbiltá li japplikaw il-liġi dwar l-għajnuna mill-Istat (pereżempju, permezz tal-eżenzjonijiet jew ir-regoli *de minimis*);

13. jitlob li joghlew il-limiti għar-regolament *de minimis* u fl-istess hin jiżdiedu l-limiti *de minimis* maħsuba b'mod speċifiku għas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (SIEĠ), u jappella wkoll li jiġu estiżi l-kategoriji orizzontali fir-regolament ta' awtorizzazzjoni u li jiġi estiż u ċċarat ir-regolament għal eżenzjoni ta' kategorija bhala alternattivi sabiex jinkiseb l-għan tal-Kummissjoni fil-kuntest ta' din il-modernizzazzjoni;

14. jenfasizza l-htieġa ta' separazzjoni aktar ċara bejn id-dispożizzjonijiet ġenerali dwar l-għajnuna soġġetti għal din il-modernizzazzjoni u r-regoli dwar l-għajnuna għas-SIEĠ (l-hekk imsejjah Pakkett ta' Almunia), b'mod partikolari fir-rigward tal-każijiet dubbjużi fejn il-klassifikazzjoni bhala SIEĠ ma tkunx evidenti;

## Kunsiderazzjoni akbar tal-ghanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020

15. jilqa' l-fatt li ssir enfasi akbar fuq l-ghanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020. Madankollu, fl-ahhar mill-ahhar m'għandux ikun hemm regoli aktar estensivi u kumplessi għall-awtoritajiet pubbliċi minflok is-semplifikazzjoni prevista;

16. jenfasizza l-importanza tal-linji gwida dwar l-ghanjuna reġjonali għall-awtoritajiet lokali u reġjonali, għaliex huma jideterminaw liema setturi tal-intrapriża jistgħu jiġu appoġġjati u f'liema żoni. B'rabta ma' dan, fiż-żoni meġhuna l-awtoritajiet lokali u reġjonali għandu jkollhom ukoll setgħa diskrezzjonali biex jappoġġjaw l-istrutturi tal-intrapriži irrispettivament mid-daqs tagħhom;

17. jenfasizza li għandu jkun possibbli li jinġhata appoġġ flessibbli skont il-kundizzjonijiet lokali fil-postijiet li jehtieġu b'mod konkret mizuri ta' appoġġ minhabba t-tibdil demografiku jew żvantaġġi naturali permanenti, b'mod partikolari fiż-żoni rurali jew dawk muntanjużi;

18. jitlob li tingħata aktar flessibilità biex jinholqu mizuri ta' appoġġ u strateġiji ta' żvilupp adatti għall-kuntest reġjonali u lokali, u biex jinholqu baġits reġjonali;

19. jinnota li r-reviżjoni tal-linji gwida reġjonali għall-2014-2020 dwar l-ghanjuna mill-Istat m'għandha twassal għall-ebda żbilanċ mhux ġustifikat bejn l-Istati Membri rigward il-limitu massimu tal-popolazzjoni, u li fil-futur anke l-intrapriži l-kbar għandhom jiġu kkunsidrati fiż-żoni kollha;

20. għalhekk, jilqa' l-Istrument tal-Investimenti Territorjali Integrati. Dan l-istrument jagħti setgħa akbar lil-livell lokali u jagħmilha possibbli li jsiru investimenti trasversali;

21. jilqa' l-isforzi tal-Kummissjoni Ewropea favur approċċ aktar integrat u biex tittejjeb il-koordinazzjoni tal-mizuri ta' appoġġ;

22. jilqa' l-possibilità li l-istrumenti ta' appoġġ jiġu kkombinati mal-finanzjament minn fondi differenti, u jilqa' wkoll it-titjib relatat fl-użu sostenibbli tal-fondi għall-appoġġ reġjonali;

## Semplifikazzjoni tar-regoli dwar l-ghanjuna

23. f'dan il-kuntest u fid-dawl tar-reviżjoni tal-linji gwida dwar l-ghanjuna mill-Istat għar-reġjuni, jappella biex l-ghanjuniet mill-Istat għas-Servizzi ta' Interess Ekonomiku Ġenerali li, b'konformità mad-Deċiżjoni tal-20 ta' Novembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghanjuna mill-Istat taht il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħtija lil ċerti impriži inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali fil-prinċipju huma meqjusin bħala kompatibbli mat-Trattat u fl-istess hin li jistgħu jiġu kofinanzjati mill-Fondi Strutturali, ma jiġux inkluzi jew li jiġu inkluzi b'rata baxxa hafna fil-

kalkolu tal-livelli massimi tal-intensità tal-ghanjuna reġjonali. Din il-kjarifika għandha ssir jew fil-verżjoni emendata tal-linji gwida dwar l-ghanjuna mill-Istat għar-reġjuni jew inkella permezz ta' Komunikazzjoni dwar l-iskema ta' għajjuna mill-Istat applikabbli għall-Fondi Strutturali li jikkofinanzjaw is-Servizzi ta' Interess Ekonomiku Ġenerali;

24. ihegġegħ lill-Kummissjoni tagħraf li irrispettivament mill-inkarigu pubbliku, il-finanzjament pubbliku tal-proġetti pubbliċi ta' infrastruttura m'għandux jitqies bħala għajjuna mill-Istat;

25. jishaq l-importanza li tiġi ċċarata l-applikabilità tal-iskema tal-ghanjuna mill-Istat għall-infrastrutturi, fid-dawl tal-problemi fl-interpretazzjoni tas-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-24 ta' Marzu 2011 fil-każ Freistaat Sachsen u Land Sachsen-Anhalt (T-443/08) u Mitteldeutsche Flughafen AG u Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) kontra l-Kummissjoni Ewropea li wassal għal ittardjar konsiderevoli fil-verifika ex ante ta' madwar 200 proġett ta' infrastruttura finanzjati mill-Fondi Strutturali;

26. jappoġġja l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tispjega l-interpretazzjoni tal-kunċett tal-ghanjuna mill-Istat fuq il-bażi ta' deċiżjonijiet u tal-kazistika f'komunikazzjoni u li tapplika dan il-kunċett b'mod għalkollox uniformi;

27. jappella biex il-komunikazzjoni interpretattiva ma toholqx il-bżonn ta' aktar interpretazzjoni. Għandu jiġi evitat kompletament l-użu ta' kunċetti legali vagi;

28. jappoġġja l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tkun aktar stretta fir-rigward tal-hafna liġijiet sekondarji u liġijiet mhux vinkolanti (soft law) fil-qasam tal-ghanjuna (regolamenti, komunikazzjonijiet, linji gwida, eċċ.) u li fejn ikun possibbli tiġborhom flimkien;

29. jopponi b'mod kategoriku li l-Kummissjoni Ewropea tinkludi kunsiderazzjonijiet addizzjonali ta' kwalità u ta' effiċjenza fil-valutazzjoni tal-kompatibilità. Fil-prinċipju, il-kompetenzi mogħtija lill-Kummissjoni abbażi tal-kapitolu dwar il-kompetizzjoni tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) ma jkoprux l-aspetti relatati mal-kwalità u l-effiċjenza li jirrestringu aktar is-setgħa diskrezzjonali tal-korpi lokali u reġjonali li jagħtu l-ghanjuna. Id-deċiżjonijiet dwar il-kwalità u l-effiċjenza għandhom jithallew fidejn l-awtoritajiet tal-post sabiex tkun tista' tittiehed azzjoni fil-livell lokali;

30. jinnota li l-obbligi dejjem jiżdiedu ta' rapportar għall-korpi nazzjonali johlqu burokrazija enormi kemm għall-Istati Membri kif ukoll għall-Kummissjoni;

31. jitlob, b'mod speċjali fil-kuntest tal-isforzi tal-UE biex tnaqqas il-burokrazija, li tiddaħhal sistema ta' testijiet aleatorji fuq kampjuni sabiex ikun jista' jiġi evitat għalkollox li jifassal rapport għal finanzjament taht ċertu ammont;

## Revizjoni tat-testi leġislattivi

32. fil-kuntest tal-modernizzazzjoni tal-liġi tal-UE dwar l-ghajjnuna mill-Istat, b'kollox jiġu riveduti erba' testi leġislattivi bil-ghan li tissahhah il-prijoritizzazzjoni:

a) Revizjoni tar-Regolament *de minimis* tal-Kummissjoni

**Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1998/2006 tal-15 ta' Diċembru 2006 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 (107 tat-TFUE) u 88 (108 tat-TFUE) tat-Trattat dwar l-ghajjnuna de minimis**

33. jilqa' l-ghan tal-Kummissjoni li taghti aktar responsabbiltà lill-Istati Membri fil-każ ta' ghajjnuna f'ammonti żgħar. Però dan għandu japplika b'mod ġenerali, u mhux għall-ghajjnuna żgħira biss. Minn banda dan għandu jiffacilita b'mod konsiderevoli l-hidma tal-Kummissjoni, u mill-banda l-oħra huwa ta' benefiċċju wkoll għall-korpi municiċipali peress li l-livell nazzjonali jifhem il-htigijiet municiċipali ahjar mill-Kummissjoni;

34. jappella biex il-limitu tar-Regolament *de minimis* ġenerali jitla' minn EUR 200 000 għal tal-inqas EUR 500 000 matul perjodu ta' tliet snin fiskali, u dan fid-dawl tal-isforzi li l-Kummissjoni għustament qed tagħmel biex tiffoka aktar fuq il-każijiet partikolarment rilevanti għas-suq intern;

35. jinnota li r-Regolament *de minimis* speċifiku b'limiti aktar għoljin għas-SIEĠ tfassal fl-gharfien tal-limiti aktar baxxi tar-Regolament *de minimis* ġenerali u b'mod separat minnhom;

36. għalhekk jitlob li l-limitu għal dawn is-servizzi jogħla b'mod ċar meta mqabbel mal-limitu *de minimis* ġenerali, sabiex jitqiesu l-karatteristiċi partikolari tas-SIEĠ u tithares il-pożizzjoni speċjali tagħhom fl-istruttura ġenerali;

37. ifakkur li l-KtR, fil-kuntest tal-Pakkett ta' Almunia, diġà talab li l-limitu *de minimis* għas-SIEĠ ikun ta' EUR 800 000 fis-sena, u hawnhekk jerga' jtanni din it-talba tiegħu;

38. jitlob li fil-każ tal-ghajjnuna li ma tingħatax fil-forma ta' sovvenzjoni iżda f'forom oħra (garanziji, b'mod speċjali garanziji ta' pagament), id-dispożizzjonijiet tar-Regolament *de minimis* għas-SIEĠ japplikaw ukoll għar-Regolament *de minimis* ġenerali;

39. f'dan il-kuntest jitlob li loġikament, bħalma jiġri fir-Regolament *de minimis* għas-SIEĠ, l-ammont massimu speċifiku tal-ghajjnuna individwali mogħtija abbażi tar-regoli dwar il-garanziji jitla' għal EUR 3,75 miljun. Dan jgħodd l-aktar fil-kuntest tal-projbizzjoni li l-ghajjnuna tiġi akkumulata ma' ghajjnuna oħra għall-istess spejjeż eliġibbli, hekk kif stabbilit fir-Regolament *de minimis* għas-SIEĠ;

b) Revizjoni tar-Regolament ta' Awtorizzazzjoni tal-Kunsill

**Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 994/1998 tas-7 ta' Mejju 1998 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 92 (112 tat-TFUE) u 93 (113 tat-TFUE) tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea għal ċertu kategoriji ta' ghajjnuna Statali orizzontali**

40. jilqa' l-miżuri previsti tal-Kummissjoni biex jinbidel ir-Regolament ta' Awtorizzazzjoni tal-Kunsill, bil-ghan li aktar kategoriji jitqiesu li huma kompatibbli mas-suq intern u għalhekk jiġu eżentati mill-obbligu ta' notifika;

41. jilqa' wkoll li l-Kummissjoni habbret li ser teżenta l-ghajjnuna li ġejja mill-obbligu ta' notifika:

— ghajjnuna għall-kultura,

— ghajjnuna għall-hsara kkawżata minn diżastri naturali,

— ghajjnuna għal proġetti (parzjalment) ifffinanzjati mill-UE bħal pereżempju JESSICA,

— u oħrajn;

42. jipproponi li l-komponent komprensiv "oħrajn" jinkludi l-qasam soċjali, tal-edukazzjoni u tas-saħħa – sakemm ma jkoll-homx skop kummerċjali jew ta' qligh – kif ukoll il-kopertura tal-broadband u l-miżuri kontra l-mard tal-annimali;

43. jitlob li tiġi ċċarata r-rabta bejn dawn l-eżenzjonijiet orizzontali u d-deċiżjoni dwar l-eżenzjoni tas-SIEĠ;

c) Revizjoni tar-Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Shiha

**Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 800/2008 tas-6 ta' Awwissu 2008 li jiddikjara ċerti kategoriji ta' ghajjnuna bħala kompatibbli mas-suq komuni skont l-Artikoli 87 (107 tat-TFUE) u 88 (108 tat-TFUE) tat-Trattat (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Shiha)**

44. jilqa' l-miżuri mhabbra għar-revizjoni u l-estensjoni tar-Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Shiha fil-kategoriji ta' ghajjnuna koperti mir-Regolament ta' Awtorizzazzjoni rivedut, sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-awtoritajiet lokali u reġjonali;

45. jitlob li l-eżenzjoni ta' kategorija tiġi estiża, b'konformità mal-estensjoni orizzontali fir-Regolament ta' Awtorizzazzjoni, għall-qasam soċjali, tal-edukazzjoni, tas-saħħa u tal-broadband;

46. jenfasizza li fil-qasam tal-edukazzjoni, l-eżenzjoni għandha tkopri b'mod partikolari l-edukazzjoni tal-adulti u fl-iskejjel mhux statali, sakemm dawn ma jaqgħux taħt ir-Regolament dwar l-għajnuna mill-Istat għas-SIEĠ;

47. jishaq li dan għandu japplika wkoll għas-servizzi tas-saħħa f'dipartimenti jew kliniki speċjalizzati kif ukoll għas-servizzi soċjali mhux kummerċjali li jingħataw mill-organizzazzjonijiet karitattivi u d-djar tax-xjuħ (b'differenza mir-residenzi tal-irtirar);

48. ifakkar fl-Aġenda Diġitali u l-għan tal-UE li sal-2013 il-broadband ikun disponibbli għall-Ewropej kollha;

49. josserva li l-kundizzjonijiet għall-holqien ta' netwerks tal-broadband effiċjenti fiż-żoni rurali mhumiex ser jinholqu mingħajr l-għajnuna mill-Istat, u għalhekk jenfasizza li r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat m'għandhomx ixejjel bla bżonn l-iżvilupp tan-netwerks tal-broadband fiż-żoni rurali. Iż-żoni rurali għandhom ikunu mharsa mill-eskluzjoni diġitali;

50. jishaq li f'dan il-kuntest għandhom jitqiesu b'mod partikolari l-vantaġġi li jirriżultaw mill-holqien ta' infrastruttura tal-broadband peress li dan jiftaħ suq downstream tas-servizzi tal-broadband;

51. jiddispaċi li l-abbozz tal-linji gwida l-godda dwar il-broadband ipprezentat mill-Kummissjoni Ewropea ma jinkludix it-talba li saret kemm-il darba biex jiġu razzjonalizzati u ssemplifikati r-regoli;

52. jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tiżgura, billi tikkunsidra l-iżvilupp tal-broadband fir-regolament għal eżenzjoni ta' kategorija, li l-kopertura tal-broadband tkun tista' tiġi żviluppata fiż-żona kollha tar-reġjuni b'popolazzjoni aktar baxxa, fejn wiehed jista' jassumi li d-dhul mhux ser ikun biżżejjed biex ikopri l-ispejjeż kollha għall-istabbiliment ta' teknoloġija attiva u għall-operat tagħha;

53. jitlob li l-eżenzjoni ta' kategorija tiġi estiża, b'konformità mal-estensjoni orizzontali fir-Regolament ta' Awtorizzazzjoni, għall-miżuri kontra l-mard tal-annimali li jkopru b'mod partikolari l-istabbiliment ta' strutturi li jittrattaw l-epidemiji;

54. jilqa' l-fatt li l-estensjoni tal-eżenzjoni taġti responsabbiltà akbar lill-Istati Membri. Għaldaqstant, jilqa' ż-żieda tar-responsabbiltà tal-Istati Membri fil-kontroll tal-għajnuna mill-Istat b'mod ġenerali;

55. jishaq li dan m'għandux iwassal biex jitnaqqas biss il-piż tal-Kummissjoni, filwaqt li mill-banda l-oħra l-piż tal-Istati Membri jkompli jikber minhabba l-bosta obbligi ta' rapportar u dokumentazzjoni, kundizzjonijiet preċiżi u dettalji tal-użu, eċċ;

56. f'dan il-kuntest, jemmen li d-dritt ta' kontroll *ex-post* li għandha l-Kummissjoni m'għandux ikompli jikber, u li minflok ir-responsabbiltà għandha verament tiġi ddelegata lill-Istati Membri. L-awtoritajiet nazzjonali tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat m'għandhomx jiġu sfruttati mid-Direttorat Ġenerali għall-Kompetizzjoni bhala awtoritajiet responsabbli għall-kontrolli preliminari, meta l-Kummissjoni għad għandha l-awtorità li tiegħu d-deċizzjonijiet;

57. jopponi l-idea tal-Kummissjoni li l-kontroll nazzjonali tal-għajnuna mill-Istat jitwettaq minn awtoritajiet indipendenti (pereżempju, awtoritajiet tal-kompetizzjoni), għaliex id-deċiżjoni dwar l-organizzazzjoni tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat fil-livell nazzjonali hija kompetenza tal-Istati Membri biss u mhux tal-Kummissjoni. Għall-istess raġunijiet, jopponi l-possibbiltà li l-Kummissjoni Ewropea twettaq investigazzjonijiet għal rasha;

d) Revizjoni tar-Regolament Proċedurali tal-Kunsill

**Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli dettalji għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE (Artikolu 113 tat-TFUE);**

58. jilqa' s-semplifikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Proċedurali;

59. jopponi li l-Kummissjoni Ewropea taġti s-setgħa lilha nnifisha li tinvestiga l-intrapriżi, pereżempju permezz tas-sistema ta' informazzjoni tas-suq (market information tools), u b'hekk taqbeż lill-Istati Membri. Jekk jiġri dan, ikun ifisser li l-kompetenzi tal-Istati Membri qed jiġu ttrasferiti lejn il-livell Ewropew.

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
tal-Kumitat tar-Regjuni  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Lejn is-Seba’ Programm ta’ Azzjoni Ambjentali: implimentazzjoni aħjar tal-liġi tal-UE dwar l-ambjent”**

(2013/C 17/07)

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- jitlob li s-Seba’ Programm ta’ Azzjoni Ambjentali jappoġġja lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fir-rwol tagħhom fl-implimentazzjoni, b’mod partikolari bl-inklużjoni ta’ elementi bħal: parteċipazzjoni lokali u reġjonali akbar fil-proċess kollu tat-tfassil, it-traspożizzjoni u l-evalwazzjoni tal-leġislażzjoni tal-UE; politiki effettivi ibbażati fuq is-sors u l-espansjoni tal-possibbiltajiet għall-irkupru tal-ispejjeż għall-awtoritajiet lokali u reġjonali; enfasi fuq il-ġestjoni sostenibbli tal-ambjent urban, u t-twaqqif ta’ skadenza taż-żmien raġonevoli bejn l-adozzjoni tal-liġijiet u r-reviżjoni sussegwenti tagħhom;
- jappoġġja t-titjib tal-istrutturar, it-tixrid proattiv u l-aċċessibbiltà tal-informazzjoni inkluż l-iżvilupp tal-implimentazzjoni strutturata u l-oqfsa tal-informazzjoni (SIIFs); l-appoġġ finanzjarju għandu jkun possibbli fil-qafas tal-assistenza teknika provduta mill-Fondi Strutturali 2007-2014 kif ukoll mill-programm futur LIFE;
- jemmen li s-Seba’ Programm ta’ Azzjoni Ambjentali għandu jwassal biex l-UE u l-Istati Membri jimpenjaw ruhhom li jintroduċu strumenti godda u mtejba għall-implimentazzjoni bħal qafas ġenerali tal-UE dwar l-ispezzjonijiet u s-sorveljanza ambjentali; setgħat ta’ spezzjonali għall-Kummissjoni Ewropea; kriterji ġenerali għall-ġestjoni tal-ilmenti fil-livell nazzjonali u Direttiva dwar l-aċċess għall-ġustizzja;
- jilqa’ l-“Ftehimiet ta’ implimentazzjoni ta’ shubija” proposti; madankollu m’għandhomx jiġu mifthiema biss bejn il-Kummissjoni Ewropea u l-Istat Membru, iżda għandhom jinvolvu wkoll awtorità lokali u reġjonali, jew aktar, bil-għan li tiġi riflessa b’mod adegwat il-governanza f’diversi livelli;
- jirrakkomanda li jittejbu r-risultati ambjentali permezz tal-metodi innovattivi tal-governanza f’diversi livelli, anke billi jiġi estiż il-Patt tas-Sindki għall-użu effiċjenti tar-riżorsi u l-iżvilupp addizzjonali tal-Premju tal-Belt Kapitali Ekoloġika tal-Ewropa
- jilqa’ l-appoġġ li l-Kummissjoni Ewropea tagħti fil-Komunikazzjoni tagħha lill-proposta tal-KtR li jiġi koorganizzat forum regolari biex jiġu diskussi l-problemi u s-soluzzjonijiet lokali u reġjonali fl-applikazzjoni tal-liġi tal-UE dwar l-ambjent.



<b>Relatur</b>	Il-Kunsilliera CANVER (UK/PSE), il-Borough ta' Londra ta' Haringey
<b>Dokument ta' referenza</b>	Komunikazzjoni dwar Nisfruttaw ahjar il-benefiċċji tal-miżuri ambjentali tal-UE: nibnu l-fiduċja permezz ta' gharfien u rispons ahjar
	COM(2012) 95 final

## I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### A. *Kummenti ġenerali*

1. ifakkar li din l-Opinjoni ghandha tliet ghanijiet:

— li tirreagixxi ghall-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea tas-7 ta' Marzu 2012, b'tali mod li tikkontribwixxi ghat-tfassil tas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali futur;

— li tikkontribwixxi ghad-dibattitu dwar is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali futur u l-enfasi mistennija tieghu fuq implimentazzjoni ahjar;

— li żżid mal-Opinjoni ta' prospettiva preċedenti tal-KtR dwar "Ir-rwol tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fil-politika ambjentali tal-ġejjieni" (CdR 164/2010 fin) li enfasizzat l-opportunitajiet ghat-titjib tal-effikaċja tal-protezzjoni ambjentali fil-livelli kollha ta' governanza u fl-istadji kollha tal-iżvilupp tal-politika;

2. jagħraf li filwaqt li l-Komunikazzjoni tal-2008 dwar l-implimentazzjoni tal-liġi ambjentali tal-UE<sup>(1)</sup> ffukat fuq is-setgħat ta' infurzar tal-Kummissjoni Ewropea biex tittratta ksur fil-liġi tal-UE dwar l-ambjent, din il-Komunikazzjoni tal-2012 hija ffukata fuq kif tista' titjeb l-implimentazzjoni permezz ta' governanza tajba fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali. Dan jirrifletti l-kritika u r-rakkomandazzjonijiet preċedenti tal-KtR<sup>(2)</sup>;

3. jinnota li l-Komunikazzjoni ghandha l-ghan li ssahhah id-djalogu mal-partijiet interessati, fosthom il-gvernijiet lokali u reġjonali, dwar kif jistgħu jaħdmu flimkien ahjar biex itejbu l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE billi jtejbju l-għbir u l-qsim tal-gharfien, ikollhom sjieda akbar u jirreagixxu l-koll għall-indirizzar effettiv tal-problemi fil-prattika. Il-KtR jappoġġja l-fehma li l-gharfien u r-rispons huma elementi komplementarji tal-implimentazzjoni;

<sup>(1)</sup> COM(2008) 773 final.

<sup>(2)</sup> CdR 164/2010 fin.

4. jemmen li l-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom il-potenzjal biex jiksbu koerenza akbar fl-implimentazzjoni u l-infurzar b'diversi modi, b'mod partikolari billi jistabbilixxu miri u strategiji ambjentali għall-perjodu fit-tul; permezz tal-mobilizzazzjoni taċ-ċittadini tagħhom; billi jistabbilixxu dipartimenti u servizzi li jaħdmu sew; jużaw il-fondi tal-UE biex jinvestu fl-infrastruttura ambjentali u s-servizzi tal-ekosistemi; permezz tal-adattament għat-tibdil fil-klima u t-tnaqqis tar-riskju tad-diżastri; billi japplikaw id-Direttivi SEA u EIA; u billi jippromovu t-trasparenza u l-aċċess għall-gustizzja<sup>(3)</sup>;

5. madankollu, jagħraf li l-kompiti u r-regoli l-ġodda imposti mill-UE fuq il-gvern lokali u reġjonali f'dan il-qasam jistgħu jwasslu għal piż amministrattiv u zieda fl-ispejjeż. Il-KtR jahseb li inizjattivi ġodda għandhom jiġu implimentati b'tali mod li ma jiżiedx il-piż tal-ispejjeż u dak amministrattiv fuq il-gvernijiet lokali u reġjonali. Il-KtR għalhekk jitlob lill-Kummissjoni Ewropea biex twettaq valutazzjonijiet tal-impatt kif ukoll studji dwar dan is-suġġett. Filwaqt li jfakkar il-pożizzjonijiet stabbiliti sew tiegħu dwar il-piżijiet amministrattivi u fid-dawl tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat<sup>(4)</sup>, jitlob lill-Kummissjoni Ewropea biex twettaq valutazzjoni tal-impatt fid-dettall dwar il-piż amministrattiv u regolatorju ta' kwalunkwe inizjattiva ġdida tal-UE li tiġi stabbilita b'riżultat ta' din il-Komunikazzjoni;

#### B. *Nagħmlu l-implimentazzjoni prijorità tas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali*

6. itenni l-fehma tiegħu li jinhtieg is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali, peress li l-Programm ta' Azzjoni Ambjentali attwali skada fit-22 ta' Lulju 2012 u hemm bżonn li tiġi żgurata l-kontinwità. Is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali għandu jiżgura li l-ghażliet ambjentali tal-UE jibqgħu ċari u prevedibbli biżżejjed għall-amministrazzjonijiet lokali u reġjonali<sup>(5)</sup>;

<sup>(3)</sup> CdR 164/2010 fin, CdR 38/2010 fin, CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin.

<sup>(4)</sup> "L-abbozzi ta' atti leġislattivi għandhom iqisu l-htieġ li kwalunkwe piż, kemm finanzjarju kif ukoll amministrattiv, li jaqa' fuq l-Unjoni, fuq il-gvernijiet nazzjonali, fuq l-awtoritajiet reġjonali jew lokali, fuq l-operaturi ekonomiċi u fuq iċ-ċittadini, ikun minimizzat kemm jista' jkun u jkun proporzjonat ma' l-oġettiv li jrid jintlaħaq." [Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, Protokoll Nru 2, Artikolu 5].

<sup>(5)</sup> CdR 164/2010 fin, Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' April 2012 (2011/2194(INI)).

7. ifakkar fir-rakkomandazzjonijiet preċedenti tiegħu dwar in-natura ġenerali u l-prijoritajiet tas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali <sup>(6)</sup>, li enfazzaw b'mod partikolari l-bżonn li s-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali jikkontribwixxi għall-ksib ta' Ewropa li tagħmel użu effiċjenti mir-riżorsi fi hdan il-qafas tal-Istrateġija Ewropa 2020 u vizjoni fit-tul tal-politika tal-UE dwar l-ambjent. Għandu wkoll jistabbilixxi miri, skedi ta' żmien u azzjonijiet ċari għall-2020. Hemm bżonn li jiġu kkunsidrati bir-reqqa d-Dikjarazzjoni ta' Rio+20 kif giet adottata mill-UNCSD fit-22 ta' Ġunju 2012 u l-enfasi tagħha fuq ekonomija ekoloġika inklużiva u l-Għanijiet għal Żvilupp Sostenibbli għal wara l-2015, kif ukoll il-kontribut tal-KtR għas-Summit ta' Rio <sup>(7)</sup>;

8. bi thassib jinnota li l-acquis tal-UE dwar l-ambjent għadu ma ġiex implimentat biżżejjed u li l-implimentazzjoni shiha u l-infurzar fil-livelli kollha huma kruċjali biex jitjiebu l-qagħda tal-ambjent u s-sahha pubblika, jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwivalenti għal kulhadd, tiġi stabbilita ċertezza regolatorja għall-industrija, u jiġu evitati distorsjonijiet fis-swieq <sup>(8)</sup>. Sa tmiem l-2009, 18,8 % (544) tal-proċedimenti kollha kontra Stati Membri tal-UE minhabba ksur tal-leġislazzjoni tal-UE kienu relatati mal-ambjent; dan jindika d-dannu kontinwu lill-ambjent u d-distorsjoni tal-kompetizzjoni <sup>(9)</sup>;

9. jinnota, pereżempju, li huwa stmat li l-ispejjeż tan-nonimplimentazzjoni tal-leġislazzjoni attwali tal-UE dwar l-ambjent bejn wiehed u iehor jammontaw għal madwar EUR 50 biljun fis-sena u jinkludu spejjeż marbuta mas-sahha u spejjeż diretti għall-ambjent <sup>(10)</sup>. Spejjeż oħra tan-nonimplimentazzjoni jinkludu l-opportunitajiet kummerċjali mitlufa, id-diversi spejjeż ta' konformità, id-distorsjoni tal-kompetizzjoni fost l-industriji tal-UE kif ukoll zieda fl-ispejjeż b'rabta mal-kazijiet ta' ksur. Huwa stmat li l-implimentazzjoni shiha tal-leġislazzjoni kolha dwar l-iskart tista' twassal għal introjtu addizzjonali ta' EUR 42 biljun għall-industrija tal-iskart (u tar-riċiklaġġ) u zieda ta' madwar 400 000 impjeg ġdid <sup>(11)</sup>. Huwa stmat li l-industrija ambjentali tal-UE għandha introjtu annwali ta' aktar minn EUR 300 biljun, u għalhekk in-nuqqas ta' ċertezza dwar il-linji gwida għall-implimentazzjoni u l-iskedi ta' żmien jistgħu jwasslu għal spejjeż konsiderevoli f'termini ta' opportunitajiet mitlufa <sup>(12)</sup>. Jekk, minhabba każ ta' ksur, ikollu jsir investiment fuq perjodu qasir hafna x'aktarx li dan l-investiment ikun oghla milli f'każ fejn l-implimentazzjoni tkun giet ippanata ahjar;

10. jitlob li l-implimentazzjoni tajba ssir objettiv prijoritarju tas-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali bil-ghan li jiġi żgurat

<sup>(6)</sup> CdR 164/2010 fin.

<sup>(7)</sup> CdR 187/2011 fin.

<sup>(8)</sup> Ara wkoll ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' April 2012 (2011/2194(INI)), il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar "Intejbu l-Istrumenti tal-Politika Ambjentali", 20 ta' Diċembru 2010.

<sup>(9)</sup> Is-sit elettroniku tal-Kummissjoni Ewropea "Statistics on environmental infringements" (Statistika dwar il-ksur tal-liġi dwar l-ambjent – mhux disponibbli bil-Malti).

<sup>(10)</sup> L-istudju "The costs of not implementing the environmental acquis" (L-ispiża tan-nonimplimentazzjoni tal-acquis dwar l-ambjent) (mhux disponibbli bil-Malti), COWI 2011, ikkummissjonat mill-Kummissjoni Ewropea.

<sup>(11)</sup> Studju "Implementing EU Waste Legislation for Green Growth" (L-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni tal-UE dwar l-iskart għal tkabbir ekoloġiku) (mhux disponibbli bil-Malti), Bio Intelligence Service 2011, ikkummissjonat mill-Kummissjoni Ewropea.

<sup>(12)</sup> L-istudju "The costs of not implementing the environmental acquis" (L-ispejjeż tan-nonimplimentazzjoni tal-acquis dwar l-ambjent) (mhux disponibbli bil-Malti), COWI 2011.

impenn għall-ksib ta' riżultati ambjentali ahjar, b'mod partikolari dawk stabbiliti fil-Pjan Direzzjonali għal Ewropa b'Użu Effiċjenti tar-Riżorsi, il-Pjan Direzzjonali għal ekonomija b'uzu baxx ta' karbonju u l-Istrateġija dwar il-bijodiversità 2020;

11. jitlob li s-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali jappoġġja lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fir-rwol tagħhom fl-implimentazzjoni, b'mod partikolari bl-inklużjoni ta' elementi bħal:

— parteċipazzjoni lokali u reġjonali akbar fil-proċess kollu tat-fassil, it-traspożizzjoni u l-evalwazzjoni tal-leġislazzjoni tal-UE, b'mod li jiġu sfruttati l-esperjenzi fil-livelli lokali u reġjonali, bil-ghan li titjeb l-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni u tiġi ffacilitata s-jieda akbar;

— mekkaniżmi biex l-awtoritajiet lokali u reġjonali jiipparteċipaw u jkun jistgħu jaqsmu l-aqwa Prattiki tal-implimentazzjoni tal-politika;

— politiki effettivi ibbażati fuq is-sors u l-espansjoni tal-possibilitajiet għall-irkupru tal-ispejjeż għall-awtoritajiet lokali u reġjonali;

— enfasi fuq il-ġestjoni sostenibbli tal-ambjent urban, b'attenzjoni partikolari fuq l-ippjanar ambjentali integrat, il-mobbiltà sostenibbli, il-kwalità tal-hajja u s-sahha pubblika;

— twaqfif ta' skadenza taż-żmien raġonevoli bejn l-adozzjoni tal-liġijiet u r-reviżjoni sussegwenti tagħhom, sabiex ikun hemm ambjent legali stabbli fejn l-awtoritajiet lokali u reġjonali jkollhom il-hin biex jippjanaw l-implimentazzjoni u jinvestu fl-adattamenti, u fl-istess waqt tinżamm il-flessibilità biex l-UE taġġorna l-liġijiet skont it-tibdil teknoloġiku u skont il-tibdil fil-htigijiet jew aspettattivi pubbliċi;

12. jemmen li s-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali għandu jwassal biex l-UE u l-Istati Membri jimpjenjaw ruhhom li jintroduċu strumenti godda u mtejba għall-implimentazzjoni, u jibnu wkoll fuq l-inizjattivi stabbiliti fil-Komunikazzjoni u deskritti fis-sezzjonijiet C u D, fosthom <sup>(13)</sup>:

— it-titjeb tal-istrutturar, it-tixrid proattiv u l-aċċessibilità tal-informazzjoni relatata mal-ambjent u l-implimentazzjoni, inkluż minn aġenziji nazzjonali għall-protezzjoni tal-ambjent u l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent;

<sup>(13)</sup> CdR 164/2010 fin, CdR 140/2011 fin.

Ara wkoll ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' April 2012 (2011/2194(INI)), il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali, 11 ta' Ġunju 2012, il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar "Is-Sitt Programm ta' Azzjoni tal-Komunità Ambjentali u t-triq 'il quddiem: Lejn is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali tal-UE", 10 ta' Ottubru 2011.

- qafas tal-UE għall-ispezzjonijiet ambjentali fil-livell tal-Istati Membri;
- il-kriterji għall-ġestjoni tal-ilmenti fil-livell nazzjonali, inkluż ir-riżoluzzjoni tat-tilwim bħall-medjazzjoni;
- it-tnedija mill-ġdid tal-proposta għal Direttiva dwar l-aċċess għall-ġustizzja, li bħalissa tinsab imwaqqfa;
- l-iżvilupp ta' ftehimiet ta' implimentazzjoni tripartitiċi mal-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali u reġjonali u strumenti oħra għall-kooperazzjoni ta' governanza f'diversi livelli;
- il-monitoraġġ effettiv tal-Pjan Direzzjonali għal Ewropa b'Użu Effiċjenti tar-Riżorsi, inkluż l-inklużjoni ta' miri dwar l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u indikaturi fl-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir u l-Programmi ta' Riforma Nazzjonali tal-Istati Membri;
- kuncetti innovattivi ta' finanzjament u modi kif jithegġegħ l-investiment privat fl-implimentazzjoni, inkluż l-eliminazzjoni gradwali ta' sussidji ambjentali dannużi u l-promozzjoni ta' riformi fiskali favur l-ambjent li jikkunsidraw aktar l-użu tar-riżorsi;
- it-titjib fl-armonizzazzjoni tal-politika dwar l-ambjent u l-klima f'politiki oħra tal-UE bil-ghan li jiġi faċilitat approċċ integrat għall-implimentazzjoni fil-livell lokali u l-inklużjoni ta' kunsiderazzjonijiet dwar it-tnaqqis tar-riskju fil-valutazzjonijiet tal-impatt ambjentali;

### C. Intejbu l-għarfien dwar l-implimentazzjoni

13. għandu l-istess thassib bħall-Kummissjoni Ewropea dwar l-isforzi inugwali ta' monitoraġġ madwar l-Ewropa, fejn l-informazzjoni li qed tiġi generata spiss mhux qed tkun kompluta, inkompatibbli jew mhux aġġornata. Mhux qed titqiegħed biżżejjed informazzjoni utli onlajn u spiss din mhux qed tiġi ppubblikata b'mod sistematiku. Il-KtR jirrikonoxxi li informazzjoni ahjar u aktar aċċessibbli fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali tippermetti li problemi ambjentali ewlenin jiġu identifikati minn qabel, u b'hekk jiġu ffrankati l-flus fil-perjodu fit-tul;

14. jenfasizza r-rwol prinċipali li jaqdu l-awtoritajiet lokali u reġjonali fil-ġbir tal-għarfien dwar l-implimentazzjoni. L-ghan għandu jkun li jiġu żgurati l-konsistenza u l-kompatibbiltà tal-informazzjoni fil-livell nazzjonali u tal-UE u li din l-informazzjoni tkun effettiva u affidabbli;

15. jemmen li t-trasparenza hija importanti biex jiġu stimolati implimentazzjoni u infurzar ahjar. Hemm bżonn li jiġu promossi l-investimenti fis-sistemi tal-informazzjoni onlajn li jagħmlu l-informazzjoni dwar l-ambjent u l-implimentazzjoni disponibbli lill-pubbliku ġenerali u lill-istituzzjonijiet pubbliċi, b'aktar sforzi fil-livelli governattivi kollha biex jixxerred u jiġi provdut b'mod proattiv l-aċċess għall-informazzjoni dwar l-ambjent;

### Sistemi tal-informazzjoni aktar effettivi dwar l-implimentazzjoni fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali

16. jinsisti li hi u ttejjeb id-Direttiva dwar l-aċċess għall-informazzjoni, kif previst fil-Komunikazzjoni, il-Kummissjoni Ewropea għandha tiżgura li l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali u reġjonali tagħhom jimplementaw sew ir-reqwiziti minimi eżistenti tad-Direttiva, b'mod partikolari dawk dwar tixrid aktar proattivi, aġġornat u sistematiku tal-informazzjoni liċ-ċittadini, b'konformità mal-Konvenzjoni ta' Aarhus<sup>(14)</sup>;

17. jappoġġja l-iżvilupp tal-implimentazzjoni strutturata u l-oqfsa tal-informazzjoni (SIIFs) għal-liġijiet kollha ewlenin tal-UE dwar l-ambjent, kif propost mill-Kummissjoni Ewropea. Madankollu, l-iżvilupp ta' sistemi ta' informazzjoni simili għandu jkun effettiv u effiċjenti, b'tali mod li s-sistemi tal-Istati Membri individwali jintużaw ahjar u b'mod prattiku u flessibbli. Jitlob lill-Istati Membri biex jikkooperaw mal-Kummissjoni Ewropea bil-ghan li jiġu implimentati tali SIIFs bil-partecipazzjoni tal-gvern lokali u reġjonali; Il-KtR jemmen li l-SIIFs, flimkien mal-firxa ta' inizjattivi ta' Sistemi Komuni ta' Informazzjoni Ambjentali (SEIS), għandhom iwasslu għal sistemi ta' informazzjoni trasparenti fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali li jagħmlu l-informazzjoni aċċessibbli onlajn u jistgħu jippermettu li l-implimentazzjoni tiġi traċċata bl-aktar mod effiċjenti u fil-hin, mill-awtoritajiet lokali u reġjonali, iċ-ċittadini, l-esperti u n-negozji<sup>(15)</sup>;

18. iqis li hemm bżonn ta' aktar koordinazzjoni u armonizzazzjoni tad-domandi għad-data li jsiru lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali, b'konformità mal-prinċipju "iproduċi oġġett darba u użah bosta drabi". Id-data ġġenerata bhala parti mill-obbligi ta' rapportar taht leġislazzjoni wahda sikwit tkun rilevanti għal atti leġislattivi oħra;

19. madankollu jenfasizza li hemm bżonn jittejjeb d-definizzjonijiet fid-Direttivi tal-UE biex ikun hemm kundizzjonijiet ekwivalenti fil-qasam tal-monitoraġġ u r-rappurtar, l-informazzjoni pubblika u l-infurzar, pereżempju l-possibbiltajiet differenti ta' ġestjoni tal-iskart u flussi tal-iskart fid-Direttiva Qafas dwar l-Iskart;

<sup>(14)</sup> Il-Konvenzjoni NU/KEE dwar l-Aċċess għall-Informazzjoni, il-Partecipazzjoni tal-Pubbliku fit-Tehid ta' Decizzjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali.

<sup>(15)</sup> Il-Kummissjoni Ewropea tagħti bhala eżempju: għall-implimentazzjoni nazzjonali, reġjonali u lokali tar-regoli tal-UE dwar l-ilma tax-xorb, għandna nkunu nistgħu nidentifkaw fuq mappa l-punti ta' estrazzjoni, iż-żoni ta' protezzjoni tas-sors, l-impjanti tal-ipproċessar u n-netwerks tad-distribuzzjoni u għandu jkollna rabtiet mal-informazzjoni relatata bħall-programmi għat-tnaqqis tat-tnixxijiet (Kummissjoni Ewropea, MEMO/12/159) (mhux disponibbli bil-Malti).

20. jaghti importanza kbira lill-impenn tal-Kummissjoni Ewropea biex tanalizza kif il-fondi tal-UE jistgħu jintużaw biex fl-Istati Membri, ir-regjuni u l-municipalitajiet jiġu żviluppati, aġġornati u mnedija SIFs u sistemi rilevanti ta' informazzjoni interoperabbli, taħriġ rilevanti u zieda fil-kapaċità amministrattiva fejn ikun hemm bżonn. B'mod partikolari, dan l-appoġġ għandu jkun possibbli fil-qafas tal-assistenza teknika provduta mill-Fondi Strutturali 2007-2014 kif ukoll mill-programm futur LIFE;

21. jitlob lill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA) tana-lizza, permezz ta' proġetti piloti, kif il-persjonijiet ta' monitoraġġ u ta' rappurtar fuq l-awtoritajiet lokali u reġjonali jistgħu jitnaqqsu bis-saħħa tal-ICT u l-gvern elettroniku mingħajr ma jintlaqat l-impatt tal-legislażzjoni;

22. jappoġġja l-inizjattivi tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Istati Membri biex jisfruttaw l-opportunitajiet, inkluż f'termini ta' tnaqqis tal-ispejjeż tal-monitoraġġ, ta' tekniki għall-osservazzjoni tad-dinja, bhall-Monitoraġġ Globali tal-Ambjent u s-Sigurtà (GMES), biex titjeb l-effikaċja tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni fil-prattika <sup>(16)</sup>. Dan jista' jinkludi l-promozzjoni ta' proġetti pilota mal-awtoritajiet lokali u reġjonali;

23. jenfasizza l-importanza tad-Direttivi SEA u EIA bħala strumenti għall-partecipazzjoni pubblika fil-livell lokali u reġjonali fil-qasam tal-politika ambjentali u jtenni t-talba tiegħu biex fir-revizjoni li jmiss tad-Direttiva EIA jissahhu l-arranġamenti biex il-konsultazzjonijiet pubbliċi dwar l-EIA jibdeu kmieni kemm jista' jkun, pereżempju fl-istadju preliminari tad-definizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni u tal-iskrining, biex b'hekk ukoll l-istadji suċċessivi u l-adozzjoni tad-deċiżjonijiet mill-awtoritajiet kompetenti jsiru aktar malajr, u biex jiġu inklużi rekwiżiti minimi dwar kif id-dokumentazzjoni dwar l-EIA tista' tkun disponibbli għall-pubbliku kkonċernat <sup>(17)</sup>;

### Inteju l-informazzjon fil-livell tal-UE

24. jappoġġja l-htieġa ta' **data u mapep ġeoreferenzati** onlajn dwar l-ambjent, li jitqassmu ahjar, b'mod sistematiku u proattiv madwar l-UE kollha, bil-ghan li jinholqu kundizzjonijiet ekwivalenti u jiġu kkomplementati sistemi ta' informazzjoni mtejba fi hdan l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali u reġjonali;

25. jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni Ewropea li testendi l-approċċ użat fid-Direttiva dwar l-ilma għall-ghawm għal-ligijiet rilevanti kollha tal-UE dwar l-ambjent, filwaqt li tibni wkoll fuq eżerċizzji pilota li qed jithejjew bhalissa mill-EEA dwar il-kwalità tal-arja u l-iskart;

26. jirrikonoxxi r-rwol tal-EEA fl-iproċessar tad-data tal-monitoraġġ li ressu l-Istati Membri lill-Kummissjoni, u jappoġġja wkoll ir-rwol dejjem akbar tagħha fl-appoġġ tal-analizi mill-Kummissjoni Ewropea tar-rapporti ta' implimentazzjoni tal-Istati Membri; jitlob għal rwol akbar ta' koordinazzjoni tal-EEA fl-iżgurar tal-konsistenza u l-kompatibbiltà fil-ġbir u t-tqabbil tad-data differenti fil-livell tal-UE, kif isir permezz ta' diversi għodod, pereżempju INSPIRE, SEIS, GMES, GEOSS u EyeonEarth;

27. jistenna li l-Kummissjoni Ewropea timxi 'l quddiem bis-SEIS (Sistema Komuni ta' Informazzjoni Ambjentali) u li tipp-reżenta l-Pjan ta' Implimentazzjoni tas-SEIS dalwaqt fl-2012, tispjega s-sitwazzjoni attwali u tistabbilixxi kif jista' jsir titjeb;

28. jitlob lill-Kummissjoni Ewropea biex tippubblika l-istudji dwar il-verifika tal-konformità li tikkummissjona b'mod regolari dwar l-implimentazzjoni tal-legislażzjoni tal-UE dwar l-ambjent mis-27 Stat Membru bil-ghan li tippermetti diskussjonijiet demokratiċi dwar il-qagħda tal-liġi dwar l-ambjent;

### D. Inteju r-rispons

#### Inteju l-ispezzjonijiet u s-sorveljanza

29. itenni t-talba tiegħu lill-Kummissjoni Ewropea biex tressaq qafas ġenerali tal-UE dwar l-ispezzjonijiet u s-sorveljanza ambjentali <sup>(18)</sup>. Qafas bħal dan għandu jippermetti lill-Istati Membri japplikaw il-linji gwida b'mod flessibbli filwaqt li jiksbu livell għoli ta' konsistenza fl-applikazzjoni;

30. mil-lat ta' regolamentazzjoni ahjar, il-qafas Ewropew għall-ispezzjonijiet għandu jsir il-qafas ċentrali tal-legislażzjoni ambjentali tal-UE. Id-dispożizzjonijiet speċjali fid-direttivi settorjali tal-UE għall-ambjent għandhom jiġu evitati kemm jista' jkun. F'każ li dawn id-dispożizzjonijiet speċjali fid-direttivi settorjali jkun indispensabbli, għandhom ikunu konformi mal-qafas;

31. jemmen li qafas għall-UE kollha għall-ispezzjonijiet nazzjonali jista' jnaqqas il-kompetizzjoni mhux ġusta bejn ir-regjuni u l-municipalitajiet tal-UE minhabba sistemi differenti ta' spezzjonar jew in-nuqqas tagħhom, jiżgura kundizzjonijiet ekwivalenti għall-azzjoni legali u jtejjeb il-kooperazzjoni transkonfinali u l-konsistenza madwar l-UE. Il-forma u l-kontenut tal-ispezzjonijiet għandhom jiġu regolati mill-pajjiż u żviluppati fil-livell lokali u reġjonali, iżda fuq il-bażi tal-prinċipji ġenerali stabbiliti mill-qafas tal-UE, inkluż approċċ armonizzat u bbażat fuq ir-riskju <sup>(19)</sup> u l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, bil-kooperazzjoni tal-aġenziji nazzjonali għall-protezzjoni tal-ambjent, tista' taqdi rwol importanti fl-identifikar u l-promozzjoni tagħhom;

<sup>(16)</sup> Ara wkoll CdR 163/2011 fin.

<sup>(17)</sup> CdR 38/2010 fin.

<sup>(18)</sup> CdR 164/2010 fin.

<sup>(19)</sup> CdR 164/2010 fin.



32. jemma li l-Kummissjoni Ewropea ghandu jkollha l-possibbiltà li tinvestiga kazijiet fejn ikun hemm suspett li l-ligi tal-UE dwar l-ambjent ma tkunx giet irrispettata. Bhalissa jeżistu possibbiltajiet ta' investigazzjoni bhal dawn fl-oqsma tal-unjoni doganali, l-agrikoltura, is-sajd, il-politika reġjonali, il-kompetizzjoni, il-politika veterinarja u dik finanzjarja<sup>(20)</sup>. Il-possibbiltajiet ta' investigazzjoni simili mill-Kummissjoni Ewropea jstgħu jkunu f'kunflitt fl-Istati Membri. Dawn l-investigazzjonijiet għalhekk għandhom iqisu r-regoli applikabbli għall-monitoraġġ tal-intergovernanza fis-sehh fl-Istat Membru partikolari. Barra minn hekk, l-investigazzjonijiet mill-Kummissjoni Ewropea għandhom isiru kemm jista' jkun skont il-procedura ta' ksur normali tal-UE;

33. iqis li huwa essenzjali li, bhala azzjoni komplementari, il-Kummissjoni Ewropea tressaq rapport dwar modi possibbli biex jissahhah in-Netwerk tal-UE għall-Implimentazzjoni u l-Infurzar tal-Ligi Ambjentali (IMPEL), inkluż b'mod partikolari l-iżgurar ta' appoġġ finanzjarju adegwat fit-tul għall-IMPEL, iż-żieda fl-użu sistematiċu tal-IMPEL għal spezzjonijiet ta' revizjoni bejn il-pari, u l-hidma tiegħu fir-rigward tal-identifikazzjoni u l-qsim tal-prattika tajba, kif ukoll li din il-hidma tiġi estiża għal-livelli lokali u reġjonali<sup>(21)</sup>;

### **Ġestjoni ahjar tal-ilmenti u l-medjazzjoni fil-livell nazzjonali**

34. jesprimi t-thassib tiegħu dwar id-defiċits u n-nuqqas ta' rimedji f'hafna sistemi ta' ġestjoni tal-ilmenti li jwasslu biex iċ-ċittadini jindirizzaw lill-Kummissjoni Ewropea, lill-Kumitat għall-Petizzjonijiet tal-Parlament Ewropew jew lill-Ombudsman tal-UE, li huma mgħobbija wisq bl-ilmenti;

35. jappoġġja l-proposti għal kriterji generali għall-ġestjoni nazzjonali tal-ilmenti, inkluż għar-riżoluzzjoni tat-tilwim bhall-medjazzjoni, abbażi ta' dispożizzjoni speċifika reċenti dwar mekkaniżmi nazzjonali għar-riżoluzzjoni tal-ilmenti u t-tilwim fil-leġislazzjoni tal-konsumatur<sup>(22)</sup>. Il-kriterji jstgħu jinkludu pereżempju salvagwardji generali dwar il-kunfidenzjalità u l-puntwalità, dwar il-bżonn li tiġi provduta informazzjoni onlajn għaċ-ċittadini dwar kif giet solvuta problema u biex iċ-ċittadini u l-NGOs ikollhom istituzzjonijiet lokali indipendenti fejn iressqu l-ilmenti, filwaqt li jitqiesu l-obbligi tal-aċċess għall-gustizzja li jirriżultaw mill-Konvenzjoni ta' Aarhus minghajr ma jintlaqat id-dritt generali li jitressaq ilment quddiem l-istituzzjonijiet tal-UE;

### **Intejbu l-aċċess għall-gustizzja**

36. jinnota li għalkemm il-proposta tal-2003 għal Direttiva dwar l-aċċess għall-gustizzja fir-rigward ta' kwistjonijiet ambjen-

tali ghadha ma gietx adottata bhala strument legali, il-Qorti tal-Gustizzja tal-UE kkonfermat li l-qrati nazzjonali għandhom jinterpretaw l-aċċess għar-regoli tal-gustizzja b'mod li jkun konformi mal-Konvenzjoni ta' Aarhus<sup>(23)</sup>. Minhabba ġurisprudenza li tippredvi aċċess akbar għall-qrati għaċ-ċittadini u l-NGOs, il-qrati nazzjonali, l-awtoritajiet lokali u reġjonali u dawk li għandhom interessi ekonomiċi u ambjentali issa qed jiffaċċjaw incertezza dwar kif jindirizzaw din l-isfida;

37. għaldaqstant itenni li hemm bżonn li titnieda mill-ġdid id-Direttiva dwar l-aċċess għall-gustizzja, li bhalissa tinsab imwaqqfa<sup>(24)</sup>. B'hekk jstgħu jiġu eliminati d-differenzi eżistenti f'hafna Stati Membri peress li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 9(3) u (4) tal-Konvenzjoni ta' Aarhus. Iwassel ukoll għal titjib fir-rwol tal-pubbliku bhala xprun ta' infurzar ahjar tal-ligi dwar l-ambjent fil-livelli kollha. Din il-Komunikazzjoni ma tesprimix b'mod espliċitu l-mod kif il-Kummissjoni Ewropea behsiebha ssolvi din il-kwistjoni;

### **Intejbu r-riżultati ambjentali permezz tal-bini tal-kapaċità u l-implimentazzjoni tal-ftehimiet li jimpenjaw l-Istati Membri**

38. jilqa' l-appoġġ li l-Kummissjoni Ewropea tagħti fil-Komunikazzjoni tagħha lill-proposta tal-KtR li jiġi koorganizzat forum regolari biex jiġu diskussi l-problemi u s-soluzzjonijiet lokali u reġjonali fl-applikazzjoni tal-ligi tal-UE dwar l-ambjent<sup>(25)</sup>. Forum bhal dan jista' jwassal għal djalogu kontinwu u l-iskambju ta' esperjenza bejn dawk li jahdmu fil-qasam tal-ambjent fi hdan l-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-assoċjazzjonijiet tagħhom u fi hdan il-pjattaformi u n-netwerks konsultattivi tal-KtR, flimkien mal-Kummissjoni Ewropea;

39. jilqa' l-fatt li l-istrument il-ġdid ta' "Ftehimiet ta' implimentazzjoni ta' shubija" tal-Kummissjoni Ewropea jirrifletti b'mod wiesa' talba preċedenti tal-KtR<sup>(26)</sup> lill-UE biex testendi l-hidma pilota li diġà kienet saret mill-Kummissjoni Ewropea fl-2002 dwar ftehimiet u kuntratti tripartitiċi<sup>(27)</sup>. Il-KtR jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tippredvi aktar informazzjoni u gwida dwar kif behsieba tfassal u timplimenta l-istrument;

40. jemma li l-ftehimiet ta' implimentazzjoni ta' shubija m'għandhomx jiġu mifthiema biss bejn il-Kummissjoni Ewropea u l-Istat Membru, iżda għandhom jinvolvu wkoll awtorità lokali u reġjonali, jew aktar, bil-għan li tiġi riflessa b'mod adegwat il-governanza f'diversi livelli, u b'hekk isiru ftehim ta' implimentazzjoni tripartit;

<sup>(20)</sup> Ara wkoll ClientEarth 2012: The 7<sup>th</sup> Environment Action Programme and Enforcement.

<sup>(21)</sup> Ara wkoll CdR 164/2010 fin, IMPEL 2012 Response to the 7EAP consultation (Ir-Rispons tal-IMPEL 2012 għall-konsultazzjoni dwar is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali) (mhux disponibbli bil-Malti), ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament tal-20 ta' April 2012 (2011/2194(INI)), il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar "Intejbu l-Istrumenti tal-Politika Ambjentali", 20 ta' Diċembru 2010.

<sup>(22)</sup> Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku u li temenda d-Direttiva 2003/54/KE; ĠU L 211, 14.8.2009.

<sup>(23)</sup> Il-Kawża C-240/09.

<sup>(24)</sup> CdR 164/2010 fin.

<sup>(25)</sup> COM(2012) 95 final, p. 10. Ittra tal-Kummissarju Potocnik tal-5 ta' Lulju 2012.

<sup>(26)</sup> CdR 164/2010 fin.

<sup>(27)</sup> CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 finali.

41. jemma li l-ftehimiet ta' implimentazzjoni tripartitiċi jistgħu jikkontribwixxu għall-ksib tal-implimentazzjoni ta' ċerti politiki ambjentali tal-UE meta l-istrumenti tradizzjonali ma jkunux biżżejjed biex isolvu problemi ambjentali u ta' nuqqas ta' konformità emergenti jew kontinwi. Il-ftehimiet għandhom iwasslu għal impenn ċar min-naħa tal-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali u reġjonali biex jistabbilixxu l-miżuri meħtieġa, kif ukoll min-naħa tal-UE biex tipprovdni appoġġ. Dawn l-impenni għandhom jiġu formalizzati b'objettivi u skedi ta' żmien li jistgħu jinkisbu u li huma disponibbli pubblikament sabiex ikunu soġġetti għal skrutinju;

#### **Intejbu r-risultati ambjentali permezz tal-metodi innovattivi tal-governanza f'diversi livelli**

42. jiddispjaċih li l-Komunikazzjoni ma tirriflettix il-propositi tal-KtR li, b'mod kongunt, jiġu kkunsidrati modi speċifiċi dwar kif jista' jiġi estiż il-Patt tas-Sindki biex ikopri oqsma ewlenin tal-Pjan Direzzjonali għal Ewropa b'Użu Effiċjenti tar-Riżorsi, bħall-bijodiversità u l-użu tal-art, il-ġestjoni tal-iskart u tal-ilma u t-tniġġis<sup>(28)</sup>. Il-KtR jemma li dan jista' jiffaċilita l-implimentazzjoni tal-politika tal-UE dwar l-ambjent b'metodu innovattiv ta' governanza f'diversi livelli, li jippromovi l-impenn proattiv tal-awtoritajiet lokali u reġjonali għall-implimentazzjoni minflok jibbaża fuq l-infurzar sempliċi tal-liġi tal-UE;

43. jiddispjaċih li l-Komunikazzjoni ma tirreferix għall-Premju tal-Belt Kapitali Ekoloġika tal-Ewropa mogħti mill-Kummissjoni Ewropea, premju li l-KtR jappoġġja bis-shih bħala mezz importanti biex jiġu enfasizzati l-bliet li jagħtu eżempju u li huma innovaturi fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE dwar l-ambjent, u li jaqsmu l-esperjenzi tagħhom ma' bliet oħra. Għal dan il-ghan, il-KtR itenni r-rakkomandazzjonijiet li għamel fl-2010 dwar l-iżvilupp ulterjuri tal-Premju<sup>(29)</sup>;

44. jenfasizza li l-problemi ambjentali u tat-tibdil fil-klima ma jistgħux jiġu solvuti minn livell amministrattiv wiehed, u lanqas il-politika tal-UE ma tista' tiġi implimentata minn livell wiehed ta' governanza. Hemm b'żonn approċċ f'diversi livelli fejn kull livell ta' gvern (Ewropew, nazzjonali, reġjonali u lokali) għandu jassumi r-responsabbiltà tiegħu u jadotta l-miżuri li

jistgħu u għandhom jiġu adottati fil-livell tiegħu. Il-Kumitat jappoġġja approċċ f'diversi livelli u jirrakkomanda li jitwaqqfu gruppi b'membri minn diversi livelli amministrattivi fl-Istati Membri fejn esperti minn diversi livelli ta' governanza jahdmu flimkien biex ifasslu pjani ta' implimentazzjoni nazzjonali<sup>(30)</sup>.

#### **E. Is-sussidjarjetà, il-proporzjonalità u regolamentazzjoni aħjar**

45. ifakkar li l-politika ambjentali hija qasam fejn il-kompetenzi huma kondiviżi bejn l-UE u l-Istati Membri, u b'hekk japplika l-prinċipju tas-sussidjarjetà;

46. jinnota li l-Kummissjoni Ewropea ma tagħmel l-ebda valutazzjoni tal-għażliet differenti spjegati f'termini tal-kompatibilità tagħhom mal-prinċipju tas-sussidjarjetà; iqis li l-għażliet preżentati fil-Komunikazzjoni huma miftuha għad-diskussjoni u r-riflessjoni f'dan l-istadju, u għalhekk għandhom mhux żviluppati biżżejjed biex il-KtR jiffirma opinjoni definittiva u hafna jiddependi minn jekk (u kif) il-Kummissjoni Ewropea tiddeċidix li tkompli b'xi whud minnhom;

47. b'din ir-riżerva, jiehu nota tal-kontributi tan-Netwerk għall-Monitoraġġ tas-Sussidjarjetà, li generalment jindikaw li l-għażliet fil-Komunikazzjoni, meta jkunu formulati bis-shih, mhux suppost jirrappreżentaw ksur sinifikanti tas-sussidjarjetà<sup>(31)</sup>.

48. madankollu jinnota li għalkemm in-Netwerk għall-Monitoraġġ tas-Sussidjarjetà jappoġġja l-aġġornament tal-qafas eżistenti għall-ispezzjonijiet, jista' jagħti l-każ li n-Netwerk jopponi li dan l-aġġornament ikun vinkolanti u li jinholoq korp ta' spezzjoni tal-UE. Bl-istess mod, filwaqt li l-kriterji għall-ġestjoni tal-ilmenti huma appoġġjati mill-Istati Membri, xi membri tan-Netwerk għall-Monitoraġġ tas-Sussidjarjetà jippreferu li dawn ma jkunux rakkomandazzjonijiet vinkolanti. Jidher li hija idea aċċettata li l-UE tiddefinixxi l-kundizzjonijiet għal aċċess effiċjenti u effettiv għall-qrati nazzjonali fir-rigward tal-liġi tal-UE dwar l-ambjent.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

Il-President  
tal-Kumitat tar-Reġjuni  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

<sup>(28)</sup> CdR 140/2011 fin, CdR 164/2010 fin, COM(2011) 571 final.

<sup>(29)</sup> CdR 164/2010 fin.

<sup>(30)</sup> It-twaqqif ta' dawn il-gruppi ġie rakkomandat f'CdR 164/2010 fin.

<sup>(31)</sup> Ir-risultati huma disponibbli hawnhekk: <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>



**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “L-implimentazzjoni tal-Istrateġija Tematika dwar il-Ħamrija”**

(2013/C 17/08)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- jemmen li t-tip ta' ħamrija, il-ġestjoni tal-art u l-klima jvarjaw bil-kbir bejn reġjun u ieħor tal-Ewropa u dan ifisser li jinħtieġu strateġiji speċifiċi ta' harsien u ta' gwida b'rabta mal-ġestjoni sabiex jiżguraw li l-ħamrija tithares b'mod proporzjonat abbażi tal-prijoritajiet reġjonali, iżda fil-kuntest ta' qafas globali li jiżgura wkoll it-twertiq tal-politiki tal-UE;
- jinnota li jeħtieġ li jiġu indirizzati b'mod urgenti r-riskji u t-theddiediet għall-ħamrija, b'mod partikolari fir-rigward tat-tibdil fil-klima;
- jenfasizza li t-tibdil fil-klima jista' jkollu firxa ta' impatti fuq il-ħamrija, prinċipalment minħabba t-tibdil tal-umdità tal-ħamrija, it-temperatura tal-ħamrija kif ukoll it-tendenzi ta' meta tinzel ix-xita, li jistgħu jirriżultaw fid-degradazzjoni tal-ħamrija, inklużi t-telf tal-materja organika u ż-żieda fl-erożjoni, it-tirsis u l-iskol;
- jenfasizza li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jistgħu jaqdu rwol importanti fil-monitoraġġ tad-degradazzjoni tal-ħamrija u jistgħu jagħtu kontribut biex isir inventarju tas-siti kontaminati;
- jemmen li l-politika tal-ħamrija għandha ssib bilanċ ġust bejn l-azzjoni fil-livell Ewropew u l-prinċipji tas-sussidjarjetà u t-tfassil aħjar tal-liġijiet bil-ghan li jiġu evitati l-piżijiet amministrattivi addizzjonali mhux meħtieġa u l-ispejjeż sproporzjonati. Għaldaqstant, ir-regolamenti tal-UE dwar il-ħamrija għandhom jitfasslu b'tali mod li jintervjenu biss meta jkun hemm b'żonn ta' azzjoni;
- jemmen li l-lakuni fil-miżuri għall-harsien tal-ħamrija l-aħjar jiġu indirizzati b'mod komuni fl-UE kollha permezz ta' qafas ġenerali u prinċipji komuni li l-pajjiżi kollha jridu jzommu magħhom. Għalhekk, Direttiva Qafas dwar il-ħamrija ser tiġi appoġġjata, iżda huwa essenzjali li l-politika ma tkunx preskrittiva mingħajr b'żonn pereżempju, b'dispożizzjonijiet u livelli limiti kwantitattivi.

<b>Relatur</b>	Is-Sur McCHORD (UK/PSE), Membru tal-Kunsill ta' Stirling
<b>Dokument ta' referenza</b>	Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni – L-implimentazzjoni tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija u attivitajiet kontinwi  COM(2012) 46 final

## I. RAKKOMANDEZZJONIJET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### A. *Kummenti ġenerali*

1. Ir-rapport tal-Kummissjoni jagħti harsa ġenerali lejn l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Tematika għall-Harsien tal-Hamrija sa mill-adozzjoni tagħha f'Settembru 2006, u jikkunsidra wkoll it-tendenzi attwali ta' degradazzjoni tal-hamrija kif ukoll l-isfidi biex jiġi żgurat il-harsien fil-futur.

2. L-Istrateġija identifikat erba' pilastru prinċipali għall-implimentazzjoni: is-sensibilizzazzjoni, ir-riċerka, l-integrazzjoni u l-leġislazzjoni. Parti integrali mill-Istrateġija kienet il-proposta għal Direttiva Qafas dwar il-Hamrija (COM(2006) 232 final), li kienet strutturata fuq tliet temi: miżuri preventivi, identifikazzjoni tal-problema u miżuri operattivi.

3. Il-KtR diġà ppubblika l-opinjoni jiet li ġejjin dwar il-harsien tal-hamrija:

— Ewropa li tuża r-rizorsi b'effiċjenza – Inizjattiva ewlenija taht l-Istrateġija Ewropa 2020 (Michel Lebrun, CdR 140/2011 fin);

— Ir-rwol tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fil-politika ambjentali tal-gejjieni (Paula Baker, CdR 164/2010 fin);

— Strateġija tematika għall-harsien tal-hamrija (Cor Lamers, CdR 321/2006 fin [mhux disponibbli bil-Malti]);

— Lejn strateġija tematika għall-harsien tal-hamrija (Corrie McChord, CdR 190/2002 fin [mhux disponibbli bil-Malti])

4. Il-hamrija hija parti integrali mis-sistemi ambjentali, soċjali u ekonomiċi tagħna u hija l-bażi tal-produzzjoni tal-ikel, il-kontroll tal-kwalità u l-kwantità tal-flussi tal-ilma, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, u l-bijodiversità, fost servizzi ambjentali oħra. Li jiġi żgurat li l-hamrija tinsab fi stat tajjeb sabiex tkun tista' taqdi l-funzjonijiet essenzjali tagħha huwa importanti ħafna għas-sostenibbiltà tal-ambjent u tal-ekonomija tal-Ewropa.

5. Rapport importanti maħruġ mill-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA) u ċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) tal-Kummissjoni Ewropea fl-2012 dwar l-istat tal-hamrija fl-Ewropa<sup>(1)</sup> enfasizza l-importanza ta' għaxar theddidiet prinċipali għall-hamrija fl-Ewropa: it-tnaqqis tal-materja organika, l-erożjoni, it-tirsis, l-issigilliar, is-salinizzazzjoni, l-aċidifikazzjoni, il-bijodiversità, id-deżertifikazzjoni (ghan-Nofsinhar tal-Ewropa), l-uqigh tal-art u l-kontaminazzjoni tal-hamrija. Ġew diskussi wkoll il-karbonju fil-hamrija u l-klima dinjija, l-erożjoni, iż-żamma tal-ilma, l-aċidifikazzjoni u l-bijokarburanti. Ir-rapport juri li l-politiki u l-leġislazzjoni li jeżistu fil-livell tal-UE, nazzjonali jew reġjonali mhumiex biżżejjed sabiex iħarsu bis-shih il-hamrija.

6. It-tip ta' hamrija minerali u organika, il-ġestjoni tal-art u l-klima jvarjaw bil-kbir bejn reġjun u iehor tal-Ewropa u dan ifisser li jinhtiegu strateġiji speċifiċi ta' harsien u ta' gwida b'rabta mal-ġestjoni sabiex jiżguraw li l-hamrija tithares b'mod proporzjonat abbażi tal-prijoritajiet reġjonali, iżda fil-kuntest ta' qafas globali li jiżgura wkoll it-twertiq tal-politiki tal-UE.

7. L-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom jaqdu rwol kruċjali fil-harsien tal-hamrija Ewropea. Dan jinkludi r-responsabbiltà li jassiguraw li l-leġislazzjoni dwar l-ippjanar tal-użu tal-art, fejn teżisti, tilhaq l-ghan li tiproteġi l-hamrija, u tiġi implimentata b'mod adegwat, fil-kapaċità tagħhom ta' korpi responsabbli għall-ippjanar tal-użu tal-art u bhala korpi li jagħtu l-permessi għall-bini u għall-użu tal-art. Dawn l-awtoritajiet jista' jkollhom is-setgħa biex jimpedixxu t-tifrix urban (urban sprawl) u l-issigilliar tal-hamrija, biex jincentivaw ir-riabilitazzjoni ta' siti urbani residenzjali u industrijali degradati jew abbandunati u biex iħarsu u jippromovu l-artijiet naturali.

8. Il-KtR jappoġġja li f'kull dispożizzjoni Ewropea futura dwar il-hamrija jiġu adottati approċċi bi flessibilità adegwata biex jitqiesu d-differenzi fiċ-ċirkustanzi nazzjonali u reġjonali. Qafas komuni dwar il-hamrija fl-UE kollha ser jikkontribwixxi sabiex jiġi żgurat li daww responsabbli għall-ġestjoni tal-art (f'sens wiesa'), fl-Istati Membri differenti, ikollhom obbligi simili b'rabta mal-harsien tal-hamrija u b'hekk jitnaqqas il-potenzjal tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq intern.

<sup>(1)</sup> [http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc\\_reference\\_report\\_2012\\_02\\_soil.pdf](http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf)

## B. Sfidi attwali u imminenti

9. Ir-rapport tal-Kummissjoni (Taqsim 4) jevalwa l-isfidi attwali u imminenti. Il-KtR jaqbel mal-analiżi tal-Kummissjoni li fl-aħħar għaxar snin id-degradazzjoni tal-hamrija żdiedet sew fl-UE u sew fil-bqija tad-dinja, u li din it-tendenza x'aktarx ser tissokta jekk ma jiġux indirizzati b'mod effettiv l-użu u l-ġestjoni tal-art, il-materja organika u l-karbonju, u l-użu effiċjenti tar-riżorsi.

10. Jidher ċar li t-tkabbir imbassar fil-popolazzjoni dinjija, iż-żieda fil-konsum ta' prodotti tal-laħam u tal-halib u ż-żieda fl-użu tal-bijomassa għall-enerġija, flimkien mal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattment għalih, ir-riskji ta' deżertifikazzjoni u l-użu tal-art, ser iwasslu lkoll għal żieda fil-kompetizzjoni għar-riżorsi tal-art u tal-ilma u ser iżidu r-riskji ta' degradazzjoni.

11. Jehtieg li jiġu indirizzati b'mod urġenti r-riskji u t-tħeddidiet għall-hamrija, b'mod partikolari fir-rigward tat-tibdil fil-klima. L-agrikoltura għandha impatt partikolarment qawwi fuq l-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju (CO<sub>2</sub>) u tal-ossidu nitruż (N<sub>2</sub>O) mill-hamrija. Il-hamrija tal-UE fiha aktar minn 70 biljun tunnellata karbonju organiku, u dan huwa ekwivalenti għal kważi 50 darba iktar mill-emissjonijiet tagħna ta' gassijiet b'effett ta' serra fis-sena. It-telf tal-materja organika mill-hamrija u, għalhekk, iż-żieda fl-emissjonijiet tas-CO<sub>2</sub> huma kwistjoni serja hafna minhabba li jikkontribwixxu għat-tibdil fil-klima. Teżisti evidenza<sup>(2)</sup> li tissuggerixxi li l-materja organika qed tonqos fir-Renju Unit, Franza, il-Belġju u l-Awstrija. Minbarra l-impatt negattiv fuq il-kwalità tal-hamrija, it-telf tal-materja organika tal-hamrija jista' jirriżulta f'emissjonijiet tal-karbonju fl-atmosfera u b'hekk ikollu impatt negattiv fuq il-miri tal-UE biex jintaqqsu l-emissjonijiet tad-diossidu tal-karbonju.

12. It-tibdil fil-klima jista' jkollu firxa ta' impatti fuq il-hamrija, prinċipalment minhabba t-tibdil tal-umdità tal-hamrija, it-temperatura tal-hamrija kif ukoll it-tendenzi ta' meta tinżel ix-xita, li jistgħu jirriżultaw fid-degradazzjoni tal-hamrija, inklużi t-telf tal-materja organika u ż-żieda fl-erożjoni, it-tirsis u l-iskol. Bħalissa l-politiki tal-ġestjoni tal-art mhux fil-pajjiżi kollha tal-Ewropa jħarsu l-karbonju fil-hamrija.

13. Qed isiru appelli biex tittiehed azzjoni urġenti għar-restawr tat-torbieri li tkun saritilhom il-hsara, bil-għan li jieqaf it-telf tal-karbonju u li jerġgħu jibdew jingħataw id-diversi servizzi tal-ekosistema ta' torbiera f'saħħitha. Filwaqt li t-torbieri jirrapprezentaw biss 2 % tal-art kultivata fl-UE, huma responsabbli għal aktar minn 50 % tal-emissjonijiet tas-CO<sub>2</sub> ta' dan isettur. Fl-aħħar snin żdied it-tħassib dwar l-impatt tal-użu tat-

torbieri biex jipprovdu l-pit kummerċjali għal finijiet ortikulturali.

14. Iż-żamma tal-istokkijiet tal-karbonju (u t-tnaqqis kemm jista' jkun tal-emissjonijiet tal-ossidu nitruż) ser jagħtu kontribut importanti għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra u għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima. Il-proġett tal-Kummissjoni<sup>(3)</sup> msejjaħ "Agrikoltura Sostenibbli u Konservazzjoni tal-Hamrija" (SoCo) ippreżenta sett utli ta' studji tal-kazijiet (case studies) u rakkomandazzjonijiet.

15. L-użu effiċjenti tar-riżorsi huwa kruċjali. L-agrikoltura tiddependi hafna minn hamrija fertili u b'mod partikolari mid-disponibbiltà tan-nutrijenti. Il-maġġoranza tal-fertilizzanti fosforiċi użati fl-UE huma importati. Kull sena l-UE tipproduċi wkoll ammonti kbar ta' demel, bijoskarta u hama tad-dranaġġ. Mod kif tiġi indirizzati s-sigurtà tal-provvista tan-nutrijenti, jitjiebu l-kundizzjonijiet tal-hamrija u jiġi limitat it-tniġġis minn sustanzi potenzjalment tossiċi huwa li jkun żgurati għbir, trattament u użu adegwati ta' dawn il-materjali. Il-KtR jirrakkomanda li d-Direttiva dwar il-Hama tiġi riveduta sabiex tikkontrolla l-użu ta' materjali organiċi ohra fuq l-art, liema użu bħalissa mhux kontrollat minn din id-Direttiva.

16. It-tendenzi attwali tat-tehid tal-artijiet (l-issigillar tal-hamrija) xejn mhuma sostenibbli fl-UE u din hija wahda mill-kawżi ewlenin tad-degradazzjoni tal-hamrija fl-UE. L-issigillar tal-hamrija sikwit jaffettwa l-art agrikola fertili, joħloq riskju għall-bijodiversità, iżid ir-riskju tal-ġhargħar u l-iskarsezza tal-ilma, u jikkontribwixxi għat-tishin globali. F'April 2012, il-Kummissjoni ppubblikat linji gwida<sup>(4)</sup> dwar l-aħjar prattiki biex jiġi limitat, imtaffi jew ikkumpensat l-issigillar tal-hamrija. Il-KtR jirrakkomanda bil-qawwi l-użu ta' dawn il-linji gwida.

17. Id-depożizzjoni atmosferika tas-sustanzi acidifikanti fil-hamrija jista' jkollha effetti negattivi minhabba l-acidifikazzjoni u n-nitrifikazzjoni. L-ossidi tan-nitroġenu u l-ammonja issa ġew identifikati bħala l-aġenti acidifikanti prinċipali, filwaqt li b'mod ġenerali l-emissjonijiet tad-diossidu tal-kubrit naqsu fl-aħħar snin permezz tar-regolazzjoni. Ser ikun essenzjali li jiġi żgurati li l-emissjonijiet tal-elementi acidifikanti fl-Ewropa jkomplu jonqsu, sabiex jonqsu ż-żoni tal-art li jkun fihom aktar mill-ammont kritiku ta' acidità.

## C. L-attivatajiet kontinwi tal-Kummissjoni Ewropea

18. Ir-rapport tal-Kummissjoni (Taqsim 5) jidentifika hames attivatajiet kontinwi u l-KtR jixtieq jagħmel il-kummenti li ġejjin fuq kull wahda minnhom.

<sup>(2)</sup> Aġenzija Ewropea għall-Ambjent/Ċentru Kongunt tar-Ricerka (JRC) tal-Kummissjoni Ewropea, 2012: State of Soil in Europe, [http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc\\_reference\\_report\\_2012\\_02\\_soil.pdf](http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf)

<sup>(3)</sup> Ara <http://eusoiils.jrc.ec.europa.eu/projects/SOCO/>

<sup>(4)</sup> Report on best practices for limiting soil sealing and mitigating its effects (April 2011).

## Sensibilizzazzjoni

19. Is-sensibilizzazzjoni fir-rigward tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija u tal-bżonn li tithares il-hamrija fl-UE hija ta' importanza konsiderevoli. Dawk responsabbli għall-ġestjoni tal-art għandhom ikunu konxji bis-shih mill-prattiki tal-ġestjoni sostenibbli tal-hamrija li jżommu s-servizzi tal-ekosistema pprovduti mill-hamrija. Għaldaqstant, il-KtR ifahhar hafna lill-Kummissjoni għall-hidma li ilha twettaq mill-2006 b'rabta mas-sensibilizzazzjoni dwar il-hamrija. Dan jinkludi l-pubblikazzjoni min-naħa tal-Kummissjoni tal-Atlas tal-Hamrija tal-Ewropa<sup>(5)</sup> u l-Atlas Ewropew tal-Bijodiversità tal-Hamrija<sup>(6)</sup>, kif ukoll il-konferenzi kbar dwar il-hamrija. Il-KtR ifahhar ukoll il-hidma tal-Kummissjoni biex twaqqaf grupp ta' hidma dwar is-Sensibilizzazzjoni u l-Edukazzjoni fil-kuntest tan-Netwerk Ewropew tal-Bureau għall-Hamrija.

20. Is-sensibilizzazzjoni fost dawk responsabbli għall-ġestjoni tal-art u partijiet interessati oħrajn, kif ukoll l-edukazzjoni u s-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku dwar l-importanza tal-hamrija ser jaqdu rwol prinċipali fil-promozzjoni tal-użu sostenibbli tal-hamrija. Madankollu, waħedha s-sensibilizzazzjoni mhux ser tikseb il-livell meħtieġ ta' harsien tal-hamrija, u għalhekk hemm bżonn ta' sensiela ta' miżuri fejn l-inċentivi edukattivi u ekonomiċi jkunu importanti daqs il-miżuri regolatorji. L-użu tas-sensibilizzazzjoni biex titjieb l-implimentazzjoni tal-prattiki tal-ġestjoni sostenibbli tal-hamrija ser jibqa' jaqdi rwol importanti biex titnaqqas kemm jista' jkun id-degradazzjoni tal-hamrija. Għalhekk, il-KtR jinkoraggixxi lill-awtoritajiet lokali u reġjonali biex iservu bhala ambaxxaturi f'dan il-qasam, u wiehed mill-eżempji li jistgħu jsewgu huwa l-European Land and Soil Alliance (ELSA e.V.).

## Ricerka

21. Ir-riċerka hija kruċjali biex tiżgura li l-prijoritajiet tal-harsien tal-hamrija jiġu mifhuma ahjar u li l-iżvilupp tal-politika jkompli jkun ibbażat fuq xjenza soda. Għalhekk, il-KtR jilqa' bi pjaċir il-hidma li l-Kummissjoni ilha twettaq mill-2006 permezz tal-finanzjament ta' madwar 25 proġett ta' riċerka<sup>(7)</sup>, bħal ENVASSO, RAMSOIL u SOILSERVICE, sabiex tindirizza l-kwistjonijiet tal-hamrija. Ser ikun importanti li jiġi żgurat li l-gharfien miksub minn dawn il-proġetti ta' riċerka jkompli jitwassal b'mod adegwat lill-utenti ahharin ta' din ir-riċerka, li jinkludu fl-ahhar mill-ahhar lil dawk responsabbli għall-ġestjoni tal-art. Id-disponibbiltà ta' aktar riċerka dwar il-hamrija u ta' aktar data dwar il-monitoraġġ tal-hamrija hija neċessarja sabiex jimtela l-vojt attwali fl-gharfien, iżda dan għandu dejjem isir bi spejjeż adegwati u fil-qafas ta' skambju reċiproku bejn il-partijiet interessati kollha. L-identifikazzjoni tal-metodoloġiji ta' valutazzjoni, il-miżuri ta' mitigazzjoni u r-rekwiżiti minimi għall-armonizzazzjoni tal-attivitajiet ta' monitoraġġ tal-hamrija huma ta' importanza kruċjali.

22. Il-KtR jinnota li l-Kummissjoni ser tkompli tiffinanzja r-riċerka, partikolarment dwar l-uqigh tal-art, l-issigillar tal-hamrija, il-funzjonijiet tal-hamrija, iċ-ċikli tal-karbonju u tan-nitroġenu fil-hamrija (b'enfasi fuq ir-restawr tat-torbieri), il-ferti-

lità tal-hamrija u r-riċiklaġġ tan-nutrijenti fl-agrikoltura. Il-KtR jappoġġja l-bżonn ta' din ir-riċerka, li ser teħtieġ ukoll skambju adegwat tal-gharfien mal-partijiet interessati.

23. Il-Kumitat tar-Reġjuni jappella għal sintesi aġġornata dwar il-livell ta' kontaminazzjoni tal-hamrija fl-UE u x'qed jagħmlu l-Istati Membri biex jindirizzaw din il-problema. Dan l-eżerċizzju għandu jiffoka b'mod partikolari fuq ir-rabta bejn il-kontaminazzjoni tal-hamrija u tal-ilma ta' taht l-art peress li f'hafna pajjiżi l-ilma ta' taht l-art huwa sors ewlieni tal-ilma tax-xorb.

## Monitoraġġ

24. Bhalissa ma jeżistux standards ambjentali għall-harsien tal-proċessi u l-funzjonijiet prinċipali tal-hamrija, u l-Ewropa m'għandhiex skema globali għall-monitoraġġ tal-hamrija. Jeħtieġ li jiġi indirizzat in-nuqqas ta' data sistematika dwar il-hamrija fl-UE, li tiġi mifhuma l-informazzjoni disponibbli, li jiġu identifikati l-lakuni u li jsiru rakkomandazzjonijiet dwar il-monitoraġġ tal-hamrija fil-futur. Il-KtR jaqbel li hemm bżonn jiżjed il-monitoraġġ tal-hamrija, pereżempju biex jiġu appoġġjati l-approċċi reġjonali adegwati għall-harsien tal-hamrija. Jeħtieġ li dawk li jfasslu l-politika u li jieħdu d-deċizjonijiet fil-livell Ewropew, nazzjonali u reġjonali jkollhom aċċess ahjar għad-data u l-informazzjoni rilevanti dwar il-hamrija fuq skali adegwati. Barra minn hekk, fl-Ewropa kollha, il-monitoraġġ fit-tul tal-hamrija fi hdan netwerk ta' siti mhux adegwat sabiex jiġu indirizzati ċerti kwistjonijiet, b'mod partikolari l-interazzjonijiet bejn il-hamrija u t-tibdil fil-klima. Għaldaqstant, il-KtR jilqa' l-fatt li ser jtkomplew l-attivitajiet taċ-Ċentru Ewropew tad-Data dwar il-Hamrija (ESDAC – European Soil Data Centre).

25. Minkejja li l-Istrateġija tinsab fis-sitt sena tagħha, l-UE għad m'għandha l-ebda sistema ta' monitoraġġ sistematiku jew armonizzat tal-hamrija madwar l-Ewropa kollha u l-metodoloġiji tar-riċerka jvarjaw. Jeżistu diskrepanzi kbar fil-forom ta' harsien tal-hamrija u ta' kwalità tal-hamrija fl-UE, u d-Direttiva Qafas dwar il-Hamrija pprovat tindirizza din il-kwistjoni. F'dan il-kuntest, il-KtR jilqa' l-proġetti ta' riċerka bħal LUCAS, li l-għan tiegħu hu li jipprovi d-data liċ-Ċentru Ewropew tad-Data dwar il-Hamrija. Il-KtR jappoġġja l-proposti tal-Kummissjoni li tikkonsolida l-monitoraġġ armonizzat tal-hamrija billi tirrepeti l-investigazzjonijiet tagħha dwar il-hamrija u billi tittestja tekniki godda ta' telerilevament.

26. L-awtoritajiet lokali u reġjonali jistgħu jaqdu rwol importanti fil-monitoraġġ tad-degradazzjoni tal-hamrija u jistgħu jagħtu kontribut biex isir inventarju tas-siti kontaminati. Politika mmirata u effiċjenti għall-harsien tal-hamrija għandha tissejjes fuq l-gharfien ta' fejn jista' jkun hemm id-degradazzjoni.

27. Il-monitoraġġ tal-kwalità tal-hamrija jsir b'hafna modi differenti fl-Istati Membri. Il-Kummissjoni pproponiet l-armonizzazzjoni tal-attivitajiet ta' monitoraġġ bil-għan li tinkiseb stampa aktar ċara tal-istat tal-hamrija Ewropea. Il-JRC diġà għabar

<sup>(5)</sup> Ara [http://eusoiils.jrc.ec.europa.eu/projects/soil\\_atlas/index.html](http://eusoiils.jrc.ec.europa.eu/projects/soil_atlas/index.html)

<sup>(6)</sup> European Atlas of Soil Biodiversity.

<sup>(7)</sup> Proġetti tal-JRC dwar il-hamrija.



ammont konsiderevoli ta' data, iżda jista' jsir aktar bis-sahha ta' rapporti ċari u komparabbli mill-Istati Membri. Il-monitoraġġ armonizzat għandu jiġi implimentat f'sinerġija mad-Deċiżjoni li tikkonċerna l-Mekkaniżmu għall-Monitoraġġ, li qed tiġi riveduta bhalissa.

## Integrazzjoni

28. Il-KtR jilqa' l-involvement attiv tal-Kummissjoni fl-Istati Membri b'rabta mal-iżvilupp ta' miżuri relatati mal-hamrija, inkluż fil-Pjan Direzzjonali dwar l-Użu Effiċjenti tar-Riżorsi, fil-Politika Agrikola Komuni (PAK) u fil-Politika Reġjonali. In-natura trasversali tal-hamrija tfisser li l-proposti tal-Kummissjoni Ewropea għall-harsien tal-hamrija ser ikollhom jiġu integrati f'numru ta' inizjattivi ta' politika u mekkaniżmi ta' eżekuzzjoni (eż. Direttiva Qafas dwar l-Ilma, Direttivi dwar in-Nitrati, dwar l-Għargħar u dwar il-Hama, Direttivi dwar il-Habitats u l-Ghasafar għall-protezzjoni tal-bijodiversità, Direttivi dwar il-Valutazzjoni Ambjentali tal-proġetti, il-pjani u l-programmi, Regolament dwar l-Iżvilupp Rurali u l-PAK).

29. Il-KtR jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tistabbilixxi l-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija bhala pjan ta' azzjoni kongunt biex l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali u reġjonali jkunu f'qagħda ahjar li jimplementaw il-politika tal-hamrija u li japplikaw ir-regoli Ewropej. Bhalissa l-proposti u l-miżuri relatati mal-hamrija huma mifruxa fuq sensiela ta' proposti tal-UE. L-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija tista' tagħti viżjoni integrata tal-azzjonijiet eżistenti u godda. Hi tista' tidhol fid-dettall fir-rigward ta':

- liema problemi tal-hamrija ġew solvuti mil-leġislazzjoni ambjentali settorjali u liema problemi għad fadal;
- liema possibbiltajiet jeżistu biex permezz ta' bidliet fil-leġislazzjoni settorjali jiġu indirizzati l-problemi li għad fadal fir-rigward tal-hamrija; u
- sintesi ta' proġetti tal-hamrija li twettqu bil-fondi tal-UE. Il-KtR jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tinkludi l-proġetti tal-hamrija fil-qafas tal-fondi Ewropej.

30. Il-Kumitat jilqa' l-"approċċ aktar ekoloġiku" propost għall-PAK. Ir-riforma hija mehteġa biex tipprovdi miżuri li bihom il-PAK issir aktar attraenti għas-soluzzjonijiet reġjonali fi kwistjonijiet bhall-harsien tal-hamrija. Dan jinkludi li jiġi kkunsidrat l-użu tal-fondi tal-UE għall-iżvilupp rurali sabiex jitwaqqfu Kuntratti tal-Iżvilupp Rurali li jiffinanzjaw lil dawk responsabbli għall-ġestjoni tal-art bil-ghan li jharsu l-hamrija, jirrestawraw it-torbieri, johlqu artijiet mistgħadra, jibdlu r-

raba' fi bwar, jipprevjenu l-erożjoni tal-hamrija u jipproteġu l-materja organika. Għalhekk, il-KtR jappoġġja bis-shih il-kummenti tal-Kummissjoni dwar iż-żieda tal-miżuri permezz tal-fondi għall-iżvilupp rurali sabiex titjeb il-kwalità tal-hamrija u biex tiġi estiża ż-żona koperta minn dawn il-miżuri.

31. Ir-rapport tal-EEA/JRC tal-2012 jindika li l-miżuri adottati fil-kuntest tal-Kundizzjonijiet Agrikoli u Ambjentali Tajbin (KAAT) fi hdan il-PAK ma kinux adegwati għalkollox għall-harsien tal-hamrija. Għalhekk, il-proposti attwali għal "approċċ aktar ekoloġiku fil-PAK" għandhom jiffokaw aktar fuq it-titjeb tar-riżultati tal-harsien tal-hamrija, mingħajr ma jżidu l-piżijiet amministrattivi tal-awtoritajiet tal-Istati Membri. F'dan il-kuntest għandu jiġi evalwat jekk il-miżuri tal-KAAT jistgħux ikomplu jiġu żviluppanti biex itejbu l-harsien tal-hamrija.

32. Għandu jiġi rikonoxxut ukoll li l-miżuri tal-PAK ikopru biss l-artijiet agrikoli li għalihom il-bdiewa jirċievu l-pagamenti. Il-KtR jappoġġja l-proposti tal-Kummissjoni li tkompli tikkjarifika u tispeċifika l-istandards relatati mal-hamrija fil-kuntest tar-riforma globali tal-PAK. B'mod partikolari, il-KtR jilqa' l-proposta attwali għal KAAT godda dwar il-harsien tal-materja organika, inklużi l-projbizzjoni li tinharaq il-qasbija fir-raba' tal-hrit u l-projbizzjoni tal-ewwel hrit ta' artijiet mistgħadra u hamrija b'hafna karbonju.

33. Il-KtR jappoġġja l-hidma kontinwa tal-Kummissjoni biex tintegra ahjar il-harsien tal-hamrija f'oqsma ta' politika rilevanti oħrajn. Dan jinkludi l-iżvilupp ta' Shubija Ewropea ta' Innovazzjoni dwar is-Sostenibbiltà u l-Produttività fl-Agrikoltura, b'enfasi partikolari fuq il-ġestjoni tal-art u l-hamrija, Programm Generali għas-Salvagwardja tal-Ilma tal-Ewropa u l-implimentazzjoni tal-Politika ta' Koeżjoni.

34. Jeżistu rabtiet ċari bejn il-ġestjoni tal-hamrija u t-tniġġis diffuż (diffuse pollution), u din hija kwistjoni importanti u urġenti b'rabta mal-kwalità tal-ilma fl-Ewropa. L-erożjoni tal-hamrija u t-telf tal-pestiċidi u n-nutrijenti mill-art agrikola johlqu r-riskji għall-kwalità tal-ilma. Id-Direttiva dwar in-Nitrati (91/676/KEE), id-Direttiva dwar l-Ilma ta' Taht l-Art (2006/118/KE) u d-Direttiva Qafas dwar l-Ilma ma jirrikjedux b'mod dirett li jkun hemm leġislazzjoni speċifika dwar il-hamrija minkejja l-importanza tat-tniġġis diffuż. Meta jiġi kontaminat, l-ilma ta' taht l-art jista' jiehu bosta mijiet ta' snin sabiex jiġi dekontaminat, u għalhekk il-KtR jappella li jiġu introdotti miżuri adegwati għall-ġlieda kontra d-degradazzjoni tal-hamrija u kontra r-riskji ta' tniġġis diffuż fl-ilma ta' taht l-art kif ukoll f'kanali oħra tal-ilma.

35. Filwaqt li l-prevenzjoni tad-degradazzjoni tal-hamrija għandha tibqa' prijorità, l-istat attwali ta' xi hamrija Ewropea jirrikjedi li jittiehdu miżuri ta' rimedju tal-hamrija. Il-KtR jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni li l-Fondi ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) jkomplu jghinu r-riġenerazzjoni ta' siti abbandunati fil-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss (2014-2020). L-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom ikomplu jkunu konxji li għad hemm ammont konsiderevoli ta' riżorsi mill-Fond ta' Koeżjoni li huma disponibbli għar-reġjuni eligibbli li jixtiequ jindirizzaw id-degradazzjoni tal-hamrija.

36. Il-KtR jitlob lill-Kummissjoni Ewropea tagħti iżjed opportunitajiet għall-proġetti tal-hamrija fil-qafas tal-programm ta' appoġġ LIFE+. Fil-perjodu li jmiss il-modi li bihom jiġu finanzjati l-proġetti jistgħu jiġu estiżi. Skont ir-rekwiziti attwali l-proġetti li jaqgħu taħt "il-politika u l-governanza ambjentali" għandhom jagħtu l-eżempju u/jew ikunu innovattivi. F'hafna każijiet meta jiġu indirizzati l-problemi tal-hamrija fil-fatt hemm iktar bżonn ir-ripetizzjoni ta' attivitajiet u t-tkomplija ta' sensiela ta' attivitajiet li jkunu diġà nbdeu milli l-innovazzjoni.

### Legislazzjoni

37. Il-KtR jilqa' l-fatt li l-Kummissjoni tipproponi li terġa' teżamina d-Direttiva dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali, u dan ser jagħti l-opportunità li t-tħassib dwar il-hamrija jiġi integrat ahjar u fi stadju bikri tal-ippjanar tal-proġetti. Ser ikun importanti li l-Kummissjoni tqis kif tohloq incentivi biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-karbonju u tinzamm il-materja organika fil-hamrija billi jittiehed kont tas-settur tal-użu tal-art, tat-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija (LULUCF) bhala parti mill-impenn tal-UE għat-tibdil fil-klima għall-2020.

### Livell internazzjonali

38. Il-hsara li ssir lill-hamrija jista' jkollha effetti transkonfinali (eż. emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, tniġġis diffuż, erożjoni tas-sedimenti, telf tal-karbonju fil-hamrija, tixrid tal-kontaminazzjoni lil hinn mill-fruntieri). Il-hamrija tal-Ewropa hija bir prinċipali kif ukoll sors potenzjali ta' gassijiet b'effett ta' serra, inklużi emissjonijiet tal-N<sub>2</sub>O.

39. Il-KtR jilqa' l-isforzi kostruttivi tal-Kummissjoni fil-konferenza Rio+20 u l-inkluzjoni tat-tħassib dwar id-degrazzjoni tal-artijiet fit-test finali<sup>(8)</sup>, u jixtieq jinkoraġġixxi lill-Kummissjoni żżomm il-politika tal-hamrija fost il-prijoritajiet tagħha fil-konferenzi internazzjonali, bħal-laqgħat tal-UNFCCC u forums rilevanti oħra bħall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika. Il-KtR ifahhar ukoll il-fatt li l-Kummissjoni u l-Konvenzjoni tan-

Nazzjonijiet Uniti għall-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni (UNCCD) qed jappoġġjaw b'mod attiv inizjattiva dwar l-aspetti ekonomiċi tad-degradazzjoni tal-artijiet biex jiġu stabbiliti incentivi għall-investiment f'politiki ta' ġestjoni sostenibbli tal-artijiet. Il-KtR huwa kuntent ukoll li l-Kummissjoni ser taħdem fil-livell internazzjonali biex tippromovi t-twaqqif ta' bord intergovernattiv dwar il-hamrija.

### D. *Is-sussidjarjetà, il-proporzjonalità u t-tfassil ahjar tal-lijiet*

40. Fih innifsu, ir-rapport tal-Kummissjoni ma jqajjimx kwistjonijiet relatati mas-sussidjarjetà jew mal-proporzjonalità, billi hu rapport fuq l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija. Però, dan ir-rapport jirreferi b'mod indirett għall-possibbiltà ta' leġislazzjoni tal-UE dwar il-harsien tal-hamrija, li tqajjem kwistjonijiet ta' dan it-tip.

41. L-Istati Membri li joġġezzjonaw għall-proposta tal-2006 għal direttiva qafas u li bblökkaw il-leġislazzjoni fil-Kunsill fl-2010 jressqu l-argument tas-sussidjarjetà. Il-problema hija li filwaqt li ċerti Stati Membri diġà għandhom leġislazzjoni avvanzata dwar il-harsien tal-hamrija, Stati Membri oħrajn m'għandhom l-ebda qafas legali jew inkella għandhom qafas legali hafna inqas żviluppat. Il-KtR ihegġeġ lill-Istati Membri biex jiehdu miżuri fil-livell nazzjonali u jitlob minnufih:

- Lill-Istati Membri li diġà għandhom politika tal-hamrija biex jiżviluppawha kemm ikun mehtieġ;
- Lill-Istati Membri li diġà għandhom politika tal-hamrija żviluppata hafna biex jaġixxu ta' holqa ma' dawk l-Istati Membri li m'għandhom l-ebda tip ta' politika billi jaqsmu l-gharfien espert tagħhom. Il-Kumitat tar-Reġjuni jitlob lill-Kummissjoni Ewropea timmonitorja dan il-proċess;
- Lill-Istati Membri li għad m'għandhomx politika tal-hamrija biex jintroduċuha fil-ġejjieni qarib, filwaqt li jistennew li jkun hemm progress fil-livell Ewropew.

Il-KtR jappoġġja l-miżuri tal-Kummissjoni li permezz tagħhom l-Istati Membri jkunu jistgħu jfasslu u jimplementaw dispożizzjonijiet tal-hamrija fi hdan il-kompetenzi tagħhom.

42. Id-degradazzjoni tal-hamrija, inkluż it-telf tal-gassijiet b'effett ta' serra, il-kontaminazzjoni, it-tirsis, it-tniġġis diffuż u l-issigillar il-koll għandhom effetti li jmorru lil hinn mill-fruntieri ta' pajjiż, u għalhekk hemm bżonn ta' (mill-inqas) koordinazzjoni tal-politika fil-livell Ewropew. Pereżempju, il-hamrija mrasa jew deterjorata li ma tkunx tista' taħżen l-ilma tax-xita tista' żżid l-gharġar fil-pajjiżi ġirien. L-ewtrofikazzjoni u t-tniġġis tal-ilma huma wkoll konsegwenzi tat-tniġġis tal-hamrija u mhumiex

<sup>(8)</sup> <http://www.unccd2012.org/thefuturewewant.html>



limitati mill-fruntieri tal-pajjiżi. Is-sedimenti li jinhaslu mal-erożjoni tal-hamrija f'pajjiż wiehed jistgħu jibblokkaw id-digi jew jagħmlu l-hsara fl-infrastruttura bhall-portijiet f'pajjiżi ohra; il-hamrija kontaminata tista' tniġġes l-ilma ta' taht l-art f'pajjiż ġar. Għalhekk, il-leġislazzjoni Ewropea titqies bħala mod kif jiġu protetti l-utenti tal-art f'pajjiż partikolari mill-konsegwenzi dannużi ta' prattiki f'pajjiż iehor li l-utenti mhumiex responsabbli għalihom<sup>(9)</sup>. Fejn ikun hemm effetti transkonfinali, l-inizjattivi ta' kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet reġjonali u lokali huma essenzjali biex jiġu indirizzati dawn il-kwistjonijiet.

43. Peress li l-Ewropa għadha qed tara effetti ta' detriment għall-hamrija sitt snin wara l-pubblikazzjoni tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija, huwa diffiċli li wiehed jifhem kif Strateġija Tematika riveduta mingħajr Direttiva Qafas dwar il-Hamrija tista' tkun biżżejjed biex jinkiseb livell għoli ta' harsien tal-hamrija fl-Istati Membri kollha u biex jingħelbu l-problemi msemmija hawn fuq. Hemm bżonn ta' sforzi akbar mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri biex jiżguraw il-protezzjoni tal-hamrija.

44. Sabiex tiġi żgurata l-proporzjonalità, fil-futur il-leġislazzjoni tal-UE dwar il-harsien tal-hamrija għandha tagħti lill-Istati Membri biżżejjed flessibilità biex ikunu jistgħu jidentifikaw l-aktar miżuri adatti fl-aktar livell ġeografiku u amministrattiv adatt. Dan ser ikun ta' importanza kruċjali biex jiġi żgurat li l-ispeċifitajiet reġjonali u lokali rigward il-varjabbiltà tal-hamrija, l-użi tal-art, il-kundizzjonijiet klimatiki lokali u l-aspetti soċjoekonomiċi jiġu kkunsidrati b'mod adegwat.

## E. **Konkluzjonijiet**

45. Il-KtR ifahhar il-hidma tal-Kummissjoni fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija. Il-hamrija tal-Ewropa hija fundamentali għall-ghajxien tagħna u tehtieg li tiġi mharsa. L-importanza tal-hamrija bħala sors mhux rinnovabbli essenzjali għal ambjent sostenibbli għandha tiġi rikonoxxuta permezz ta' politika u miżuri globali ta' harsien.

46. Il-hamrija għandha tiġi mharsa sabiex:

— jiġu żgurati provvisti ta' ikel sikur u ta' kwalità tajba kemm illum kif ukoll fil-futur;

— l-ilma tal-wieċ u ta' taht l-art jinżamm nadif;

— jinhażen il-karbonju, jittaffew l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra u jkun hemm adattament għat-tibdil fil-klima;

— isir kontribut għall-ġestjoni tal-ghargħar naturali u l-mitigazzjoni tal-effetti tiegħu u ta' diżastri naturali ohra;

— tinżamm il-bijodiversità u l-komponenti tagħha;

— ikun hemm żoni ta' rikreazzjoni f'sahhithom;

— jinżammu l-ġeodiversità u l-wirt kulturali u arkeoloġiku.

47. Fil-pajjiżi Ewropej kollha jista' jkun hemm għadd ta' problemi relatati mal-hamrija, li kultant ikollhom konsegwenzi serji u irriversibbli bi spejjeż kbar. Dawn jiġu kkawżati l-aktar mill-kontaminazzjoni tal-hamrija, l-uqigħ tal-art, it-telf tal-materja organika, l-erożjoni, is-salinizzazzjoni, id-deżertifikazzjoni u l-issigilljar. Fil-livell tal-UE hemm bżonn ta' politiki u regolamenti ġodda dwar il-harsien tal-hamrija, u fil-livell tal-Istati Membri jinhtieġu miżuri nazzjonali u, fejn m'hemmx, anke regolamenti biex iharsu l-hamrija, minhabba l-funzjonijiet kruċjali u l-oġġetti tal-ekosistema li l-hamrija tipprovdi fl-ekonomija, is-soċjetà u l-ambjent tal-Ewropa. L-ispejjeż ta' azzjoni regolatorja għandhom jitqabblu mal-ispejjeż tan-nuqqas ta' azzjoni f'termini ta' spejjeż indiretti li jirriżultaw mit-tibdil fil-klima, it-tniġġis tal-ilma, il-ġestjoni tal-ghargħar, is-sahha pubblika, eċċ. Fl-2006, l-istimi tal-Kummissjoni wrew li l-ispejjeż totali tad-degrazzjoni tal-hamrija fl-UE-25 jistgħu jkunu ta' EUR 38 biljun fis-sena.

48. Il-kwalità tal-hamrija hija marbuta mill-qrib ma' aspetti ambjentali ohra li huma ta' rilevanza għall-UE (eż. l-arja, il-kwalità tal-ilma, ir-riskju tal-ghargħar, il-bijodiversità, it-tibdil fil-klima, l-enerġija rinnovabbli, eċċ.). Il-politika tal-hamrija tal-ġejjieni trid tirrikonossi r-rabtiet tagħha ma' għanijiet ambjentali ohra tal-UE (pereżempju, id-Direttiva Qafas dwar l-Ilma). Jeżistu bosta dispożizzjonijiet tal-UE li fihom xi elementi li jharsu l-hamrija, madankollu ma teżisti l-ebda leġislazzjoni speċifika globali dwar il-hamrija. Id-dispożizzjonijiet li jeżistu huma ġeneralment ristretti għal każijiet speċifiċi ta' użu jew ġestjoni tal-art u ma jkoprox l-art u l-hamrija kollha.

49. L-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom jassessjaw it-tehid tal-art fiż-żoni tagħhom u jikkunsidraw x'jista' jsir jekk it-tendenzi ma jibqgħux sostenibbli. Dan ix-xogħol jista' jiġi appoggjat bl-użu tal-linji gwida tal-Kummissjoni dwar l-issigilljar, u bl-implimentazzjoni kontinwa tal-erba' pilastru tal-Istrateġija Tematika dwar il-Hamrija. L-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom ikomplu jikkontribwixxu b'mod proattiv għal din l-Istrateġija, billi pereżempju jappoggjaw l-iżvilupp ta' kodiċi lokali ta' prattiki dwar il-harsien tal-hamrija.

<sup>(9)</sup> European Environmental Bureau (EEB) (2011), "Soil: Worth Standing your ground for. Arguments for the Soil Framework Directive".

50. Il-lakuni fil-miżuri għall-harsien tal-hamrija l-aħjar jiġu indirizzati b'mod komuni fl-UE kollha permezz ta' qafas ġenerali u prinċipji komuni li l-pajjiżi kollha jridu jzommu magħhom. Għalhekk, Direttiva Qafas dwar il-Hamrija ser tiġi appoġġjata, iżda huwa essenzjali li l-politika ma tkunx preskruttiva mingħajr bżonn pereżempju, b'dispożizzjonijiet u livelli limiti kwantitattivi. Il-prinċipju tas-sussidjarjetà huwa partikolarment importanti għaliex il-hamrija tvarja hafna bejn reġjun u iehor tal-Ewropa. L-istrategiji għall-harsien tal-hamrija għandhom għalhekk ikunu bbażati fuq ir-riskju u jiddependu fuq is-sitwazzjoni, u jkunu proporzjonati u jqisu ċ-ċirkustanzi reġjonali. Jinhtiegu miżuri speċifiċi sabiex jiżguraw il-harsien tal-hamrija. Il-politika tal-hamrija tiġi implimentata l-aktar fil-livell

lokali u reġjonali u huwa għalhekk li r-regolazzjoni f'dan il-qasam għandha bżonn tiddaħhal f'dan il-livell. Għandna bżonn ta' monitoraġġ aħjar tal-hamrija sabiex jghin fl-iżvilupp, l-appoġġ u l-valutazzjoni tal-approċċi għall-harsien tal-hamrija.

51. Il-politika tal-hamrija għandha ssib bilanċ ġust bejn l-azzjoni fil-livell Ewropew u l-prinċipji tas-sussidjarjetà u t-tfassil aħjar tal-liġijiet bil-ghan li jiġu evitati l-piżijiet amministrattivi addizzjonali mhux mehtieġa u l-ispejjeż sproporzjonati. Għaldaqstant, ir-regolamenti tal-UE dwar il-hamrija għandhom jitfasslu b'tali mod li jintervjenu biss meta jkun hemm bżonn ta' azzjoni.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Ninnovaw għal tkabbir sostenibbli: bijoekonomija għall-Ewropa”**

(2013/C 17/09)

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI jinnota li:

- ix-xjenzi tal-hajja u l-bijoteknoloġija jikkontribwixxu b'mod sostanzjali għall-ghanijiet ta' politika essenzzjali tal-UE fil-qasam tas-sahha, l-iżvilupp sostenibbli u ekonomiku u l-holqien tal-impjiegi;
- it-transizzjoni lejn il-bioekonomija hija prerekwizit biex l-Ewropa ssir mexxejja dinjija fil-bioekonomija, speċjalment fir-rigward tal-innovazzjoni u l-kompetittività;
- il-bioekonomija, flimkien mas-sigurtà tal-ikel u l-agrikoltura sostenibbli, tisemma bhala “sfida tas-socjeta” f'Orizzont 2020, b'baġit propost mill-Kummissjoni ta' EUR 4,5 biljuni; il-KtR jilqa' dan;
- iridu jghaddu mill-inqas 25 sena qabel ma l-bioekonomija tkun tista' tikkompeti mal-ekonomija bbażata fuq il-fjuwils fossili u li dan jirrikjedi investiment (fir-Ricerka u l-Iżvilupp), strategiji (lil hinn mill-2020) u kooperazzjoni fit-tul bejn il-partijiet interessati kollha tul il-katina tal-valur bil-ghan li jsir trasferiment ta' gharfien kooperattiv;
- il-bioekonomija ser tippovdi opportunitajiet godda ta' negozju u ta' innovazzjoni għall-katina tal-valur tal-Ewropa, inkluż is-settur agrikolu;
- l-istrumenti tal-ippjanar territorjali huma importanti għall-konservazzjoni tal-art li tintuza għall-agrikoltura u l-forestrija;
- il-pjan ta' azzjoni propost mill-Kummissjoni ma jipprevedi l-ebda miżura għal zieda fl-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi naturali.

<b>Relatur</b>	Is-Sur VAN DER SANDE (NL/ALDE), Membru tal-Kunsill Eżekuttiv tal-Provinċja ta' Zuid-Holland
<b>Dokument ta' referenza</b>	Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni – Ninnovaw għal Tkabbir Sostenibbli: Bijoeconomija għall-Ewropa  COM(2012) 60 final

## I. IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

### Messaġġi prinċipali

1. jilqa' din il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni Ewropea (minn issa 'l quddiem "il-Kummissjoni") li tipproponi bidla lejn użu iktar u iktar sostenibbli tar-riżorsi rinnovabbli u li tappella għal transizzjoni minn soċjetà bbażata fuq il-fjuwils fossili għal bijosocjetà ("biobased society") bl-appoġġ tar-riċerka u l-innovazzjoni;

2. jaqbel mal-fehma tal-Kummissjoni li l-bijoeconomija hija element prinċipali għat-tkabbir intelligenti u ekoloġiku u tagħti kontribut biex jinkisbu l-għanijiet tal-Istrateġija UE 2020 u l-inizjattivi ewlenin tal-Unjoni tal-Innovazzjoni u Ewropa li tuża r-riżorsi b'effiċjenza; itenni li x-xjenzi tal-ħajja u l-bijoteknoloġija jikkontribwixxu b'mod sostanzjali għall-għanijiet ta' politika essenzjali tal-UE fil-qasam tas-saħħa, l-iżvilupp sostenibbli u ekonomiku u l-holqien tal-impjiegi <sup>(1)</sup>;

3. jagħraf li t-transizzjoni lejn il-bijoeconomija hija prerekwizit biex l-Ewropa ssir mexxejja dinjija fil-bijoeconomija, speċjalment fir-rigward tal-innovazzjoni u l-kompetittività; jenfasizza li l-bijoeconomija toffri potenzjal enormi għall-holqien tal-impjiegi, u mhux biss fis-setturi tal-agrikoltura; josserva li r-riżorsi naturali tad-dinja qed jonqsu u li l-Ewropa ser ikollha thaffef il-pass sabiex tibqa' kompetittiva fil-bijoeconomija peress li pajjiżi oħra madwar id-dinja qed joholqu strateġiji simili u qed jistimolaw b'mod attiv l-inizjattivi tas-suq (pereżempju ċ-Ċina, l-Istati Uniti); jemmen li l-Ewropa teħtieġ reazzjoni Ewropea b'saħħitha bbażata fuq l-innovazzjoni li tappoġġja l-bijoeconomija;

4. jemmen li l-pjan ta' azzjoni stabbilit fil-Komunikazzjoni għad jonqsu miżuri u strumenti prattiċi biex jiġu indirizzati l-ostakli jew ir-riskji li jistgħu jinqalghu matul il-bidla lejn il-bijoeconomija; għandha tingħata attenzjoni partikolari lir-regolamenti doppji jew konfligġenti u d-disponibbiltà tal-kapital ta' riskju;

5. jilqa' l-fatt li l-bijoeconomija, flimkien mas-sigurtà tal-ikel u l-agrikoltura sostenibbli, tissemma bhala "sfida tas-soċjetà" f'Orizzont 2020 <sup>(2)</sup>, b'baġit propost mill-Kummissjoni ta' EUR

4,5 biljun; dan jagħti lok għal miżuri innovattivi, intiżi biex jindirizzaw is-sigurtà tal-ikel, l-iskarsezza tar-riżorsi naturali, l-agrikoltura sostenibbli, id-dipendenza mir-riżorsi fossili, il-fertilità tal-hamrija u t-tibdil fil-klima, filwaqt li jinkiseb tkabbir ekonomiku sostenibbli. Madankollu, jinnota li r-restrizzjoni ta' dawn il-fondi għall-oqsma tas-"sigurtà tal-ikel, is-sostenibbiltà agrikola, ir-riċerka marittima u marina u l-bijoeconomija" tfisser limitazzjoni kbira fir-rigward tas-setturi li l-Kummissjoni ssemmi fil-Komunikazzjoni bhala setturi relatati mal-bijoeconomija; jenfasizza li jridu jgħaddu mill-inqas 25 sena qabel ma l-bijoeconomija tkun tista' tikkompeti mal-ekonomija bbażata fuq il-fjuwils fossili u li dan jirrikjedi investiment (fir-Riċerka u l-Iżvilupp), strateġiji (lil hinn mill-2020) u kooperazzjoni fit-tul bejn il-partijiet interessati kollha tul il-katina tal-valur bil-għan li jsir trasferiment ta' għarfien kooperattiv;

6. jemmen li minhabba t-transizzjoni minn ekonomija bbażata fuq il-fjuwils fossili għal bijoeconomija, is-settur agrikolu, li jipprovdi s-sigurtà tal-ikel mingħajr ma jikkomprometti ir-rwol primarju tiegħu bhala provveditur tal-ikel, jista' jsir fl-istess hin provveditur ta' varjetà ta' bijoprodotti (mhux tal-ikel), haġa li tista' twassal għal settur agrikolu iżjed sostenibbli. Il-bijoeconomija ser tipprovdi opportunitajiet ġodda ta' negozju u ta' innovazzjoni għall-katina tal-valur tal-Ewropa, inkluż is-settur agrikolu; jemmen li sabiex isir l-aħjar użu possibbli mir-riżorsi naturali, jeħtieġ li jkun hemm interazzjoni <sup>(3)</sup> mill-qrib bejn is-setturi tal-agrikoltura, tal-bijoeconomija u tax-xjenzi biex jinholq settur agrikolu sostenibbli u iktar effiċjenti; jemmen li kwalunkwe intensifikazzjoni tal-produzzjoni primarja ma tistax tmur kontra l-prinċipju tas-sostenibbiltà, u għalhekk jenfasizza l-importanza tal-istrumenti tal-ippjanar territorjali għall-konservazzjoni tal-art li tintuża għall-agrikoltura u l-forestrija;

7. jaqbel li sabiex tithaffef it-transizzjoni lejn bijoeconomija Ewropea sostenibbli, jeħtieġ li l-ewwel jiġu żgurati provvista sigura u suffiċjenti ta' bijoprodotti siguri u ta' kwalità għolja kif ukoll sistemi ta' produzzjoni primarja li jużaw ir-riżorsi b'effiċjenza; madankollu, ifakkur li l-pjan ta' azzjoni propost mill-Kummissjoni ma jipprevedi l-ebda miżura għal żieda fl-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi naturali;

<sup>(1)</sup> CdR 174/2007 fin

<sup>(2)</sup> COM(2011) 808 final.

<sup>(3)</sup> CdR 1749/2012 –NAT-V-022.

### L-implimentazzjoni tal-bioekonomija (transsettorjali)

8. jenfasizza li jeħtieġ li niffokaw iżjed f'termini ta' strateġija u politika, regolazzjoni u incentivi fil-qasam tal-bioekonomija; jišhaq li hemm bżonn koordinazzjoni kontinwa, impenn politiku ċar u integrazzjoni ikbar bejn is-setturi u l-politiki Ewropej (Orizzont 2020, il-politika ta' koeżjoni, il-PAK, id-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli, id-Direttiva Qafas dwar l-Iskart) sabiex jiġu evitati l-kontradizzjonijiet fl-ghanijiet ta' politika u tiġi żgurata sitwazzjoni b'kundizzjonijiet indaqs għall-atturi kollha;

9. jilqa' l-isforzi u l-ambizzjoni tal-Kummissjoni għal approċċ ta' politika integrat, transsettorjali u interdixiplinari għall-bioekonomija; jinnotta li hemm bżonn koordinazzjoni ta' politika soda min-naha tal-Kummissjoni u li l-ambizzjonijiet għadhom ma jqsux il-livell ta' implimentazzjoni Prattika meħtieġ fil-livell reġjonali u lokali;

10. jappoġġja t-tentattivi tal-Kummissjoni li tistabbilixxi definizzjoni komuni u wiesgħa tal-bioekonomija; jemmen li minhabba n-natura transsettorjali tal-bioekonomija t-tifsira tagħha taf tvarja fost id-diversi partijiet interessati Ewropej, nazzjonali u reġjonali attivi fis-settur tal-bioekonomija; jissuġġerixxi li l-piramida tal-bijomassa (Figura 1) <sup>(4)</sup> tista' toffri qafas għad-diskussjoni dwar il-valuri u l-użu preferut tal-bijomassa b'mod iktar strutturat;

11. jemmen li l-Ewropa għandha tiżviluppa u timplimenta vizjoni proprja ċara u fit-tul għall-bioekonomija, ibbażata fuq id-diversi segmenti tal-piramida tal-bijomassa (ara Figura 1), fejn l-ogħla segmenti jirrapprezentaw l-ogħla valuri; jemmen li l-Ewropa għandha ssegwi "strateġija ta' valur" li tiffoka fuq l-ogħla segmenti fil-piramida tal-bijomassa u li tagħti preferenza lill-użu ta' bijomassa tat-tieni u eventwalment tat-tielet generazzjoni <sup>(5)</sup>; jirrikonoxxi li l-investiment fil-bijomassa tal-ewwel generazzjoni huwa pass neċessarju fit-transizzjoni lejn il-bijomassa tat-tieni u eventwalment tat-tielet generazzjoni; jemmen

<sup>(4)</sup> Ir-rapport "De Ecopyramide – Biomassa beter benutten" (Derksen et al. 2008) u s-sommarju bl-Ingliż "The Ecopyramid – better biomass efficiency" <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcopyramide>.

<sup>(5)</sup> Generalment, il-bijofjuwils tal-ewwel generazzjoni huma manifatturati mill-uċuh tal-ikel (eż. qamh, qamhirrum), l-uċuh taż-żejt (eż. żejt taż-żerriegħa tal-kolza u tal-palm) u l-uċuh taż-zokkor (eż. tal-pitrava taż-zokkor, iz-zokkor tal-kannamiela) bl-użu ta' teknoloġija stabbilita. Generalment, il-bijofjuwils tat-tieni generazzjoni huma manifatturati minn materja ċelluluża (materja prima linjoċelluluża) u residwi agrikoli jew uċuh ikkoltivati apposta (li mhumiex iddestinati għall-produzzjoni tal-ikel). Il-bijofjuwils tat-tielet generazzjoni jistgħu jiġu definiti bhala bijomassa kkoltivata, mhux fil-ghamla ta' uċuh tar-raba' alimentari, u li jagħmlu użu effiċjenti hafna tad-dawl u tal-art. L-alki huma l-aħjar eżempju ta' dawn il-bijofjuwils u jipprovdu żejt u prodotti oħrajn ta' valur għoli. Ara fost oħrajn: <http://www.biofuelstp.eu/fuelproduction.html> u <http://biofuelsandthepoor.com/facts-and-definitions/>.

li dawn l-ghanijiet Ewropej għandhom ikunu mnaqqxa fil-politiki transsettorjali kollha relatati mal-bioekonomija;

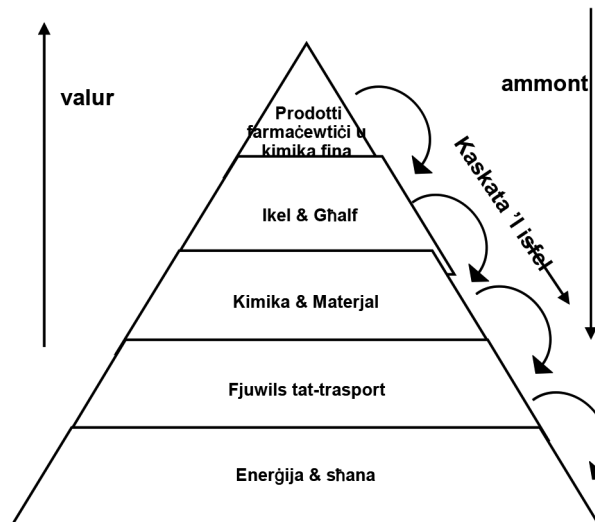


Figura 1: Il-piramida tal-bijomassa

12. jemmen li l-Ewropa għandha tkun u tibqa' fuq quddiem nett fl-iżvilupp tal-kriterji tas-sostenibbiltà sabiex jiġu ottimizzati l-provvista u d-domanda tal-bijomassa (jew "riżorsi bijoloġiċi rinnovabbli") u fil-promozzjoni tal-użu sostenibbli tal-art, fid-dawl taż-żieda fil-kapaċità produttiva agrikola u l-użu mħaffef tal-bijomassa tat-tieni u eventwalment tat-tielet generazzjoni, filwaqt li tnaqqas kemm jista' jkun l-effetti negattivi potenzjali tal-użu mhux sostenibbli tal-bijomassa tal-ewwel generazzjoni u tippartecipa fid-dibattitu tal-ikel kontra l-fjuwil;

13. jagħti parir lill-Kummissjoni biex tiżviluppa pjan direzzjonali komuni dwar il-bioekonomija li jipprovdi analiżi tal-passi li jmiss li huma meħtieġa għall-iżvilupp ta' bioekonomija Ewropea, filwaqt li jqis l-approċċ tal-katina tal-valur u l-hidma attwali, u li jqis il-hidma attwali (tal-Pjattaformi Ewropej tat-Teknoloġija, l-OECD u oħrajn); jappella biex jiġu inklużi miżuri u strumenti Prattiki, filwaqt li jitqiesu d-diversi profili li jkollhom ir-reġjuni; jenfasizza l-potenzjal tal-kooperazzjoni interreġjonali għall-katina tal-valur;

14. jinnotta li l-bioekonomija thaddan firxa ta' oqsma ta' politika fil-Kummissjoni. Għalhekk, sabiex jiġi facilitat aktar l-aċċess għall-inizjattivi u programmi tal-UE relatati mal-bioekonomija, jissuġġerixxi approċċ ta' one-stop shop, fejn il-mistoqsijiet jiġu proċessati minn punt uniku fil-Kummissjoni;



### L-istrumenti tal-governanza f'diversi livelli u s-sussidjarjetà

15. jilqa' l-fatt li l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tqis id-dimensjoni reġjonali tal-bijoeconomija u jqis li l-Komunikazzjoni u l-proposti kollha tal-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Bijoeconomija huma konformi mal-prinċipju tas-sussidjarjetà;

16. jinnota li fl-Ewropa f'it Stati Membri qed iwettqu attivitajiet li jappoġġjaw l-iżvilupp tal-bijoeconomija, u li l-istrategġiji hawnhekk jiġu żviluppati l-iktar mill-gvernijiet nazzjonali; eżempju tajjeb huwa l-istrategġija reġjonali komuni għall-bijoeconomija Biobased Delta Europe (fil-Lbiċ tal-Pajjiżi l-Baxxi u l-Fjandri); jemma li hemm b'żonn qafas integrat u approċċ Ewropew iżjed kooperattiv; jemma li rridu nsahhu l-inizjattivi lokali u reġjonali permezz tal-implimentazzjoni ta' strategġiji tal-bijoeconomija fil-livelli kollha ta' kooperazzjoni (UE, nazzjonali, reġjonali, lokali) u l-koordinazzjoni ta' attivitajiet transsettorjali. Għandhom jiġu stabbiliti mekkaniżmi għall-koordinazzjoni tal-oqsma ta' politika (transsettorjali) kollha rilevanti relatati mal-bijoeconomija fil-livell nazzjonali, reġjonali u tal-UE;

17. japprova l-proposta tal-Kummissjoni li jitwaqqaf Panel tal-Bijoeconomija, li jghin itejjeb is-sinerġiji u l-koerenza bejn il-politiki, u jiddiskuti u jevalwa l-impatt prattiku tal-azzjonijiet ta' politika marbuta mal-bijoeconomija; iqis li l-għan preċiż tal-Panel għadu mhuwiex ċar, u lanqas mhu ċar kif ser jaħdem fil-prattika u kif ser ikunu involuti r-reġjuni; jenfasizza li l-Panel għandu jkun forum ta' partijiet interessati differenti fejn ir-rappreżentanti jingabru fil-kuntast tat-tliet spirali (Triple-Helix) (intrapriżi, istituti ta' riċerka u awtoritajiet lokali u reġjonali) biex jaqsmu l-għarfien u l-ideat u jiddiskutu soluzzjonijiet għall-bijosocjetà kif ukoll sforzi prattici biex issir il-bidla minn ekonomija bbażata fuq il-karburati fossili għal bijoeconomija; jemma li għandu jkun hemm rappreżentanza tajba ta' firxa wiesgħa ta' setturi fil-pjattaforma, haġa li ttiprovdi bażi tajba biex jiġi facilitat approċċ transsettorjali lejn il-bijoeconomija;

18. jemma li t-thaddim u r-rwol tal-pjattaformi tal-bijoeconomija nazzjonali, reġjonali u lokali jistgħu jvarjaw; jappella lill-Kummissjoni biex tistabbilixxi linji gwida speċifiċi li jiddeskrivu l-kompetenzi tal-panels tal-bijoeconomija nazzjonali, reġjonali u lokali; jenfasizza li l-panels tal-bijoeconomija għandhom iwettqu kompiti ta' koordinazzjoni bejn il-komunitajiet politiki, xjentifiċi u kummerċjali bil-għan li jintlaħaq qbil dwar il-miżuri li għandhom jittiehdu fl-istadju ta' qabel il-kompetizzjoni; jappella għal approċċ skont il-post, approċċ li jqis iċ-ċirkostanzi u l-prijoritajiet rispettivi tal-ġeografija, tal-iżvilupp, tal-ambjent u tar-reġjun u l-inizjattivi reġjonali eżistenti; jemma li kull reġjun għandu jkun jista' "jippreżenta l-istorja tiegħu" u jizviluppa strategġija reġjonali proprja dwar il-bijoeconomija;

19. jenfasizza li l-awtoritajiet lokali u reġjonali jaqdu rwol essenzjali fl-implimentazzjoni u l-iżvilupp tal-bijoeconomija; jagħraf li dawn l-awtoritajiet huma kruċjali biex jiġu definiti r-

riski u l-ostakli potenzjali għall-implimentazzjoni fil-prattika, u għalhekk ihegġeg bil-qawwa l-involviment u l-partecipazzjoni attiva tagħhom fit-twaqqif, l-organizzazzjoni u l-implimentazzjoni tal-Panel tal-Bijoeconomija; jitlob lill-Kummissjoni biex ttiprovdi biżżejjed flessibilità u biex tiċċara l-funzjoni u r-rwol tal-panels reġjonali u/jew nazzjonali, il-mod kif jinteraġixxu u kif l-esperjenzi reġjonali u/jew lokali ser jiġu riflessi fil-Panel tal-Bijoeconomija tal-UE;

20. jemma li s-suċċess tat-transizzjoni lejn il-bijoeconomija ser jiddependi mill-impenn attiv tas-socjetà ċivili fil-proċessi ta' pjanar u implimentazzjoni; jenfasizza l-importanza tas-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku; ihegġeg lill-Kummissjoni tenfasizza r-relazzjoni bejn ix-xjenza, is-socjetà u t-tfassil tal-politika, u r-rwol importanti tal-awtoritajiet lokali u reġjonali f'din it-transizzjoni;

21. jemma li t-transizzjoni lejn bijoeconomija tista' tkun ta' suċċess biss fi hdan "bijosocjetà"; għalhekk jissuġġerixxi li l-NGOs u l-organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili għandhom jaqdu rwol kbir fl-istadji bikrija tat-transizzjoni u għandhom ikunu rappreżentati fuq il-panels;

22. jenfasizza l-potenzjal tal-bijoeconomija għat-tkabbir u l-holqien tal-impjegi fl-Ewropa; jemma li dan jirrikjedi haddiema bi kwalifiki għoljin biex jizviluppaw l-innovazzjonijiet u l-baži tal-għarfien li jsawru l-bijoeconomija; jenfasizza li huwa importanti li l-iżviluppi relatati mal-bijoeconomija jiġu inkorporati fil-kurrikulu regolari tal-edukazzjoni primarja u l-edukazzjoni għolja u vokazzjonali, permezz ta' studji u korsijiet dwar l-agrikoltura, il-kimika u l-ikel. Madankollu, skont l-Artikolu 165 tat-TFUE, l-edukazzjoni hija kompetitu tal-Istati Membri u għalhekk fil-livell tal-UE ma jista' jiġi stabbilit l-ebda rekwiżit f'dan il-qasam;

23. jemma li l-kooperazzjoni bbażata fuq il-kuncett tat-tliet spirali hija kruċjali għall-innovazzjoni u l-applikazzjoni tal-għarfien fil-bijoeconomija. Jehtieg ukoll li jiġi modernizzat u żviluppat il-kuncett ta' tliet spirali bil-għan li jkun hemm ekosistemi innovattivi reġjonali li jaħdmu b'mod effettiv. Dan il-qasam naturalment jibbenefika minn partecipazzjoni wiesgħa u pozittiva taċ-ċittadini u għalhekk qiegħed f'pożizzjoni tajba biex ikun xprun fl-Ewropa f'termini ta' attività ta' innovazzjoni b'riċerka intensiva iżda mmexxija mill-utenti;

### Bijoeconomija sostenibbli fis-suq intern u fis-swieq globali

24. jenfasizza r-rwol importanti tas-shubijiet pubbliċi-privati (PPP) biex tithaffet it-transizzjoni lejn bijoeconomija; jemma li l-SMEs jaqdu rwol kruċjali biex ir-riċerka xjentifika tissarraf f'applikazzjonijiet u fit-tqegħid fis-suq bħala prodotti jew tekniki godda; ir-rwol tal-SMEs reġjonali fl-innovazzjoni ma jistax jiġi enfazzat biżżejjed u hemm b'żonn appoġġ sod u strutturat biex jiġu xprunati l-attivitajiet tagħhom;



25. jemma li huwa mehtieg li l-SMEs jinghataw access ahjar għall-finanzi permezz tal-investiment fl-istart-ups, fil-kapital ta' riskju u fl-appoġġ għat-trasferiment tat-teknoloġija, u regolamenti inqas kumplessi u l-applikazzjoni tal-għarfien fil-qasam tal-bijoeconomija; jissuggerixxi li jitwaqqaf panel tal-SMEs biex jagħti parir lill-Panel tal-Bijoeconomija u jiżgura approċċ influwenzat mill-intrapriżi;

26. jinsab imhasseb li l-qafas politiku u ekonomiku attwali fl-UE ma jappoġġjax l-użu industrijali tal-bijomassa bhala materja (prima);

27. jenfasizza li t-transizzjoni lejn il-bijoeconomija trid tkun konsistenti mal-implimentazzjoni tas-suq intern u l-politika kummerċjali;

### Eżempji reġjonali u strumenti ta' finanzjament

28. jilqa' l-holqien tan-netwerks Ewropej ewlenin tar-reġjuni u l-clusters fil-bijoeconomija; xi eżempji huma l-kooperazzjoni bejn il-Fjandri (il-Belġju) u l-Lbiċ tal-Pajjiżi l-Baxxi, il-Majjistral ta' Franza, Nordrhein-Westfalen (il-Ġermanja), ir-reġjun ta' Helsinki (il-Finlandja), Styria (l-Awstrija) u l-inizjattivi fl-Isvezja, l-Estonja u l-Ungerija; jappella lill-Kummissjoni biex tappoġġja t-tali netwerks u clusters biex jiġi promoss l-iskambju tal-esperjenzi u l-ipproċessar kongunt tal-applikazzjonijiet għall-proġetti flimkien mar-reġjuni Ewropej u tinvolvihom fil-Panel tal-Bijoeconomija; jemma li t-tagħlim reciproku dwar it-twaqqif ta' fondi tal-investiment u t-trasferiment teknoloġiku huwa importanti;

29. huwa tal-fehma li l-inizjattivi minn isfel għal fuq (bottom-up) huma importanti fil-holqien ta' bijosocjetà, u li l-approċċ immexxi min-negozju u d-domanda, flimkien ma' wiehed immexxi mill-gvern, huwa kruċjali;

30. jinnota li r-reġjuni li jipproduċu l-bijomassa għandhom ikunu jistgħu jibbenefikaw mill-innovazzjoni teknoloġika u mhux jitqiesu biss bhala provvedituri tal-bijomassa; għalhekk hemm bżonn li tingħata attenzjoni specifika għat-trasferiment tat-teknoloġija u l-applikazzjoni tal-għarfien; jemma li r-rabtiet mill-qrib bejn ir-reġjuni urbani u agricoli huma importanti biex jiġi stabbilit it-trasferiment tat-teknoloġija u l-applikazzjoni tal-għarfien;

31. jemma li parti mill-fondi tal-PAK għandhom jappoġġjaw – flimkien ma' Orizzont 2020 – is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni "Produttività u Sostenibbiltà fil-qasam agrikolu" biex jingħalaq id-distakk bejn ir-riċerka u l-iżvilupp u l-prattika tal-biedja bil-ghan li jitwessgħu l-bażi tal-għarfien u l-applikazzjoni tal-għarfien <sup>(6)</sup>;

<sup>(6)</sup> Opinjoni (abbozz) tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar Is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni "Produttività u Sostenibbiltà fil-qasam agrikolu", CdR 1749/2012 (NAT-V-022).

32. jissuggerixxi li l-Kummissjoni tiffacilita l-informazzjoni ġenerali u t-tixrid tal-ahjar Prattiki, l-attivitajiet eżistenti u l-bijoproducti disponibbli tal-clusters reġjonali u r-reġjuni, billi tibni fuq ix-xogħol u r-riżultati tal-programmi eżistenti, bhall-ABC-Europe, Cluster-IP iffinanzjat mid-DĠ ENTR <sup>(7)</sup> u l-programmi tal-Interreg u r-Reġjuni tal-Għarfien iffinanzjati taht il-politika reġjonali u l-FP7 <sup>(8)</sup> rispettivament, u tippromovi l-programmazzjoni b'diversi fondi;

33. jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea li parti mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali tiġi assenjata għal proġetti ta' "ekonomija b'livell baxx ta' karbonju" fir-reġjuni inqas żviluppati, fir-reġjuni fi transizzjoni u fir-reġjuni iktar għonja; jemma li dan ikollu impatt pożittiv fuq it-transizzjoni lejn bijosocjetà Ewropea; jenfasizza l-potenzjal tal-Istrategġija tal-Ispeċjalizzazzjoni Intelligenti (Smart Specialisation Strategies – S3) biex ir-reġjuni jkunu jistgħu jadottaw approċċ iktar strategiku u integrat għall-bijoeconomija;

34. jissuggerixxi li r-reġjuni avvanzati fil-qasam tal-bijoeconomija jiġu appoġġjati meta jieħdu l-passi mehtieġa mill-ktajjen tal-valur tal-bijoeconomija u meta joholqu rabtiet ma' reġjuni inqas avvanzati; jemma li r-reġjuni avvanzati u daww inqas avvanzati flimkien għandhom jixprunaw impjanti pilota fejn il-kumpaniji (start-up) ikunu jistgħu jittestjaw prodotti godda f'ambjent protett; jemma li dan l-approċċ ta' "Triq għall-Eċċellenza" iwassal għal użu effettiv tar-riżorsi, filwaqt li tiġi mhegġa l-koeżjoni; jappoġġja l-inizjattivi bhar-Reġjuni tal-Għarfien li jipprovdu għodda utli għall-iskambju tal-għarfien, jippromovu bis-shih l-aċċettazzjoni effettiva u l-applikazzjoni reġjonali tar-riżultati tar-riċerka u jiġġeneraw aktar kooperazzjoni fir-riċerka;

35. huwa konvint li l-Komunitajiet ta' Konoxxenza u Innovazzjoni (KKI) u l-Komunitajiet Reġjonali ta' Implimentazzjoni u Innovazzjoni (KRIL) qed jindirizzaw l-isfidi tas-socjetà fit-tul u jidentifikaw u jindirizzaw opportunitajiet godda għall-innovazzjoni fl-Ewropa; għalhekk jitlob lill-Kummissjoni tnedi KKI li tiffoka fuq il-bijoeconomija fis-sensjela l-għda ta' KKI fil-perjodu 2014-2020 <sup>(9)</sup>;

<sup>(7)</sup> [http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index\\_mt.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_mt.htm) u <http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>.

<sup>(8)</sup> <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, [http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library\\_en.html](http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_en.html).

<sup>(9)</sup> L-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT) bil-Komunitajiet ta' Konoxxenza u Innovazzjoni tiegħu f'diversi oqsma, fl-2014 ser jindirizza l-kwistjonijiet relatati mal-bijoeconomija, b'mod partikolari fil-qafas tal-KKI "Food4Future". Ara COM(2012) 60 final; il-bijoeconomija ma tinkludix biss l-ikel iżda anke prodotti li mhumiex tal-ikel. Hawnhekk huwa importanti li jiġi inkluz ukoll l-element li mhuwiex tal-ikel bhala parti mill-katina tal-valur globali tal-bijoeconomija.

36. madankollu, jemmen li hemm sens ċar ta' urġenza fost il-partijiet interessati Ewropej, nazzjonali, reġjonali u lokali fir-rigward tal-iżvilupp ta' ekonomija/bijoeconomija b'livell baxx ta' karbonju; l-identifikazzjoni tat-triq li twassal għal dan il-ghan u l-implimentazzjoni fil-prattika tehtieg bdil radikali fil-modi kif nahsbu u naghmlu l-affarijiet; peress li r-reġjuni huma essenzjali għat-twettiq fil-prattika, il-KtR joffri l-kompetenzi tiegħu u jistqarr li huwa lest li jikkoopera mill-qrib mal-Kummissjoni biex l-istrategija tal-bijoeconomija tkompli għall-fazi li jmiss;

37. nitolbu lill-Kummissjoni tieħu l-passi li ġejjin fil-livell tal-UE:

- a. tkompli tiżviluppa l-Istrategija tal-Bijoeconomija (billi tuża l-istruttura tat-tliet spirali), b'enfasi fuq l-ogħla livelli tal-piramida tal-bijomassa; tistabbilixxi Panel tal-Bijoeconomija li jinkludi rappreżentanti mill-intrapriża, mill-istituzzjonijiet tal-gharfien u l-awtoritajiet pubbliċi (fil-livell reġjonali, nazzjonali u Ewropew);
- b. tiżviluppa approċċ integrat għall-bijoeconomija li jirrikjedi u jkun ibbażat fuq strategija ta' finanzjament minn diversi sorsi kemm fil-livell reġjonali kif ukoll f'dak Ewropew (Orizzont 2020, il-Politika ta' Koeżjoni, il-PAK, l-Energija);
- c. tissensibilizza l-pubbliku fir-reġjuni dwar il-bżonn li jkollna bijoeconomija u l-opportunitajiet li ġgħib magħha;
- d. tibbaża l-approċċ integrat għall-bijoeconomija fuq regolamenti u miżuri li jixprunaw u li ma jkunux konfliġġenti (permezz ta' sistemi ta' ċertifikazzjoni, programmi ta' riċerka u żvilupp integrati u speċifiċi f'diversi Direttorati Ġenerali) u l-possibbiltà li r-reġjuni jiddeterminaw it-triq li jixtiequ jiehdu rigward il-bijoeconomija u l-Istrategija ta' Speċjalizzazzjoni Intelliġenti;

u li tkompli tiżviluppa strategija Ewropea b'enfasi fuq:

- l-ispeċjalizzazzjoni u l-applikazzjoni tal-gharfien tal-innovazzjonijiet fis-settur tal-bijoeconomija Ewropew sabiex nibqgħu kompetittivi fil-livell dinji;
- ir-riċerka u l-iżvilupp dwar il-bijomassa tat-tieni u t-tielet generazzjoni;
- il-ktajjen tal-valur (mill-produzzjoni tal-materja prima sal-prodotti finali fis-suq);
- il-prodotti b'valur miżjud għoli.

38. aħna nemmnu li r-reġjuni jistgħu joffru:

- a. l-identifikazzjoni u d-disponibbiltà tal-aħjar Prattiki Dokumentati tar-reġjuni li qed jipplanaw u jimplementaw il-bijoeconomija (jew xi aspetti tagħha) b'suċċess u jsibu modi biex jistendu u jallokaw dawn l-istrutturi f'reġjuni ohra (Triaq għall-Eċċellenza);
- b. l-ghajnuna fil-holqien ta' strutturi tat-tliet spirali u jagħtu kontribut għall-panels tal-bijoeconomija;
- c. minhabba li huma qrib iċ-ċittadini, l-awtoritajiet lokali u reġjonali jistgħu jissensibilizzaw aktar lill-pubbliku dwar il-bijoeconomija (htieġa u benefiċċji) fil-livell lokali u reġjonali;
- d. appoġġ fil-holqien ta' "Toroq għall-Eċċellenza" billi jiffacilitaw u jagħtu bidu għall-kooperazzjoni interreġjonali bejn ir-reġjuni inqas żviluppati u dawk iktar żviluppati u jużaw approċċi ta' finanzjament minn diversi sorsi għall-programmi u l-proġetti Ewropej.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni: produttività u sostenibbiltà fil-qasam agrikolu”**

(2013/C 17/10)

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI jagħti parir lill-Kummissjoni Ewropea biex:

- tirrikonoxxi l-pożizzjoni fundamentali tal-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-partijiet interessati biex jagħmlu suċċess mill-EIP għall-Produttività u s-Sostenibbiltà fil-qasam Agrikolu;
- tinvolvi b'mod shih lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-istrutturi ta' governanza mwaqfa biex jstimulaw u jissorveljaw din l-inizjattiva;
- tiddefinixxi “ż-zieda fil-produttività” bhala “żieda fil-produzzjoni u zieda fil-kwalità b'inqas”;
- tippermetti, fid-dawl tal-fatt li l-EIP għandha tindirizza s-suġġetti li ġejjin, firxa wiesgħa ta' suġġetti fil-qasam tal-produzzjoni primarja, il-ġestjoni tar-riżorsi, il-bijoekonomija, il-katina tal-provvista, il-kwalità, is-sikurezza tal-ikel u l-konsumaturi;
- tipprioritizza l-programmi għall-innovazzjoni, filwaqt li tiżgura ż-żamma tal-attivitajiet agrikoli fl-Ewropa kollha, tiżgura li l-hidma fil-qasam tar-riċerka li tibbenefika r-reġjuni involuti fit-trobbija tal-annimali, ir-reġjuni periurbani, iż-żoni soġġetti għal restrizzjonijiet naturali u żoni agrikoli lokali tiġi inkluża;
- tiffavorixxi inizjattivi dwar l-innovazzjoni tal-SMEs minn isfel għal fuq pjuttost milli dawk tal-industrija, sabiex tiġġieled l-iżbilanċ eżistenti fil-partecipazzjoni, minhabba livelli differenti ta' organizzazzjoni u kapacià;
- tkompli thabrek biex ittejjeb il-pożizzjoni tal-produtturi primarji fil-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tal-ikel;
- tippermetti lill-gruppi operattivi jużaw ukoll l-appoġġ tal-FAEZR għall-ispejjeż tal-bidu, pereżempju għall-iżvilupp ta' approċċ biex tiġi indirizzata kwistjoni teknika jew xjentifika jew biex jintużaw is-servizzi ta' intermedjarju fil-qasam tal-innovazzjoni u l-għarfien.

<b>Relatur</b>	Is-Sur BRINK (NL/ALDE) Membru tal-Kunsill Eżekuttiv tal-Provinċja ta' Drenthe
<b>Dokument ta' referenza</b>	Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar is-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni "Produttività u Sostenibbiltà fil-qasam Agrikolu"
	COM(2012) 79 final

## I. SFIDI U GĦANIJET

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### L-inizjattiva ewlenija tal-Istrateġija Ewropa 2020 "Unjoni tal-Innovazzjoni"

jappoġġja l-Istrateġija Ewropa 2020 għat-tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv, u huwa konxju li:

1. biex jirnexxiha tkun kompetittiva fil-livell dinji, jehtieg li l-Ewropa żżid l-isforzi tagħha biex iżżomm u ttejjeb il-pożizzjoni tagħha fil-kummerċ, it-tmexxija industrijali u l-eċċellenza fil-baži xjentifika;

2. L-għarfien Ewropew dwar il-produzzjoni sostenibbli tal-ikel, inkluż l-għarfien dwar il-ġestjoni tal-irziezet, is-soluzzjonijiet fil-qasam tat-Teknoloġiji tal-Infommazzjoni u tal-Komunikazzjoni (ICT), is-sikurezza tal-ikel, l-agrobijoteknoloġija, it-teknoloġija tat-tkabbir, il-protezzjoni tal-uċuh tar-raba', l-ilma, ir-residwi, il-ġestjoni tal-enerġija u tal-iskart u l-agrisoċjoloġija huwa apprezzat hafna fid-dinja kollha u għandu potenzjal qawwi għall-kummerċjalizzazzjoni fi swieq li qed jinholqu u jiżviluppaw b'ritmu mghaġġel fi hdan u lil hinn mill-Ewropa.

3. biex jirnexxiha tiġġenera valur minn dan l-għarfien, l-Ewropa tehtieg 1) SMEs iżjed innovattivi għall-holqien tat-tkabbir u l-impjegi, 2) iżjed investiment privat, 3) innovazzjoni miksuba fis-setturi eżistenti u dawk emergenti, 4) kollaborazzjonijiet multidixxiplinari għall-holqien ta' soluzzjonijiet innovattivi u 5) partijiet interessati li huma herqana li jittestjaw, juru, u jimplimentaw fuq skala usa' s-soluzzjonijiet promettenti.

#### Sfidi fil-qasam tal-agrikoltura, is-sigurtà tal-ikel u r-riżorsi naturali

jinnota li:

4. bhalissa, id-dinja qed tiffaccja sensiela ta' sfidi differenti u sostanzjali: tkabbir kontinwu tal-popolazzjoni u tkabbir fil-kapaċità tal-akkwist, liema haġa tiġġenera tibdil fid-dieta u zieda fid-domada għal prodotti primarji, flimkien ma' theddid għall-kapaċità tal-produzzjoni agrikola fil-livell dinji minhabba t-tibdil fil-klima;

5. dawn l-isfidi huma akkumpanjati mit-theddida tal-iskar-sezza tal-ikel, tal-għalf, tal-karburanti fossili, tal-materja prima, tal-fibri u tal-ilma helu, minhabba z-zieda fid-degradazzjoni tal-hamrija u t-telf tal-bijodiversità, kif ukoll minhabba l-periklu dejjem jiżdid tal-falliment tas-swieq finanzjarji, ta' zbilanċ politiku u ta' kunflitti armati;

6. jehtieg li l-agrikoltura u l-provvista tal-ikel fil-ġejjieni jużaw inqas ilma u karburanti fossili, kif ukoll inqas prodotti fertilizzanti u fitosanitarji, u jkunu iktar diversifikati u intelliġenti biex jagħmlu l-aqwa użu possibbli mis-sinerġiji bejn il-biedja tal-hrit, it-trobbija tal-annimali, il-ġestjoni tal-iskart organiku, il-flussi tar-residwi u l-produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli;

u josserva li:

7. l-Istati Membri u l-partijiet interessati kemm-il darba esprimew interess qawwi fil-promozzjoni tal-innovazzjoni fl-agrikoltura permezz ta' aproċċ fil-livell tal-UE, u li l-Kunsill Ewropew tal-20 ta' Ġunju 2008 diġà osserva li "Jehtieg li titkompla l-hidma dwar l-innovazzjoni, ir-riċerka u l-iżvilupp tal-produzzjoni agrikola, partikolarment biex jitjiebu l-effiċjenza fl-enerġija, it-tkabbir fil-produttività u l-abbiltà tagħha li tadatta għat-tibdil fil-klima";

8. konkluzjonijiet simili ntlahqu minn organizzazzjonijiet agrikoli u Kmamar tal-Agrikoltura, u li d-dikjarazzjoni tal-G20 ta' Cannes tenfasizza l-htieġa primordjali li jsir investiment fir-riċerka u l-innovazzjoni agrikoli.

Għalhekk, il-Kumitat tar-Regġuni:

9. jilqa' b'sodisfazzjon l-inizjattiva tal-Kummissjoni għall-promozzjoni tal-innovazzjoni fis-settur tal-biedja bit-twaqqif ta' Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni (European Innovation Partnership – EIP) dwar Produttività u Sostenibbiltà fil-qasam Agrikolu u z-żewġ għanijiet prinċipali tagħha huma: 1) li tghin lis-settur tal-biedja jsir iżjed produttiv u effiċjenti (billi jsir titjib fit-tnaqqis reċenti osservat fil-livelli ta' zieda tal-produttività sal-2020) u 2) tippromovi l-iżvilupp sostenibbli tal-agrikoltura (billi jiġi zgurat użu adatt tal-art sal-2020);

10. jilqa' b'sodisfazzjon partikolari l-fatt li s-sistemi lokali tal-ikel u l-biedja huma riflessi fis-sugġetti msemmija bhala li huma intitolati għall-kooperazzjoni, jiġifieri kooperazzjoni orizzontali u vertikali fost l-atturi tal-ktajjen tal-provvista għat-twaqqif ta' pjattformi tal-loġistika għall-promozzjoni ta' ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali, u attivitajiet ta' promozzjoni f'kuntest lokali relatati mal-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali;

11. jilqa' b'sodisfazzjon il-proposta tal-Kummissjoni li talloka EUR 4,5 biljun lir-riċerka u l-innovazzjoni dwar is-sigurtà tal-ikel, il-bijoeconomija u l-agrikoltura sostenibbli (taht l-Orizzont 2020);

12. jaqbel li l-fondi mill-PAK, flimkien mal-fondi mill-programm qafas ghar-riċerka, għandhom jappoġġjaw l-EIP dwar il-produttività u s-sostenibbiltà fil-qasam agrikolu biex jitnaqqsu d-disparitajiet bejn id-dinja tar-riċerka u l-biedja fil-prattika;

13. huwa tal-fehma li l-bidla meħtieġa mis-settur agrikolu, minhabba l-urġenza dejjem tikber li jkun hemm effiċjenza fl-użu tar-riżorsi, ser twassal biex, primarjament, jiġi prodott iżjed ikel b'mod iżjed sostenibbli, iżda wkoll fil-provvista ta' firxa ta' servizzi soċjetali differenti u prodotti bijoloġiċi marbutin mas-saħħa, id-divertiment, il-ġestjoni tat-territorju, il-ġestjoni tal-iskart, l-għalf, il-fibri u l-enerġija rinnovabbli. Dan l-ambitu iżjed wiesa' għandu jibbenefika kemm lis-settur kif ukoll lis-soċjetà, bil-kundizzjoni li jiġi żgurat bilanċ tajjeb bejn il-produzzjoni tal-ikel kif ukoll dik ta' prodotti mhux tal-ikel, li l-enfasi tas-settur agrikolu tkun fuq il-prijoritajiet definiti mill-ġdid tal-PAK u li l-awtoritajiet ikunu konsistenti huma u jfittxu li jwettqu dawn il-prijoritajiet;

14. huwa tal-fehma li dan is-settur agrikolu definit mill-ġdid jipprovdi opportunitajiet godda fil-qasam tan-negozju u l-innovazzjoni għall-katina Ewropea tal-valur;

15. huwa tal-fehma li, sabiex isir l-ahjar użu possibbli mir-riżorsi naturali, jeħtieġ li jkun hemm interazzjoni mill-qrib bejn is-setturi tal-agrikoltura, tal-bijoeconomija u tax-xjenzi<sup>(1)</sup> biex jinholoq settur agrikolu iżjed sostenibbli u effiċjenti. Fir-rigward tal-agrikoltura bħala fornitur tal-bijomassa għall-produzzjoni tal-enerġija, jeħtieġ li jinżamm bilanċ bejn il-produzzjoni tal-ikel u tal-bijomassa;

## II. PREOKKUPAZZJONIJET/FATTURI EWLENIN GĦAS-SUĊĊESS

### Preokkupazzjonijiet

josserva li:

16. l-isforz biex jitnaqqsu d-disparitajiet bejn il-prattika u x-xjenza huwa kruċjali, imma s-sempliċi fatt tal-eżistenza tal-EIP ma jsolvix id-distakk kulturali u professjonali bejn żewġ perspettivi li huma importanti ndaq: 1) il-perspettiva tal-komunità xjentifika, li għandha t-tendenza li tiffoka fuq l-eċċellenza fil-qasam xjentifiku, fuq ir-riċerka fil-fruntieri tal-għarfien, it-teknoloġiji futuri u dawk emergenti, l-iżvilupp tal-hiliet u l-iżvilupp tal-karriera, u l-infrastruttura tar-riċerka; u 2) il-perspettiva tal-intraprendituri u dawk responsabbli għat-tfassil tal-politika, li jeżaminaw modi li jiġġeneraw il-valur mill-għarfien u jfittxu soluzzjonijiet li jgħinu jindirizzaw il-bżonnijiet tas-soċjetà u l-opportunitajiet ta' negozju. Ser ikun hemm bżonn ta' komunikazzjoni u inċentivi fuq iż-żewġ naħat;

<sup>(1)</sup> CdR 1112/2012 –EDUC-V-024 “Ninnovaw għal tkabbir sostenibbli: bijoeconomija għall-Ewropa”.

17. il-FAEŻR propost joffri għadd ta' inċentivi, kif stabbiliti fl-Artikoli 15, 16, 18, 20, 33, 36, 46, 53, 61, 62 u 63, iżda dawn mhux ser jintlaqgħu tajjeb sakemm intermedjarju tal-għarfien fil-qasam tal-EIP ma jikkomunikax il-possibbiltajiet fil-livell tal-Istati Membri qabel ma jiġu finalizzati l-kuntratti ta' shubija u matul il-proċess tal-abbozzar tal-programmi operattivi nazzjonali u/jew reġjonali għall-iżvilupp rurali;

18. l-EIP mhux ser tiġi inkorporata fil-programmi ta' żvilupp reġjonali, sakemm ma jiġix iprogrammat kofinanzjament nazzjonali bil-ghan li jiffinanzja l-fażijiet differenti tal-proċess tal-innovazzjoni: 1) kooperazzjoni (biex jitwaqqfu l-gruppi operattivi) għall-iżvilupp tan-negozju (biex jitnieda proġett relatat mal-innovazzjoni); 2) trasferiment tal-għarfien u servizzi ta' konsulenza (biex jinkiseb għarfien espert u jsir użu mir-riżultati tar-riċerka eżistenti); 3) it-tneġġija ta' skemi ta' kwalità (biex jithegħgu l-benefiċċji tas-soċjetà u r-riżultati tan-negozju); u 4) investiment (appoġġ finanzjarju biex jintlaħqu l-għanijiet; il-produttività u s-sostenibbiltà);

19. s'issa, twaqqfu hames Shubijiet Ewropej għall-Innovazzjoni, dwar dawn is-sugġetti:

a. it-tixjijiet attiv u b'saħħtu, SEC(2011) 1028, adottata fl-1.9.2011

b. il-materja prima, COM(2012) 82, adottata fid-29.2.2012

c. il-produttività u s-sostenibbiltà fil-qasam agrikolu, COM(2012) 79, adottata fid-20.2.2012

d. l-ilma, COM(2012) 216, adottata fl-10.5.2012

e. il-bliet intelligenti, C(2012) 4701, adottata fl-10.7.2012

u lkoll kemm huma huma 1) importanti għall-awtoritajiet reġjonali u lokali iżda wkoll 2) dipendenti mill-ġestjoni, l-appoġġ u l-finanzjament reġjonali biex jirnexxu; madankollu, sal-lum il-ġurnata, l-awtoritajiet reġjonali ma ġewx mistiedna jkun involuti fil-proċess.

### L-elementi importanti għas-suċċess

josserva li:

20. ir-reġjuni u l-komunitajiet rurali jistgħu jaqdu rwol deċiżiv fit-tmexxija u l-kofinanzjament tal-azzjonijiet meħudin permezz tal-FAEŻR u mezzi oħra li jstimulaw l-innovazzjoni, u issa huma indispensabbli biex jadattaw l-appoġġ għall-karatteristiċi agrikoli, ambjentali u territorjali ta' reġjun speċifiku, li b'hekk jagħmel possibbli użu effiċjenti tal-fondi Ewropej;

21. ir-reġjuni u l-komunitajiet rurali japprezzaw li jagħtu fehmethom dwar il-prijoritajiet jew l-implimentazzjoni u l-arranġamenti tal-ġestjoni;



22. huwa tal-fehma li t-twaqqif ta' qafas ta' governanza f'diversi livelli (Ewropej, nazzjonali, reġjonali) huwa rekwiżit essenzjali għal reviżjoni shiha b'suċċess tal-Politika Agrikola Komuni wara l-2013, inkluża l-EIP;

23. il-partijiet interessati jkunu mistennija jiffurmaw grupp operattiv bażiku li jkompli jeżamina l-lakuni fl-għarfien, pereżempju rigward: it-teknoloġija, il-mudelli tan-negozju, is-sistemi ta' organizzazzjoni, l-istrategiji tal-kummerċjalizzazzjoni, il-bżonnijiet u l-edukazzjoni tal-konsumaturi, u minn issa jilqa' b'sodisfazzjon il-finanzjament tal-FAEŻR għal dan il-għan; il-pass li jmiss jista' jkun dak li jfittxu msieħba u johlqu tim multidixxiplinari, biex jeżamina l-użu tal-kooperazzjoni transkonfinali u/jew il-baži eżistenti tal-għarfien qabel ma jikkuntattja n-netwerk tal-EIP għal appoġġ addizzjonali, iżda dan il-pass ma għandux ikun obligatorju;

24. ċerti inizjattivi minn isfel għal fuq fil-qasam tal-innovazzjoni dwar is-sostenibbiltà jew il-produttività jistgħu jintlaqgħu tajjeb flivell reġjonali jew nazzjonali, iżda xorta waħda huma fil-periklu li ma jissodisfawx l-għażla tat-temi prijoritarji kif stabbiliti fil-Pjan Strateġiku ta' Implimentazzjoni (SIP) u l-pjan direzzjonali multianwali (ippubblikat mill-Grupp ta' Tmexxija ta' Livell Għoli wara konsultazzjoni mal-Kumitat Permanenti dwa ir-Riċerka Agrikola u l-Kumitat għall-Iżvilupp Rurali); madankollu, dan ma għandux ikun ta' xkiel għall-ghoti tal-appoġġ, peress li dan ikollu effett skoragganti qawwi fuq il-partecipanti u jinterrompi l-proċess tal-innovazzjoni fl-iżjed punt vulnerabbli tagħha;

25. is-servizzi ta' intermedjarju fl-innovazzjoni u l-għarfien huma indispensabbli għat-tnedija ta' proċess ta' innovazzjoni u għat-thegġig tal-progress tiegħu.

### III. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

#### Lill-Kummissjoni Ewropea

ihegġeg bil-qawwa lill-Kummissjoni Ewropea biex:

26. tirrikonoxxi l-pożizzjoni fundamentali tal-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-partijiet interessati biex jagħmlu suċċess mill-EIP għall-Produttività u s-Sostenibbiltà fil-qasam Agrikolu;

27. tinvolvi b'mod shih lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-istrutturi ta' governanza mwaqqfa biex jstimulaw u jissorveljaw din l-inizjattiva;

28. tistieden rappreżentant tal-Kumitat tar-Reġjuni biex jiġi involut fil-hidma tal-grupp ta' tmexxija ta' livell għoli li ser jiddefinixxi strategija għall-EIP, u fil-kumitat ta' koordinazzjoni tan-Netwerk Ewropew għall-Iżvilupp Rurali, sabiex jiġi żgurati li tiġi implimentata l-inizjattiva b'konformità mal-bżonnijiet ġenwini tal-awtoritajiet lokali u reġjonali;

29. tobbliga lill-Istati Membri jintegraw l-għanijiet transsettorjali tal-EIP fil-kuntratt ta' shubija;

30. tiddefinixxi "ż-zieda fil-produttività" bhala "zieda fil-produzzjoni u zieda fil-kwalità b'inqas";

31. tippermetti, fid-dawl tal-fatt li l-EIP għandha tindirizza s-sugġetti li ġejjin, firxa wiesgħa ta' sugġetti fil-qasam tal-produzzjoni primarja, il-ġestjoni tar-riżorsi, il-bijoeconomija, il-katina tal-provvista, il-kwalità, is-sikurezza tal-ikel u l-konsumaturi;

32. tipprijoritizza l-programmi għall-innovazzjoni, filwaqt li tiżgura ż-żamma tal-attivajiet agrikoli fl-Ewropa kollha, tiżgura li l-hidma fil-qasam tar-riċerka li tibbenefika r-reġjuni involuti fit-trobbija tal-annimali, ir-reġjuni periurbani, iż-żoni soġġetti għal restrizzjonijiet naturali u żoni agrikoli lokali tiġi inkluża;

33. tiffavorixxi inizjattivi dwar l-innovazzjoni tal-SMEs minn isfel għal fuq pjuttost milli dawk tal-industrija, sabiex tiġġieled l-iżbilanċ eżistenti fil-partecipazzjoni, minhabba livelli differenti ta' organizzazzjoni u kapacià;

34. tiffoka fuq biedja sostenibbli, fuq biedja produttiva bhala riżultat tad-disponibbiltà tat-teknoloġija moderna, fuq il-prevenzjoni tal-hela tal-ikel u t-telf wara l-hsad u fuq l-imġiba responsabbli min-naha tal-konsumaturi flimkien maż-żieda fil-volumi tal-produzzjoni;

35. tiffoka fuq l-esportazzjoni tal-UE u l-kummerċjalizzazzjoni tal-għarfien u l-(bijo)teknoloġija u fuq il-partecipazzjoni ġusta fi produzzjoni remota (metropolitana jew fuq skala żgħira) fil-livell lokali f'pajjiżi terzi;

36. tkompli thabrek biex ittejjeb il-pożizzjoni tal-produtturi primarji fil-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tal-ikel;

37. titlob, bhala incentiv għax-xjentisti biex inaqqsu d-disparitajiet fl-innovazzjoni, li l-kriterju relatat mal-"livell ta' użu prattiku tar-riżultati tar-riċerka" jintuża fil-klassifikazzjonijiet tal-istituzzjonijiet li jżviluppaw l-għarfien;

38. japprezza netwerks ewlenin ta' reġjuni Ewropej, istituti ta' riċerka u clusters dwar il-produttività għolja u l-agrikoltura sostenibbli, u jitlob lill-Kummissjoni biex tagħraf ir-rwol ta' dawn in-netwerks u l-clusters u tiffacilita t-trasferiment tal-għarfien bejn l-intraprendituri kemm lokalment kif ukoll bejn ir-reġjuni;

39. tippermetti lill-Istati Membri jappoġġjaw attivajiet reġjonali u dawk ta' fazi bikrija min-naha ta' gruppi operattivi – li jahdmu fuq l-għanijiet u l-miri tal-EIP – bl-użu ta' fondi tal-FAEŻR u kofinanzjament reġjonali, indipendentement minn jekk jirnexxihomx jiksbu wkoll appoġġ min-Netwerk tal-EIP wara li jwieġbu s-sejhiet;

40. taqbel li l-gruppi operattivi joperaw jew fi hdan il-fruntieri ta' Stat Membru partikolari jew ikollu membri f'għadd ta' Stati Membri u f'pajjiżi terzi;



41. taghmel referenza għall-“bdiewa u l-organizzazzjonijiet tal-produtturi” u tispeċifika li “l-bdiewa” huma intitolati, bil-ghan li jkun iżjed faċli li jitwaqqaf grupp;

42. tippermetti lill-gruppi operattivi jużaw ukoll l-appoġġ tal-FAEZR għall-ispejjeż tal-bidu, pereżempju għall-iżvilupp ta' approċċ biex tiġi indirizzata kwistjoni teknika jew xjentifika jew biex jintużaw is-servizzi ta' intermedjarju fil-qasam tal-innovazzjoni u l-għarfien;

43. tahtar tim tal-komunikazzjoni qabel ma twaqqaf il-Bord ta' Tmexxija ta' Livell Għoli, il-grupp ta' appoġġ SHERPA, l-uffiċċju ta' appoġġ għall-gruppi operattivi u s-segretarjat responsabbli għall-kitba tal-Pjan Strateġiku ta' Implimentazzjoni, li jippromovi l-użu 1) tal-EIP fil-Programmi għall-Iżvilupp Rurali fil-livell Nazzjonali; 2) l-għażliet tal-Orizzont 2020 biex jappoġġjaw il-proġetti tar-riċerka, proġetti b'diversi atturi, clusters ta' azzjonijiet fil-qasam tal-innovazzjoni, intermedjarji tal-innovazzjoni u ċentri tal-innovazzjoni; 3) il-faċilitajiet u l-kuntatti tan-Netwerk tal-EIP; u 4) manwal/linji gwida għall-gruppi lokali.

### **Lill-awtoritajiet lokali u reġjonali**

jirrakkomanda li l-awtoritajiet lokali u reġjonali:

44. jappoġġjaw il-partecipazzjoni fl-EIP u l-inklużjoni tiegħu fil-programmi operattivi tal-FAEZR, u jhejju biex iwaqqfu gruppi operattivi;

45. jinkoraġġixxu lill-Istati Membri jikkunsidraw bis-serjetà l-urġenza li jindirizzaw il-produttività, l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u s-sostenibbiltà, u għelhekk ihegġiġhom jonfqu mill-inqas 10 % tal-kontribuzzjoni totali mill-FAEZR fuq it-trawwim tat-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni fl-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali;

46. isahhu l-partecipazzjoni tagħhom fin-Netwerk Nazzjonali u Ewropew għall-Iżvilupp Rurali.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

---

## III

(Atti preparatorji)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

IT-98 SESSJONI PLENARJA TAD-29 U T-30 TA' NOVEMBRU 2012

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar "Qafas Strateġiku Komuni"**

(2013/C 17/11)

IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- itenni l-konvinzjoni tiegħu li hemm bżonn Qafas Strateġiku Komuni (QSK) għall-perjodu ta' bejn l-2014 u l-2020 bil-għan li jstabbilixxi koordinazzjoni u sinerġija bejn l-attivitajiet tal-hames fondi tal-QSK u li tingħata direzzjoni strateġika ċara lill-kuntratti ta' shubija u l-programmi operattivi;
- għandu dubji dwar il-legittimità tad-diviżjoni proposta fil-QSK bejn anness għar-regolament ġenerali u att delegat b'azzjonijiet indikattivi ta' valur miżjud Ewropew għoli u prijoritajiet għall-kooperazzjoni. Jappoġġja l-adozzjoni tal-QSK biss bħala anness għar-regolament ġenerali;
- iqis li l-azzjonijiet indikattivi ta' valur miżjud Ewropew għoli għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni Ewropea fil-forma ta' Komunikazzjoni mhux vinkolanti, bħal fil-każ tal-Linji Gwida Strateġiċi tal-Komunità 2007-2013;
- jenfasizza li l-għan tal-QSK għandu jkun li johloq il-kundizzjonijiet għal tranżizzjoni bla xkiel bejn il-pakkett leġislattiv u l-kuntratt ta' shubija u l-programmi operattivi, u jinnota li hemm bżonn li d-dettalji tal-mekkaniżmi ta' implimentazzjoni jiġu spjegati b'mod ċar;
- jiddispaċi li l-11-il oġettiv tematiku elenkati fil-proposta għal regolament ġenerali huma differenti mis-sitt prijoritajiet tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u s-sitt prijoritajiet separati tal-Fond Marittimu Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd, li jagħmlu l-koordinazzjoni aktar diffiċli mis-soltu;
- jinsab konvint dwar il-bżonn ta' decentralizzazzjoni tal-ġestjoni operattiva fil-livell lokali u regionali sabiex tiżdied il-koordinazzjoni u l-komplementarjetà bejn il-fondi, li jiżgura approċċ integrat effettiv, jiġifieri metodu multitematiku minn isfel għal fuq li jkun imfassal għall-bżonnijiet speċifiċi ta' kull reġjun;
- jirrakkomanda bis-shih l-implimentazzjoni ta' programmi operattivi bbażati fuq hafna fondi;
- jitlob għal programm qafas stabbli biex tiġi żgurata l-koerenza mal-perspettiva multiannwali tal-politika ta' koeżjoni;
- jistaqsi jekk huwiex possibbli li l-QSK jiġi emendat permezz ta' att delegat.

<b>Relatur ġenerali</b>	Is-Sur WOŹNIAK (PL/PPE), Marixxal tar-Regjun ta' Wielkopolska
<b>Dokument ta' referenza</b>	Proposta emendata ghal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew koperti mill-Qafas Strateġiku Komuni u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006  COM(2012) 496 final, Anness I

## I. RAKKOMANDEZZJONIJET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REGJUNI

#### Kummenti ġenerali

1. itenni l-konvinzjoni tiegħu li hemm bżonn Qafas Strateġiku Komuni (QSK) għall-perjodu ta' bejn l-2014 u l-2020 għall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew (FSE), il-Fond ta' Koeżjoni (FK), il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u l-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS), bil-ghan li jistabbilixxi koordinazzjoni u sinerġija bejn l-attivitajiet tal-fondi tal-QSK u li tinghata direzzjoni strateġika ċara lill-kuntratti ta' shubija u l-programmi operattivi;

2. ifakkar fir-rakkomandazzjonijiet politici li l-KtR kien fassal fl-opinjoni tiegħu dwar ir-regolament ġenerali u jenfasizza li, billi l-QSK ser jiġi adottat bhala anness għar-regolament ġenerali, huwa dan tal-aħhar li jipprovdvi vizzjoni strateġika u miri filwaqt li l-QSK għandu jkun ikkunsidrat bhala l-ghodda ta' implimentazzjoni prinċipali;

3. għandu dubji dwar il-leġittimità tad-diviżjoni proposta fil-QSK bejn anness għar-regolament ġenerali<sup>(1)</sup> u att delegat b'azzjonijiet indikattivi ta' valur miżjud Ewropew għoli u prijoritajiet għall-kooperazzjoni. Jappoggja l-adozzjoni tal-QSK biss bhala anness għar-regolament ġenerali. Jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-atti delegati għandhom ikunu limitati għal elementi mhux essenzjali ta' atti legali bażiċi filwaqt li l-kwistjonijiet kollha relatati mal-QSK huma ta' importanza fundamentali għall-awtoritajiet lokali u reġjonali u huma ta' natura strateġika. L-Opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ma tkoprix l-atti delegati mentri l-QSK huwa qasam fejn il-konsultazzjoni tal-KtR hija obligatorja, b'konformità mal-Artikolu 177 tat-TFUE;

4. iqis li l-QSK għandu jiġi adottat mill-Kunsill u l-Parlament Ewropew u għandu jiġi rivedut biss f'każ ta' tibdil fundamentali fis-sitwazzjoni soċjoekonomika tal-UE. B'rabta ma' dan, jistaqsi jekk huwiex possibbli li l-Anness I jiġi emendat permezz ta' att delegat;

5. iqis li l-azzjonijiet indikattivi ta' valur miżjud Ewropew għoli għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni Ewropea fil-forma ta' Komunikazzjoni mhux vinkolanti, bhal fil-każ tal-Linji Gwida Strateġici tal-Komunità 2007-2013 (COM(2005) 299 final);

6. jenfasizza li l-fondi tal-QSK jaqdu rwol ewlieni fl-appoġġ tal-istrumenti li jimplementaw l-Istrateġija Ewropa 2020 u għall-investiment biex jinghalaq id-distakk fl-iżvilupp bejn l-Istati Membri, kif ukoll bejn ir-regjuni u fi hdanhom. Fl-istess hin, jitlob li l-obbligi tat-Trattat ikunu l-prinċipju li jiggwida;

7. jilqa' l-fatt li l-proposti tal-QSK ser jimplementaw il-prinċipji fundamentali tal-Artikolu 11 tal-Proposta għal Regolament Ġenerali<sup>1</sup> li, b'konformità magħhom, il-QSK għandu l-ghan li jindirizza l-isfidi territorjali prinċipali. Jinnota wkoll li l-QSK għandu jinkludi referenzi ċari għar-regjuni ultraperiferiċi u ż-żoni b'karatteristiċi territorjali partikolari, bħaż-żoni muntanjużi, iż-żoni periferiċi, iż-żoni industrijali fi tranżizzjoni, il-gżejjer, ir-regjuni b'popolazzjoni mifruxa hafna u r-regjuni b'popolazzjoni baxxa, li jehtiegu forom ta' intervent speċjali;

8. jilqa' r-referenza għall-bżonn li jiġu involuti l-imsieħba nazzjonali, reġjonali u lokali bhala kundizzjoni għall-ksib tal-oġġettivi politici. Jemmen li dan ser jiffacilita l-applikazzjoni ta' approċċ territorjali minn isfel għal fuq;

<sup>(1)</sup> COM(2012) 496 final.

9. jitleb li l-QSK, b'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, jaqdi r-rwol tiegħu b'mod effettiv li jikkjarifika u jirfina l-logika tal-użu tal-fondi fil-perjodu ta' programmazzjoni li jmiss filwaqt li jkun flessibbli biżżejjed biex l-intervent tal-programm jiġi adattat għas-sitwazzjoni speċifika, il-bżonnijiet u l-potenzjal tal-Istati Membri individwali u r-reġjuni. Il-QSK għandu jipprovdi oqfsa indikattivi għall-kuntratti ta' shubija u l-programmi operattivi preparati mill-Istati Membri individwali, u b'hekk l-Istati Membri u l-awtoritajiet lokali u reġjonali kompetenti jinghataw l-opportunità li jindirizzaw b'mod indipendenti l-isfidi tal-iżvilupp, b'mod partikolari fi-rigward tal-ghanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020. Jenfasizza li l-ghan tal-QSK għandu jkun li johloq il-kundizzjonijiet għal tranżizzjoni bla xkiel bejn il-pakkett leġislativ u l-kuntratt ta' shubija u l-programmi operattivi;

10. jinnota li hemm bżonn li d-dettalji tal-mekkaniżmi ta' implimentazzjoni jiġu spjegati b'mod ċar;

11. jiddispjaċih li l-11-il objettiv tematiku elenkati fil-proposta għal regolament ġenerali huma differenti mis-sitt prijoritajiet tal-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u s-sitt prijoritajiet separati tal-Fond Marittimu Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd, li jagħmlu l-koordinazzjoni aktar diffiċli mis-soltu;

### Introduzzjoni għall-Anness tal-QSK

12. jiddispjaċih li l-QSK m'għandux elementi dwar il-prinċipji ewlenin li għandhom jiġu implimentati;

### Koerenza u konsistenza mal-governanza ekonomika tal-UE

13. jitleb għal programm qafas stabbli biex tiġi żgurata l-koerenza mal-perspettiva multiannwali tal-politika ta' koeżjoni;

14. iqis li, mill-bidu nett, l-attività ewlenija għandha tkun li jiġu identifikati l-prijoritajiet adatti tal-programm għall-perjodu kollu 2014-2020 pereżempju meta jkunu qed jittejjew il-kuntratti ta' shubija u l-programmi operattivi. F'dan il-kuntest, jibża' li l-kunsiderazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet għall-pajjiżi individwali u tal-programmi nazzjonali ta' riforma tista' tmur kontra programmazzjoni multiannwali miftiehma fil-livell reġjonali;

15. jirreferi għall-Opinjoni tal-KtR dwar ir-regolament ġenerali, li tiċhad il-proposti intiżi biex joholqu rabta bejn il-politika

ta' koeżjoni u l-konformità mal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir<sup>(2)</sup>, iżda jipproponi l-possibbiltà li jiġu emendati l-kuntratti ta' shubija u l-programmi operattivi abbażi ta' rakkomandazzjonijiet li johorġu mis-Semestru Ewropew;

16. madankollu jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-ipprogramar mill-ġdid frekwenti jnaqqas il-prevedibbiltà tal-ġestjoni tal-fondi u għalhekk għandu jkun jsir biss meta jkun verament meħtieġ;

### Mekkaniżmi ta' koordinazzjoni fost il-Fondi tal-QSK

17. jenfasizza l-bżonn ta' koordinazzjoni aħjar bejn il-fondi tal-QSK, sabiex tittejjeb l-effikaċja tal-intervent tagħhom u jinholqu s-sinerġiji meħtieġa fil-kuntest ta' sitwazzjoni baġitarja diffiċli u riżorsi finanzjarji limitati. B'hekk jiġi żgurat livell oghla ta' sinerġija u ta' komplementarjetà fl-investment tal-UE;

18. jitleb biex il-komplementarjetà tkun l-enfasi ċentrali tal-QSK. Għalhekk jeħtieġ li jiġi stabbilit approċċ multitematiku integrat li jorbot l-azzjonijiet indikattivi ta' komplementarjetà reċiproka minn fondi differenti intiżi għall-ksib tal-istess objettiv. Madankollu, jiddispjaċih li l-Kummissjoni ma għamlitx aktar biex tikkjarifika l-komplementarjetà potenzjali bejn id-diversi prijoritajiet tematiċi, il-prijoritajiet ta' investment ta' bosta fondi tal-QSK kif ukoll bejn l-azzjonijiet indikattivi u l-prijoritajiet ta' investment. B'rabta ma' dan, jenfasizza li l-abbozz ta' dokument dwar il-QSK għandu jiżgura l-komplementarjetà bejn l-oqsma ta' attività tal-fondi individwali u jelimina r-riskju ta' duplikazzjoni;

19. jinsab konvint dwar il-bżonn ta' decentralizzazzjoni tal-ġestjoni operattiva fil-livell lokali u reġjonali sabiex tiżdied il-koordinazzjoni u l-komplementarjetà bejn il-fondi, li jiżgura approċċ integrat effettiv, jiġifieri metodu intertematiku minn isfel għal fuq li jkun imfassal għall-bżonnijiet speċifiċi ta' kull reġjun;

20. jirrakkomanda bis-siħh l-implimentazzjoni ta' programmi operattivi bbażati fuq hafna fondi, li jimmassimizzaw l-impatt pożittiv tal-intervent tal-UE fir-reġjuni permezz ta' użu integrat tal-opportunitajiet li joholqu d-diversi strumenti ta' żvilupp reġjonali u t-tweġiq ġenwin tal-istrateġiji ta' żvilupp soċjoekonomiku mill-awtoritajiet lokali u reġjonali;

<sup>(2)</sup> Jiġifieri s-sospensjoni tal-hlasijiet u l-impenni taht programmi operattivi f'każ ta' nuqqas ta' konformità mar-rakkomandazzjoni tal-UE dwar il-governanza ekonomika.

21. jilqa' l-fatt li l-Kummissjoni Ewropea tenfasizza hafna l-bżonn tal-ipprogrammar tal-iżvilupp territorjali integrat. Jilqa' r-referenzi għall-"investment territorjali integrat" (ITI), l-"operazzjonijiet integrati" (OI) u l-"pjani ta' azzjoni kongunta"; madankollu, jiddispjaċih li mhemm l-ebda definizzjoni ta' dawn l-istrumenti jew tal-kunċett ta' "operazzjonijiet integrati" fir-regolament ġenerali u fl-anness tal-QSK. Jenfasizza l-bżonn li jiġi definit b'mod preċiż il-kunċett ta' operazzjoni integrata bhala strument li għandu jintuża għall-iffinanzjar integrat ma' oqsma ta' politika u strumenti oħra tal-UE;

22. partikolarment b'referenza għall-istrateġija tal-iżvilupp urban (b'konformità mal-Artikolu 7 tar-Regolament FEŻR), jenfasizza l-importanza u n-natura innovattiva tal-allokazzjoni tar-riżorsi għall-azzjonijiet integrati għall-iżvilupp urban sostenibbli fil-bliet, li jridu jiġu implimentati permezz tal-"investimenti territorjali integrati" (ITI), u jiddispjaċih li l-qafas regolatorju ma jurix b'mod ċar biżżejjed li f'dan il-każ ir-responsabbiltà tal-ġestjoni u tal-implimentazzjoni tal-"investimenti territorjali integrati" għandha tkun tal-awtoritajiet urbani;

23. iqis li n-natura lokali tal-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità għandha tinżamm;

24. b'konformità mal-opinjoni tal-KtR dwar l-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità, jiġbed l-attenzjoni għan-natura olistika tal-iżvilupp lokali li tiffoka fuq l-isfidi u l-potenzjal tat-tipi kollha ta' reġjuni, inklużi r-reġjuni urbani, rurali u periurbani kif ukoll iż-żoni funzjonali. Għaldaqstant, jitlob li tittiehed azzjoni biex l-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità jkun jista' jintuża għall-implimentazzjoni tal-11-il oġettiv tematiku taht il-qafas strateġiku, skont il-bżonnijiet lokali;

#### **Koordinazzjoni bejn il-Fondi tal-QSK u strumenti u oqsma ta' politika oħra tal-UE**

25. jappoġġja r-referenza għall-bżonn ta' koordinazzjoni mal-politiki u l-istrumenti l-oħra tal-UE barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-QSK. Dan ser jippermetti rabta aktar mill-qrib bejn l-Istrateġija Ewropa 2020 u l-koeżjoni tal-UE u l-politiki settorjali fil-livell Ewropew, nazjonali u lokali. Iqis b'mod partikolari li dan ser jippermetti l-armonizzazzjoni tal-ġestjoni u li tiżdied l-effikaċja tal-programmi implimentati;

26. jitlob għal definizzjoni aktar preċiża tal-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u t-fassil ta' linji gwida għall-oqsma ta' politika tal-UE u l-istrumenti marbuta mal-QSK, speċjalment fil-livell tal-UE. Jinnota li, peress li l-biċċa l-kbira ta' dawn l-istrumenti huma ġestiti b'mod ċentrali, ir-responsabbiltà kongunta tal-Kummissjoni Ewropea għandha tiġi enfasizzata flimkien mar-rwol tal-Istati Membri;

27. jilqa' l-introduzzjoni ta' lista tal-oqsma ta' politika u ta' strumenti/programmi tal-UE inklużi fl-abbozz ta' anness (li

tinkludi l-Orizzont 2020, in-NER, il-COSME, il-LIFE, l-Erasmus għal Kulhadd, il-Programm għall-Bidla Soċjali u l-Innovazzjoni, il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, l-Istrument Ewropew ta' Viċinat, l-Istrument għall-Għajnuna ta' qabel l-Adeżjoni, u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp);

28. jilqa' l-enfasi fuq ir-rabta bejn il-fondi tal-QSK u l-programm Orizzont 2020. Huwa tal-fehma li l-Kummissjoni Ewropea estendiet il-linji gwida, bis-sahha tal-proposta tagħha li l-fondi tal-QSK jappoġġjaw l-istrateġiji ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti b'rabta mal-programm Orizzont 2020, fuq il-bażi ta' żewġ tipi ta' attività ferm differenti – it-tishih tal-kapaċitajiet u l-esplorazzjoni u t-tqassim immedjat tar-riżultati tar-riċerka u l-innovazzjoni;

29. jilqa' r-rakkomandazzjoni li l-fondi tal-QSK jkunu jistgħu jikkofinanzjaw is-shubijiet bejn is-setturi tal-edukazzjoni, l-intrapriża u r-riċerka, u li dawn l-attivitajiet jiġu koordinati ma' shubijiet internazzjonali bejn kumpaniji u istituzzjonijiet edukattivi fil-forma ta' alleanzi ta' għarfien jew alleanzi ta' hliet settorjali li jistgħu jiġu appoġġjati mill-programm Erasmus għal Kulhadd;

30. jappoġġja l-introduzzjoni ta' possibbiltà ġdida li l-fondi tal-QSK jintużaw biex jikkomplmentaw l-attivitajiet tal-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, pereżempju permezz ta' rabtiet tat-tieni u t-tielet livell mal-prijoritajiet tal-infrastruttura tal-UE;

31. jirreferi għall-Opinjoni tal-KtR dwar il-programm LIFE u jaqbel mal-Kummissjoni Ewropea li l-Programm jaqdi rwol deċiżiv billi jimmobilizza hafna iktar riżorsi tal-FEŻR, l-FSE u l-Fond ta' Koeżjoni għal finijiet ambjentali. Il-Kumitat tar-Reġjuni jappoġġja l-proġetti integrati tal-programm LIFE li jiehdu l-forma ta' proġetti ta' kategorija ġdida oghla;

32. jenfasizza l-bżonn li tiżdied il-koordinazzjoni bejn l-istrumenti esterni tal-Istrument Ewropew ta' Viċinat, l-Istrument għall-Għajnuna ta' qabel l-Adeżjoni, u l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp, speċjalment fil-każ tar-reġjuni li għandhom fruntieri komuni ma' pajjiżi tas-Shubija tal-Lvant u l-Unjoni għall-Mediterran u fil-każ tar-reġjuni ultraperiferiċi tal-UE li għandhom fruntieri komuni mal-pajjiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP);

#### **Il-koordinazzjoni ma' attivitajiet ta' kooperazzjoni**

33. jinnota li, kif ġie spjegat fl-Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar l-abbozz ta' Regolament Ġenerali, m'hemm l-ebda raġuni biex id-dispożizzjonijiet tal-Kuntratti ta' Shubija jinkludu l-kooperazzjoni territorjali Ewropea. Għaldaqstant, jiċhad l-inklużjoni tas-sezzjoni dwar il-"Prijoritajiet għal Kooperazzjoni" fl-att delegat;



34. madankollu, jilqa' s-sezzjoni mqasra "Kordinazzjoni ma' attivitajiet ta' kooperazzjoni" tal-Anness tal-QSK;

35. jiġbed l-attenzjoni li tkun haġa utli li titwessa' l-kooperazzjoni territorjali transnazzjonali fil-qafas tal-FSE biex tinkludi l-kooperazzjoni interreġjonali u transkonfinali;

36. jilqa' l-fatt li giet ikkunsidrata d-dimensjoni makroreġjonali u jishaq fuq l-importanza mogħtija fl-istrument għall-kooperazzjoni territorjali sabiex jintlaħqu l-għanijiet tal-istrateġġi makroreġjonali;

### Il-prinċipji orizzontali u l-għanijiet ta' politika transversali

37. jilqa' l-fatt li l-Qafas Strateġiku Komuni jinkludi l-prinċipji ta' governanza f'diversi livelli u s-shubija taħt il-prinċipji orizzontali tiegħu, b'konformità mal-Artikolu 5 tal-Proposta għal Regolament Ġenerali;

38. jitlob li jiġi applikat fil-prattika l-prinċipji ta' governanza f'diversi livelli billi jenfasizza l-importanza li jiġi adottat approċċ minn isfel għal fuq fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet u ta' thejġġa ta' kuntratti ta' shubija u programmi operattivi;

39. jappoġġja bil-qawwa l-attivitajiet għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa. Madankollu, huwa tal-fehma li l-identifikazzjoni ta' korpi ġodda dedikati esklużivament għal dan il-għan fi hdan is-sistema tal-implimentazzjoni tal-fondi

mħijjex effettiva. Tkun haġa iktar adatta li jiġu applikati soluzzjonijiet proċedurali li jippermettu li dan il-prinċipju jintlaħaq b'mod effettiv fi hdan il-qafas ta' strutturi istituzzjonali eżistenti;

40. jirreferi għall-opinjoni preċedenti tal-KtR dwar il-FEŻR u l-FSE, li jenfasizzaw in-nuqqas ta' interess fil-kwistjoni tal-bidla demografika. Għaldaqstant, jilqa' b'mod speċjali l-inkluzjoni tal-kwistjoni tal-bidla demografika bħala waħda mill-oġġettivi ta' politika trasversali proposti;

### Arrangamenti sabiex jiġu indirizzati l-isfidi territorjali

41. jilqa' l-fatt li l-QSK jenfasizza l-bżonn li l-forom ta' intervent jiġu adatti għall-isfidi u l-opportunitajiet lokali, iżda jistenna analiżi aktar dettaljata u li ssir aktar hidma f'dan il-qasam, li r-riżultati tagħhom jservu ta' indikaturi għall-awtoritajiet lokali u reġjonali;

42. jilqa' l-proposta għal kuntratti ta' shubija li jittraduċu l-elementi stabbiliti fil-QSK fil-kuntest nazzjonali tagħhom. Jenfasizza l-bżonn li jitqiesu l-entitajiet fil-livelli baxxi tal-gvern lokali, haġa li teħtieġ il-parteciċipazzjoni tal-awtoritajiet lokali u reġjonali rilevanti;

43. jinnota d-diffikultà ta' tfassil ta' definizzjoni armonizzata tat-territorji fil-fondi tal-QSK u joffri l-appoġġ tiegħu biex din il-kwistjoni timxi 'l quddiem. Jenfasizza li d-definizzjoni tinbidel skont il-leġislazzjoni settorjali, haġa li tagħmilha iktar diffiċli biex jiġu identifikati l-isfidi territorjali ewlenin.

## II. RAKKOMANDEZZJONIJIET SABIEX JITRESSQU L-EMENDI

### Emenda 1

COM(2012) 496 final

Anness I, punt 3.2

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-Istati Membri u l-awtoritajiet ta' ġestjoni responsabbli għall-implimentazzjoni tal-Fondi tal-QSK għandhom jaħdmu flimkien mill-qrib fit-thejġġa, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-Kuntratt ta' Shubija u tal-programmi.	L-Istati Membri, <u>l-awtoritajiet lokali u reġjonali tagħhom, l-imsieħba</u> u l-awtoritajiet ta' ġestjoni responsabbli għall-implimentazzjoni tal-Fondi tal-QSK għandhom jaħdmu flimkien mill-qrib fit-thejġġa, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-Kuntratt ta' Shubija u tal-programmi.

### Raġuni

Evidenti.

## Emenda 2

COM(2012) 496 final

Anness I, punt 3.3

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
<p>(...) 2. L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-iżvilupp ta' approċċi lokali u subreġjonali, b'mod partikolari permezz tal-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità billi jiddelegaw it-tehd tad-deċiżjonijiet u l-implimentazzjoni lil shubija lokali ta' entitajiet pubbliċi, privati u tas-soċjetà ċivili. L-iżvilupp lokali mmexxi mill-Komunità għandu jkun implimentat fil-kuntest ta' approċċ strateġiku biex jiżgura li d-definizzjoni "minn isfel għal fuq" tal-bżonnijiet lokali tqis il-prijoritajiet stabbiliti flivell oghla. L-Istati Membri għandhom għalhekk jiddefinixxu l-approċċ ta' żvilupp lokali mmexxi mill-Komunità għall-Fondi tal-QSK u għandhom jindikaw fil-kuntratti ta' Shubija l-isfidi ewlenin li għandhom jiġu indirizzati b'dan il-mod, l-għanijiet ewlenin u l-prijoritajiet tal-iżvilupp lokali mmexxi mill-Komunità, it-tipi ta' territorji li għandhom jiġu koperti, liema rwol speċifiku se jiġi attribwit lil gruppi ta' azzjoni lokali meta jitwettqu l-istrategġiji, u l-irwol previst għall-fondi differenti tal-QSK biex jiġu implimentati l-istrategġiji għall-iżvilupp lokali f'tipi differenti ta' territorji bħal dawk rurali, urbani u ż-zoni kostali, u l-mekkanizmi ta' koordinament korrispondenti.</p>	<p>(...) 2. <u>L-iżvilupp lokali mmexxi mill-Komunità għandu jkun implimentat fil-kuntest ta' approċċ strateġiku biex jiżgura li d-definizzjoni "minn isfel għal fuq" tal-bżonnijiet lokali tqis il-prijoritajiet stabbiliti flivell oghla.</u> L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-iżvilupp ta' approċċi lokali u subreġjonali, b'mod partikolari permezz tal-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità billi jiddelegaw it-tehd tad-deċiżjonijiet u l-implimentazzjoni lil shubija lokali ta' entitajiet pubbliċi, privati u tas-soċjetà ċivili. <u>L-iżvilupp lokali mmexxi mill-Komunità għandu jkun implimentat fil-kuntest ta' approċċ strateġiku biex jiżgura li d-definizzjoni "minn isfel għal fuq" tal-bżonnijiet lokali tqis il-prijoritajiet stabbiliti flivell oghla.</u> L-Istati Membri għandhom għalhekk jiddefinixxu l-approċċ ta' żvilupp lokali mmexxi mill-Komunità għall-Fondi tal-QSK u għandhom jindikaw fil-kuntratti ta' Shubija l-isfidi ewlenin li għandhom jiġu indirizzati b'dan il-mod, l-għanijiet ewlenin u l-prijoritajiet tal-iżvilupp lokali mmexxi mill-Komunità, it-tipi ta' territorji li għandhom jiġu koperti, liema rwol speċifiku se jiġi attribwit lil gruppi ta' azzjoni lokali meta jitwettqu l-istrategġiji, u l-irwol previst għall-fondi differenti tal-QSK biex jiġu implimentati l-istrategġiji għall-iżvilupp lokali f'tipi differenti ta' territorji bħal dawk rurali, urbani u ż-zoni kostali, u l-mekkanizmi ta' koordinament korrispondenti.</p> <p>3. <u>L-Investment Territorjali Integrat (ITI) huwa strument li jipprovdi arrangamenti integrati għall-provvediment ta' investimenti taht aktar minn assi wiehed ta' prijorità ta' programm operattiv jew aktar. Il-finanzjament minn bosta assijiet ta' prijorità u programmi jista' jingabar fi strategġija integrata ta' investment għal territorju jew zona funzjonali partikolari. Dan jista' jiehu l-forma ta' strategġija integrata għall-iżvilupp urban, iżda wkoll ta' kooperazzjoni intermunicipali fit-territorji rurali. Jippermetti li l-awtoritajiet amministrattivi jiddelegaw l-implimentazzjoni ta' partijiet ta' assijiet differenti ta' prijorità lil awtorità lokali biex jiżguraw li l-investimenti jsiru b'mod komplementari. Fi hdan l-ITI, ċerti elementi jistgħu jiġu implimentati permezz ta' żvilupp lokali mmexxi fil-livell komunitarju, u b'hekk jingħaqdu żewġ approċċi.</u></p> <p>4. <u>Operazzjoni Integrata (OI) hija proġett, kuntratt, azzjoni jew grupp ta' proġetti li jiġu appoġġjati minn Fond, wiehed jew aktar, tal-QSK jew minn strumenti oħra tal-Unjoni. Dan huwa soġġett għall-kundizzjoni li partita ta' nfiq ma tiġix iffinanzjata darbtejn mill-Fondi tal-QSK jew minn strument ieħor tal-Unjoni.</u></p>

Test proposit mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
	<p>5. <u>Pjan ta' Azzjoni Kongunta huwa operazzjoni implimentata permezz ta' approċċ ibbażat fuq ir-riżultati sabiex jinkisbu għanijiet speċifiċi mifthiema b'mod kongunt bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni. Jista' jagħmel parti minn programm operattiv jew bosta programmi u b'hekk jista' jkun strument utli għal integrazzjoni aħjar tal-Fondi differenti tal-QSK lejn għan komuni.</u></p> <p>6. <u>Programm Operattiv Kongunt huwa programm operattiv li jinkludi appoġġ minn diversi Fondi tal-QSK.</u></p> <p>7. <u>L-Istati Membri għandhom jippromovu l-iżvilupp ta' żvilupp lokali mmexxi mill-komunità, l-investimenti territorjali integrati, l-operazzjonijiet integrati, il-pjani ta' azzjoni kongunta u l-programmi operattivi kongunti billi fil-kuntratti ta' sħubija jindikaw l-isfidi ewlenin li għandhom jiġi indirizzati b'dan il-mod, l-għanijiet ewlenin u l-prijoritajiet għal dawn l-istrumenti, it-tipi ta' territorji li għandhom jiġu koperti, ir-rwol speċifiku li ser jingħata lill-gruppi ta' azzjoni lokali fit-twettiq ta' strateġiji għall-iżvilupp lokali u r-rwol previst għall-fondi differenti tal-QSK ftipi differenti ta' territorji bħal dawk rurali, urbani u ż-żoni kostali, u l-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni korrispondenti.</u></p>

### Raġuni

Ara punt 21 tal-Opinjoni.

### Emenda 3

COM(2012) 496 final

Anness I, žid punt ġdid wara punt 3.3.2

Test proposit mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
	<p>3. <u>Fejn "investment territorjali integrat", b'konformità mal-Artikolu 99 tal-proposta għal Regolament ġenerali dwar il-fondi strutturali, ikun jirrigwarda xi strateġija ta' żvilupp urban sostenibbli skont l-Artikolu 7 tal-proposta għal Regolament FEŻR, il-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' tali investment integrat għandhom ikunu r-responsabbiltà tal-awtoritajiet urbani benefiċjarji.</u></p>

### Raġuni

It-test jinkorpora, fil-ghamla ta' dispożizzjoni leġislattiva, il-kontenut tal-punt 22 tal-Opinjoni, bil-ghan li tigi enfasizzata l-innovazzjoni tad-delegar tal-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-ITIs lill-bliet, kif inhu pprovdut fl-Artikolu 7 tar-Regolament tal-FEŻR u fl-Artikolu 99 tar-regolament ġenerali.

**Emenda 4**COM(2012) 496 *final*

Anness I, punt 4.4

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-Istati Membri għandhom jiżguraw, fejn xieraq, li l-finanzjament mill-Fondi tal-QSK huwa kkoordinat mal-appoġġ mill-Programm NER 300 (...)	L-Istati Membri <u>u l-Kummissjoni</u> għandhom jiżguraw, fejn xieraq, li l-finanzjament mill-Fondi tal-QSK huwa kkoordinat mal-appoġġ mill-Programm NER 300 (...)

**Raġuni**

Ara punt 26 tal-Opinjoni.

**Emenda 5**COM(2012) 496 *final*

Anness I, punt 4.5

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
1. L-Istati Membri għandhom, fejn possibbli, ifittxu li jisfruttaw is-sinerġiji mal-strumenti tal-politika tal-Unjoni (kemm strumenti tal-iffinanzjar kif ukoll dawk mhux tal-iffinanzjar) li jservu għall-mitigazzjoni u l-adattament tat-tibdil fil-klima, il-harsien tal-ambjent u l-effiċjenza tar-riżorsi.	1. L-Istati Membri <u>u l-Kummissjoni</u> għandhom, fejn possibbli, ifittxu li jisfruttaw is-sinerġiji mal-strumenti tal-politika tal-Unjoni (kemm strumenti tal-iffinanzjar kif ukoll dawk mhux tal-iffinanzjar) li jservu għall-mitigazzjoni u l-adattament tat-tibdil fil-klima, il-harsien tal-ambjent u l-effiċjenza tar-riżorsi.
2. L-Istati Membri għandhom, fejn ikun il-każ, jiżguraw il-kumplimentarjetà u l-koordinazzjoni ma' LIFE, b'mod partikolari ma' Proġetti Integrati fl-oqsma tan-natura, l-ilma, l-iskart, l-arja, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għat-tibdil fil-klima.	2. L-Istati Membri <u>u l-Kummissjoni</u> għandhom, fejn ikun il-każ, jiżguraw il-kumplimentarjetà u l-koordinazzjoni ma' LIFE, b'mod partikolari ma' Proġetti Integrati fl-oqsma tan-natura, l-ilma, l-iskart, l-arja, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għat-tibdil fil-klima.

**Raġuni**

Ara punt 26 tal-Opinjoni.

**Emenda 6**COM(2012) 496 *final*

Anness I, punt 4.6.1

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-Istati Membri għandhom ifittxu li jużaw il-Fondi tal-QSK biex jintegraw l-ghodod u l-metodi żviluppatti u ttestjati b'suċċess taht "Erasmus għal kulhadd".	L-Istati Membri <u>u l-Kummissjoni</u> għandhom ifittxu li jużaw il-Fondi tal-QSK biex jintegraw l-ghodod u l-metodi żviluppatti u ttestjati b'suċċess taht "Erasmus għal kulhadd".

**Raġuni**

Ara punt 26 tal-Opinjoni.

**Emenda 7**COM(2012) 496 *final*

Annex I, punt 4.9.2

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>2. Biex tkun appoġġjata integrazzjoni territorjali aktar profonda, l-Istati Membri għandhom ifittxu li jikkapitalizzaw fuq is-sinerġiji bejn l-attivitajiet ta' kooperazzjoni territorjali taht il-politika ta' Koeżjoni u l-istrumenti Ewropej ta' Viċinat, b'mod partikolari fir-rigward ta' attivitajiet ta' kooperazzjoni transkonfinali. L-Istati Membri għandhom ukoll, fejn xieraq, jiżguraw li attivitajiet eżistenti huma assoċjati ma' Raggruppamenti Ewropej ta' Kooperazzjoni Territorjali li għadhom kemm jinholqu, b'attenzjoni speċjali għall-koordinazzjoni u għall-iskambju tal-aħjar prattiki.</p>	<p>2. Biex tkun appoġġjata integrazzjoni territorjali aktar profonda, l-Istati Membri għandhom ifittxu li jikkapitalizzaw fuq is-sinerġiji bejn l-attivitajiet ta' kooperazzjoni territorjali taht il-politika ta' Koeżjoni, <del>u</del> l-istrumenti Ewropej ta' Viċinat, <u>l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni u L-Fond Ewropew għall-Iżvilupp</u>, b'mod partikolari fir-rigward ta' attivitajiet ta' kooperazzjoni transkonfinali. L-Istati Membri għandhom ukoll, fejn xieraq, jiżguraw li attivitajiet eżistenti huma assoċjati ma' Raggruppamenti Ewropej ta' Kooperazzjoni Territorjali li għadhom kemm jinholqu, b'attenzjoni speċjali għall-koordinazzjoni u għall-iskambju tal-aħjar prattiki.</p>

**Raġuni**

Ara punt 32 tal-Opinjoni.

**Emenda 8**COM(2012) 496 *final*

Annex I, punt 6.3.2

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-partecipazzjoni tal-korpi rilevanti responsabbli mill-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi, in-nondiskriminazzjoni u l-aċċessibbiltà fis-shubija, u għandhom jiżguraw strutturi adegwati skont il-prattiki nazzjonali biex jagħtu pariri dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi, in-nondiskriminazzjoni u l-aċċessibbiltà, sabiex jipprovdu l-għarfien espert meħtieġ fit-thejjija, is-sorveljanza u l-evalwazzjoni tal-fondi tal-QSK. L-għamla tal-kumitati ta' monitoraġġ għandha tirrefletti bilanċ bejn is-sessi u għandha tinkludi għarfien espert dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi/funzjoni ta' responsabbiltà.</p>	<p><u>Fi hdan il-qafas tal-istrutturi nazzjonali eżistenti</u> L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-partecipazzjoni tal-korpi rilevanti responsabbli mill-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi, in-nondiskriminazzjoni u l-aċċessibbiltà fis-shubija, <del>u għandhom jiżguraw strutturi adegwati skont il-prattiki nazzjonali biex jagħtu pariri</del> dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi, in-nondiskriminazzjoni u l-aċċessibbiltà, sabiex jipprovdu l-għarfien espert meħtieġ fit-thejjija, is-sorveljanza u l-evalwazzjoni tal-fondi tal-QSK. L-għamla tal-kumitati ta' monitoraġġ għandha tirrefletti bilanċ bejn is-sessi u għandha tinkludi għarfien espert dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi/funzjoni ta' responsabbiltà.</p>

**Raġuni**

Ara punt 39 tal-Opinjoni.

**Emenda 9**COM(2012) 496 *final*

Annex I, punt 7

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>7.1. L-Istati Membri u r-reġjuni għandhom jiehdu l-passi li ġejjin bl-iskop li jhejju il-Kuntratti ta' Shubija u l-programmi tagħhom:</p>	<p>7.1. L-Istati Membri u r-reġjuni għandhom jiehdu l-passi li ġejjin bl-iskop li jhejju il-Kuntratti ta' Shubija u l-programmi tagħhom:</p>



Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
(a) L-analiżi tal-potenzjal u l-kapaċità ta' żvilupp tal-Istat Membru jew tar-reġjun, partikolarment fir-rigward tal-isfidi ewlenin li ġew identifikati f'Ewropa 2020, il-Programmi Nazżjonali ta' Riforma u r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi. L-awtoritajiet responsabbli għandhom jagħmlu analiżi ddettaljata tal-karatteristiċi nazżjonali, reġjonali u lokali;	(a) L-analiżi tal-potenzjal u l-kapaċità ta' żvilupp tal-Istat Membru jew tar-reġjun, partikolarment fir-rigward tal-isfidi ewlenin li ġew identifikati <u>fir-rapporti tal-Kummissjoni dwar il-politika ta' koeżjoni</u> , f'Ewropa 2020, il-Programmi Nazżjonali ta' Riforma u r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi. L-awtoritajiet responsabbli għandhom jagħmlu analiżi ddettaljata tal-karatteristiċi nazżjonali, reġjonali u lokali;
(b) Evalwazzjoni tal-isfidi ewlenin li għandhom jiġu indirizzati mir-reġjun jew l-Istat Membru, l-identifikazzjoni ta' ostakli u nuqqas ta' konnessjonijiet, lakuni fl-innovazzjoni, inklużi n-nuqqas ta' kapaċità ta' ppjanar u implimentazzjoni li jinibixxu l-potenzjal fit-tul għat-tkabbir u l-impjegi. Dan jifforma l-bażi sabiex jkunu identifikati l-oqsma u l-attivitajiet possibbli għall-prijoritizzazzjoni, l-intervent u l-konċentrazzjon ta' politiki;	(b) Evalwazzjoni tal-isfidi ewlenin li għandhom jiġu indirizzati mir-reġjun jew l-Istat Membru, l-identifikazzjoni ta' ostakli u nuqqas ta' konnessjonijiet, lakuni fl-innovazzjoni, inklużi n-nuqqas ta' kapaċità ta' ppjanar u implimentazzjoni li jinibixxu l-potenzjal fit-tul għat-tkabbir u l-impjegi. Dan jifforma l-bażi sabiex jkunu identifikati l-oqsma u l-attivitajiet possibbli għall-prijoritizzazzjoni, l-intervent u l-konċentrazzjon ta' politiki;
(c) Evalwazzjoni tal-isfidi transsettorjali, transġurisdizzjonali jew tal-koordinazzjoni transkonfinali, b'mod partikolari fil-kuntest ta' strateġiji makroreġjonali u tal-baċini tal-baħar;	(c) <u>Evalwazzjoni tal-ispeċifitajiet territorjali li għandhom jiġu kkunsidrati:</u> — <u>ir-rwol tal-bliet, iż-żoni rurali tas-sajd u ż-żoni tal-kosta, żoni li jiffaċċjaw problemi ġeografici jew demografici speċifiċi;</u> — <u>l-isfidi speċifiċi taż-żoni milquta mit-tranżizzjoni industrijali, tar-reġjuni l-aktar imbiegħda, tar-reġjuni tat-Tramuntana mbiegħda b'densità tal-popolazzjoni baxxa hafna kif ukoll tal-gżejjer, tar-reġjuni transkonfinali u tar-reġjuni muntanjużi;</u> — <u>ir-rabtiet bejn żoni urbani u żoni rurali, f'termini ta' aċċess għal infrastrutturi u servizzi affordabbli u ta' kwalità, kif ukoll problemi f'reġjuni b'konċentrazzjoni għolja ta' komunitajiet soċjalment marġinalizzati.</u>
(d) Identifikazzjoni tal-passi sabiex tinkiseb koordinazzjoni mtejbja flivelli differenti territorjali, u tas-sorsi ta' finanzjament sabiex jitwassal l-approċċ integrat li jgħaqqad Ewropa 2020 ma' partijiet reġjonali u lokali.	(de) Evalwazzjoni tal-isfidi transsettorjali, transġurisdizzjonali jew tal-koordinazzjoni transkonfinali, b'mod partikolari fil-kuntest ta' strateġiji makroreġjonali u tal-baċini tal-baħar;
7.2. Sabiex jittiehed inkonsiderazzjoni l-oġettiv ta' koeżjoni territorjali, l-Istati Membri u r-reġjuni għandhom jiżguraw li approċċ globali għall-promozzjoni tat-tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv:	7.2. <del>Sabiex jittiehed inkonsiderazzjoni l-oġettiv ta' koeżjoni territorjali, l-Istati Membri u r-reġjuni għandhom jiżguraw li approċċ globali għall-promozzjoni tat-tkabbir intelligenti, sostenibbli u inkluziv:</del>
(a) jirrifletti l-irwol tal-bliet, iż-żoni rurali tas-sajd u ż-żoni tal-kosta, żoni li jiffaċċjaw problemi ġeografici jew demografici speċifiċi;	(a) <del>jirrifletti l-irwol tal-bliet, iż-żoni rurali tas-sajd u ż-żoni tal-kosta, żoni li jiffaċċjaw problemi ġeografici jew demografici speċifiċi;</del>

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
(b) jieħu kont tal-isfidi specifici tar-reġjuni l-aktar imbiegħda, tar-reġjuni tat-tramuntana mbiegħda b'densità tal-popolazzjoni baxxa hafna kif ukoll tal-gzejjer, tar-reġjuni transkonfinali u tar-reġjuni muntanjużi;	<del>(b) jieħu kont tal-isfidi specifici tar-reġjuni l-aktar imbiegħda, tar-reġjuni tat-tramuntana mbiegħda b'densità tal-popolazzjoni baxxa hafna kif ukoll tal-gzejjer, tar-reġjuni transkonfinali u tar-reġjuni muntanjużi;</del>
(c) jindirizza ir-rabtiet bejn żoni urbani u żoni rurali, f'termini ta' aċċess għal infrastrutturi u servizzi affordabbli u ta' kwalità, kif ukoll problemi f'reġjuni b'koncentrazzjoni għolja ta' komunitajiet soċjalment emarginati.	<del>(c) jindirizza ir-rabtiet bejn żoni urbani u żoni rurali, f'termini ta' aċċess għal infrastrutturi u servizzi affordabbli u ta' kwalità, kif ukoll problemi f'reġjuni b'koncentrazzjoni għolja ta' komunitajiet soċjalment emarginati.</del>

### Raġuni

Il-Kumitat jilqa' r-referenza għall-obbligi tat-Trattat fir-rigward tal-objettiv tal-koeżjoni territorjali fil-punt 7.2 iżda jissuġġerixxi li dan il-parametru jiġi inkluz fil-passi msemmija fil-punt 7.1.

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

Il-President  
tal-Kumitat tar-Reġjuni  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “L-impjieg ta’ haddiema fil-qafas ta’ prestazzjoni ta’ servizzi”**

(2013/C 17/12)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- josserva li f’dawn l-aħħar snin żdied il-fenomeni tal-istazzjonar tal-haddiema fl-Unjoni Ewropea; fl-istess hin jenfasizza li n-numru ta’ haddiema stazzjonati jvarja hafna, kemm mil-lat tal-Istati Membri ta’ orijini kif ukoll tal-Istati Membri li jospitaw l-istazzjonar;
- f’dan il-kuntest iqis li llum huwa importanti li jiġi adottat strument Komunitarju relatat mal-istazzjonar tal-haddiema fil-kuntest ta’ prestazzjoni ta’ servizz, li jarmonizza l-kontroll tal-applikazzjoni tiegħu u fl-istess hin jindirizza l-kwistjonijiet fundamentali li setgħu harġu mis-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea li wasslu għal interpretazzjoni ristretta tad-Direttiva 96/71/KE;
- jiddispaċih li l-proposta attwali tal-Kummissjoni Ewropea ma tirvedix jew tfassal mill-ġdid id-Direttiva 96/71/KE u għalhekk ma tistax tindirizza l-kwistjonijiet fundamentali kollha li harġu mill-każistika, b’mod partikolari dawk marbutin mal-estensjoni tal-ftehimiet kollettivi, l-estensjoni “tan-nukleu” tar-regoli applikabbli, l-applikazzjoni ta’ dispożizzjonijiet aktar favorevoli tal-pajjiż ospitanti, u r-rispett tad-drittijiet soċjali fundamentali bħad-dritt għal strajk;
- jipproponi li l-obbligazzjoni in solidum ta’ min iħaddem u tas-sottokuntrattur tissahħah bl-introduzzjoni ta’ dispożizzjoni li jkollha l-għan li tillimita n-numru ta’ livelli ta’ sottokuntrattar;
- bi pjaċir jinnota li fil-11 ta’ Settembru 2012, il-Kummissjoni Ewropea rtirat il-Proposta għal Regola-ment (Monti II) dwar il-konċiljazzjoni tad-dritt għal strajk mal-libertajiet ekonomiċi tal-Unjoni Ewropea abbażi tal-klawżola tal-flessibbiltà, fil-kuntest tal-ikkompletar tas-suq intern (Artikolu 352 tat-TFUE).

<b>Relatur</b>	Is-Sur HUTCHINSON, Membru tal-Parlament tar-Regjun ta' Brussell Kapitali
<b>Dokumenti ta' referenza</b>	Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE dwar l-impjeg ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi  COM(2012) 131 final  Proposta għal Regolament tal-Kunsill dwar l-eżerċizzju tad-dritt li tittiehed azzjoni kollettiva fil-kuntest tal-libertà tal-istabbiliment u l-libertà li tagħti servizz  COM(2012) 130 final

## I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

1. jappoġġja l-inizjattivi tal-Kummissjoni Ewropea li għandhom l-għan li jsaħhu d-dimensjoni soċjali tas-suq intern b'konformità mal-Artikolu 9 tat-Trattat ta' Lisbona, li jassigura li d-dimensjoni soċjali tiġi kkunsidrata fil-politiki kollha tal-Unjoni Ewropea;

### Żviluppi attwali fl-istazzjonar tal-haddiema

2. josserva li f'dawn l-aħhar snin żdied il-fenomeni tal-istazzjonar tal-haddiema fl-Unjoni Ewropea. Skont il-Kummissjoni Ewropea, kull sena, miljun haddiem jiġu stazzjonati minn min ihaddimhom minn Stat Membru għal iehor; fl-istess hin jenfasizza li n-numru ta' haddiema stazzjonati jvarja hafna, kemm mil-lat tal-Istati Membri ta' oriġini kif ukoll tal-Istati Membri li jospitaw l-istazzjonar;

3. jinnota li huma s-setturi li jirrikjedu hafna haddiema li jfittxu l-aktar l-istazzjonar tal-haddiema. Tradizzjonalment, is-settur tal-kostruzzjoni u x-xogħlijiet pubbliċi huwa dak li jhaddem l-akbar numru ta' haddiema stazzjonati (skont id-data tal-Kummissjoni Ewropea, 24 % tal-istazzjonar li jsir fl-Ewropa), u dawn il-haddiema stazzjonati jkunu fil-biċċa l-kbira lavranti;

4. jenfasizza li d-differenzi fis-salarji bejn il-pajjiżi jistgħu jkunu konsiderevoli;

### Id-dimensjoni territorjali tal-istazzjonar tal-haddiema

5. jiġbed l-attenzjoni għall-koncentrazzjoni ġeografika tal-istazzjonar speċifiku għal ċerti setturi; ir-regjuni transkonfinali huma responsabbli għal parti sostanzjali mid-dikjarazzjonijiet ta' stazzjonar;

6. iqis li r-regjuni, partikolarment ir-regjuni mal-fruntieri, għandhom jaqdu rwol akbar fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi minn pajjiżi differenti sabiex jassiguraw li dan l-istazzjonar isir, minn naħa, b'konformità mad-drittijiet u d-dinjità tal-persuna u, min-naħa l-oħra, bi skambju tal-aħjar

prattika. Għalhekk, ir-regjuni kkonċernati għandu jkollhom il-mezzi adatti sabiex jaqdu l-kompiti tagħhom;

7. jenfasizza li l-firxa territorjali tal-ftehimiet kollettivi tax-xogħol hija wahda mill-kundizzjonijiet biex jiġu applikati għall-haddiema stazzjonati, skont it-tifsira tad-Direttiva 1996/71/KE. Għaldaqstant, jehtieg li l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jinfurmaw lill-provvedituri tas-servizzi u lill-haddiema stazzjonati f'dawn it-territorji minn pajjiż iehor, bil-kontenut tagħhom u jiggarrantixxu li jiġu applikati;

### Il-bżonn li tiġi kkontrollata aħjar l-applikazzjoni tar-regoli fir-rigward tal-istazzjonar

8. jenfasizza li dan l-istazzjonar tal-haddiema ta' spiss isir fil-margni tar-regolamenti tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali kif ukoll tal-liġijiet fiskali. Fost il-modi kif wiehed jista' jahrab mill-obbligati legali, nistgħu nsemmu:

— ir-reklutaġġ bl-iskop uniku ta' stazzjonar – il-kumpaniji fittizji li jagħmluha possibbli li jirreġistraw indirizz fil-pajjiż li support huwa l-Istat ta' oriġini tal-istazzjonar,

— dawk li taparsi jahdmu għal rashom, li ma jhallsu l-ebda kontribuzzjoni soċjali u mhumiex koperti mill-kundizzjonijiet tax-xogħol u tas-salarji tal-pajjiż ospitanti, kif stabbilit fid-Direttiva 96/71/KE li tapplika biss għall-impjegati;

— il-prattika adottata minn ċerti intrapriżi kbar li johlqu pjataforma għall-haddiema stazzjonati, billi jifthu fergħa fi Stat fejn ir-regoli fiskali u soċjali huma ta' vantaġġ finanzjarju u jistazzjonaw il-haddiema hemmhekk,

— l-użu abbużiv tal-istazzjonar f'postijiet ta' xogħol li fil-fatt huma permanenti,

— in-nuqqas li l-istazzjonar jiġi ddikjarat;

jenfasizza li studji juru li hemm bosta każijiet ta' stazzjonar ta' haddiema fejn il-kundizzjonijiet legali minimi stabbiliti tal-impjeg u x-xogħol fl-Istat Membru ospitanti ma jiġux rispettati u jsiru tentattivi ta' evitar tar-regoli tas-sigurtà soċjali u t-tassazzjoni

9. jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li fid-dawl tad-differenzi estremi li stabbiliet il-Kummissjoni bejn il-miżuri ta' kontroll nazzjonali tal-Istati Membri jew ta' pajjiżi terzi marbutin bi ftehimiet dwar il-moviment liberu tal-persuni, standards komuni ta' kontroll huma ta' importanza partikolari; madankollu l-possibiltajiet li l-awtoritajiet nazzjonali jwettqu kontroll m'għandhomx jiġu limitati f'dan ir-rigward;

10. f'dan il-kuntest iqis li illum huwa importanti li jiġi adottat strument Komunitarju relatat mal-istazzjonar tal-haddiema fil-kuntest ta' prestazzjoni ta' servizz, li jarmonizza l-kontroll tal-applikazzjoni tiegħu u fl-istess hin jindirizza l-kwistjonijiet fundamentali li setgħu harġu mis-sentenzi tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea indikati hawn fuq, partikolarment il-kawżi Viking (Kawża C-438/05), Laval (Kawża C-341/05), Ruffert (Kawża C-346/06) u Luxembourg (Kawża C-319/06), li wasslu għal interpretazzjoni ristretta tad-Direttiva 96/71/KE;

11. jilqa' għalhekk b'mod pożittiv il-pjan li tiġi adottata proposta għal Direttiva f'dan il-qasam, iżda madankollu jiddispijaċi li l-proposta attwali tal-Kummissjoni Ewropea ma tirrevedix jew tfassal mill-ġdid id-Direttiva 96/71/KE u għalhekk ma tistax tindirizza l-kwistjonijiet fundamentali kollha li harġu mill-kazistika msemmija hawn fuq, b'mod partikolari dawk marbutin mal-estensjoni tal-ftehimiet kollettivi, l-estensjoni "tan-nukleu" tar-regoli applikabbli, l-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet aktar favorevoli tal-pajjiż ospitanti, u r-rispett tad-drittijiet soċjali fundamentali bħad-dritt għal strajk;

12. jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-Proposta għal Direttiva li tressqet quddiemu fil-fatt hija limitata li tistabbilixxi miżuri u mekkaniżmi intiżi biex itejbu u jsahhu l-kontroll tal-applikazzjoni u l-eżekuzzjoni tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 96/71/KE, li s'issa ntweriet li ma kenitx biżżejjed fil-ġlieda kontra d-dumping soċjali u l-frodi;

#### **Id-drittijiet fundamentali m'għandhomx jiġu soġġetti għal libertajiet ekonomiċi**

13. bi pjaċir jinnota li fil-11 ta' Settembru 2012, il-Kummissjoni Ewropea rtirat il-Proposta għal Regolament (Monti II) dwar il-konċiljazzjoni tad-dritt għal strajk mal-libertajiet ekonomiċi tal-Unjoni Ewropea abbażi tal-klawżola tal-flessibbiltà, fil-kuntest tal-ikkompletar tas-suq intern (Artikolu 352 tat-TFUE);

14. jaqbel mal-analizi li skontha d-dritt għal strajk m'għandux ikun soġġett għall-ghan komplementari li jiġi kkompletat is-suq intern peress li dan huwa prinċipju intangibbili stabbilit fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali. Barra minn hekk il-"lex specialis" kif imfissra fl-Artikolu 153 tat-Trattat teskludi b'mod esplicitu d-dritt għal strajk mill-kamp ta' applikazzjoni tal-leġislazzjoni Komunitarja;

15. madankollu, iqis li l-irtirar tal-Proposta għal Regolament iħalli għadd ta' mistoqsijiet imqajma mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja mingħajr tweġiba. Għalhekk jappella għal

proposta legali ġdida li tiżgura b'mod ċar li d-drittijiet soċjali fundamentali (id-dritt għan-negozjar kollettiv, id-dritt għall-azzjoni tat-trejdjunjins) ma jistgħux ikunu limitati mil-libertajiet ekonomiċi (il-libertà tal-istabbiliment u l-libertà tal-prestazzjoni tas-servizzi) u li l-libertajiet ekonomiċi ma jistgħux jiġġustifikaw li jiġu evitati l-liġijiet u l-prattiki nazzjonali fil-kwistjonijiet soċjali;

16. ifakkar li 12-il parlament nazzjonali (19-il vot) għall-ewwel darba eżerċitaw il-mekkanizmu tat-twissija bikrija kontra l-Kummissjoni b'rabta ma' din il-Proposta għal Regolament minhabba li dawn il-proposti jidhlu f'kunflitt mal-kompetenzi nazzjonali u r-rispett tal-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità;

17. madankollu huwa tal-fehma li hemm bżonn ta' azzjoni min-naħa tal-leġislatur tal-UE sabiex tiġi ċċarata r-relazzjoni bejn "azzjonijiet kollettivi" u l-libertà tal-istabbiliment u l-libertà tal-prestazzjoni ta' servizzi f'sitwazzjonijiet li huma verament transnazzjonali, bħal pereżempju fil-każ ta' negozji b'fergħat f'diversi Stati Membri;

18. jikkunsidra għalhekk li kieku l-Kummissjoni żammet il-Proposta għal Regolament tagħha, fid-dawl tal-opinjoni motivati adottati mill-parlamenti nazzjonali kif ukoll il-pożizzjonijiet espressi fuq livell reġjonali permezz tal-KtR, dan tal-aħħar seta' jikkunsidra li jkun kapaċi jipprepara appell ex-post kontriha minhabba ksur tal-prinċipju tas-sussidjarjetà kemm fir-rigward tal-għażla tal-bażi legali kif ukoll minhabba li l-valur miżjud ta' azzjoni tal-UE f'dan is-suġġett ma jintwerix biżżejjed; jiġbed l-attenzjoni tal-Kummissjoni li l-Kumitat tar-Regjuni ser jibqa' jissorvelja b'mod rigoruz ir-rispett tal-prinċipju tas-sussidjarjetà f'dawn il-kwistjonijiet;

19. iqis li l-proposta relatata mal-implimentazzjoni tad-Direttiva 96/71/KE għadha valida u jisthoqqilha l-attenzjoni kollha tiegħu;

20. iqis li d-Direttiva 96/71/KE tistabbilixxi drittijiet fundamentali, liema implimentazzjoni suppost tiffacilita, li dawn id-drittijiet marbuta mad-dinjità tal-persuni barra minn hekk issahhu bid-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Lisbona, li issa jagħmel il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali legalment vinkolanti u li dawn id-drittijiet m'għandhomx jiġu soġġetti għal-logika tal-libertajiet ekonomiċi;

21. jiddispijaċi għalhekk li l-proposta tal-Kummissjoni ma wasslitx għal dibattitu dwar l-għażla tal-bażi legali; minflok, il-bażi legali magħzula kienet il-"prestazzjoni ta' servizzi" (Artikolu 62 tat-TFUE flimkien mal-Artikolu 53), bil-konsegwenza li tindirizza l-kwistjonijiet relatati mal-applikazzjoni tad-Direttiva 96/71/KE mill-ġdid mil-lat tal-libertajiet ekonomiċi u li ma tinvolvi bis-shih lill-Kumitat tar-Regjuni, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew kif ukoll lill-imsieħba soċjali fit-tfassil ta' test li jikkonċernahom b'mod dirett;



### **Il-Proposta ghal Direttiva ghandha tqis is-sitwazzjonijiet kollha ta' stazzjonar**

22. jappoġġja madankollu l-kontenut ta' din il-proposta tal-Kummissjoni, il-ġlieda kontra d-dumping soċjali u l-frodi relatati mal-istazzjonar tal-haddiema kif ukoll l-implimentazzjoni ta' mekkaniżmi għall-kontroll tal-applikazzjoni tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tas-salarji għall-haddiema stazzjonati; madankollu din il-proposta ma tindirizzax dan il-ghan u għalhekk xi punti għandhom jittejbu b'mod konsiderevoli;

23. iqis li s-sitwazzjonijiet ta' stazzjonar mill-pajjiżi barra l-Unjoni Ewropea li huma inkluzi fid-Direttiva 96/71/KE jisthoq-qilhom jissemmew f'din il-proposta. Wara li tiġi adottata, id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom jiġu inkluzi malajr kemm jista' jkun fil-korp tal-liġi taż-ŻEE u l-ftehim mal-Isvizzera dwar il-moviment liberu tal-persuni;

24. huwa konxju tal-limiti eżistenti fil-monitoraġġ, bħall-ostaklu tal-lingwa, il-monitoraġġ tal-istazzjonar fuq perjodu qasir, id-diffikultajiet sabiex tinkiseb l-informazzjoni fi Stat Membru ieħor, il-kumplessità fl-implimentazzjoni tas-sanzjonijiet u n-nuqqas ta' riżorsi sabiex jiġu mmonitorjati l-amminis-trazzjonijiet nazzjonali;

25. għalhekk jappoġġja b'mod pożittiv hafna l-adozzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Proposta għal Direttiva li għandhom l-ghan li kemm jista' jkun inehhu dawn il-limiti u jsahhu l-mekkanizmi li jimplementaw il-miżuri ta' kontroll u s-sanzjonijiet sabiex id-Direttiva 96/71/KE tiġi applikata mhux biss b'mod effikaci iżda wkoll b'mod effettiv; fl-istess hin, is-sistema tal-infurzar transkonfinali tas-sentenzi għandha tiġi fformulata b'mod aktar ċar, għandha tkun konformi mal-prinċipji fis-seħh tal-kooperazzjoni internazzjonali u tar-rikonossiment reċiproku u l-applikazzjoni tas-sentenzi, u għandha tikkunsidra d-drittijiet proċedurali tal-individwu;

26. huwa tal-fehma li jekk ma tiġix rispettata d-Direttiva 96/71/KE u din id-Direttiva, pereżempju jekk impjegat ma jkunx fil-fatt stazzjonat, l-intrapriża kkonċernata għandha tiehu hsieb li tapplika l-leġislazzjoni applikabbli fl-Istat Membri fejn ikun qed jingħata s-servizz. L-impjegati kollha kkonċernati jkunu jistgħu jeżerċitaw id-dritt tagħhom tal-moviment hieles skont l-Artikolu 45 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;

### **L-obbligazzjoni in solidum: dispożizzjoni importanti tal-Proposta għal Direttiva li jisthoqqilha tiġi kkompletata**

27. jilqa' d-dispożizzjonijiet li jindirizzaw l-obbligazzjoni in solidum ta' min ihaddem u tas-sottokuntrattur, b'mod partikolari fis-settur tal-kostruzzjoni, u jilqa' l-fatt li tmien Stati Membri tal-UE diġà jagħmlu użu minn din l-obbligazzjoni in solidum (l-Awstrija, il-Ġermanja, Spanja, il-Finlandja, Franza, l-Italja, il-Pajjiżi l-Baxxi u l-Belġju); madankollu dan mhuwiex biżżejjed biex jiġi evitat b'mod effettiv l-abbuż u, minflok, għandu jiġi żgurati li kull intrapriża li tabbuża mill-impjegati stazzjonati jew tibbenefika minn dan l-abbuż tinzamm responsabbli;

28. iqis li jkun xieraq li ma' din id-dispożizzjoni dwar l-obbligazzjoni in solidum tiżdied dispożizzjoni li jkollha l-ghan

li tillimita n-numru ta' livelli ta' sottokuntrattar, li għandu jnaqqas ir-riskji ta' abbuż relatati mal-istazzjonar tal-haddiema. Barra minn hekk, dan għandu jwassal għal klassifikar aħjar tas-sottokuntratturi;

### **Ir-rwol proattiv tal-partijiet interessati soċjali fil-kontroll tal-applikazzjoni tal-liġi**

29. jappoġġja d-dispożizzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea li għandhom l-ghan li jagħtu rwol prinċipali lill-partijiet interessati mit-trejdjunjins u mill-imsieħba soċjali, kif ukoll lill-ispezzjonar tax-xogħol; madankollu, fl-istess hin għandhom jitqiesu d-differenzi bejn is-sistemi tal-Istati Membri individwali;

30. jahseb li jkun importanti li jissahhah dan ir-rwol billi l-korpi kompetenti responsabbli għall-kontroll jingħataw id-drittijiet fl-Istati Membri sabiex jaqsmu l-prattiki tagħhom fil-qasam tal-konroll sabiex jikkombinaw b'mod aħjar l-isforzi tagħhom f'dan il-qasam;

31. jahseb ukoll li r-rappreżentanti tal-impjegati fl-intrapriži tal-kostruzzjoni, b'mod partikolari l-membri tal-Kumitati tal-Intrapriži Ewropej, għandhom jissemmew ukoll bhala atturi prinċipali. Fis-siti l-kbar tax-xogħol, pereżempju, il-koordinazzjoni bejn l-awtoritajiet rappreżentattivi tista' wkoll tkun lieva ta' informazzjoni u twissija. Dawn l-inizjattivi mir-rappreżentanti tal-impjegati huma dejjem aktar validi meta għadd ta' intrapriži jirrapportaw dwar il-politika tagħhom ta' responsabbiltà soċjali;

### **It-test tal-proposta jehtieg preċiżjonijiet necessarji għal applikazzjoni tajba tad-dispożizzjonijiet tagħha**

32. jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-qrati nazzjonali ser jaqdu rwol importanti fl-implimentazzjoni operattiva tal-Proposta għal Direttiva, li din għalhekk għandha tinkludi dispożizzjonijiet ċari u preċiżi sabiex ma jinholqux dubji godda dwar l-interpretazzjoni tat-test mill-qrati nazzjonali differenti u jiżdied in-numru ta' lmenti quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea;

33. iqis għal dawn ir-raġunijiet li ċerti termini li jinsabu fil-Proposta għal Direttiva għandhom jiġu ċċarati u definiti b'mod ċar. Pereżempju, il-kundizzjonijiet għall-istazzjonar tal-haddiema għandhom jiġu stabbiliti b'mod ċar b'tali mod li l-konsegwenzi legali f'każ ta' abbuż ma jkunux għad-detriment tal-impjegati. Jehtieg ukoll li jiġi kjarifikat l-użu, f'ċerti verżjonijiet lingwistiċi, ta' żewġ termini differenti għall-kunċett ta' "stazzjonati temporanjament" (pereżempju, fil-verżjoni Franċiża ntużaw "provisoirement détaché" (stazzjonat provviżorjament) u "temporairement détaché" (stazzjonat temporanjament)) jew l-użu tat-terminu "effettiv" li għandu jkun marbut ma' dak ta' "effettività", jew l-użu tal-kunċett ta' "nukleu ta' patti u kondizzjonijiet ta' xogħol", li ma jeżistix fid-Direttiva 96/71/KE;

34. għall-istess raġunijiet, jiġbed l-attenzjoni għall-preambolu (premissa 5) tal-proposta li jenfasizza li "ir-relazzjoni bejn id-Direttiva 96/71/[K]E u r-Regolament (KE) Nru 593/2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali [...] jehtieg li jkunu ċċarati", mingħajr ma hemm risposta għal din it-talba ta' preċiżjoni fit-test tal-proposta;

## Il-bżonn li titneħħa kwalunkwe konfużjoni fl-applikazzjoni tat-testijiet

35. iqis li l-preambolu tal-proposta b'konsegwenza jista' jżid il-konfużjoni fir-rigward tal-kwistjoni tal-liġi applikabbli għall-kuntratt tax-xogħol (dik tal-pajjiż ta' oriġini jew dik tal-pajjiż ospitanti?). Filwaqt li huwa minnu, bħalma tenfasizza l-premessa 6 tal-preambolu, li l-proposta ma tikkonċernax direttament il-liġi applikabbli skont it-tifsira tal-Artikolu 8 tar-Regolament Ruma I, jeħtieġ li niftakkru li d-Direttiva tal-1996 lanqas ma kellha l-għan li temenda din id-dispożizzjoni (dak iż-żmien l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni ta' Ruma tal-1980) iżda l-għan li tispeċifika l-kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tar-"regoli mandatarji skont it-tifsira tal-Artikolu 9 tar-Regolament Ruma I (dak iż-żmien l-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni ta' Ruma tal-1980);

36. ser jassigura li l-Proposta għal Direttiva ma tiddilx dak li kkonstitwixxa l-ispirtu u l-għan tad-Direttiva 96/71/KE;

37. iqis li l-esiġenża li l-offerent jirrispetta d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 96/71/KE għandha tikkostitwixxi kriterju għall-ghoti ta' kuntratti pubbliċi jew privati u għandu jkun possibbli li l-offerent ikkonċernat jiġi eskluż f'każ ta' ksur gravi ta' dawn id-dispożizzjonijiet, bħal kif diġà huwa l-każ;

38. jappoġġja r-rieda tal-Kummissjoni li tqarreb il-legislazzjonijiet tal-Istati Membri dwar l-infurzar transkonfinali ta' multi u sanzjonijiet amministrattivi imposti.

## II. RAKKOMANDEZZJONIJET SABIEX JITRESSQU L-EMENDI

### Emenda 1

#### Preambolu

#### L-ewwel frażi

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 53(1) u 62 tiegħu,	Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari <del>l-Artikoli 53(1) u 62</del> l-Artikolu 153(1)(b) tiegħu,

### Raġuni

Il-kondizzjonijiet tax-xogħol u tal-impjeg tradizzjonalment jiġu ddeterminati min-negożjar kollettiv u għal-hekk mill-awtonomija tal-imsieħba soċjali, li jaqdu wkoll rwol importanti fil-monitoraġġ tal-applikazzjoni tal-Konvenzjonijiet rilevanti. B'riżultat, l-Artikolu 153(1)(b), li b'mod esplicitu jirreferi għall-inizjattivi tal-UE relatati mal-kondizzjonijiet tax-xogħol, huwa l-aktar bażi legali adegwata. Barra minn hekk, peress li din hija proposta għal Direttiva dwar l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE, li l-bażi legali tagħha tinsab fil-"prestazzjoni ta' servizzi", is-sentenzi tal-Qorti tal-Gustizzja dwar l-għażla tal-bażi legali ma jeskludux b'mod esplicitu l-użu ta' bażi legali aktar adegwata sabiex tiġi adottata din il-proposta.

### Emenda 2

#### Premessa 3

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
3) Għal dak li għandu x'jaqsam ma' haddiema stazzjonati temporanjament biex iwettqu xogħol biex jipprovdu servizzi fi Stat Membru ieħor li mhux dak li normalment iwettqu xogħolhom fih, id-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-impjeg ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi tistabbilixxi nukleu ta' patti u kondizzjonijiet ta' xogħol u ta' impjeg iddefiniti b'mod ċar li jridu jiġu rispettati minn min jipprovdi s-servizz fl-Istat Membru li fih isehh l-istazzjonament biex jiġi żgurat il-harsien minimu tal-haddiema stazzjonati kkonċernati.	3) Għal dak li għandu x'jaqsam ma' haddiema stazzjonati temporanjament biex iwettqu xogħol biex jipprovdu servizzi fi Stat Membru ieħor li mhux <del>l-Istat Membru</del> <u>dakli</u> normalment iwettqu xogħolhom fih, id-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-impjeg ta' haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi tistabbilixxi nukleu ta' patti u kondizzjonijiet ta' xogħol u ta' impjeg iddefiniti b'mod ċar li jridu jiġu rispettati minn min jipprovdi s-servizz fl-Istat Membru li fih isehh l-istazzjonament biex jiġi żgurat il-harsien minimu tal-haddiema stazzjonati kkonċernati.

## Raġuni

L-emenda mhijiex biss ta' natura semantika, għandha l-għan ukoll li tkun konsistenti mal-kunċetti użati fid-Direttiva 96/71/KE. L-emenda tuża kelma b'kelma t-test tal-premessa 3 tad-Direttiva 96/71/KE fejn fil-verżjoni Franċiża tintuża l-kelma "temporaire (temporanju)" u mhux "provisoire" (provviżorju) (terminu li mil-lat legali huwa anqas preċiż) kif tintuża wkoll fil-premessa 5 ta' din il-proposta. L-emenda mhijiex limitata biss għall-istazzjonar bejn l-Istati Membri kif huwa l-każ tal-premessi tal-proposta. Jekk dan huwa l-iskop ta' din il-proposta, allura qed titbiegħed mill-intenzjoni tal-legislatura tal-1996 li tuża l-kliem "fit-territorju ta' Stat Membru barra minn dak ..." (Premessa 3 tad-Direttiva 96/71/KE) u mhux "fi Stat Membru ieħor" kif jintqal f'din il-Proposta għal Direttiva u dan isir bil-għan li jiġi kkunsidrat l-istazzjonar minn pajjiżi terzi. Għal raġunijiet ta' certezza legali, jehtieg li dan il-principju jiġi inkluz fil-premessi ta' din il-proposta.

### Emenda 3

#### Premessa 6

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
6) Bhal fil-każ tad-Direttiva 96/71/EC, din id-Direttiva ma għandhiex tkun ta' hsara għall-applikazzjoni tal-liġi li, skont l-Artikolu 8 tar-Regolament Ruma I, tapplika għall-kuntratti individwali ta' impjeg, jew l-applikazzjoni tar-Regolament Nru 883/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-koordinazzjoni tas-sistemi ta' sigurtà soċjali u r-Regolament Nru 987/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 li jistabbilixxi l-proċedura għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 dwar il-koordinazzjoni tal-iskemi ta' sigurtà soċjali.	6) Bhal fil-każ tad-Direttiva 96/71/EC, din id-Direttiva ma għandhiex tkun ta' hsara għall-applikazzjoni tal-liġi li, skont l-Artikolu 8 tar-Regolament Ruma I, tapplika għall-kuntratti individwali ta' impjeg, jew l-applikazzjoni <u>tad-dispożizzjonijiet vinkolanti tal-Istat Membru li jospita l-istazzjonar, b'konformità mal-Artikolu 9 tar-Regolament Ruma I, jew l-applikazzjoni tar-Regolament Nru 883/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-koordinazzjoni tas-sistemi ta' sigurtà soċjali u r-Regolament Nru 987/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 li jistabbilixxi l-proċedura għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 883/2004 dwar il-koordinazzjoni tal-iskemi ta' sigurtà soċjali.</u>

## Raġuni

Din l-emenda hija importanti peress li tiċċara kwalunkwe konfużjoni fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 96/71/KE u r-rabta tagħha mal-liġi internazzjonali privata. Fil-fatt, id-Direttiva 96/71/KE ma tikkonċernax b'mod dirett l-applikazzjoni tal-liġi li, skont l-Artikolu 8 tar-Regolament Ruma I, tapplika għal kuntratti ta' xogħol individwali, iżda tipprevedi b'mod esplicitu l-applikazzjoni tar-regoli vinkolanti tal-pajjiżi ospitanti (irrispettivament mil-liġi applikabbli tal-kuntratt) fir-rigward tal-haddiema stazzjonati, b'konformità mal-Artikolu 9 tar-Regolament Ruma I. Jekk dan ma jiġix enfisizzat jew iddikjarat b'mod ċar hawnhekk jista' jkun hemm nuqqas ta' fehim u r-riskju li nitbiegħdu mill-ispirtu u s-sens tad-Direttiva 96/71/KE.

### Emenda 4

#### Premessa 14

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-obbligi tal-Istati Membri li jagħmlu disponibbli b'mod ġenerali l-informazzjoni dwar il-patti u l-kondizzjonijiet tal-impjeg u li jipprovdu aċċess effettiv għaliha, mhux biss għal dawk li jipprovdu s-servizzi minn Stati Membri oħra, iżda wkoll lill-haddiema stazzjonati kkonċernati, għandhom jiġu aktar ikkonkretizzati.	L-obbligi tal-Istati Membri li jagħmlu disponibbli b'mod ġenerali l-informazzjoni dwar il-patti u l-kondizzjonijiet tal-impjeg u li jipprovdu aċċess effettiv <u>u mingħajr hlas</u> għaliha, mhux biss għal dawk li jipprovdu s-servizzi minn Stati Membri oħra, iżda wkoll lill-haddiema stazzjonati kkonċernati, għandhom jiġu aktar ikkonkretizzati.

## Raġuni

Sabiex tkun aċċessibbli b'mod effettiv, b'mod partikolari l-informazzjoni trid tkun b'xejn.

## Emenda 5

## Artikolu 1, punt ġdid (3)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 1</p> <p>Suġġett</p> <p>(...)</p>	<p>Artikolu 1</p> <p>Suġġett</p> <p>(...)</p> <p><u>3. Fir-rigward tal-applikazzjoni u l-eżekuzzjoni tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tal-impjeg tal-haddiema stazzjonati, din id-Direttiva għandha tkun konformi mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 1(4) tad-Direttiva 96/71/KE li tistipula li, "L-Imprizi stabbiliti fi Stat li mhux membru m'għandhomx jingħataw trattamenti iktar favorevoli minn imprizi stabbiliti fi Stat Membru";</u></p>

## Raġuni

Din l-emenda tagħmel sens jekk inqisu li din il-Proposta għal Direttiva m'għandhiex tibdel l-istruttura tad-Direttiva 96/71/KE; il-leġislatur introduċa l-Artikolu 1(4) biex jevita r-riskju ta' dumping soċjali minn pajjiżi terzi lejn l-Unjoni Ewropea. Għall-istess raġuni, jehtieg li jiġi evitat li l-applikazzjoni stretta tad-Direttiva 96/71/KE tkun limitata għall-istazzjonar tal-haddiema minn Stat Membru għal iehor, u b'hekk ikun hemm il-possibbiltà li pajjiżi terzi jikkommettu frodi jew jaharbu mir-regoli. L-Istati Membri għaldaqstant għandhom joqogħdu attenti u jiehdu l-miżuri mehtieġa biex jiġi evitat li wiehed ikun jista' jahrab mil-liġi li jista' jfisser nuqqasijiet fil-mekkanizmu ta' kontroll stabbilit.

## Emenda 6

## Artikolu 3(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 3</p> <p>Prevenzjoni tal-abbuż u t-tidwir mar-regoli</p> <p>1. Għall-fini tal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-elementi fattwali li jikkarakterizzaw l-attivitajiet imwettqa minn impriza fl-Istat li fih tkun stabbilita sabiex jiddeterminaw jekk ġenwinament twettaqx attivitajiet sostanzjali, appartu mill-ġestjoni pura interna u/jew attivitajiet amministrattivi. Dawn l-elementi jistgħu jinkludu:</p> <p>(a) il-post fejn l-impriza għandha l-uffiċċju registrat u l-amministrazzjoni tagħha, tokkupa l-ispazju ta' uffiċċju, thallas it-taxxi, għandha l-liċenzja professjonali jew hija registrata mal-kamra tal-kummerċ jew entitajiet professjonali,</p> <p>(b) il-post fejn jiġu ngaġġati l-haddiema stazzjonati,</p> <p>(c) il-liġi applikabbli għall-kuntratti konklużi mill-impriza mal-haddiema tagħha, min naha, u mal-klijenti tagħha, min-naha l-oħra,</p> <p>(d) il-post fejn l-impriza twettaq l-attività sostanzjali ta' negozju tagħha u fejn timpjega persunal amministrattiv,</p> <p>(e) l-għadd limitat, mhux normali, ta' kuntratti mwettqa u/jew id-daqs ta' fatturat imwettaq fl-Istat Membru tal-istabbiliment.</p>	<p>Artikolu 3</p> <p>Prevenzjoni tal-abbuż u t-tidwir mar-regoli</p> <p>1. Għall-fini tal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-infurzar tad-Direttiva 96/71/KE, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkunsidraw l-elementi fattwali li jikkarakterizzaw l-attivitajiet imwettqa minn impriza fl-Istat li fih tkun stabbilita sabiex jiddeterminaw jekk ġenwinament twettaqx attivitajiet sostanzjali, appartu mill-ġestjoni pura interna u/jew attivitajiet amministrattivi. Dawn l-elementi jistgħu jinkludu:</p> <p>(a) <u>l-Istat Membru fejn l-intrapriża twettaq l-attività professjonali principali tagħha, imkejla mill-unità ta' hin imqatta' minn kull impjegat, u il-post fejn l-impriza għandha l-uffiċċju registrat u l-amministrazzjoni tagħha, tokkupa l-ispazju ta' uffiċċju, thallas it-taxxi, għandha l-liċenzja professjonali jew hija registrata mal-kamra tal-kummerċ jew entitajiet professjonali,</u></p> <p>(b) il-post fejn jiġu ngaġġati l-haddiema stazzjonati,</p> <p>(c) il-liġi applikabbli għall-kuntratti konklużi mill-impriza mal-haddiema tagħha, min naha, u mal-klijenti tagħha, min-naha l-oħra,</p> <p>(d) il-post fejn l-impriza twettaq l-attività sostanzjali ta' negozju tagħha u fejn timpjega persunal amministrattiv,</p>

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>L-evalwazzjoni ta' dawn l-elementi għandha tiġi adattata għal kull każ speċifiku u għandha tqis in-natura tal-attivitajiet imwettqa min-naħa tal-impriza fl-Istat Membru fejn hija stabbilita.</p> <p>2. Sabiex issir evalwazzjoni ta' kemm haddiem stazzjonat temporanjament iwettaq ix-xogħol tiegħu/tagħha fi Stat Membru li mhux dak li fih normalment jaħdem/tahdem, l-elementi kollha fattwali li jikkarakterizzaw dan ix-xogħol u s-sitwazzjoni tal-haddiem se jiġu ezaminati.</p> <p>Dawn l-elementi jistgħu jinkludu jekk:</p> <p>(a) ix-xogħol jitwettaq għal perjodu limitat ta' żmien fi Stat Membru ieħor;</p> <p>(b) l-istazzjonament isehh lejn Stat Membru ieħor li mhux dak li fih jew li minnu l-haddiem stazzjonat normalment iwettaq hidmietu skont ir-Regolament (KE) Nru 593/2008 u/jew il-Konvenzjoni ta' Ruma;</p> <p>(c) il-haddiem stazzjonat imurx lura jew hux mistenni li jerga' jibda jaħdem fl-Istat Membru mnejn ikun ġie stazzjonat wara tmiem ix-xogħol jew il-provvista ta' servizzi li minhabba fihom huwa kien stazzjonat;</p> <p>(d) l-iskarigġ, l-ikel u l-allogg/l-akkomodazzjoni humiex pprovduti jew hemmx rimborż għalihom minn min ihaddem u jstazzjona l-haddiem, u jekk ikun il-każ, kif dan isehh; kif ukoll</p> <p>(e) xi perjodi preċedenti li fihom kien imtela l-post mill-istess haddiem jew minn haddiem ieħor (stazzjonat).</p> <p>L-elementi fattwali kollha li tagħhom hemm lista hawn fuq huma fatturi indikattivi fl-evalwazzjoni komplessiva li trid ssir u għalhekk ma għandhomx jitqiesu b'mod iżolat. Il-kriterji għandhom jiġu adottati għal kull każ speċifiku u għandhom jikkunsidraw l-ispeċifitàjiet tas-sitwazzjoni.</p>	<p>(e) l-għadd limitat, mhux normali, ta' kuntratti mwettqa u/jew id-daqs ta' fatturat imwettqa fl-Istat Membru tal-istabbiliment.</p> <p>L-evalwazzjoni ta' dawn l-elementi għandha tiġi adattata għal kull każ speċifiku u għandha tqis in-natura tal-attivitajiet imwettqa min-naħa tal-impriza fl-Istat Membru fejn hija stabbilita.</p> <p>2. <u>L-evalwazzjoni ta' dawn l-elementi tagħmel parti mill-kwalifikazzjoni tal-haddiem stazzjonat fi Stat Membru li jospita l-istazzjonar, kif previst fl-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament dwar l-istazzjonar tal-haddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi.</u></p> <p>3. Sabiex issir evalwazzjoni ta' kemm haddiem stazzjonat temporanjament iwettaq ix-xogħol tiegħu/tagħha fi Stat Membru li mhux dak li fih normalment jaħdem/tahdem, l-elementi kollha fattwali li jikkarakterizzaw dan ix-xogħol u s-sitwazzjoni tal-haddiem se jiġu ezaminati.</p> <p>Dawn l-elementi jistgħu jinkludu jekk:</p> <p>(a) ix-xogħol jitwettaq għal perjodu limitat ta' żmien fi Stat Membru ieħor;</p> <p>(b) l-istazzjonament isehh lejn Stat Membru ieħor li mhux dak li fih jew li minnu l-haddiem stazzjonat normalment iwettaq hidmietu skont ir-Regolament (KE) Nru 593/2008 u/jew il-Konvenzjoni ta' Ruma;</p> <p>(c) il-haddiem stazzjonat imurx lura jew hux mistenni li jerga' jibda jaħdem fl-Istat Membru mnejn ikun ġie stazzjonat wara tmiem ix-xogħol jew il-provvista ta' servizzi li minhabba fihom huwa kien stazzjonat;</p> <p>(d) <u>bħala prova li huwa kopert mis-sigurtà soċjali fl-Istat Membru ta' oriġini, il-haddiem stazzjonat għandu jkollu formola A1 valida. Din il-formola mhijjex retroattiva. Hija għandha tiġi ppreżentata fil-bidu tal-perjodu tal-istazzjonament u provduta qabel kull spezzjoni;</u></p> <p>(e) l-iskarigġ, l-ikel u l-allogg/l-akkomodazzjoni humiex pprovduti jew hemmx rimborż għalihom minn min ihaddem u jstazzjona l-haddiem, u jekk ikun il-każ, kif dan isehh; kif ukoll</p> <p>(f) xi perjodi preċedenti li fihom kien imtela l-post mill-istess haddiem jew minn haddiem ieħor (stazzjonat).</p> <p>L-elementi fattwali kollha li tagħhom hemm lista hawn fuq huma fatturi indikattivi fl-evalwazzjoni komplessiva li trid ssir u għalhekk ma għandhomx jitqiesu b'mod iżolat. Il-kriterji għandhom jiġu adottati għal kull każ speċifiku u għandhom jikkunsidraw l-ispeċifitàjiet tas-sitwazzjoni.</p>



## Raġuni

Din id-dispożizzjoni għandha l-għan li timpedixxi li fl-Istat Membru tal-istabbiliment jinholqu intraprizi li l-attivitajiet tagħhom ikunu fittizji sempliċiment sabiex iduru mar-regoli relatati mal-kundizzjonijiet ta' xogħol fl-Istat Membru ospitanti.

L-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 96/71/KE għandu l-għan li jimpedixxi li l-haddiema stazzjonati ta' pajjiż (inkluż pajjiż mhux membru tal-UE) jiġu kkunsidrati bħala persuni li jahdmu għal rashom u li b'hekk id-Direttiva ma tapplikax għalihom. Perezempju, ikun biżżejjed jekk haddiem impjegat li jwettaq attività fis-settur tal-konstruzzjoni f'pajjiż A isir persuna li taħdem għal rasha minn min jimpjegah fil-pajjiż A, biex dan tal-aħhar jinheles mill-obbligi tad-Direttiva fl-Istat Membru B fejn il-haddiem jiġi stazzjonat. Biex jiġi evitat dan it-tip ta' frodi, id-Direttiva tal-1996 halliet il-pajjiż ospitanti tal-prestazzjoni (jiġifieri l-Istat Membru B hawn fuq) jiddefinixxi l-kunċett ta' haddiem u b'hekk ir-rabta tax-xogħol mal-liġi interna tiegħu. L-uniku punt dgħajfef ta' din l-istruttura legali jinsab fid-diffikultà li jiġi applikat b'mod konkret il-prinċipju stabbilit: il-lista tal-elementi msemmija fl-Artikolu 4 żgur tikkostitwixxi indici għall-iffaċilitar tal-applikazzjoni konkreta tal-Artikolu 2(2) tad-Direttiva 96/71/KE.

## Emenda 7

### Artikolu 3(a)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
	<p><u>Artikolu 3(a)</u></p> <p><u>Sanzjonijiet f'każ ta' nuqqas ta' konformità</u></p> <p><u>F'każ li ma jiġix rispettati l-Artikolu 3 tad-Direttiva 96/71/KE jew l-artikoli rilevanti ta' din id-Direttiva, l-intrapriza u l-haddiema kkonċernati tagħha għandhom japplikaw il-leġislazzjoni applikabbli fl-Istat Membri fejn ikun qed jingħata s-servizz. L-impjegati kollha kkonċernati jkunu jistgħu jeżerċitaw id-dritt tagħhom tal-moviment hieles skont l-Artikolu 45 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. L-Istat Membru li jospita jista' jirrikjedi minnufih il-provi li l-haddiema kkonċernati qed jirċievu trattament ugwali għal dawk mill-Istat Membru fir-rigward tal-kundizzjonijiet kollha tax-xogħol u l-impjeg u d-drittijiet soċjali korrispondenti, b'konformità mal-Artikolu 45 tat-TFUE.</u></p>

## Emenda 8

### Artikolu 5(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
<p>L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li l-informazzjoni dwar il-patti u l-kondizzjonijiet ta' impjeg imsemmija fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 96/71/KE li jridu jiġu applikati u rrispettati minn min jipprovdi s-servizz tkun disponibbli għal kulhadd b'mod ċar u li jiftiehem u aċċessibbli faċilment, anki mill-bogħod u b'mezzi elettronici, f'formati u skont standards tal-web li jiżguraw aċċess għal persuni b'diżabbiltajiet u li jiżguraw li l-uffiċċji ta' kollegament jew il-korpi nazzjonali l-oħrajn imsemmija fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 96/71/KE jkunu fqaghda li jwettqu hidmiethom b'mod effettiv.</p>	<p>L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li l-informazzjoni dwar il-patti u l-kondizzjonijiet ta' impjeg imsemmija fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 96/71/KE li jridu jiġu applikati u rrispettati minn min jipprovdi s-servizz tkun disponibbli <u>mingħajr hlas</u> għal kulhadd b'mod ċar, <u>trasparenti</u> u li jiftiehem u aċċessibbli faċilment, anki mill-bogħod u b'mezzi elettronici, f'formati u skont standards tal-web li jiżguraw aċċess għal persuni b'diżabbiltajiet u li jiżguraw li l-uffiċċji ta' kollegament jew il-korpi nazzjonali l-oħrajn imsemmija fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 96/71/KE jkunu fqaghda li jwettqu hidmiethom b'mod effettiv</p>

## Raġuni

Sabiex tkun aċċessibbli b'mod effettiv, b'mod partikolari l-informazzjoni trid tkun b'xejn.

**Emenda 9**

## Artikolu 7(4)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-obbligu stipulat fil-paragrafi 1 u 2 ma ghandux ifisser dmir min-naħa tal-Istat Membru tal-istabbiliment li jwettaq verifiki u kontrolli fattwali fit-territorju tal-Istat Membru li jospita fejn jiġi provdut is-servizz. Dawn il-verifiki u kontrolli ghandhom, jekk ikun meħtieġ, jitwettqu mill-awtoritajiet tal-Istat Membru li jospita fuq talba tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment, skont l-Artikolu 10 u b'konformità mas-setgħat ta' sorveljanza stipulati fil-liġi, prassi u proċeduri nazzjonali amministrattivi tal-Istat Membru jospita u li jirrispettaw il-liġi tal-Unjoni.	<del>L-obbligu stipulat fil-paragrafi 1 u 2 ma ghandux ifisser dmir min-naħa tal-Istat Membru tal-istabbiliment li jwettaq verifiki u kontrolli fattwali fit-territorju tal-Istat Membru li jospita fejn jiġi provdut is-servizz. Dawn il-verifiki u kontrolli ghandhom, jekk ikun meħtieġ, jitwettqu mill-awtoritajiet tal-Istat Membru li jospita fuq talba tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru tal-istabbiliment, skont l-Artikolu 10 u b'konformità mas-setgħat ta' sorveljanza stipulati fil-liġi, prassi u proċeduri nazzjonali amministrattivi tal-Istat Membru jospita u li jirrispettaw il-liġi tal-Unjoni.</del>

**Raġuni**

Dan sabiex jitnehhew l-ostakli proċedurali għall-kontrolli tal-fatti kemm fl-Istat Membru tal-istabbiliment kif ukoll fl-Istat Membru li jospita.

**Emenda 10**

## Artikolu 9(1), il-kliem tal-bidu

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-Istati Membri jistgħu jimponu biss ir-rekwiziti amministrattivi u l-miżuri ta' kontroll li ġejjin:	<del>L-Istati Membri jistgħu jimponu biss Sabiex tittejjeb l-applikazzjoni tal-Artikoli 3 u 5 tad-Direttiva 96/71/KE, l-Istat Membru li jospita, għandu jimponi mill-inqas ir-rekwiziti amministrattivi u l-miżuri ta' kontroll li ġejjin:</del>

**Raġuni**

Minflok ma jiġu proposti rekwiziti massimi bħalma tipproponi l-Kummissjoni Ewropea, qieghed jiġi ssuġerit li jiġu stabbiliti rekwiziti minimi. Din il-bidla fil-logika barra minn hekk hija konsistenti mad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 12(3) kif proposti mill-Kummissjoni Ewropea.

**Emenda 11**

## Artikolu 9(1)(a)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
obbligu fuq min jipprovi servizz stabbilit fi Stat Membru ieħor biex jagħmel stqarrija sempliċi lill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali responsabbli mhux aktar tard minn meta tibda l-provvista tas-servizz, l-istqarrija tista' tkopri biss l-identità tal-fornitur tas-servizz, il-preżenza ta' haddiem stazzjonat wiehed jew aktar li jkun identifikabbli b'mod ċar, kemm huwa mistenni jibqa' u l-post tal-preżenza tiegħu u s-servizzi li jiġġustifikaw l-istazzjonament;	obbligu fuq min jipprovi servizz stabbilit fi Stat Membru ieħor biex jagħmel stqarrija <del>sempliċi</del> lill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali responsabbli mhux aktar tard minn meta tibda l-provvista tas-servizz. <u>Din l-istqarrija tinda li tista' tkopri biss l-identità tal-fornitur tas-servizz jaf bil-kundizzjonijiet minimi tax-xogħol u l-impjeg fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 96/71/KE fl-Istat Membru fejn qed jingħata s-servizz, u li jirrispettahom. Hija għandha mill-inqas tindika l-perjodu tal-istazzjonament, l-ewwel ġurnata tal-istazzjonament, l-identità u l-għadd ta' haddiema stazzjonati, kif ukoll il-post tax-xogħol fit-territorju tal-Istat Membru li jospita, il-preżenza ta' haddiem stazzjonat wiehed jew aktar li jkun identifikabbli b'mod ċar, kemm huwa mistenni jibqa' u l-post tal-preżenza tiegħu u s-servizzi li jiġġustifikaw l-istazzjonament.</u>

**Raġuni**

Dan sabiex jiġi ċċarat x'inhu meħtieġ mid-dikjarazzjoni li għandha ssir mill-fornitur tas-servizz.

**Emenda 12**

## Artikolu 9(1)(b)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>obbligu li jinżammu jew ikunu disponibbli u/jew ikunu fil-possess kopji stampati jew b'forma elettronika tal-kuntratt ta' impjieg (jew dokument ekwivalenti skont it-tifsira tad-Direttiva 91/533, inkluża, fejn xieraq jew rilevanti, l-informazzjoni addizzjonali msemmija fl-Artikolu 4 ta' dik id-Direttiva), riċevuti tal-paga, reġistri tal-hinijiet u prova ta' hlas ta' pagi jew kopji ta' dokumenti ekwivalenti matul il-perjodu ta' stazzjonament f'post aċċessibbli u identifikat b'mod ċar fuq it-territorju tiegħu, bħall-post tax-xogħol, jew il-post ta' kostruzzjoni, jew għall-haddiema mobbli fis-settur tat-trasport il-baži tal-operazzjonijiet jew il-vettura li biha jiġi pprovdut is-servizz;</p>	<p>obbligu li jinżammu jew ikunu disponibbli u/jew ikunu fil-possess kopji stampati jew b'forma elettronika tal-kuntratt ta' impjieg (jew dokument ekwivalenti skont it-tifsira tad-Direttiva 91/533, inkluża, fejn xieraq jew rilevanti, l-informazzjoni addizzjonali msemmija fl-Artikolu 4 ta' dik id-Direttiva), riċevuti tal-paga, reġistri tal-hinijiet u prova ta' hlas ta' pagi, <u>il-formola A1 li tiġġustifika li l-haddiem huwa kopert mis-sistema tas-sigurtà soċjali fl-Istat Membru ta' oriġini, l-evalwazzjoni rikjesta dwar ir-riskju għas-sahha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, b'konformità mad-Direttiva 89/391/KE u, meta l-haddiem stazzjonat ikun ġej minn pajjiż terz, il-kopja tal-permess tax-xogħol u l-awtorizzazzjoni tar-residenza, kif ukoll kull dokument ieħor meħtieġ biex jiġi verifikat li d-Direttiva 96/71/KE u d-direttiva attwali ġew rispettati</u>, jew kopji ta' dokumenti ekwivalenti matul il-perjodu ta' stazzjonament f'post</p>

**Raġuni**

Nota: marbuta mal-emenda għall-Artikolu 3(2)

**Emenda 13**

## Artikolu 11, punt ġdid (4)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 11</p> <p>Difiża tad-drittijiet – faċilitar ta' ilmenti – hlasijiet b'lura</p> <p>(...)</p> <p>3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-trejdjunjins u partijiet terzi oħrajn, bħal assoċjazzjonijiet, organizzazzjonijiet u entitajiet legali oħra li għandhom, skont il-kriterji stabbiliti mil-liġi nazzjonali tagħhom, interess legittimu li jiżguraw li d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jiġu osservati, jistgħu jkunu involuti, għan-nom jew b'sostenn tal-haddiema stazzjonati jew ta' min jimpjegahom, bl-approvazzjoni tagħhom, f'kull procediment gudizzjarju jew amministrattiv stipulat bl-oġettiv ta' implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u/jew l-infurzar tal-obbligi skont din id-Direttiva.</p>	<p>Artikolu 11</p> <p>Difiża tad-drittijiet – faċilitar ta' ilmenti – hlasijiet b'lura</p> <p>(...)</p> <p>3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-trejdjunjins u partijiet terzi oħrajn, bħal assoċjazzjonijiet, organizzazzjonijiet u entitajiet legali oħra li għandhom, skont il-kriterji stabbiliti mil-liġi nazzjonali tagħhom, interess legittimu li jiżguraw li d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jiġu osservati, jistgħu jkunu involuti, għan-nom jew b'sostenn tal-haddiema stazzjonati jew ta' min jimpjegahom, bl-approvazzjoni tagħhom, f'kull procediment gudizzjarju jew amministrattiv stipulat bl-oġettiv ta' implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u/jew <u>l-infurzar tal-obbligi bil-ghan li jiġu rispettati d-drittijiet</u> skont din id-Direttiva. <u>It-trejdjunjins għandhom id-dritt ukoll li jaġixxu fisem il-haddiema stazzjonati bl-approvazzjoni tagħhom.</u></p>

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
	<p>4. <u>Ir-rappreżentanti tal-haddiema, b'mod partikolari l-membri tal-Kumitati tal-Intraprizi Ewropej tas-settur tal-kostruzzjoni għandhom id-dritt li fi kwalunkwe hin jiġbdu l-attenzjoni tat-trejdjunjins u l-awtoritajiet kompetenti għall-kontroll tal-applikazzjoni tal-liġi dwar kwalunkwe sitwazzjoni ta' stazzjonar li tista' tqajjem dubji serji dwar ir-rispett tal-applikazzjoni tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-impjeg ta' haddiema stazzjonati;</u></p> <p><del>5.4.</del> Il-paragrafi 1 u 3 għandhom japplikaw minghajr ħsara għar-regoli nazzjonali dwar skadenzi ta' preskrizzjoni jew limiti ta' żmien biex iressqu azzjonijiet bħal dawn.</p>

### Raġuni

Ir-rappreżentanti mhallsa tal-intraprizi u b'mod partikolari l-membri tal-Kumitati tal-Intraprizi Ewropej għandhom kuntatt dirett mar-realtajiet tad-diversi intraprizi u stabbilimenti fl-Istati Membri. Peress li huma osservaturi ġenwini tar-relazzjonijiet tax-xogħol fi hdan l-intraprizi nnifishom jew fil-livell transnazzjonali, għandu jkollhom id-dritt li jiġbdu l-attenzjoni f'kazijiet ta' frodi fl-applikazzjoni tat-testi relatati mal-istazzjonar tal-haddiema.

### Emenda 14

#### Artikolu 12(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 12</p> <p>Subkuntrattar – Responsabbiltà in solidum</p> <p>Fir-rigward tal-attivitajiet imsemmija fl-Anness tad-Direttiva 96/71/KE, għas-sitwazzjonijiet kollha ta' stazzjonament koperti bl-Artikolu 1(3) tad-Direttiva 96/71/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw fuq bażi ta' non-diskriminazzjoni fir-rigward tal-harsien tad-drittijiet ekwivalenti tal-impjegati tas-subkuntratturi diretti stabbiliti fit-territorju tagħhom, li l-kuntrattur li tiegħu min jimpjega (fornitur tas-servizz jew impriża ta' impjeg temporanju jew aġenzija ta' kollokament) huwa subkuntrattur dirett jista', flimkien ma' jew minflok min jimpjega, jinżamm responsabbli mill-haddiem stazzjonat u/jew fondi komuni jew istituzzjonijiet ta' insieħba soċjali għan-nuqqas ta' hlas ta' dan li ġej:</p>	<p>Artikolu 12</p> <p>Subkuntrattar – Responsabbiltà in solidum</p> <p><u>Kull Stat Membru għandu, minghajr diskriminazzjoni, jiehu l-miżuri kollha neċessarji biex jiżgura li intrapriża li tahtar intrapriża oħra biex tipprovi servizzi tinżamm responsabbli, flimkien ma' jew minflok min jimpjega, għall-obbligi tat-tali intrapriża jew kuntrattur jew min ikun hallas għas-servizz, għax-xogħol assenjat minn din l-intrapriża.</u> <del>Fir-rigward tal-attivitajiet imsemmija fl-Anness tad-Direttiva 96/71/KE, għas-sitwazzjonijiet kollha ta' stazzjonament koperti bl-Artikolu 1(3) tad-Direttiva 96/71/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw fuq bażi ta' non-diskriminazzjoni fir-rigward tal-harsien tad-drittijiet ekwivalenti tal-impjegati tas-subkuntratturi diretti stabbiliti fit-territorju tagħhom, li l-kuntrattur li tiegħu min jimpjega (fornitur tas-servizz jew impriża ta' impjeg temporanju jew aġenzija ta' kollokament) huwa subkuntrattur dirett jista', flimkien ma' jew minflok min jimpjega, jinżamm responsabbli mill-haddiem stazzjonat u/jew fondi komuni jew istituzzjonijiet ta' insieħba soċjali għan-nuqqas ta' hlas ta' dan li ġej:</del></p>

### Raġuni

M'hemm l-ebda raġuni għalfejn il-katini tas-sottokuntrattar għandhom jiġu rregolati biss fis-settur tal-kostruzzjoni. L-emenda tippreċiża wkoll l-obbligi li jridu jiġu osservati.

**Emenda 15**

## Artikolu 12(2)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-Istati Membri għandhom jipprovdu li kuntrattur li eżerċita d-diligenza dovuta ma għandux ikun responsabbli skont il-paragrafu 1. Sistemi bħal dawn għandhom jiġu applikati b'mod trasparenti, mhux diskriminatorju u proporzjonat. Jistgħu jimplikaw miżuri preventivi li ttiehdu mill-kuntrattur dwar il-prova pprovduta mis-subkuntattur tal-kundizzjonijiet ewlenin tax-xogħol applikati għall-haddiema stazzjonati kif spejgat fl-Artikolu 3 (1) tad-Direttiva 96/71.KE, inklużi ir-rendikonti tal-paga u l-pagamenti tas-salarji, skont l-obbligi tas-sigurtà soċjali u/jew tattassazzjoni fl-Istat Membru ta' stabbiliment u f'konformità mar-regoli applikabbli għall-istazzjonament tal-haddiema.	<del>L-Istati Membri għandhom jipprovdu li kuntrattur li eżerċita d-diligenza dovuta ma għandux ikun responsabbli skont il-paragrafu 1. Sistemi bħal dawn għandhom jiġu applikati b'mod trasparenti, mhux diskriminatorju u proporzjonat. Jistgħu jimplikaw miżuri preventivi li ttiehdu mill-kuntrattur dwar il-prova pprovduta mis-subkuntattur tal-kundizzjonijiet ewlenin tax-xogħol applikati għall-haddiema stazzjonati kif spejgat fl-Artikolu 3 (1) tad-Direttiva 96/71.KE, inklużi ir-rendikonti tal-paga u l-pagamenti tas-salarji, skont l-obbligi tas-sigurtà soċjali u/jew tattassazzjoni fl-Istat Membru ta' stabbiliment u f'konformità mar-regoli applikabbli għall-istazzjonament tal-haddiema.</del>

**Raġuni**

M'hemmx definizzjoni fil-livell Ewropew tal-kuncett "diligenza dovuta". Barra minn hekk l-emenda għandha l-għan li tassigura li l-kuntratturi jibqgħu responsabbli milli jivverifikaw li s-sottokuntratturi qegħdin jirrispettaw il-kundizzjonijiet tax-xogħol.

**Emenda 16**

## Artikolu 12(3)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
L-Istati Membri jistgħu, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, jipprovdu regoli ta' responsabbiltà aktar stringenti skont il-liġi nazzjonali fuq bażi mhux diskriminatorja u proporzjonata fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni u l-firxa tar-responsabbiltà tas-subkuntrattar. L-Istati Membri jistgħu ukoll, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, jipprovdu għal responsabbiltà bħal din fis-setturi ghajr dawk li jinsabu fl-Anness għad-Direttiva 96/71/KE. L-Istati Membri jistgħu f'dawn il-kazijiet jipprovdu li kuntrattur li eżerċita d-diligenza dovuta kif definit fil-liġi nazzjonali ma għandux ikun responsabbli.	L-Istati Membri jistgħu, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, jipprovdu regoli ta' responsabbiltà aktar stringenti skont il-liġi nazzjonali fuq bażi mhux diskriminatorja u proporzjonata fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni u l-firxa tar-responsabbiltà tas-subkuntrattar. L-Istati Membri jistgħu ukoll, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni, jipprovdu għal responsabbiltà bħal din fis-setturi ghajr dawk li jinsabu fl-Anness għad-Direttiva 96/71/KE. <del>L-Istati Membri jistgħu f'dawn il-kazijiet jipprovdu li kuntrattur li eżerċita d-diligenza dovuta kif definit fil-liġi nazzjonali ma għandux ikun responsabbli.</del>

**Raġuni**

M'hemmx definizzjoni fil-livell Ewropew tal-kuncett "diligenza dovuta". Barra minn hekk l-emenda għandha l-għan li tassigura li l-kuntratturi jibqgħu responsabbli milli jivverifikaw li s-sottokuntratturi qegħdin jirrispettaw il-kundizzjonijiet tax-xogħol.

**Emenda 17**

## Artikolu 12 – punt ġdid 4

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
	<u>4a. F'każ ta' nuqqas ta' ftehim bejn l-imsieħba soċjali fis-settur ikkonċernat dwar l-istabbiliment ta' għadd limitat ta' livelli ta' sottokuntrattar, dan in-numru għandu jkun limitat għal tlieta;</u>

**Raġuni**

Din l-emenda tkompli fuq il-punt 28 tar-rakkomandazzjonijiet ta' politika tal-opinjoni.



**Emenda 18**

Artikolu 18, artikolu ġdid wara l-Artikolu 18

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
	<p><i>Artikolu ġdid</i></p> <p><u><i>Klawżola ta' nonrigressjoni</i></u></p> <p><u>L-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva taħt l-ebda ċirkumstanza ma għandha tiġġustifika t-tnaqqis fil-livell ġenerali ta' protezzjoni tal-haddiema fl-oqsma koperti b'din id-Direttiva. Dan għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-drittijiet tal-Istati Membri u/jew l-imsieħba soċjali li jstabbilixxu, fidawl tal-evoluzzjoni tas-sitwazzjoni, dispożizzjonijiet leġislattivi, regolatorji jew kuntrattwali differenti minn dawk li jkunu ġew stabbiliti fiz-żmien tal-adozzjoni ta' din id-Direttiva, dejjem jekk ikunu sodisfatti l-htigiet minimi stabbiliti f'din id-Direttiva.</u></p>

**Raġuni**

Din il-klawżola ta' "nonrigressjoni" issa ġiet introdotta f'bosta direttivi Komunitarji u għandha l-għan li ttejjeb l-applikazzjoni ta' dawn id-direttivi fl-Istati Membri. It-traspożizzjoni ta' direttiva fi Stat Membru m'għandhiex twassal għat-tnaqqis tal-livell ta' protezzjoni eżistenti fl-oqsma tad-direttiva, b'mod partikolari fir-rigward tal-obbligazzjoni in solidum prevista fl-Artikolu 12 ta' din id-Direttiva.

**Emenda 19**

Artikolu 21

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 21</p> <p>Rapport</p> <p>Mhux iktar tard minn hames snin wara l-iskadenza għat-traspożizzjoni, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, u tagħmel proposti xierqa fejn ikun hemm bżonn.</p>	<p>Artikolu 21</p> <p>Rapport</p> <p>Mhux iktar tard minn hames snin wara l-iskadenza għat-traspożizzjoni, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew <u>u lill-Kumitat tar-Reġjuni</u> dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, u tagħmel proposti xierqa fejn ikun hemm bżonn.</p>

**Raġuni**

Din il-bidla saret sabiex ikun hemm koerenza mal-ghazla tal-Artikolu 153 tat-TFUE bhala l-bazi legali tal-Proposta għal Direttiva.

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
 Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “L-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea”**

(2013/C 17/13)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- jappoġġja l-Abbozz ta' Regolament dwar l-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea (FE) propost mill-Kummissjoni, u jqis li dan jikkontribwixxi għall-kontinwità tal-adozzjoni tar-Regolament dwar l-Inizjattiva Ewropea taċ-Ċittadini;
- jappoġġja, għaldaqstant, l-Abbozz ta' Regolament dwar l-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea (FE) propost mill-Kummissjoni, u jagħraf li dan jikkontribwixxi għall-kontinwità tal-addozzjoni tar-Regolament dwar l-Inizjattiva Ewropea taċ-Ċittadini u ta' dak dwar il-holqien ta' statut tar-raggruppament Ewropew ta' kooperazzjoni territorjali (REKT) sabiex tiġi faċilitata u promossa l-kooperazzjoni transkonfinali, transnazzjonali u interreġjonali fil-livell Komunitarju;
- isostni li jehtieg li dan l-istatut għandu jindirizza l-kwistjonijiet tas-semplifikazzjoni u tal-effettività għall-fondazzjonijiet biex dawn ikunu jistgħu jaħdmu b'mod aktar effikaci fuq il-proġetti transkonfinali jew transnazzjonali wahidhom jew fi shubija mal-atturi nazzjonali, lokali u reġjonali, filwaqt li fl-istess hin iwieġeb għar-rieda tal-pubbliku li jkun hemm salvagwardja legali u li jiġu ċarati l-funzjonament u l-finanzjament tagħhom;
- jifhem it-thassib li jinstab bilanċ bejn ir-rekwiżiti tal-liġi nazzjonali tal-Istati Membri differenti fir-rigward tal-ammont minimu ta' assi mistennija minn fondazzjoni u x-xewqa li jiġi faċilitat il-holqien ta' FE fit-territorju kollu tal-Unjoni. Madankollu, il-Kumitat jistinka sabiex jiggarantixxi lid-donaturi u liċ-ċittadini stabbiltà patrimonjali biżżejjed tal-FE, u minn naha jixtieq li l-livell minimu ta' assi meħtieġa għar-reġistrazzjoni ta' FE jissahhaħ billi jiżdied għal EUR 50 000 minflok EUR 25 000, li jikkunsidra bhala ammont wisq baxx u, min-naha l-oħra, li dan l-ammont jinżamm tul il-hajja kollha tal-FE, u li jekk ma jiġix rispettata dan l-ammont minimu l-FE xxolji;

<b>Relatur</b>	Is-Sinjura BRUNET-LECHENAULT (FR/PSE), Viċi President tal-Kunsill Ġenerali ta' Saône et Loire
<b>Dokument ta' referenza</b>	Proposta għal Regolament tal-Kunsill dwar l-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea (FE)  COM(2012) 35 final

## I. INTRODUZZJONI

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

1. huwa konxju mill-piż ekonomiku u mir-rwol essenzjali li għandhom il-fondazzjonijiet fil-firxa shiha tat-territorju Ewropew, fl-oqsmha kollha tal-interess pubbliku u b'mod partikolari f'dak kollu li jikkonċerna l-oqsmha ta' kompetenza tal-awtoritajiet lokali u reġjonali, bħalma huma s-servizzi soċjali u tas-saħha, is-sigurtà soċjali, l-arti u l-kultura, l-edukazzjoni u t-tahriġ, ix-xjenzi, ir-riċerka u l-innovazzjoni jew l-ambjent;

2. jifhem u jiddeplora d-diffikultajiet li jiltaqgħu magħhom il-fondazzjonijiet sabiex jiehdu azzjoni lil hinn mill-ostakli nazzjonali fi proġetti transkonfinali jew transnazzjonali, li jwassluhom biex jidhlu fi spejjeż kbar ta' konsulenza jew struttura, meta dawn il-flejjes setgħu ntużaw b'mod aktar effikaċi fit-twettiq tal-missjonijiet soċjali tagħhom;

3. jappoġġja l-Abbozz ta' Regolament dwar l-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea (FE) propost mill-Kummissjoni, u jqis li dan jikkontribwixxi għall-kontinwità tal-adozzjoni tar-Regolament dwar l-Inizjattiva Ewropea taċ-Ċittadini;

4. barra minn hekk jilqa' b'sodisfazzjon il-fatt li l-proposta tal-Kummissjoni tikkonċerna l-perspettiva usa' ta' sikurezza tal-attivitajiet tal-ekonomija soċjali u solidali fil-kuntest tas-suq intern u f'dan ir-rigward jittama li l-adozzjoni tal-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea twitti t-triq għal statut tal-Assoċjazzjonijiet Mutwi Ewropej;

5. isostni li jehtieg li dan l-istatut jindirizza l-kwistjonijiet tas-semplifikazzjoni, tal-effettività u tas-salvagwardja legali għall-fondazzjonijiet biex dawn ikunu jistgħu jaħdmu aħjar fuq il-proġetti transkonfinali jew transnazzjonali wahidhom jew fi shubija mal-atturi nazzjonali, lokali u reġjonali;

6. jenfasizza wkoll li dan l-istatut għandu jkollu l-għan li jikkjarifika għaċ-ċittadini il-funzjonament u l-finanzjament tal-fondazzjonijiet;

7. jixtieq li tissaħħah id-dimensjoni Ewropea tal-FE, mhux biss meta din tinholoq iżda tul il-hajja kollha tagħha, u li d-dispożizzjonijiet legali applikabbli għaliha jkunu jinsabu kemm jista' jkun fl-Abbozz ta' Regolament u l-istatuti ta' kull FE, mingħajr wisq referenza għal-liġi nazzjonali;

8. ifakkar li, fejn l-FE jkunu kapaċi jiġbru fondi privati jew jirċievu finanzjament pubbliku sabiex iwettqu l-missjonijiet tagħhom, dawn għandhom ikunu soġġetti għal obbligi ta' kontabbiltà fir-rigward tal-użu ta' dawn il-fondi, kemm fir-rigward tal-finanzjaturi tagħhom kif ukoll taċ-ċittadini kollha tal-Unjoni Ewropea;

## II. RAKKOMANDAZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### Il-piż ekonomiku tas-settur tal-fondazzjonijiet

9. jinnota li s-settur tal-fondazzjonijiet huwa ta' importanza mhux negligibbli b'livell globali ta' nfiq annwali ta' madwar EUR 150 biljun u li jipprovdni impjieg full-time dirett lil madwar miljun persuna fl-Unjoni Ewropea kollha;

10. jinnota li huwa fl-interess tal-fondazzjonijiet li jaħdmu lil hinn mill-konfini nazzjonali tagħhom sabiex iwiegħbu b'mod globali għall-problemi trasversali bħalma huma l-problemi tal-migrazzjoni, l-iżvilupp soċjoekonomiku, l-eċċellenza xjentifika, id-drittijiet tal-bniedem, l-ambjent, eċċ.

11. jenfasizza, b'mod partikolari, ir-rwol li l-fondazzjonijiet jistgħu jaqdu fir-rigward tal-użu tar-riżorsi proprji u l-kreattività tagħhom f'perjodu ta' kriżi politika, finanzjarja u soċjali kbira ħafna fl-Ewropa, fejn jidher biċ-ċar li huwa essenzjali li jiġu analizzati l-opportunitajiet kollha biex tissaħħah l-Unjoni Ewropea u biex jiġu żgurati futur u prospetti ta' tkabbir għaċ-ċittadini tagħha;

#### Restrizzjonijiet amministrattivi ibsin u għaljin

12. josserva li l-fondazzjonijiet jistgħu jiffaċċjaw diffikultajiet fil-funzjonament transnazzjonali jew transkonfinali tagħhom minhabba regoli imposti mil-leġislazzjonijiet nazzjonali li jgħegħluhom jonfqu parti mir-riżorsi tagħhom, li hija stmata f'ammont ta' madwar EUR 90 u 102 miljun fis-sena, għal pariri jew spejjeż amministrattivi diversi minflok ma jużaw dawn il-fondi biex jimplimentaw proġetti ta' interess pubbliku, wahidhom jew fi shubija ma' fondazzjonijiet jew awtoritajiet lokali u reġjonali ohra;

### Għal statut li jsahhah l-Inizjattiva Ewropea taċ-Ċittadini permezz tar-rwol tal-fondazzjonijiet

13. jenfasisza li l-attivitajiet tal-fondazzjonijiet, li hafna drabi jinholqu fuq l-inizjattiva ta' persuni taht il-liġi privata (individwi jew intrapriżi), jibbażaw fuq proġetti ta' interess generali importanti hafna għaċ-ċittadini Ewropej, u ta' spiss jikkonċernaw oqsma ta' kompetenza tal-awtoritajiet lokali u reġjonali, b'mod speċjali s-servizzi soċjali u tas-saħha, is-sigurtà soċjali, l-arti u l-kultura, l-edukazzjoni u t-taħriġ, ix-xjenzi, ir-riċerka u l-innovazzjoni, eċċ.

14. iqis li l-għażla ta' forma legali ġdida, bhala alternattiva għall-istatuti nazzjonali u li tikkorrispondi għal statut ta' "Fondazzjoni Ewropea" ser tkun element essenzjali fit-titjib tar-rwol tal-fondazzjonijiet fit-territorju tal-Unjoni Ewropea;

15. jappoġġja, għaldaqstant, l-Abbozz ta' Regolament dwar l-Istatut tal-Fondazzjoni Ewropea (FE) propost mill-Kummissjoni, u jagħraf li dan jikkontribwixxi għall-kontinwità tal-addozzjoni tar-Regolament dwar l-Inizjattiva Ewropea taċ-Ċittadini u ta' dak dwar il-holqien ta' statut tar-raggruppament Ewropew ta' kooperazzjoni territorjali (REKT) sabiex tiġi faċilitata u promossa l-kooperazzjoni transkonfinali, transnazzjonali u interreġjonali fil-livell Komunitarju;

16. huwa tal-fehma li l-Artikolu 352 tat-TFUE – li jipprevedi l-adozzjoni mill-Kunsill, b'mod unanimu fuq proposta mill-Kummissjoni u wara li jingħata l-kunsens mill-Parlament Ewropew, ta' miżuri adegwati għat-twettiq ta' wiehed mill-oġettivi stipulati mit-Trattati – huwa l-unika bażi legali pertinenti għal din il-proposta għal regolament, fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet speċifiċi fit-Trattati li, f'dan ir-rigward, jagħti b'mod esplicitu l-kompetenza lill-istituzzjonijiet tal-UE. Din l-għażla tikkonforma mal-għażla li kienet saret fil-passat li jiġu adottati dispożizzjonijiet relatati ma' statuti oħra bhalma huma dak tal-kumpanija Ewropea jew tal-Grupp Ewropew ta' Interess Ekonomiku u bla ebda mod ma taffettwa r-regolamenti nazzjonali li jirregolaw il-fondazzjonijiet. Il-Kumitat jinnotta wkoll li, fil-kuntest tal-mekkanizmu ta' twissija bikrija relatat mal-implimentazzjoni tal-prinċipju tas-sussidjarjetà, il-proposta għal regolament kienet is-sugġett ta' opinjoni motivata waħda biss mid-19-il parlament nazzjonali li analizzaw il-kwistjoni;

17. isostni li jehtieg li dan l-istatut għandu jindirizza l-kwistjonijiet tas-semplifikazzjoni u tal-effettività għall-fondazzjonijiet biex dawn ikunu jistgħu jaħdmu b'mod aktar effikaċi fuq il-proġetti transkonfinali jew transnazzjonali wahidhom jew fi shubija mal-atturi nazzjonali, lokali u reġjonali, filwaqt li fl-istess hin iwieġeb għar-rieda tal-pubbliku li jkun hemm salvagwardja legali u li jiġu ċarati l-funzjonament u l-finanzjament tagħhom;

### Il-promozzjoni tad-dimensjoni Ewropea

18. jixtieq li d-dimensjoni Ewropea tal-FE tiġi promossa aktar billi din tkun mehtieġa twettaq, jew tfitteq li twettaq, attivitajiet transnazzjonali jew transkonfinali mhux biss meta tinholq izda tul il-hajja kollha tagħha;

19. jiddispijaċi li, f'dan ir-rigward, l-abbozz ta' regolament ta' spiss jirreferi għal-liġijiet nazzjonali tal-Istati Membri għaliex jemmen li dan l-approċċ huwa sors ta' nuqqas ta' sikurezza legali għall-FE fin-nuqqas ta' regoli ta' armonizzazzjoni;

### L-obbligu li jkun hemm ċarezza, affidabbiltà u trasparenza

20. ifakkar li l-kapaċità li l-FE jiġbru fondi privati jew jirċievu finanzjament pubbliku sabiex iwettqu l-missjonijiet tagħhom timplika li dawn ikunu kapaċi jassiguraw lid-donaturi u l-finanzjaturi tagħhom, kif ukoll liċ-ċittadini kollha tal-Unjoni Ewropea, l-aqwa sigurtà fir-rigward tal-istabbiltà tagħhom kif ukoll trasparenza assoluta fir-rigward tal-governanza tagħhom u l-użu tal-fondi li jingħataw;

### Sabiex jiġi kjarifikat l-oġettiv tal-FE

21. jishaq li fi whud mill-Istati Membri, it-termini "benefiċċju pubbliku" u ta' "interess ġenerali" ikopru kuncetti differenti u f'ċerti każijiet jistgħu jirreferu jew għal procedura jew għal statut legali partikolari tal-liġi nazzjonali jew inkella għal approċċ speċifikament fiskali, u jipproponi għaldaqstant li tiġi armonizzata t-terminoloġija użata filwaqt li tinzamm l-espressjoni "interess pubbliku", fejn din għandha titqies b'mod uniformi f'kull Stat Membru sabiex jiġi determinat is-sugġett tal-FE, filwaqt li jiġi eskluż kull approċċ fiskali;

22. jixtieq ukoll li l-espressjoni "sport mhux professjonali" tiġi definita fl-Artikolu 5 tal-abbozz sabiex jiġi evitat li azzjonijiet imwettqa mill-FE jispiċċaw jappoġġjaw Prattiki li jaqgħu aktar fl-ambitu tal-isport professjonali.

### Lejn affidabbiltà msahħa

23. jifhem it-thassib li jinstab bilanċ bejn ir-rekwiziti tal-liġi nazzjonali tal-Istati Membri differenti fir-rigward tal-ammont minimu ta' assi mistennija minn fondazzjoni u x-xewqa li jiġi faċilitat il-holqien ta' FE fit-territorju kollu tal-Unjoni. Madankollu, il-Kumitat jistinka sabiex jiggarantixxi lid-donaturi u liċ-ċittadini stabbiltà patrimonjali biżżejjed tal-FE, u minn naħa jixtieq li l-livell minimu ta' assi mehtieġa għar-registrazzjoni ta' FE jissahhah billi jiżded għal EUR 50 000 minflok EUR 25 000, li jikkunsidra bhala ammont wisq baxx u, min-naħa l-oħra, li dan l-ammont jinżamm tul il-hajja kollha tal-FE, u li jekk ma jiġix rispettata dan l-ammont minimu l-FE xxolji;

24. iqis li huwa ovvu li l-FE ma jkollhomx skop ta' qligh, iżda jammetti wkoll li dawn jistgħu jitheggu jagħmlu attivitajiet ekonomiċi sabiex iwettqu l-missjonijiet tagħhom ta' interess pubbliku, u jipproponi li jiġi emendat l-Artikolu 11 sabiex jiġu definiti aħjar il-limiti li fihom FE tista' twettaq attivitajiet ekonomiċi;

25. iqis li l-kwistjoni tar-rimunerazzjoni tal-membri tal-bord ta' tmexxija u tal-kunsill superviżorju tal-FE hija konsegwenza tal-karattru mingħajr skop ta' qligh tagħhom u li l-abbozz għandu jeżamina r-regoli ta' prinċipju fir-rigward ta' dan is-sugġett;

26. jixtieq li jiġu ċarati l-prinċipji relatati mal-prevenzjoni ta' kunflitti ta' interess; iqis il-formulazzjoni attwali bħala sors ta' interpretazzjonijiet li jvarjaw li jista' jkollhom effett kuntrarju għal dak mixtieq;

27. japprova r-regoli mressqa rigward il-kontabbiltà u t-trasparenza, iżda jissuġġerixxi li jiġu ċarati u ppreċiżati l-modalitajiet ta' kontroll u ta' reklamar tal-attività tal-FE;

### Htieġa ta' armonizzazzjoni

28. jagħraf l-importanza ta' dixxiplina baġitarja li ddeterminat l-għażla li tinholq awtorità superviżorja tal-FE fil-livell nazzjonali minflok li tiġi definita procedura u jinholq korp ta' kontroll fil-livell Ewropew;

29. jagħraf il-pertinenza li jiġu integrati dispożizzjonijiet ta' natura fiskali fl-abbozz tal-istatut, iżda jesprimi r-riżervi tiegħu dwar l-estensjoni awtomatika għall-FE tal-iskema fiskali mogħtija lill-entitajiet nazzjonali ta' interess pubbliku minhabba differenzi sinifikanti li jeżistu bejn l-Istati Membri rigward il-kundizzjonijiet għall-konċessjoni ta' dawn l-iskemi fiskali ta' favuri nazzjonali.

## III. RAKKOMANDAZZJONIJET SABIEX JITRESSQU L-EMENDI

### Emenda 1

#### Artikolu 2(5)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin: (5) 'entità bi skop ta' benefiċċju pubbliku' tfisser fondazzjoni bi skop ta' benefiċċju pubbliku u/jew korp ta' korporazzjoni simili bi skop ta' benefiċċju pubbliku mingħajr shubija ffurmata skont il-liġi ta' wiehed mill-Istati Membri;	Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin: (5) <del>'entità bi skop ta' benefiċċju pubbliku'</del> <b>'entità ta' interess pubbliku'</b> tfisser fondazzjoni bi skop ta' <del>benefiċċju</del> <b>interess</b> pubbliku u/jew korp ta' korporazzjoni simili bi skop ta' <del>benefiċċju</del> <b>interess</b> pubbliku mingħajr shubija ffurmata skont il-liġi ta' wiehed mill-Istati Membri;

### Raġuni

Fl-ewwel emenda tagħha, ir-relatur tipproponi li "entità bi skop ta' benefiċċju pubbliku" tinbidel għal "entità ta' interess pubbliku".

### Emenda 2

#### Artikolu 5(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<b>Artikolu 5</b> <b>Skop ta' benefiċċju pubbliku</b> 1. Il-FE għandha tkun entità kostitwita b'mod separat għal skop ta' benefiċċju pubbliku.	<b>Artikolu 5</b> <b>Skop ta' <del>benefiċċju</del> <b>interess</b> pubbliku</b> 1. Il-FE għandha tkun entità kostitwita b'mod separat għal skop ta' <del>benefiċċju</del> <b>interess</b> pubbliku.

### Raġuni

It-terminu "interess pubbliku" jippermetti l-armonizzazzjoni tal-kunċetti ta' "benefiċċju pubbliku" u ta' "interess ġenerali" u jillimita r-riskji li jkun hemm konfużjoni mal-kunċetti tal-liġi fiskali jew tal-liġi pubblika użati f'ċerti Stati Membri bil-hsieb li jingħata statut jew skema fiskali partikolari lill-fondazzjonijiet tal-liġi nazzjonali.



**Emenda 3**

## Artikolu 5(2)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 5</p> <p><b>Skop ta' benefiċċju pubbliku</b></p> <p>2. Il-FE għandha sservi l-interess pubbliku b'mod ġenerali.</p> <p>Tista' tinholoq għall-iskopijiet li ġejjin biss, li għalihom l-assi tagħha jridu jkunu ddedikati b'mod irrevokabbli:</p> <p>a) [...]</p> <p>r) l-isport mhux professjonali;</p> <p>s) [...].</p>	<p>Artikolu 5</p> <p><b>Skop ta' benefiċċju pubbliku</b></p> <p>2. Il-FE għandha sservi l-interess pubbliku b'mod ġenerali.</p> <p>Tista' tinholoq għall-iskopijiet li ġejjin biss, li għalihom l-assi tagħha jridu jkunu ddedikati b'mod irrevokabbli:</p> <p>a) [...]</p> <p>r) l-isport mhux professjonali <u>definit bhala prattika ta' attivitajiet sportivi minn persuni li ma jagħmlux dhul regolari u sinifikanti minnhom;</u></p> <p>s) [...].</p> <p>t) <u>id-difiża tal-vittmi tal-vjolenza ta' kull tip.</u></p>

**Raġuni**

Jidher li huwa utli li l-kunċett ta' sport mhux professjonali jiġi definit b'mod preċiż għaliex, skont l-isport inkwistjoni, il-prattiki jvarjaw minn Stat Membru għall-iehor, u għaliex ċertu sport, meqjus bhala mhux professjonali, huwa madankollu pprattikat flivell u f'kundizzjonijiet li huma vicin tal-eżerċizzju ta' attività professjonali, li ma tidholx fl-ambitu tal-interess pubbliku.

Barra minn hekk, jidher utli li tiżdied id-difiża tal-vittmi ta' kull tip ta' vjolenza. Tiġi enfasizzata l-importanza tal-kooperazzjoni mal-pajjiżi terzi msemmija fil-punt ta' wara.

**Emenda 4**

## Artikolu 6

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 6</p> <p><b>Komponent transfruntier</b></p> <p>Fi żmien ir-registrazzjoni, il-FE għandu jkollha attivitajiet jew għan statutorju li twettaq attivitajiet ftal-inqas żewġ Stati Membri.</p>	<p>Artikolu 6</p> <p><b>Komponent <del>transfruntier</del>Ewropew</b></p> <p>Fi żmien ir-registrazzjoni, il-FE għandu jkollha <del>attivitajiet</del> <b>jew bhala</b> għan statutorju li twettaq attivitajiet ftal-inqas żewġ Stati Membri. <b>Ladarba tkun irregistrata</b> <del>Fi żmien ir-registrazzjoni,</del> il-FE għandu jkollha attivitajiet <del>jew għan statutorju li twettaq attivitajiet</del> ftal-inqas żewġ Stati Membri.</p> <p><u>Hi għandha tkompli twettaq dawn l-attivitajiet ftal-inqas żewġ Stati Membri tul l-eżistenza kollha tagħha.</u></p>

**Raġuni**

L-għan tal-emenda proposta huwa li tissahha id-dimensjoni Ewropea tal-FE filwaqt li jkun żgurat li din twettaq realment l-attivitajiet tagħha f'bosta Stati Membri tul il-hajja kollha tagħha u mhux biss fil-mument meta tinholoq. Fil-każ ta' FE ġdida, li ma tkunx tista' twettaq attivitajiet meta tkun qed tiġi rregistrata, id-dimensjoni Ewropea tagħha trid tidher fl-għan statutorju, li jwassal għall-modifika fil-kliem.

**Emenda 5**

## Artikolu 7(2)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
Artikolu 7	Artikolu 7
<b>Assi</b>	<b>Assi</b>
2. Il-FE għandu jkollha assi ekwivalenti għal tal-inqas EUR 25 000.	2. Il-FE, <u>meta tiġi registrata u tul l-eżistenza kollha tagħha</u> , għandu jkollha assi ekwivalenti għal tal-inqas EUR <u>250000</u> .

**Raġuni**

Sabiex jiġu garantiti aħjar l-istabbiltà u l-affidabbiltà li għandhom jikkarakterizzaw FE, il-Kumitat jipproponi li jiżiedu l-assi rikjesti fid-data ta' registrazzjoni għal EUR 50 000 u li dawn jinżammu tul l-eżistenza kollha tagħha.

**Emenda 6**

## Artikolu 10(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
Artikolu 10	Artikolu 10
<b>Kapaċità legali</b>	<b>Kapaċità legali</b>
1. Il-FE għandu jkollha kapaċità legali shiha fl-Istati Membri kollha.	1. Il-FE għandu jkollha kapaċità legali shiha fl-Istati Membri kollha, <u>sakemm dan ir-regolament ma jipprevedix xi restrizzjonijiet.</u>
Sakemm ma tkunx ristretta mill-istatuti tagħha, il-FE għandu jkollha d-drittijiet neċessarji kollha biex ttwettaq l-attivitajiet tagħha, inkluż id-dritt li tippossjedi proprjeta mobbli u immobbli, li taġti għotjiet, tiġbor fondi, tircievi u żzomm donazzjonijiet ta' kwalunkwe tip, inklużi ishma u strumenti negozjabbli oħra, wirt u rigali in natura minn kwalunkwe sors legali anki minn pajjiżi terzi.	Sakemm ma tkunx ristretta mill-istatuti tagħha, il-FE għandu jkollha d-drittijiet neċessarji kollha biex ttwettaq l-attivitajiet tagħha, inkluż id-dritt li tippossjedi proprjeta mobbli u immobbli, li taġti għotjiet, tiġbor fondi, tircievi u żzomm donazzjonijiet ta' kwalunkwe tip, inklużi ishma u strumenti negozjabbli oħra, wirt u rigali in natura minn kwalunkwe sors legali anki minn pajjiżi terzi.
Fejn neċessarju għat-tweqqif tal-attivitajiet tagħha, il-FE għandu jkollha d-dritt ta' stabbiliment fi kwalunkwe Stat Membru.	Fejn neċessarju għat-tweqqif tal-attivitajiet tagħha, il-FE għandu jkollha d-dritt ta' stabbiliment fi kwalunkwe Stat Membru.

**Raġuni**

Fir-rigward tar-restrizzjonijiet għall-attivitajiet ekonomiċi tal-FE previsti fl-Artikolu 11 (jiġifieri l-qadi ta' għanijiet ta' interess pubbliku, u l-awtorizzazzjoni tal-eżerċizzju ta' attivitajiet ekonomiċi indipendenti mill-għan ta' interess pubbliku sa mhux aktar minn 10 % tad-dhul annwali net, sakemm ir-riżultati ta' dawn l-attivitajiet jiġu preżentati separatament fil-kontijiet tiegħu u li dawn isiru biss biex jintlaħaq l-għan ta' interess pubbliku), għandu jitkompla l-proċess li permezz tiegħu l-FE jkollha għad-dispożizzjoni tagħha kapaċità legali shiha fl-Istati Membri kollha.

## Emenda 7

## Artikolu 11

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p><b>Artikolu 11</b></p> <p><b>Attivitajiet ekonomiċi</b></p> <p>1. Sakemm ma tkunx ristretta mill-istatuti tagħha, il-FE għandu jkollha l-kapaċità u tkun libera li tiegħu sehem f'kummerċ jew f'attivitajiet ekonomiċi oħrajn jekk kwalunkwe profitt jintuża esklussivament sabiex jinkiseb/jinkisbu l-iskop(ijiet) ta' benefiċċju pubbliku tagħha.</p> <p>2. Attivitajiet ekonomiċi mhux relatati mal-iskop ta' benefiċċju pubbliku tal-FE huma permessi sa 10% tal-fatturat nett annwali tal-FE jekk ir-riżultati mill-attivitajiet mhux relatati jiġu pprezentati fil-kontijiet b'mod separat.</p>	<p><b>Artikolu 11</b></p> <p><b>Attivitajiet ekonomiċi</b></p> <p>1. <u>Sakemm ma tkunx ristretta mill-istatuti tagħha, il-FE għandu jkollha l-kapaċità li ttwettaq attivitajiet ekonomiċi jekk dawn ma jkunux separabbli mill-missjonijiet tagħha ta' interess pubbliku bil-kundizzjoni li l-benefiċċji kollha jiġu mmirati lejn l-ghan tagħha ta' interess pubbliku. Sakemm ma tkunx ristretta mill-istatuti tagħha, il-FE għandu jkollha l-kapaċità u tkun libera li tiegħu sehem f'kummerċ jew f'attivitajiet ekonomiċi oħrajn jekk kwalunkwe profitt jintuża esklussivament sabiex jinkiseb/jinkisbu l-iskop(ijiet) ta' benefiċċju pubbliku tagħha.</u></p> <p>2. Attivitajiet ekonomiċi mhux relatati mal-iskop ta' <del>interess benefiċċju</del> <u>pubbliku tal-FE huma permessi biss sa limitu ta' 10% tar-riżorsi annwali nett tal-fatturat nett annwali tal-FE bil-kundizzjoni li jekk ir-riżultati mill-attivitajiet mhux relatati jiġu pprezentati fil-kontijiet b'mod separat u li jkunu totalment assoċjati mat-twettiq tal-missjonijiet tagħha ta' interess pubbliku.</u></p>

## Raguni

L-emenda proposta għandha l-ghan li tinkwadra ahjar il-kapaċità ta' FE biex ttwettaq attivitajiet ekonomiċi b'mod li jiġi evitat li tiflew il-karattru essenzjali ta' entità mingħajr skop ta' qligħ billi ttwettaq b'mod abbużiv hidmiet ta' natura purament kummerċjali mhux marbuta mal-missjoni tagħha.

## Emenda 8

## Artikolu 21

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p><b>Artikolu 21</b></p> <p><b>Reġistrazzjoni</b></p> <p>1. Il-FE għandha tiġi reġistrata fi Stat Membru wiehed.</p> <p>2. Il-FE fformata minn fużjoni bejn żewġ entitajiet bi skop ta' benefiċċju pubbliku stabbiliti legalment fl-istess Stat Membru għandha tiġi reġistrata f'dak l-Istat Membru.</p> <p>3. Il-FE fformata permezz ta' fużjoni transfruntier għandha tiġi reġistrata f'wiehed mill-Istati Membri fejn l-entitajiet li qed jiġu fużi kienu legalment stabbiliti.</p> <p>4. Il-FE fformata permezz ta' konverżjoni għandha tiġi reġistrata fl-Istat Membru fejn oriġinarjament l-entità li giet konvertita kienet stabbilita legalment</p>	<p><b>Artikolu 21</b></p> <p><b>Reġistrazzjoni</b></p> <p>1. Il-FE għandha tiġi reġistrata <del>fi Stat Membru wiehed.</del> <u>fl-Istat Membru li fih stabbiliet l-uffiċċju reġistrat tagħha.</u></p> <p>2. Il-FE fformata minn fużjoni bejn żewġ entitajiet bi skop ta' benefiċċju pubbliku stabbiliti legalment fl-istess Stat Membru għandha tiġi reġistrata f'dak l-Istat Membru.</p> <p>3. Il-FE fformata permezz ta' fużjoni transfruntier għandha tiġi reġistrata <del>f'wiehed mill-Istati Membri fl-Istat Membru</del> fejn <u>il-fondazzjoni assorbenti stabbiliet l-uffiċċju reġistrat tagħha l-entitajiet li qed jiġu fużi kienu legalment stabbiliti.</u></p> <p>4. Il-FE fformata permezz ta' konverżjoni għandha tiġi reġistrata fl-Istat Membru fejn oriġinarjament l-entità li giet konvertita kienet stabbilita legalment.</p>

## Raguni

Għal skopijiet ta' sigurtà legali, qed jiġi propost li l-punt ta' kuntatt tal-persunal tal-kwartieri statutorju tal-fondazzjoni Ewropea jitqies bħala t-tieni kriterju biex jiġi deċiż fuq liema reġistru għandha tiġi reġistrata.

**Emenda 9**

Żid Artikolu ġdid wara l-Artikolu 31

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
	<p><b>Prinċipji ta' governanza</b></p> <p>1. <u>L-ebda persuna ma tista' tkun kemm membru tal-bord ta' tmexxija kif ukoll membru tal-kunsill superviżorju fl-istess hin.</u></p> <p>2. <u>Il-membri tal-bord ta' tmexxija u l-kunsill superviżorju jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħhom mingħajr hlas. Madankollu, jistgħu jiksbu rimborż tal-ispejjeż li jgarrbu biex iwettqu l-missjoni tagħhom, skont il-kundizzjonijiet stabbiliti mill-istatuti.</u></p> <p>3. <u>L-ebda benefiċċju, dirett jew indirett, ma jista' jitqassam lil kwalunkwe fundatur, lil membri tal-bord ta' tmexxija jew tal-bord superviżorju, lil direttur manigerjali jew awditur, u lanqas ma jista' jiġi estiż għal xi persuna li jkollha relazzjoni kummerċjali jew familjari mill-viċin magħhom, sakemm dan ma jkunx għat-twettiq tad-dmirijiet tagħhom fi hdan il-FE.</u></p>

**Raġuni**

L-emenda proposta tesprimi x-xewqa tal-Kumitat li jiġu stabbiliti r-regoli ta' governanza u ta' etika li għandhom jikkorrispondu mal-karattru essenzjalment mingħajr skop ta' qligħ tal-FE u twieġeb għall-obbligi ta' ċarezza u ta' trasparenza mistennija.

**Emenda 10**

Artikolu 32

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Artikolu 32</p> <p><b>Kunflitti ta' interess</b></p> <p>1. Il-fundatur u kwalunkwe membru ieħor tal-bord li jista' jkollhom relazzjoni kummerċjali, familjari jew relazzjoni oħra mal-fundatur jew bejniethom, li tkun tista' tohloq kunflitt ta' interess potenzjali jew attwali bħal pereżempju jekk ixekklu l-abbiltà tiegħu/tagħha ta' ġudizzju, ma għandhomx jikkostitwixxu l-maġġoranza tal-bord ta' tmexxija.</p> <p>2. L-ebda persuna ma tista' tkun kemm membru tal-bord ta' tmexxija kif ukoll membru tal-bord superviżorju fl-istess hin.</p> <p>3. L-ebda benefiċċju, dirett jew indirett, ma jista' jitqassam lil kwalunkwe fundatur, lil membri tal-bord ta' tmexxija jew superviżorju, lil direttur manigerjali jew awditur, u lanqas ma jista' jiġi estiż għal xi persuna li jkollha relazzjoni kummerċjali jew familjari mill-viċin magħhom, sakemm dan ma jkunx għat-twettiq tad-dmirijiet tagħhom fi hdan il-FE.</p>	<p>Artikolu 32</p> <p><b>Kunflitti ta' interess</b></p> <p>1. <u>Il-fundatur u kwalunkwe membru ieħor tal-bord li jista' jkollhom relazzjoni kummerċjali, familjari jew relazzjoni oħra mal-fundatur jew bejniethom, li tkun tista' tohloq kunflitt ta' interess potenzjali jew attwali bħal pereżempju jekk ixekklu l-abbiltà tiegħu/tagħha ta' ġudizzju, ma għandhomx jikkostitwixxu l-maġġoranza tal-bord ta' tmexxija. Kull membru tal-bord ta' tmexxija jew tal-bord superviżorju għandu jinforma bil-miktub lill-FE dwar l-eżistenza ta' kwalunkwe interess dirett jew indirett f'parti terza li jista' ipoġġih f'sitwazzjoni ta' kunflitt bejn, minn naħa, l-interess personali tiegħu jew dak ta' persuna li għandha relazzjoni kummerċjali jew familjari miegħu, u min-naħa l-oħra l-interess tal-FE.</u></p> <p>2. <u>L-ebda persuna ma tista' tkun kemm membru tal-bord ta' tmexxija kif ukoll membru tal-bord superviżorju fl-istess hin. Kull membru tal-bord ta' tmexxija jew tal-bord superviżorju għandu, skont il-każ, jastjeni li jattendi jew jippartecipa fi kwalunkwe deliberazzjoni jew deċiżjoni fejn qed tiġi diskussa kwistjoni li tirrigwarda entità jew persuna li magħha għandu relazzjonijiet kummerċjali jew familjari, jew fejn għandu interessi diretti jew indiretti.</u></p> <p>3. <u>L-ebda benefiċċju, dirett jew indirett, ma jista' jitqassam lil kwalunkwe fundatur, lil membri tal-bord ta' tmexxija jew superviżorju, lil direttur manigerjali jew awditur, u lanqas ma jista' jiġi estiż għal xi persuna li jkollha relazzjoni kummerċjali jew familjari mill-viċin magħhom, sakemm dan ma jkunx għat-twettiq tad-dmirijiet tagħhom fi hdan il-FE.</u></p>

**Raġuni**

L-emenda proposta tesprimi x-xewqa tal-Kumitat li jissahhu r-regoli ta' governanza u ta' etika li għandhom jikkorrispondu mal-obbligi ta' ċarezza u ta' trasparenza li d-donaturi tagħhom u ċ-ċittadini kollha jistennew mill-FE.

**Emenda 11**

## Artikolu 33

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
Artikolu 33	Artikolu 33
<b>Rappreżentazzjoni tal-FE fir-rigward ta' partijiet terzi</b>	<b>Rappreżentazzjoni tal-FE fir-rigward ta' partijiet terzi</b>
Il-bord ta' tmexxija, kif ukoll kwalunkwe persuna oħra li l-bord ta' tmexxija awtorizza u li hija taht l-istruzzjonijiet tiegħu, jistgħu jirrappreżentaw lill-FE fir-relazzjonijiet ma' partijiet terzi u fi proċeduri legali.	Il-bord ta' tmexxija, kif ukoll kwalunkwe persuna oħra li l-bord ta' tmexxija awtorizza, <del>u</del> li hija taht l-istruzzjonijiet tiegħu <u>u inkluża fir-registru</u> , jistgħu jirrappreżentaw lill-FE fir-relazzjonijiet ma' partijiet terzi u fi proċeduri legali.

**Raġuni**

L-emenda tiċċara li huma biss il-persuni mniżżla fir-registru bħala rappreżentanti awtorizzati li jistgħu jirrappreżentaw FE fir-relazzjonijiet tagħha ma' partijiet terzi fi proċeduri legali; kif inhu stipulat fl-Artikolu 23(1)(e)(ii) tal-abbozz ta' regolament.

**Emenda 12**

## Artikolu 34(5)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
Artikolu 34	Artikolu 34
<b>Trasparenza u responsabbiltà</b>	<b>Trasparenza u responsabbiltà</b>
[...]	[...]
Tal[...]	
5. Għandhom jiġu divulgati l-kontijiet annwali, approvati mill-bord ta' tmexxija, flimkien mal-opinjoni sottomessa mill-persuna responsabbli mill-awditjar tal-kontijiet, u r-rapport tal-attività.	5. Għandhom jiġu divulgati l-kontijiet annwali, approvati mill-bord ta' tmexxija, flimkien mal-opinjoni sottomessa mill-persuna responsabbli mill-awditjar tal-kontijiet, u r-rapport tal-attività. <u>Dawn għandhom, minn tal-inqas, ikunu aċċessibbli għaċ-ċittadini kollha tal-Unjoni Ewropea fuq is-sit elettroniku tal-FE.</u>

**Raġuni**

Din l-emenda tesprimi x-xewqa tal-Kumitat li jissahhu r-regoli ta' governanza u ta' etika li għandhom jikkorrispondu mal-obbligi ta' ċarezza u ta' trasparenza li d-donaturi tagħhom u ċ-ċittadini kollha jistennew mill-FE.

**Emenda 13**

## Artikolu 34(2)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<b>Deċiżjoni ta' stralċ</b>	<b>Deċiżjoni ta' stralċ</b>
[...]	[...]



Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>2. Wara li tkun semgħet lill-bord ta' tmexxija tal-FE, l-awtorità superviżorja tista' tiddeciedi li tagħmel stralċ tal-FE jew, fejn dan ikun permissibbli skont il-liġi nazzjonali applikabbli, li tipproponi l-istralċ tal-FE quddiem qorti kompetenti f'waha mis-sitwazzjonijiet li ġejjin:</p> <p>(a) fejn il-bord ta' tmexxija ma aġixxiex fil-kazijiet imsem-mija fil-paragrafu 1;</p> <p>(b) fejn b'mod ripetut il-FE tikser l-istatuti tagħha, dan ir-Regolament jew il-liġi nazzjonali applikabbli.</p>	<p>2. Wara li tkun semgħet lill-bord ta' tmexxija tal-FE, l-awtorità superviżorja tista' tiddeciedi li tagħmel stralċ tal-FE <b>u tahtar likwidatur</b> jew, fejn dan ikun permissibbli skont il-liġi nazzjonali applikabbli, li tipproponi l-istralċ tal-FE <b>u persuna bhala likwidatur</b> quddiem qorti kompetenti f'waha mis-sitwazzjonijiet li ġejjin:</p> <p>(a) fejn il-bord ta' tmexxija ma aġixxiex fil-kazijiet imsem-mija fil-paragrafu 1;</p> <p>(b) fejn b'mod ripetut il-FE tikser l-istatuti tagħha, dan ir-Regolament jew il-liġi nazzjonali applikabbli. <u>approvati mill-bord ta' tmexxija, flimkien mal-opinjoni sottomessa mill-persuna responsabbli mill-awditjar tal-kontijiet, u r-rapport tal-attività. Dawn għandhom, minn tal-inqas, ikunu aċċessibbli miċ-ċittadini kollha tal-Unjoni Ewropea fuq is-sit elettroniku tal-FE.</u></p>

#### Emenda 14

##### Artikolu 44(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p><b>Stralċ</b></p> <p>1. Fejn l-awtorità superviżorja approvat id-deċiżjoni tal-bord ta' tmexxija skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 43(1) jew fejn l-awtorità superviżorja jew, fejn applikabbli, qorti ddecidiet li tagħmel stralċ tal-FE, l-assi tal-FE għandhom jintużaw skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.</p>	<p><b>Stralċ</b></p> <p>1. Fejn l-awtorità superviżorja approvat id-deċiżjoni tal-bord ta' tmexxija skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 43(1) jew fejn l-awtorità superviżorja jew, fejn applikabbli, qorti ddecidiet li tagħmel stralċ tal-FE, l-assi tal-FE għandhom jintużaw skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu. <b><u>L-ispejjeż tal-istralċ jiġġarrbu mill-Fondazzjoni Ewropea.</u></b></p>

Brussell, 29 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Reġjuni*  
 Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar “Sustanzi ta’ prijorità fil-qasam tal-politika dwar l-ilma”**

(2013/C 17/14)

## IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

- jilqa’ l-proposta tal-Kummissjoni li żżid il-lista ta’ sustanzi ta’ prijorità fil-qasam tal-politika dwar l-ilma u jemmen li sabiex jinkisbu l-għanijiet tal-proposti li tressqu, huwa neċessarju li s-sustanzi mediċinali jidhlu fil-lista ta’ sustanzi ta’ prijorità u sustanzi perikolużi ta’ prijorità jew tal-anqas għandhom jiġu kkunsidrati;
- jitlob lid-dipartimenti responsabbli tal-Kummissjoni Ewropea biex janalizzaw l-awtorizzazzjoni tas-sustanzi mediċinali minnufih u jressqu rakkomandazzjoni dwar l-użu tagħhom fis-suq tal-UE; iqis li huwa importanti li jitqies it-tnaqqis tal-impatt fuq l-ambjent diġà waqt il-manifattura u l-awtorizzazzjoni ta’ sustanzi mediċinali; jinnota li għandhom jittiehdu passi sabiex jiġi żgurat li l-miżuri ta’ monitoraġġ għall-awtoritajiet lokali u reġjonali jkunu kosteffikaċi;
- jitlob li jiżdied il-limitu ta’ żmien li fih l-Istati Membri għandhom jikkonformaw mad-Direttiva għal 24 xahar mill-adozzjoni tagħha sabiex tkun tista’ ssir valutazzjoni preċiża tal-effetti tal-leġislazzjoni nazzjonali u sabiex l-ispejjeż tal-awtoritajiet lokali u reġjonali jinfirxu fuq perjodu itwal ta’ żmien;
- jitlob li l-Istati Membri jibdew japplikaw l-istandard tal-kwalità ambjentali għas-sustanzi 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 u 34 sa 48 mir-reviżjoni tal-pjani ta’ mmanigġjar tal-baċini tax-xmajjar fl-2021 bil-għan li jinkiseb stat kimiku tajjeb għal dawn is-sustanzi sal-2027;
- jagħraf il-bżonn li l-Istati Membri jissorvejlaw is-sustanzi li jinsabu fil-lista ta’ sorveljanza, madanakollu huwa tal-fehma li jkun jagħmel sens li s-sorveljanza tas-sustanza tibda fi żmien tal-inqas sena minn wara li s-sustanza tkun tpoġġiet fil-lista sabiex ikun hemm biżżejjed żmien għall-preparamenti li jridu jsiru; l-Istati Membri jistgħu anki jikkollaboraw b’mod transkonfinali bejniethom fil-monitoraġġ tas-sustanzi fil-lista ta’ sorveljanza;
- jenfasizza kemm huwa importanti li jkun hemm aċċess għall-informazzjoni dwar is-sustanzi perikolużi u li tiġi garantita t-trasparenza f’dan il-qasam; huwa tal-fehma li ċ-ċittadini għandhom ikunu informati dwar il-qagħda tal-ambjent akkwatiku u l-miżuri pjanati għat-titjib tiegħu.

<b>Relatur</b>	Is-Sinjura Urve ERIKSON (EE/AE), Membru tal-Kunsill Muniċipali ta' Tudulinna
<b>Dokument ta' referenza</b>	Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttivi 2000/60/KE u 2008/105/KE rigward sustanzi ta' prijorità fil-qasam tal-politika dwar l-ilma
	COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD)

## I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### A. Kummenti ġenerali

1. jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni li tikkonċerna l-lista ta' sustanzi ta' prijorità fil-qasam tal-politika dwar l-ilma, jiġifieri s-sustanzi kimiċi identifikati fost dawk li jipprezentaw riskju sinifikanti għal jew permezz tal-ambjent akkwatiku fil-livell tal-UE, li huma elenkati fl-Anness X għad-Direttiva Qafas dwar l-Ilma 2000/60/KE.

2. huwa tal-fehma li t-tibdil propost jirrifletti l-Istrateġija tal-UE dwar il-bijodiversità sal-2020. L-emendi proposti għad-direttivi rigward sustanzi ta' prijorità fil-qasam tal-politika dwar l-ilma jirriflettu l-ghanijiet stabbiliti fl-Istrateġija dwar il-bijodiversità u jikkomplementwawhom;

3. jilqa' l-kjarifika tad-definizzjoni ta' "sustanzi perikolużi ta' prijorità" u jappoġġja l-approċċ sabiex tiġi estiża l-lista ta' sustanzi ta' prijorità u tinholoq lista ta' "sustanzi ta' prijorità għal revizzjoni"; jenfasizza li kwalunkwe żieda fil-lista għandha tiġi bbażata fuq evidenza xjentifika b'saħħitha dwar l-effetti tas-sustanzi inkwistjoni fuq il-bnedmin, l-annimali u l-pjanti kif ukoll il-fattibbiltà u n-nefqa marbuta mal-monitoraġġ u l-eliminazzjoni ta' dawn is-sustanzi miċ-ċiklu tal-ilma;

4. huwa tal-fehma li l-kwalità tal-ilma trid tkompli titjieb peress li l-konservazzjoni ta' ambjent akkwatiku b'bilanċjat hija indispensabbli għall-ekosistema ġenerali u għas-saħha tal-bniedem. Barra minn hekk, ġestjoni tajba tar-riżorsi tal-ilma ġieri u qiegħed għandha effetti tajbin fuq l-ekonomija tal-akkwakultura;

5. jaqbel mal-mekkanizmu ta' lista ta' sorveljanza bħala miżura ta' protezzjoni aħjar tar-riżorsi tal-ilma fl-UE li nholoq sabiex jippromovi l-proċess ta' prijorizzazzjoni matul ir-reviżjoni futura tal-lista ta' sustanzi ta' prijorità permezz ta' monitoraġġ fi hdan l-UE tas-sustanzi li jistgħu jkunu perikolużi;

6. jenfasizza li l-kontribut tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fil-harsien tal-ambjent huwa partikolarment importanti. Dan peress li huma jippermettu l-użu tal-għarfien lokali disponibbli kif ukoll minhabba li l-komunitajiet lokali u reġjonali huma milquta b'mod sproporzjonat mis-sustanzi ta' prijorità u s-sustanzi perikolużi ta' prijorità li huma ta' hsara għall-ambjent akkwatiku;

#### B. Rakkomandazzjonijiet ta' politika

7. jappoġġja l-emenda proposta mill-Kummissjoni li skontha, sabiex jintlahaq stat ekoloġiku tajjeb tal-ilmijiet kollha fl-UE, jehtieg li jiġu identifikati s-sustanzi kimiċi mhux biss fil-livell nazzjonali iżda anki fil-livell lokali u f'dak tal-baċini idrografiċi, u fl-istess hin jiġbed l-attenzjoni wkoll għall-fatt li l-Istati Membri għandhom jingħataw biżżejjed żmien u riżorsi addizzjonali biex idahhlu fis-seħh il-leġislazzjoni u r-regolamenti li hemm bżonn u biex ikunu jistgħu jimplementaw id-dispożizzjonijiet biex jintlahaq stat ekoloġiku u kimiku tajjeb tal-ilmijiet;

8. jilqa' l-prinċipji li fuqhom huwa mibni l-monitoraġġ tas-sustanzi perikolużi li jitolbu li jiġi identifikat x'qed jikkawża t-tniġġis fis-sors malajr kemm jista' jkun fid-dawl tas-sostenibbiltà ekonomika u l-harsien tal-ambjent. Jekk ma jkunx hemm miżuri addizzjonali, tista' ssir hsara profonda u permanenti fuq l-ambjent. Għalhekk huwa importanti hafna li jiġu investigati u osservati sorsi possibbli ta' tniġġis sabiex jiġu identifikati kmieni kemm jista' jkun l-iskala u r-riskji tat-tniġġis għall-ambjent akkwatiku. Barra minn hekk jehtieg li tiġi segwita t-triq possibbli tas-sustanzi perikolużi fl-ambjent permezz ta' mudelli adatti. Għaldaqstant il-Kumitat huwa favur li fil-livell tal-UE jiġu stabbiliti limiti effettivi tal-emissjonijiet;

9. jaqbel mal-fehma li s-sustanzi persistenti, b'joakkumulattivi u tossiċi (PBTs) u sustanzi oħra li jaġixxu bħall-PBTs jistgħu jaffettwaw l-ambjent akkwatiku għal deċennji shaħ, anki jekk ikunu diġà ttieħdu miżuri estensivi għat-tnaqqis jew l-eliminazzjoni tal-emissjonijiet. Fl-istess waqt il-Kumitat jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li s-sustanzi perikolużi ta' din id-Direttiva huma bbażati fuq il-prinċipju tal-periklu u mhux tar-riskju. Fl-abbozz tad-Direttiva għalhekk qed jiġu previsti limiti ta' koncentrazzjonijiet għas-sustanzi filwaqt li r-riskji li ġejjin mir-reazzjonijiet ma' sustanzi oħra fl-ambjent akkwatiku jibqgħu mhux sorveljati. Kemm mil-lat analitiku kif ukoll minn dak finanzjarju jkun iktar rilevanti li jiġu sorveljati l-effetti tal-komposti kimiċi li jiffurmaw is-sustanzi fil-ilmijiet interni, b'mod partikolari għaliex dawn il-komposti jistgħu jinfluwenzaw l-ambjent akkwatiku anki f'koncentrazzjoni żgħira hafna;

10. jenfasizza kemm huwa importanti li jkun hemm aċċess għall-informazzjoni dwar is-sustanzi perikolużi u li tiġi garantita t-trasparenza f'dan il-qasam; huwa tal-fehma li ċ-ċittadini għandhom ikunu informati dwar il-qagħda tal-ambjent akkwatiku u l-miżuri pjanati għat-titjib tiegħu;

11. jagħraf il-bżonn li l-Istati Membri jissorvejlaw is-sustanzi li jinsabu fil-lista ta' sorveljanza, madanakollu huwa tal-fehma li jkun jagħmel sens li s-sorveljanza tas-sustanza tibda fi żmien sena minn wara li s-sustanza tkun tpoġġiet fil-lista sabiex ikun hemm biżżejjed żmien għall-preparamenti li jridu jsiru;

12. ma jaqbilx li r-rekwiżiti attwali dwar is-sorveljanza fl-Artikolu 8(b) tal-proposta għal direttiva, b'mod partikolari b'rabta mal-possibbiltà ta' atti delegati, isiru iktar stretti;

13. jemmen li sabiex jinkisbu l-għanijiet tal-proposti li tressqu, huwa neċessarju li s-sustanzi mediċinali jidhlu fil-lista ta' sustanzi ta' prijorità u sustanzi perikolużi ta' prijorità jew tal-anqas għandhom jiġu kkunsidrati billi jeżistu provi xjentifiċi li r-residwi tal-prodotti mediċinali fl-ilma jistgħu jkunu ta' hsara mhux biss għall-ambjent iżda wkoll għas-saħħa tal-bniedem u jwasslu għat-"tniġġis ġenetiku" tal-ħut. Il-valutazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea turi li s-sustanzi mediċinali msemmija jirrapprezentaw riskju għall-ilmijiet u jistgħu jkunu anke ta' periklu għall-bnedmin. Għalhekk il-Kumitat tar-Reġjuni jitlob lid-dipartimenti responsabbli tal-Kummissjoni Ewropea biex janalizzaw l-awtorizzazzjoni ta' dawn is-sustanzi minnufih u jressqu rakkomandazzjoni dwar l-użu tagħhom fis-suq tal-UE. F'dan il-kuntest il-Kumitat tar-Reġjuni jqis li huwa indispensabbli li tiġi żviluppata riċerka dwar metodi ta' trattamenti u l-kosteffettività tagħhom. Il-Kumitat tar-Reġjuni jqis li huwa importanti li jitqies it-tnaqis tal-impatt fuq l-ambjent digà waqt il-manifattura u l-awtorizzazzjoni ta' sustanzi mediċinali. Fl-aħħar, il-Kumitat jinnota li matul ir-riformulazzjoni u l-koordinazzjoni tal-atti legali fis-seħh, jehtieg li jiġu kkonsultati l-awtoritajiet lokali u reġjonali fir-rigward tal-possibbiltajiet ta' analiżi u l-ottimizzazzjoni tas-sorveljanza u li għandhom jittiehdu passi sabiex jiġi żgurat li l-miżuri mitluba minnhom ikunu kosteffikaċi;

14. jemmen li t-tniġġis tal-ilma huwa fenomenu transkonfinali. Għalhekk jilqa' l-holqien ta' standards Ewropej tal-kwalità tal-ilma. L-Istati Membri huma mitluba jissorvejlaw is-sustanzi ta' prijorità fl-ilmijiet u li jirrapportaw kwalunkwe qbiż tal-standards tal-kwalità ambjentali, miżura li tirrikjedi l-kooperazzjoni bejn ir-reġjuni. Huwa importanti li jiġi stabbilit kif, fejn u b'liema mezz għandhom jiġu ssorveljati l-bijoti, bil-għan li jkunu komparabbli fl-Istati Membri kollha. Il-KtR jenfasizza li l-introduzzjoni tal-mekkaniżmi tal-lista ta' sorveljanza fil-livell tal-UE huwa kontribut essenzjali fl-isforzi li għamlet l-UE matul dawn l-aħħar snin sabiex ittejjeb l-istandards ambjentali f'setturi bħat-tniġġis tal-hamrija u tal-arja, il-harsien tal-bijodiversità u l-iżvilupp sostenibbli; jenfasizza li huwa essenzjali li fi proġetti futuri jiġu kkonsultati l-awtoritajiet lokali u reġjonali sabiex jiġu esplorati l-aqwa possibbiltajiet u tiġi garantita s-sostenibbiltà tal-harsien tal-ambjent;

15. jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-ilma jista' jitniġġes minn bosta prodotti li fihom sustanzi ta' prijorità u perikolużi jekk dawn jispicċaw fl-ambjent matul iċ-ċiklu tal-hajja tagħhom jew mat-tmiem tiegħu. Għalhekk huwa importanti hafna li jiġu segwiti b'attenzjoni kbira l-prodotti problematiċi li fihom sustanzi perikolużi fl-UE u t-tixrid tagħhom. Fl-istess waqt jehtieg li ċ-ċittadini jiġu infurmati dwar dawn il-prodotti, il-ġestjoni u l-użu tajjeb tagħhom sabiex tonqos il-kwantità ta' sustanzi perikolużi li jispicċaw fl-ambjent. Hafna drabi jiġri li ma tkunx qed issir produzzjoni ta' prodotti b'sustanzi perikolużi jew jintużaw il-kimiċi rilevanti, iżda xorta wiehed ikollu jindirizza l-impatti ambjentali tal-prodotti jew oġġetti importati. Sabiex il-qagħda tal-ilma tkun waħda ekoloġikament tajba, jehtieg li l-miżuri pjanati jitqiesu f'kuntest ikbar. Barra minn hekk jista' jkun f'waqtu li jiġu riveduti l-Limiti Massimi attwali ta' Residwu għall-ikel, partikolarment fir-rigward tal-importazzjoni fl-UE ta' ikel li jorigina mill-pjanti;

16. b'rabta ma' dan jikkritika l-fatt li l-Kummissjoni mhux qed tipprevedi regolazzjoni Ewropea komuni dwar l-emissjonijiet jew il-produzzjoni u t-tqeghid fis-suq ta' dawn is-sustanzi jew prodotti li jkun fihom dawn is-sustanzi, li tkun tippermetti lill-Istati Membri li jiżguraw il-konformità mar-rekwiżiti tad-Direttiva proposta;

#### *L-importanza tal-livell lokali u reġjonali*

17. jaqbel li l-prevenzjoni ta' hsara permanenti fuq l-ilma għandha tkun prijorità prinċipali tal-politika ambjentali tal-UE. Il-Kumitat tar-Reġjuni, li jirrapprezenta lill-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-UE, għandu mandat ċar f'dan il-qasam. Bl-ghajnuna tal-awtoritajiet lokali u reġjonali l-Kumitat tar-Reġjuni huwa fil-qagħda li jiġbor l-għarfien tagħhom u jassisti fil-monitoraġġ li jrid isir mill-Istati Membri stess. L-identifikazzjoni tal-problemi lokali u reġjonali bl-ghajnuna tal-awtoritajiet lokali u reġjonali kif ukoll permezz tat-tagħrif u t-taħriġ tagħhom tista' tagħti kontribut fl-implimentazzjoni effettiva tal-emendi proposti għal din id-Direttiva u fis-sejba ta' soluzzjoni għall-kwistjonijiet li qamu;

18. billi l-garanzija ta' kwalità tajba tal-ilma ser tkun ta' benefiċċju għall-kwalità tal-hajja kif ukoll għall-iżvilupp tal-intrapriżi, l-awtoritajiet lokali u reġjonali għandhom rwol ċentrali x'jaqdu f'dan ir-rigward;

19. jenfasizza r-rwol tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fit-tixrid tal-informazzjoni dwar il-qagħda kimika tal-ilmijiet u l-miżuri marbuta magħha fil-livelli kollha tas-soċjetà. L-appoġġ u l-involvement tal-pubbliku huma prerekwiżit għall-protezzjoni tal-ilmijiet, għall-analiżi tal-problemi u l-miżuri l-iktar adatti sabiex jiġu solvuti u għall-istabbiliment tal-ispejjeż relatati;

*Il-prinċipju tas-sussidjarjetà*

20. il-baċini idrografiċi kondivizi, li jgħaddu mill-fruntieri nazzjonali, ikopru 60 % tat-territorju tal-UE. Il-protezzjoni effettiva tar-riżorsi tal-ilma għalhekk tehtieg approċċ komuni fil-livell tal-UE. Din il-proposta hija limitata għall-identifikazzjoni ta' sustanzi ta' prijorità u għall-istabbiliment ta' standards komuni tal-kwalità ambjentali. Ma tiġi proposta l-ebda miżura addizzjonali tal-UE li tmur lil hinn minn dawk diġà disponibbli. Il-miżuri speċifiċi u addizzjonali għall-kontroll tat-tniġġis jibqgħu f'idejn l-Istati Membri, li jistgħu jagħzlu l-mod l-aktar effettiv biex jilhq u l-oġettivi b'kunsiderazzjoni tal-kundizzjonijiet lokali;

21. peress li minhabba n-natura tagħhom l-ghanijiet tal-miżuri proposti ma jstgħux jinkisbu fil-livell mehtieg mill-Istati Membri waħedhom u li minhabba l-iskala u l-effetti tagħhom jistgħu jiġu implimentanti b'mod iktar effettiv fil-livell tal-UE, il-proposta tikkonforma mal-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-UE. B'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità stabbilit fl-artikolu msemmi, din il-proposta ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaħqu dawn l-ghanijiet;

22. minkejja li fil-memorandum ta' spjegazzjoni tal-Kummissjoni hija tistqarr li mhux ser ikun hemm konsegwenzi baġitarji, jehtieg madanakollu li jiġi kkunsidrat li fl-Istati Membri l-monitoraġġ addizzjonali, l-identifikazzjoni ta' sustanzi ġodda u l-eliminazzjoni ta' sustanzi perikolużi ġodda ser iżidu l-ispejjeż anke fil-livell lokali u reġjonali. Billi madanakollu jehtieg li jittiehdu passi favur ambjent iktar nadif, ikun iktar rilevanti li jinholqu l-kundizzjonijiet mehtieġa biex jiġi żgurat li l-ilma jkun jinsab f'qagħda ekoloġika tajba. Jekk dan ma jsirx, fil-futur ser ingarrbu spejjeż ferm iktar sabiex niksbu ilma nadif. Fuq perjodu twil, il-harsien tal-ilma ser ikun ta' vantaġġ konsiderevoli;

23. skont il-valutazzjoni tal-Kummissjoni, wiehed mill-ikbar benefiċċji tal-implimentazzjoni tad-Direttiva huwa l-fatt li t-trattament tal-ilma tax-xorb ser jiswa inqas flus. It-tnaqqs tas-sustanzi ta' prijorità mill-ilmijiet għandu wkoll impatt fuq is-saħha tal-bniedem billi dan jolqot ukoll l-ilma tax-xorb u l-ikel, u għalhekk jehtieg li t-tnaqqs fl-ispejjeż tas-saħha jitqies bħala benefiċċju ieħor ukoll.

**II. RAKKOMANDAZZJONIJET SABIEX JITRESSQU L-EMENDI****Emenda 1**

Artikolu 2 – Emenda tad-Direttiva 2008/105/KE: L-Artikolu 3 huwa mibdul b'dan li ġej:

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
<p>1. Skont l-Artikolu 1 ta' din id-Direttiva u l-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE, l-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS stabbiliti fil-Parti A tal-Anness I għal din id-Direttiva fil-korpi tal-ilma tal-wiċċ.</p> <p>L-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS fil-korpi tal-ilma tal-wiċċ skont ir-rekwiziti stabbiliti fil-Parti B tal-Anness I.</p>	<p>1. Skont l-Artikolu 1 ta' din id-Direttiva u l-Artikolu 4 tad-Direttiva 2000/60/KE, l-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS stabbiliti fil-Parti A tal-Anness I għal din id-Direttiva fil-korpi tal-ilma tal-wiċċ.</p> <p>L-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS fil-korpi tal-ilma tal-wiċċ skont ir-rekwiziti stabbiliti fil-Parti B tal-Anness I.</p>
<p>2. Għas-sustanzi bin-numru 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 u 44 fil-Parti A tal-Anness I, l-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS tal-bijota stabbiliti fil-Parti A tal-Anness I. Għall-bqija tas-sustanzi, l-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS tal-ilma stabbiliti fil-Parti A tal-Anness I.</p>	<p>2. <u>L-Istati Membri għandhom jibdew japplikaw l-EQS għas-sustanzi 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 u 34 sa 48 mir-revizjoni tal-pjani ta' mmaniġġjar tal-baċini tax-xmajjar fl-2021 bil-ghan li jinkiseb stat kimiku tajjeb għal dawn is-sustanzi sal-2027.</u></p>
	<p><del>3.</del> Għas-sustanzi bin-numru 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 u 44 fil-Parti A tal-Anness I, l-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS tal-bijota stabbiliti fil-Parti A tal-Anness I. Għall-bqija tas-sustanzi, l-Istati Membri għandhom japplikaw l-EQS tal-ilma stabbiliti fil-Parti A tal-Anness I.</p>

**Raġuni**

Hawnhekk qiegħed jiġi propost punt ġdid, punt 2. Skont l-abbozz ta' Direttiva, dawn is-sustanzi diġà jridu jitiqiesu fil-pjan ta' mmaniġġjar tal-baċin tax-xmara fl-2015. Fid-dawl tal-fatt li ma tantx fadal żmien, mhux sa jkun hemm biżżejjed data għall-monitoraġġ sabiex ikun hemm biżżejjed informazzjoni dwar il-livell ta' tniġġis u l-kundizzjoni tal-ilma, li jfisser li ma jkunx hemm bażi li fuqha jistgħu jiġu ppjanti l-miżuri. Barra minn hekk, nafu ftit wisq dwar il-miżuri li jistgħu jittiehdu sabiex jitnaqqas il-livell ta' tniġġis li jikkawżaw dawn is-sustanzi. Għalhekk ftit wisq hemm żmien sabiex dawn is-sustanzi jitqiesu sew qabel it-thejji tat-tieni pian ta' mmaniġġjar tal-baċin tax-xmara li jrid johroġ sa tmien l-2014.

## Emenda 2

Artikolu 2, emenda fuq id-Direttiva 2008/105/KE: Dahhal l-Artikolu 8b – Lista ta' sorveljanza, paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
<p>4. L-Istati Membri għandhom jimmonitorjaw kull sustanza fil-lista ta' sorveljanza fi stazzjonijiet ta' monitoraġġ rappreżentattivi magħżula fuq mill-inqas perjodu ta' 12-il xahar li jibda fi żmien 3 xhur mill-inklużjoni tagħha fil-lista ta' sorveljanza.</p>	<p>4. L-Istati Membri għandhom jimmonitorjaw kull sustanza fil-lista ta' sorveljanza fi stazzjonijiet ta' monitoraġġ rappreżentattivi magħżula fuq mill-inqas perjodu ta' 12-il xahar li jibda fi żmien <del>3 xhur</del> <u>12-il xahar</u> mill-inklużjoni tagħha fil-lista ta' sorveljanza.</p>
<p>Kull Stat Membru għandu jagħzel mill-inqas stazzjon wiehed għal kull, bhala medja, 15 000 km<sup>2</sup> ta' erja ġeografika, b'minimu ta' wiehed għal kull Stat Membru.</p>	<p>Kull Stat Membru għandu jagħzel mill-inqas stazzjon wiehed <del>għal kull, bhala medja, 15 000 km<sup>2</sup> ta' erja ġeografika</del> <u>li tinsab fiż-żona kkonċernata, u billi jikkunsidra l-valur ta' gwida ta' 15 000 km<sup>2</sup> b'minimu ta' wiehed għal kull Stat Membru. Matul is-sorveljanza tas-sustanzi indikati fil-lista ta' sorveljanza l-Istati Membri jistgħu anki jikkollaboraw b'mod transkonfinali bejniethom.</u></p>
<p>Fl-għażla tal-istazzjonijiet rappreżentattivi, tal-frekwenza tal-monitoraġġ u l-hin għal kull sustanza, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw ix-xejriet tal-użu tas-sustanza. Il-frekwenza ta' monitoraġġ ma għandhiex tkun inqas minn darba fis-sena.</p>	<p>Fl-għażla tal-istazzjonijiet rappreżentattivi, tal-frekwenza tal-monitoraġġ u l-hin għal kull sustanza, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw <u>il-verifika tal-volumi ta' produzzjoni, ix-xejriet tal-użu tas-sustanza, il-koncentrazzjonijiet u l-effetti fuq l-ambjent.</u> Il-frekwenza ta' monitoraġġ ma għandhiex tkun inqas minn darba fis-sena.</p>

## Raguni

Skont din il-proposta, is-sorveljanza tas-sustanzi li jagħmlu parti mil-lista ta' sorveljanza (li jirreferi għalihom l-Artikolu 8b li ser jiżded fid-Direttiva) għandha tinbeda malajr hafna wara li sustanza tkun dahlet fil-lista ta' sorveljanza. Billi l-Istati Membri m'għandhomx biżżejjed informazzjoni dwar id-dettalji tas-sorveljanza li jridu jwettqu fil-futur, ser ikun diffiċli hafna li fi tliet xhur biss ifasslu baġit, jiżguraw il-finanzjament, ihejju l-kuntratti, jiehdu l-kampjuni u janalizzawhom b'metodu adegwat.

Matul is-sorveljanza tas-sustanzi indikati fil-lista ta' sorveljanza, il-kooperazzjoni hija utli u b'żonjuża b'mod partikolari fil-każ ta' ilmijiet transkonfinali. Jekk dan ma jkunx il-każ, jistgħu jintnefqu somom kbar għat-fassil ta' proceduri analitiċi godda. L-organizzazzjoni flimkien tas-sorveljanza u l-analiżi ser tkun ekonomikament iktar vantaġġuża u tkun tista' tippermetti tqabbil aħjar tal-analiżi. Il-holqien ta' opportunitajiet ta' kooperazzjoni ma jmurx kontra l-holqien ta' osservatorju reġjonali indipendenti. Sorveljanza li ssir f'kooperazzjoni hija iktar affidabbli.

## Emenda 3

Artikolu 2, emenda fuq id-Direttiva 2008/105/KE: Dahhal l-Artikolu 8b – Lista ta' sorveljanza, paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
<p>5. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw ir-riżultati tal-monitoraġġ imwettaq skont il-paragrafu 4 lill-Kummissjoni fi żmien 18-il xahar mill-inklużjoni tas-sustanza fil-lista ta' sorveljanza, u kull 12-il xahar minn hemm 'il quddiem sakemm is-sustanza tinzamm fuq il-lista. Ir-rapport għandu jinkludi informazzjoni dwar ir-rappreżentattività tal-istazzjon u l-istrateġija ta' monitoraġġ.</p>	<p>5. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw ir-riżultati tal-monitoraġġ imwettaq skont il-paragrafu 4 lill-Kummissjoni fi żmien <del>24-18-il</del> <u>24-18-il</u> xahar mill-inklużjoni tas-sustanza fil-lista ta' sorveljanza, u kull 12-il xahar minn hemm 'il quddiem sakemm is-sustanza tinzamm fuq il-lista. Ir-rapport għandu jinkludi informazzjoni dwar ir-rappreżentattività tal-istazzjon, <del>u</del> <u>l-istrateġija ta' monitoraġġ u, jekk ikun meħtieġ, il-kooperazzjoni transkonfinali.</u></p>



**Raġuni**

Jekk tintlaqa' l-emenda 1 ikun hemm bżonn li jitwal ukoll il-perjodu ta' rappurtar.

**Emenda 4**

## Artikolu 3(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji għall-konformità ma' din id-Direttiva l-aktar tard sa <sup>(26)</sup> . Dawn għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet u tabella ta' korrelazzjoni bejn dawk id-dispożizzjonijiet u din id-Direttiva.	1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji għall-konformità ma' din id-Direttiva l-aktar tard sa <sup>(26)</sup> . Dawn għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet u tabella ta' korrelazzjoni bejn dawk id-dispożizzjonijiet u din id-Direttiva.
<sup>(26)</sup> 12-il xahar mill-adozzjoni ta' din id-Direttiva.	<sup>(26)</sup> <del>12</del> il <u>24</u> xahar mill-adozzjoni ta' din id-Direttiva.

**Raġuni**

Il-valutazzjoni ġenerali tal-impatt tal-proposta li thejjet fil-livell tal-UE ma tippermettix valutazzjoni aktar eżatta tal-impatti li ser ikollhom id-dispożizzjonijiet leġislattivi li jridu jiġu adottati minn kull pajjiż. Sabiex l-effetti tad-dispożizzjonijiet leġislattivi f'kull pajjiż jiġu valutati tajjeb, hemm bżonn ta' riċerka fil-post li ser tirrikjedi bejn 24 u 36 xahar u li tinvolvi spejjeż kbar. L-iżvilupp ta' metodi ġodda ta' analizi jirrikjedi ż-żmien u riżorsi finanzjarji konsiderevoli. Ir-rekwiżiti tal-proposta jistgħu jiġu sodisfatti b'mod iktar faċli jekk l-ispejjeż involuti jkunu mifruxa fuq perjodu ta' żmien itwal.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
tal-Kumitat tar-Regjuni  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni dwar “Il-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-Snin 2020 sal-2033”**

(2013/C 17/15)

## IL-KUMITAT TAR-REGJUNI

- jappoġġja bil-qawwa t-tkomplija tal-inizjattiva li tinkorpora r-rikkezza kulturali Ewropea fid-diversità sħiħa tagħha u li permezz tal-partecipazzjoni taċ-ċittadini tappoġġja l-iżvilupp fit-tul ta' spazju kulturali komuni Ewropew;
- jenfasizza l-bżonn li l-bliet applikanti jiżviluppaw programm kulturali speċifiku skont ir-riżorsi lokali u reġionali tagħhom u jagħtuh dimensjoni Ewropea b'saħħitha. Dan il-programm għandu jkun ibbażat fuq direzzjoni strateġika effettiva u sostenibbli u għandu jkollu effetti pożittivi fit-tul fuq is-settur tal-kultura u l-post li qed iġorr it-titlu lil hinn mit-tul ta' sena tal-inizjattiva;
- isejjah għall-partecipazzjoni attiva tal-gruppi soċjali, reliġjużi, etniċi u kulturali kollha u ta' kull età anki fl-implimentazzjoni tal-programm kulturali. Jehtieġ li tinghata attenzjoni partikolari liż-żgħażaġħ sabiex dawn jitjibulhom l-opportunitajiet li jippartecipaw fil-hajja kulturali;
- jerga' jinsisti fuq il-bżonn li jiġu involuti ż-żoni ta' madwar il-kapitali tal-kultura kif ukoll ir-regjun estiż tal-madwar sabiex tiġi ffaċilitata wkoll il-partecipazzjoni taż-żoni ġeografiċi li kibru u li hafna drabi jestendu lil hinn mill-fruntieri tal-Istati Membri;
- jiġbed l-attenzjoni lejn il-benefiċċji li ġejjin mir-rwol importanti tal-Kumitat tar-Regjuni b'rabta ma' din l-inizjattiva. Għalhekk iqis raġonevoli u bżonjużi l-hatra u l-partecipazzjoni ta' mill-inqas membru elett wiehed tal-Kumitat tar-Regjuni fil-Bord Ewropew.

<b>Relatur</b>	Is-Sinjura VITOUCH (AT/PSE), Membru tal-Kunsill tal-Belt ta' Vjenna
<b>Dokument ta' referenza</b>	Deciżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi Azzjoni tal-Unjoni għall-Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-snin 2020 sal-2033
	COM(2012) 407 final

## I. RAKKOMANDEZZJONIJIET TA' POLITIKA

### IL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

#### Kuntest ġenerali

- iqis l-inizjattiva tal-Kapitali Ewropej tal-Kultura bħala wahda mill-iktar miżuri ambizzjużi, estiżi u effettivi tal-UE fil-qasam tal-kultura li tenfasizza r-rikkezza, d-diversità u l-karatteristiċi komuni tal-iżvilupp kulturali lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropew;
- jappoġġja bil-qawwa t-tkomplija tal-inizjattiva li tinkorpora r-rikkezza kulturali Ewropea fid-diversità shiha tagħha u li permezz tal-partecipazzjoni taċ-ċittadini tappoġġja l-iżvilupp fit-tul ta' spazju kulturali komuni Ewropew;
- jigbed l-attenzjoni lejn il-benefiċċji li ġejjin mir-rwol importanti tal-Kumitat tar-Regjuni b'rabta ma' din l-inizjattiva. Għalhekk iqis raġonevoli u b'zonjużi l-hatra u l-partecipazzjoni ta' mill-inqas membru elett wiehed tal-Kumitat tar-Regjuni fil-Bord Ewropew;
- jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea u jesprimi s-sodisfazzjon tiegħu bil-kunsiderazzjoni estensiva li nghataw l-aspetti lokali u reġjonali, billi dawn ġew enfazzjati fl-Opinjoni fuq inizjattiva proprja tal-KtR dwar "Il-Ġejjieni tal-Belt Kapitali Ewropea tal-Kultura" <sup>(1)</sup>, li ser thaffef il-partecipazzjoni attiva tal-awtoritajiet lokali u reġjonali;
- jigbed l-attenzjoni għall-fatt li l-Unjoni Ewropea, fil-qasam tal-kultura, skont l-Artikolu 6 tat-TFUE, hija responsabbli biss mill-miżuri, l-appoġġ, il-koordinazzjoni jew il-komplementarjetà tal-miżuri tal-Istati Membri u li skont l-Artikolu 3(3) tat-TUE għandha d-dmir li thares ir-rikkezza tad-diversità kulturali u lingwistika tagħha u tipprovdi għall-harsien u l-iżvilupp tal-wirt kulturali tal-Ewropa;
- jinnota li l-proposta hija konformi mal-prinċipju tas-sussidjarjetà. Il-Kumitat tar-Regjuni jenfasizza madanakollu li dan il-prinċipju u t-tip ta' kompetenza għandu jkollhom impatt fuq il-proċeduri proposti (post fuq il-Bord Ewropew, nomina, kriterji) sabiex b'hekk jirriflettu l-ispiritu tat-Trattati;

<sup>(1)</sup> CdR 191/2011 fin.

#### Kummenti ġenerali

- jenfasizza l-bżonn li l-bliet applikanti jiżviluppaw programm kulturali speċifiku skont ir-riżorsi lokali u reġjonali tagħhom u jagħtuh dimensjoni Ewropea b'sahhitha. Dan il-programm għandu jkun ibbażat fuq direzzjoni strateġika effettiva u sostenibbli u għandu jkollu effetti pożittivi fit-tul fuq is-settur tal-kultura u l-post li qed iġorr it-titlu lil hinn mit-tul ta' sena tal-inizjattiva;
- isejjah għall-partecipazzjoni attiva tal-gruppi soċjali, reliġjużi, etniċi u kulturali kollha u ta' kull età anki fl-implimentazzjoni tal-programm kulturali. Jehtieg li tinghata attenzjoni partikolari liż-żgħażaġh sabiex dawn jitjibulhom l-opportunitajiet li jippartecipaw fil-hajja kulturali;
- jenfasizza mill-ġdid il-fehma tiegħu li b'mod partikolari l-kuncett tad-djalogu interkulturali flimkien mal-koeżjoni soċjali u territorjali jstgħu jagħtu kontribut fit-trażmissjoni tal-prinċipji tal-hajja privata, soċjali u taċ-ċittadini bhas-solidarjetà, ir-responsabbiltà, it-tolleranza u r-rispett <sup>(2)</sup>. Dawn il-prijoritajiet jippermettu lill-individwi kif ukoll lill-gruppi soċjali differenti li minkejja l-isfond kulturali differenti tagħhom jikkomunikaw flimkien u jghixu flimkien abbażi tal-valuri Ewropej;
- fl-inizjattiva jara wkoll appoġġ sostenibbli u effettiv tal-industriji kulturali u kreattivi lokali u reġjonali u jenfasizza fl-istess waqt il-valur intrinsiku tal-produzzjoni artistika u kulturali Ewropea u l-promozzjoni u l-adozzjoni tagħha;
- jenfasizza l-bżonn ta' żmien ta' thejjija profonda mifruxa fuq bosta snin, appoġġ espert (thejjija tar-rakkomandazzjonijiet, evalwazzjoni u monitoraġġ) kif ukoll iż-żamma tal-istruttura li fuqha hija mibnija l-inizjattiva, jiġifieri dik ta' sena shiha. Il-Kumitat tar-Regjuni jilqa' b'rabta ma' dan it-titjib tal-evalwazzjoni mill-belt ikkonċernata stess b'akkumpanjament fuq livell Ewropew;
- jappoġġja l-proċess attwali ta' selezzjoni li huwa magħmul minn żewġ fażijiet. L-ewwel fażi hija bbażata fuq sistema ta' rotazzjoni bejn l-Istati Membri tal-UE. Din tipprovdi lill-bliet u r-reġjuni tal-Istati Membri tal-UE kollha l-istess opportunitajiet huma u japplikaw u tipprovdi wkoll bilanċ ġeografiku bejn il-postijiet tal-bliet ospitanti fl-UE;

<sup>(2)</sup> CdR 191/2011 fin.

13. jiġbed l-attenzjoni lejn is-sinifikat ta' strateġija fit-tul permezz tal-kapitali tal-kultura. Is-suċċess tagħha jiddependi fost elementi oħra mill-appoġġ politiku tal-livelli kollha, governanza tajba fl-oqsma kkonċernati kollha, il-hatra ta' tmexxija artistikament indipendenti u d-disponibbiltà tar-riżorsi finanzjarji affidabbli u għal bosta snin;

14. jirrakkomanda li jsiru sforzi partikolari sabiex fil-qafas tal-proċess tal-għażla u permezz tal-miżuri adatti, jiġu mhegga japplikaw firxa wiesgħa ta' bliet u reġjuni;

15. jaqbel ma' zieda fil-vizibbiltà tal-miżuri bhala inizjattiva tal-Unjoni Ewropea. Din għandha tkun element vinkolanti tal-istrateġija tal-Komunikazzjoni tal-Kapitali tal-Kultura li tintgħazel;

16. jerga' jinsisti fuq il-bżonn li jiġu involuti ż-żoni ta' madwar il-kapitali tal-kultura kif ukoll ir-reġjun estiż tal-madwar sabiex tiġi ffaċilitata wkoll il-partecipazzjoni taż-żoni ġeografici li kibru u li hafna drabi jestendu lil hinn mill-fruntieri tal-Istati Membri;

17. jittama li l-Kummissjoni Ewropea tinkoraġġixxi l-użu tal-esperjenzi tal-kapitali kulturali Ewropej fid-dimensjonijiet transnazzjonali u transkonfinali tagħhom, peress li minn naħa dawn il-kapitali kulturali jahdmu bhala "binomi transnazzjonali" u barra minn hekk il-kunċett ta' "kapitali kulturali" qed ikollu dejjem aktar komponent transkonfinali fundamentali;

18. iqis l-inizjattiva bhala kontribut potenzjali fil-Politika Ewropea tal-Viċinat kif ukoll fir-relazzjoni ma' pajjiżi Ewropej oħra billi ma tgħinx biss biex issaħħa il-kooperazzjoni kulturali fl-UE iżda anki tgħin sabiex jiġu żviluppati rabtiet iktar mill-qrib bejn l-UE u l-pajjiżi qraba tagħha fil-Lvant u n-Nofsinar bil-għan tal-promozzjoni tal-prosperità, l-istabbiltà u s-sigurtà fil-fruntieri esterni tal-UE. Għalhekk il-partecipazzjoni fl-inizjattiva m'għandhiex tkun miftuħa biss għall-bliet mill-pajjiżi kandidati u l-kandidati potenzjali iżda anki għall-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat kif ukoll il-pajjiżi tal-EFTA.

19. jirrakkomanda li s-sinerġiji jintużaw bl-iktar mod effettiv possibbli bil-għan li jsir l-aħjar użu mir-riżorsi finanzjarji disponibbli. B'rabta ma' dan il-Kumitat jappella għall-iżvilupp ta' mekkanizmu affidabbli li jipprovdi l-inizjattiva b'appoġġ interkonness fil-qafas tal-bosta programmi tal-iżvilupp tal-UE;

20. jilqa' l-possibbiltà li fl-assenza ta' kandidati bil-kwalifiki mehtieġa ma tinhatar l-ebda belt għat-titlu;

#### *Kummenti dwar artikoli speċifiċi*

##### Artikolu 5 – Kriterji

21. jaqbel mal-iżvilupp ta' kriterji tal-għażla espliciti, trasparenti u ċari li jipprovdu lill-applikanti potenzjali b'iktar

ċertezza huma u jhejju l-istrateġiji fit-tul tagħhom u b'mira strateġika mtejba huma u jwettquhom;

22. jenfasizza l-importanza tal-holqien ta' miżuri godda u sostenibbli li jippermettu lil bosta gruppi soċjali li jiehdu sehem u jaġixxu fl-attivitajiet kulturali b'mod partikolari ż-żgħażaġh, l-emarginati u l-iżvantagġjati, inklużi l-minoranzi. Għandha tingħata attenzjoni partikolari wkoll għall-aċċessibbiltà tal-attivitajiet tal-programm għall-persuni b'diżabilità u għall-anzjani;

23. jenfasizza li l-kriterji m'għandhomx iwasslu għall-influenza tal-Unjoni Ewropea fuq il-kontenut kulturali anki jekk din ma tkunx diretta;

#### Artikolu 6 – Bord Ewropew u Artikolu 11 – Nomina

24. jenfasizza l-importanza tal-Bord Ewropew għal din l-inizjattiva u huwa kritiku tar-riformi li tipproponi l-Kummissjoni Ewropea fir-rigward tal-hatra tal-membri tal-bord. Huwa, b'mod partikolari, ma jilqax il-preselezzjoni tal-membri tal-bord kif ukoll it-telfa shiha tal-membri mill-Istati Membri kkonċernati;

25. jenfasizza b'mod partikolari li l-introduzzjoni tal-Kummissjoni Ewropea ta' forma ġdida ta' nomina, li għet proposta wkoll fl-abbozz għal deċiżjoni u li tiegħu post is-sistema attwali ta' nomina mill-Kunsill, tista' tohloq ir-riskju ta' effett negattiv fuq l-identifikazzjoni simbolika u materjali tal-Istati Membri ma' din l-inizjattiva u kemm jilqugħa;

26. jipproponi għalhekk li tinzamm il-proċedura attwali tal-għażla tal-membri tal-bord Ewropew iżda f'forma modifikata. Barra minn hekk il-Kunsill għandu jkompli jahtar il-Kapitali tal-Kultura;

#### Artikolu 10 – Dispożizzjonijiet dwar pajjiżi mhux membri fl-UE

27. huwa favur li l-inizjattiva tinfetaħ għal pajjiżi Ewropej oħra (il-pajjiżi tal-EFTA) u l-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat flimkien ma' applikazzjonijiet mill-bliet fil-pajjiżi kandidati u fil-pajjiżi kandidati potenzjali;

28. jemmen li flimkien mal-inizjattiva tal-Premju Melina Mercouri, li huwa l-kontribut finanzjarju tal-UE għal kull Kapitali tal-Kultura għandhom ikunu eżaminati l-possibilitajiet ta' fondi oħra tal-UE u r-rikors għal finanzjamenti innovattivi, inkluż permezz tal-Bank Ewropew tal-Investment (BEI);

29. fid-dawl ta' bilanċ bejn il-bliet tal-Istati Membri jitlob li fil-perjodu ta' bejn l-2020 u l-2033, kull belt tipparteċipa biss f'kompetizzjoni waħda għall-pajjiżi kandidati, għall-kandidati potenzjali, għall-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat u tal-EFTA.

## II. RAKKOMANDEZZJONIJIET SABIEX JITRESSQU L-EMENDI

## Emenda 1

## Artikolu 3(3)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
L-ibliet f'pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali għandhom ukoll ikollhom il-possibbiltà li japplikaw għat-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura fil-qafas ta' kompetizzjoni miftuħa organizzata kull tleat sena fl-istess żmien mal-kompetizzjonijiet fiż-żewġ Stati Membri, b'konformità mal-kalendarju fl-anness.	L-ibliet f'pajjiżi kandidati, <del>u</del> pajjiżi kandidati potenzjali, <del>pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat u tal-EFTA</del> għandhom ukoll ikollhom il-possibbiltà li japplikaw għat-titolu ta' Kapitali Ewropea tal-Kultura fil-qafas ta' kompetizzjoni miftuħa organizzata <del>kull tleat sena</del> fl-istess żmien mal-kompetizzjonijiet fiż-żewġ Stati Membri, b'konformità mal-kalendarju fl-anness.
Id-dispozzjonijiet speċifiċi għall-ibliet f'pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali huma stabbiliti fl-Artikolu 10.	Id-dispozzjonijiet speċifiċi għal <u>dawn</u> il- <del>ibliet f'pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali</del> huma stabbiliti fl-Artikolu 10.

## Raguni

Lista ta' partecipanti differenti skont il-programm ta' appoġġ jew inizjattiva fut li xejn tagħmel sens. Qed nipproponu għalhekk estensjoni tal-lista tal-Istati li jistgħu jippartecipaw.

## Emenda 2

## Artikolu 4(1)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
Il-kompetizzjoni għat-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għandha tkun miftuħa biss għall-ibliet. L-ibliet kandidati jistgħu jinvolvu r-reġjuni fil-madwar tagħhom. Madankollu, l-applikazzjonijiet għandhom isiru taht l-isem tal-belt ewlenija u, jekk tingħażel, it-titolu jingħata lil din il-belt.	Il-kompetizzjoni għat-titolu tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura għandha tkun miftuħa biss għall-ibliet. L-ibliet kandidati jistgħu jinvolvu r-reġjuni fil-madwar tagħhom <u>jew iż-żona tal-madwar</u> . Madankollu, l-applikazzjonijiet għandhom isiru taht l-isem tal-belt ewlenija u, jekk tingħażel, it-titolu jingħata lil din il-belt.

## Raguni

Apparti r-reġjuni fil-madwar immedjat għandu jkun possibbli wkoll li tiġi involuta ż-żona tal-madwar.

## Emenda 3

## Artikoli 5(5b)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KTR
il-holqien ta' opportunitajiet godda u sostenibbli għal firxa wiesgħa ta' ċittadini biex jattendu jew jippartecipaw f'attivitajiet kulturali, partikolarment iż-żgħażaġh u l-emarginati u l-iżvantaġġjati, inklużi l-minoranzi. Attenzjoni speċjali għandha tingħata wkoll, fejn ikun possibbli, għall-aċċessibbiltà ta' dawn l-attivitajiet għall-persuni b'diżabilità u għall-anzjani;	il-holqien ta' opportunitajiet godda u sostenibbli għal firxa wiesgħa ta' ċittadini biex jattendu jew jippartecipaw f'attivitajiet kulturali, partikolarment iż-żgħażaġh u l-emarginati u l-iżvantaġġjati, inklużi l-minoranzi. Attenzjoni speċjali għandha tingħata wkoll, <del>fejn ikun possibbli</del> , għall-aċċessibbiltà tal-attivitajiet għall-persuni b'diżabilità u għall-anzjani;

## Raguni

L-aċċess għall-persuni b'diżabilità u għall-anzjani m'għandux ikun limitat mill-bidu.

## Emenda 4

## Artikolu 6(1-3)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>1. Bord Ewropew ta' esperti indipendenti ("Bord Ewropew") ghandu jiġi stabbilit biex iwettaq il-proċeduri tal-ghażla u l-monitoraġġ.</p>	<p>1. Bord Ewropew ta' <del>esperti</del> indipendenti ("Bord Ewropew") ghandu jiġi stabbilit biex iwettaq il-proċeduri tal-ghażla u l-monitoraġġ.</p>
<p>2. Il-bord Ewropew ghandu jkun jikkonsisti minn 10 membri. Dawn ghandhom ikunu ċittadini tal-Unjoni. Huma ghandhom ikunu esperti indipendenti b'esperjenza u kompetenza sostanzjali fis-settur kulturali, fl-iżvilupp kulturali tal-ibliet jew fl-organizzazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura. Huma ghandhom ukoll ikunu kapaċi jiddedikaw numru xieraq ta' granet tax-xoghol fis-sena lill-bord Ewropew.</p>	<p>2. Il-bord Ewropew ghandu jkun jikkonsisti minn 110-il membru. Dawn ghandhom ikunu ċittadini tal-Unjoni. Huma <u>ghandu jkollhom ghandhom ikunu esperti indipendenti</u> b'esperjenza u kompetenza <u>sostanzjali</u> fis-settur kulturali, fl-iżvilupp kulturali <u>fil-livell lokali, regionali jew muniċipali tal-ibliet</u> jew fl-organizzazzjoni tal-Kapitali Ewropea tal-Kultura. Huma ghandhom ukoll ikunu kapaċi jiddedikaw <u>biżżejjed żmien</u> numru xieraq ta' granet tax-xoghol <u>fis-sena</u> lill-bord Ewropew.</p>
<p>Il-Kummissjoni ghandha tagħzel minn qabel grupp ta' membri tal-bord potenzjali wara l-organizzazzjoni ta' sejha ta' turija ta' interess. Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni sussegwentement ghandhom jagħzlu tliet esperti kull wiehed minn dan il-grupp u jahtruhom skont il-proċeduri rispettivi tagħhom. Il-Kumitat tar-Reġjuni ghandu jagħzel espert u jahtru/jahtarha skont il-proċeduri tiegħu.</p>	<p><del>Il-Kummissjoni ghandha tagħzel minn qabel grupp ta' membri tal-bord potenzjali wara l-organizzazzjoni ta' sejha ta' turija ta' interess. Il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni ghandhom jagħzlu tliet membri esperti kull wiehed minn dan il-grupp u jahtruhom skont il-proċeduri rispettivi tagħhom. Il-Kumitat tar-Reġjuni ghandu jagħzel espert membru u jahtru/jahtarha skont il-proċeduri tiegħu. Ghandu jinhatar membru mill-Istat Membru kkonċernat f'konsultazzjoni mal-Kummissjoni. Fil-każ tal-applikazzjoni skont Artikolu 10, dan il-membri ser jiġi sostitut minn membru ieħor li tahtar il-Kummissjoni.</del></p>
<p>Kull istituzzjoni u entità ghandha tfttex li tiżgura li l-kompetenzi tal-esperti li hija tahtar ikunu kemm jista' jkun komplementari, u li dawk l-esperti jintgħażlu minn medda adegwatament ibbilancjata geografikament.</p>	<p>Kull istituzzjoni u korp ghandhom ifittxu li jiżguraw li l-kompetenzi tal-<del>esperti</del> <u>membru</u> li huma jagħzlu jkunu kemm jista' jkun komplementari, u li dawk l-<del>esperti</del> <u>il-membri</u> jiġu minn medda adegwatament ibbilancjata geografikament.</p>
<p>Il-bord Ewropew ghandu jinnomina l-president tiegħu.</p>	<p>Il-bord Ewropew ghandu jinnomina l-president tiegħu.</p>
<p>3. Il-membri tal-bord Ewropew ghandhom jinhatru għal perjodu ta' tliet snin. Iżda, b'deroga rigward l-ewwel bord li jrid jiġi stabbilit bid-Deciżjoni preżenti, il-Parlament Ewropew ghandu jahtar it-tliet esperti tiegħu għal tliet snin, il-Kunsill għal sena, il-Kummissjoni għal sentejn u l-Kumitat tar-Reġjuni ghandu jahtar l-espert tiegħu għal sena sabiex ikun hemm sostituzzjoni rateali tal-membri tal-bord u b'hekk ma jkunx hemm telf ta' esperjenza u know-how bhala konsegwenza kieku l-membri kollha kellhom jinbidlu simultanjamment.</p>	<p>3. Il-membri tal-bord Ewropew <u>mahtura mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill, il-Kummissjoni u l-Kumitat tar-Reġjuni</u> ghandhom jinhatru għal perjodu ta' <del>tliet snin</del> <u>liet snin</u>. Iżda, b'deroga rigward l-ewwel bord li jrid jiġi stabbilit bid-Deciżjoni preżenti, <del>il-Parlament Ewropew ghandu jahtar it-tliet esperti tiegħu għal tliet snin</del>, <u>il-Kunsill ghandu jahtar il-membri tiegħu għal sentejn, għal sena, u il-Kummissjoni għal sentejn tliet snin u l-Kumitat tar-Reġjuni ghandu jahtar l-espert tiegħu għal sena</u> sabiex ikun hemm sostituzzjoni rateali tal-membri tal-bord u b'hekk ma jkunx hemm telf ta' esperjenza u know-how bhala konsegwenza kieku l-membri kollha kellhom jinbidlu simultanjamment.</p>

## Raguni

Il-KtR iqis b'mod kritiku l-preselezzjoni tal-membri tal-bord tal-ghażla mill-Kummissjoni. Qed jipproponi bażikament għalhekk li tinżamm is-sistema attwali iżda f'forma kemxejn mibdula. Ir-rappreżentazzjoni tal-Istati Membri rilevanti fil-bord tal-ghażla jehtieg li jiġi pruvat li hija ta' valur.



## Emenda 5

## Artikolu 10 (1), (2) u (3)

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p><b>Dispożizzjonijiet dwar pajjiżi kandidati u pajjiżi kandidati potenzjali</b></p> <p>1. Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet fil-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali.</p> <p>2. Il-Kummissjoni għandha tippubblika fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet sitt snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu. Din is-sejha għandha tkun miftuħa għall-ibliet fil-pajjiżi kandidati u fil-pajjiżi kandidati potenzjali kollha, kemm-il darba dawn il-pajjiżi jippartecipaw fil-Programm Ewropa Kreattiva jew fil-programmi tal-Unjoni sussegwenti ta' appoġġ għall-kultura fid-data tal-pubblikazzjoni tas-sejha.</p> <p>Iżda, għal raġunijiet ta' ekwità mal-ibliet fl-Istati Membri, kull belt għandha biss tithalla tiehu sehem f'kompetizzjoni waħda għall-ibliet fil-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali matul il-perjodu mill-2020 sal-2033, u ma għandux ikun possibbli li belt li hadet sehem f'din il-kompetizzjoni tiehu sehem f'kull kompetizzjoni sussegwenti fi Stat Membru ġdid skont ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 3(2) matul l-istess perjodu.</p> <p>Barra minn hekk, ukoll għal raġunijiet ta' ekwità mal-Istati Membri, kull pajjiż kandidat jew pajjiż kandidat potenzjali għandu jithalla jospita t-titolu darba biss matul il-perjodu mill-2020 sal-2033. Għalhekk, l-ibliet minn pajjiżi li kienu diġà ngħataw it-titolu ma għandhomx jithallew jiehdu sehem f'kompetizzjonijiet sussegwenti matul dak l-istess perjodu.</p> <p>3. Il-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4 u l-kriterji stipulati fl-Artikolu 5 għandhom japplikaw għall-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali.</p>	<p><b>Dispożizzjonijiet dwar pajjiżi <u>ohra</u> kandidati u <u>pajjiżi kandidati potenzjali</u></b></p> <p>1. Il-Kummissjoni għandha tkun responsabbli għall-organizzazzjoni tal-kompetizzjoni bejn l-ibliet fil-pajjiżi kandidati, <del>u l-pajjiżi kandidati potenzjali</del>, <u>u l-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Vicinat u tal-EFTA</u>.</p> <p>2. Il-Kummissjoni għandha tippubblika fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea sejha għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet sitt snin qabel il-bidu tas-sena tat-titolu. <del>Din is-sejha għandha tkun miftuħa għall-ibliet fil-pajjiżi kandidati u fil-pajjiżi kandidati potenzjali kollha, kemm-il darba dawn il-pajjiżi jippartecipaw fil-Programm Ewropa Kreattiva jew fil-programmi tal-Unjoni sussegwenti ta' appoġġ għall-kultura fid-data tal-pubblikazzjoni tas-sejha.</del></p> <p>Iżda, għal raġunijiet ta' ekwità mal-ibliet fl-Istati Membri, kull belt għandha biss tithalla tiehu sehem f'kompetizzjoni waħda għall-ibliet fil-pajjiżi kandidati, <del>u l-pajjiżi kandidati potenzjali</del>, <u>u l-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Vicinat u tal-EFTA</u> matul il-perjodu mill-2020 sal-2033, u ma għandux ikun possibbli li belt li hadet sehem f'din il-kompetizzjoni tiehu sehem f'kull kompetizzjoni sussegwenti fi Stat Membru ġdid skont ir-regoli stabbiliti fl-Artikolu 3(2) matul l-istess perjodu.</p> <p>Barra minn hekk, ukoll għal raġunijiet ta' ekwità mal-Istati Membri, kull pajjiż <del>kandidat jew pajjiż kandidat potenzjali</del> għandu jithalla jospita t-titolu darba biss matul il-perjodu mill-2020 sal-2033. Għalhekk, l-ibliet minn pajjiżi li kienu diġà ngħataw it-titolu ma għandhomx jithallew jiehdu sehem f'kompetizzjonijiet sussegwenti matul dak l-istess perjodu.</p> <p>3. Il-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 4 u l-kriterji stipulati fl-Artikolu 5 għandhom japplikaw <u>għal dawn il-pajjiżi għall-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali</u>.</p>

## Raġuni

Lista ta' partecipanti differenti skont il-programm ta' appoġġ jew inizjattiva ftit li xejn tagħmel sens. Qed nipproponu għalhekk estensjoni tal-lista tal-Istati li jistgħu jippartecipaw. Piż finanzjarju eċċessiv għandu jiġi evitat permezz tas-soluzzjonijiet adatti.

**Emenda 6**

## Artikolu 11

Test propost mill-Kummissjoni	Emenda tal-KtR
<p>Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti implimentattivi, tinnomina uffiċjalment il-Kapitali Ewropej tal-Kultura, wara li tikkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-bord Ewropew. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regjuni bl-għażla tagħha.</p>	<p><del>Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti implimentattivi, tinnomina uffiċjalment il-Kapitali Ewropej tal-Kultura, wara li tikkunsidra r-rakkomandazzjonijiet tal-bord Ewropew. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regjuni bl-għażla tagħha.</del></p> <p>1. <u>Bi ftehim mal-Istati Membri kkonċernati, il-Kummissjoni tinnomina belt sabiex tinharar Kapitali Ewropea. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regjuni mhux iktar minn erba' snin qabel il-bidu tal-avveniment in kwistjoni.</u></p> <p><u>In-notifika għandha tkun akkumpanjata minn ġustifikazzjoni għan-nomina bbażata fuq ir-rapporti tal-bord tal-għażla.</u></p> <p><u>In-nomina għandha tqis ir-rakkomandazzjonijiet mahruġa mill-bord tal-għażla.</u></p> <p>2. <u>Il-Parlament Ewropew jista' jressaq opinjoni lill-Kummissjoni mhux aktar tard minn tliet xhur wara li jaslu n-nominazzjonijiet.</u></p> <p>3. <u>Il-Kunsill, hu u jaġixxi fuq rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni magħmula fid-dawl tal-opinjoni tal-Parlament Ewropew u l-ġustifikazzjonijiet imsejsa fuq ir-rapporti tal-bordijiet tal-għażla, għandu jahtar uffiċjalment l-ibliet imsemmija bhala Kapitali Ewropej tal-Kultura għas-sena li għaliha ġew nominati.</u></p>

**Raġuni**

In-nomina tal-Kunsill hija ġustifikata abbażi tas-sinifikat tal-hatra tal-Kapitali tal-Kultura. Artikolu 291(2) tat-TFUE jipprovdni espliċitament għall-possibbiltà li s-setgħat ta' implimentazzjoni jingħataw lill-Kunsill fil-każijiet ġustifikati.

Brussell, 30 ta' Novembru 2012.

*Il-President*  
*tal-Kumitat tar-Regjuni*  
 Ramón Luis VALCÁRCEL SISO





## PREZZ TAL-ABBONAMENT 2013 (mingħajr VAT, inklużi l-ispejjeż tal-posta b'kunsinna normali)

Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L + C, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	EUR 1 300 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L + C, stampati + DVD annwali	22 lingwa uffiċjali tal-UE	EUR 1 420 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L, edizzjoni stampata biss	22 lingwa uffiċjali tal-UE	EUR 910 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje L + C, DVD fix-xahar (kumulattiva)	22 lingwa uffiċjali tal-UE	EUR 100 fis-sena
Suppliment tal-Ġurnal Uffiċjali (serje S), Swieq Pubbliċi u Appalti, DVD, edizzjoni fil-ġimgħa	multilingwi: 23 lingwa uffiċjali tal-UE	EUR 200 fis-sena
Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE, serje C — Kompetizzjonijiet	Skont il-lingwa/i tal-Kompetizzjoni	EUR 50 fis-sena

L-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, li joħroġ fil-lingwi uffiċjali tal-Unjoni Ewropea, hu disponibbli fi 22 verżjoni lingwistika. Inklużi fih hemm is-serje L (Legiżlazzjoni) u C (Informazzjoni u Avviżi).

Kull verżjoni lingwistika jeħtiġilha abbonament separat.

B'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 920/2005, ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali L 156 tat-18 ta' Ġunju 2005, li jstipula li l-istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea mhumiex temporanjament obbligati li jiktbu l-atti kollha bl-Irlandiż u li jippubblikawhom b'din il-lingwa, il-Ġurnali Uffiċjali ppubblikati bl-Irlandiż jinbiegħu apparti.

L-abbonament tas-Suppliment tal-Ġurnal Uffiċjali (serje S — Swieq Pubbliċi u Appalti) jiġbor fih it-total tat-23 verżjoni lingwistika uffiċjali f'DVD waħdieni multilingwi.

Fuq rikjesta, l-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jaġħti d-dritt li l-abbonat jirċievi diversi annessi tal-Ġurnal Uffiċjali. L-abbonati jiġu mgħarrfa dwar il-ħruġ tal-annessi permezz ta' "Avviż lill-qarrej" inserit f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

### Bejgħ u Abbonamenti

Abbonamenti fil-perjodiċi diversi bi hlas, bħalma huwa l-abbonament f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, huma disponibbli mill-uffiċini tal-bejgħ tagħna. Il-lista tal-uffiċini tal-bejgħ hi disponibbli fuq l-internet fl-indirizz li ġej:

[http://publications.europa.eu/others/agents/index\\_mt.htm](http://publications.europa.eu/others/agents/index_mt.htm)

**EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) joffri aċċess dirett u bla hlas għal-liġijiet tal-Unjoni Ewropea. Dan is-sit jippermetti li jkun ikkonsultat *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* u jinkludi wkoll it-Trattati, il-legiżlazzjoni, il-ġurisprudenza u l-atti preparatorji tal-legiżlazzjoni.**

**Biex tkun taf aktar dwar l-Unjoni Ewropea, ikkonsulta: <http://europa.eu>**

